

2024

VALMIERAS BIBLIOTĒKAS

GADA PĀRSKATS

Saturs

Kopsavilkums.....	2
1. Vispārīgs novada bibliotēku raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums	5
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	6
4. Personāls	8
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	12
6. Krājums	35
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	47
8. Novadpētniecība	60
9. Projekti	69
10. Publicitāte	80
11. Sadarbības tīkla raksturojums	85
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	99
Pielikumi	108

Kopsavilkums

2024. gada darba prioritātes:

- Valmieras bibliotēkas akreditācija (6.lpp.);
- “Valmieras bibliotēkas attīstības stratēģijas 2024.-2030. gadam” izstrāde (6.lpp.);
- 12 Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (turpmāk VPVKAC) atvēršana novada bibliotēkās un pieteikumu sagatavošana 8 jaunu VPVKAC atvēršanai 2025. gadā (5., 7., 8.lpp.);
- Pašvaldības klientu apkalpošanas punktu (turpmāk KAP) un VPVKAC darbības nodrošināšana (5.-6., 11.lpp.);
- RGB metodiskais un konsultatīvais atbalsts filiālbibliotēkām (31) un izglītības iestāžu bibliotēkām (23) (100.-108.lpp.);
- personāla izmaiņas, jauno darbinieku atlase un apmācība, integrācija kolektīvā (9.-10., 11.-12., 100.-108.lpp.);
- darbinieku profesionālā pilnveide un kompetenču uzlabošana (11., 12., 100.-108.lpp.);
- kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšana (8., 11., 14.-17., 25.lpp.);
- darbs ar kopienām, to saliedēšana, iedzīvotāju iesaiste, atbalsts sabiedrības līdzdalībai un iniciatīvām (24., 25., 28., 61.-62., 68.-69., 76.-81., 99.lpp.);
- atbalsts klientiem darbā ar datoru un internetu, e-pakalpojumu saņemšanā (15., 26., 28.-30.lpp.);
- darbs ar ģimenēm, bērniem un jauniešiem (4., 15., 25., 48.-61.lpp.);
- lasīšanas veicināšana (4., 15.-18., 38., 48.-56.lpp.);
- novadpētniecības darbs, aktivitātes, stāstniecības veicināšana. “Vietvārdu talka” Valmieras novadā, Vidzemes stāstnieku festivāls “Stāsti krēslā” (24., 61.-69.lpp.);
- kultūrvides materiālu krājuma satura veidošana Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka (turpmāk LNDB) ietvaros (64.-65.lpp.);
- starptautiska, nacionāla un lokāla mēroga projektu aktivitāšu īstenošana (3., 75.-77., 92., 97., 98.lpp.);
- sadarbības stiprināšana starp bibliotēkām apvienībās un novadā (25., 33., 38.-39., 57.-58.lpp.);
- sadarbība ar pašvaldības institūcijām, izglītības iestādēm, citām iestādēm un organizācijām (26., 86.-100.lpp.).

Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide:

- 2024. gadā Valmieras novadā tika atvērti un darbu uzsāka pirmie 12 VPVKAC, kas veidoti uz bibliotēku bāzes (5., 7., 8., 11., 17.lpp.);
- grāmatu klubu izveide Valmierā (4), Strenčos, Mazsalacā, Rubenē (4., 16.lpp.).

Nozīmīgi/jauni projekti:

- Turpināts darbs projektā “Eiropas amatierzinātne” (European Citizen Science) sadarbībā ar inovatīvu publisko bibliotēku tīklu Public Libraries 2030. Projekta darbības laiks 2023-2025.

2024. gadā noslēgti 2 nozīmīgi starptautiskie sadarbības projekti:

- maza mēroga partnerības – ERASMUS+ KA210-ADU, 2022, pieaugušo izglītības 2 gadu projekts “KOPĀ TĀLĀK” (FORWARD TOGETHER). Valmieras bibliotēka – sadarbības partneris. Projekta beigu datums: 01/01/2025;
- NORDPLUS ADULT pieaugušo izglītības programmas 1 gada projekts “Demokrātiskā bibliotēka” (Democratic Library) 2023-2024 projekta numurs NPAD-2023/10288. Valmieras bibliotēka – sadarbības partneris. Projekta beigu datums: 01/09/2024.

2025. gada janvārī iesniegts jauns projekts. Valmieras bibliotēka – sadarbības partneris:

- NORDPLUS ADULT programmas projekts “Gaisma bibliotēkā ukraiņiem un daudzvalodīgas sabiedrības sekmēšanai” (LIGHT IN LIBRARY FOR UKRAINIANS & multilingual societal orientation) (2025-2026) NPAD-2025/10130

Citas ar bibliotēkas darbu saistītās problēmas, to risinājumi:

- attīstību neveicinošs finansējums un tā samazinājums;
- personāla mainība;
- filiālbibliotēku atvērtības nodrošināšana;
- pienākumu daudzveidība viena darbinieka bibliotēkās;
- no 2022. gada marta novada bibliotēkas nekomplektē Krievijā izdotās grāmatas, tas nopietni ietekmē bibliotēkas, kurās liela daļa klientu lasa krievu valodā.

Citi aktuāli jautājumi:

- “Restarts lasīšanai” ir sabiedrības iesaistes kustība augstākā līmeņa lasīšanas atbalstam, lai nostiprinātu lasīšanas tradīcijas sabiedrībā un pilnveidotu jaunās paaudzes lasītprasmi. Valmieras bibliotēka aktīvi iesaistās visās valsts lasīšanas veicināšanas programmās, kā arī iesaista jaunus atbalstītājus un sponsorus, lai vairāk motivētu aktīvākos lasītājus un uzrunāt visu vecumu cilvēkus lasīt pašiem un veidot lasīšanas tradīcijas. Arī Valmieras novada bibliotēkas pārskata periodā iesaistījās gan Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā, gan Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensībās, gan Valmieras bibliotēkas lasīšanas programmās “Grāmatu Bingo”, “Mana Grāmata Karaliene”, Vasaras lasīšanas programmā kopā ar Zvirbuli. Prieks par to, ka bibliotēku pasākumos iesaistās vietējā kopiena – ģimenes ar bērniem, PII, skolas, Interesu centri, NVO, kā arī atbalsta lasīšanas tradīcijas. Praktiski visas organizētās aktivitātes (arī radošās darbnīcas, meistarklases u.c.) notiek grāmatīgā vidē – bibliotēkās. Prieks arī par to, ka pārskata periodā aktīvākie lasītāji sāka pulcēties kopā sarunu klubos: Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā katru mēnesi sanāk kopā vecāki un citi interesenti, lai apspriestu izlasīto lasāmvielu un ieteikt citiem interesantākās grāmatas, regulāri apspriež izlasīto Valmieras 5.vidusskolas skolotāji, Valmieras sākumskolas skolēni, kā arī iesākuši Lasītāju kluba tradīcijas Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzijas jaunieši.
- Turpinām ciklu “Latviešu grāmatai 500”
 - 15.05. Sēļu muižā Latvijas Nacionālās bibliotēkas notikumu cikla «Latviešu grāmatai 500» ietvaros Mazsalacas pilsētas bibliotēka sadarbībā ar LNB un Valmieras bibliotēku ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas finansiālu atbalstu organizēja pasākumu “PAMANĪT GRĀMATU. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā”. Pasākumā ar izciliem priekšlasījumiem piedalījās mākslas zinātniece Ingrīda Burāne “Skaista grāmata. Ko tas nozīmē 20.gs. pieredzē. Desmit ievērojamākie mākslinieki laika kontekstā”; latviešu grafiķis, mākslas zinātnieks Valdis Villerušs “Pirmais profesionālais latviešu grafiķis (arī grāmatu ilustrators) Augusts Daugulis”; latviešu ilustratore Agija Staka “Mūsdienu bērnu grāmatu ilustrēšanas tendences un kritēriji “. Pasākumā tikās Valmieras novada publisko bibliotēku darbinieki un citi interesenti, kas vēlējās papildināt savas zināšanas par latviešu grāmatu mākslas attīstību pēdējo 200 gadu laikā.
- Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 24. saietā “Bibliotēka bez robežām” rīkošana.
- Valmieras bibliotēkā un filiālbibliotēkās veikts Valmieras novada pašvaldības audits ar mērķi izvērtēt bibliotēku darbību saskaņā ar ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem, klientu apkalpošanas punktu darbības efektivitāti un bibliotēku saimniecisko darbību. Audita periods 2023. gada vidus - 2024. gada vidus. Audita veikšana 2024. gada otrais pusgads - 2025. gada februāris. Audita ziņojums tiks saņemts 2025. gadā.
- Pirmo reizi tiek sagatavots vienots teksta pārskats par iepriekšējā gada darbu Valmieras bibliotēkā un 31 filiālbibliotēkā.

1. Vispārīgs novada bibliotēku raksturojums

2024. gadā Valmieras novadā bibliotēkās pakalpojumus nodrošina Valmieras novada pašvaldības iestāde Valmieras bibliotēka (turpmāk – Bibliotēka), kas veic koordinējošo un administrējošo darbu 31 Bibliotēkas struktūrvienībai – filiālbibliotēkai (turpmāk – filiālbibliotēkas) (4 pilsētu bibliotēkām, 27 pagastu bibliotēkām) un 23 Valmieras novada izglītības iestāžu bibliotēkām.

Saskaņā ar Bibliotēku likuma 12. pantu un Valmieras bibliotēkas nolikumu, Valmieras bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas, sniedzot metodisko un konsultatīvo atbalstu novada bibliotēkām un veidojot un uzturot Valmieras novada bibliotēku kopkatalogu. Metodiskās darbības teritorija ir Valmieras novads, ietverot Brenguļu, Kauguru un Trikātas apvienību, Burtnieku apvienību, Kocēnu apvienību, Mazsalacas apvienību, Naukšēnu apvienību, Rūjienas apvienību un Strenču apvienību.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	x
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

Pēc administratīvi teritoriālās reformas (turpmāk ATR) Valmieras novadā publisko bibliotēku tīklā tiek īstenots centralizētais pārvaldes modelis.

- **Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā (izmaiņas juridiskajā statusā, institūcijas struktūrā u. c. būtiskas izmaiņas)**

Sakarā ar Valmieras pašvaldības 2023. gadā īstenoto novada kultūras iestāžu tīkla optimizāciju ar Valmieras novada pašvaldības domes 2023. gada 30. novembra lēmumu Nr.534 (protokols Nr.19, 7.§) Par Skaņkalnes pagasta bibliotēkas un Ķoņu pagasta bibliotēkas likvidēšanu, ar 2023. gada 31. decembri likvidētās Valmieras bibliotēkas struktūrvienības (filiālbibliotēkas): Ķoņu pagasta bibliotēka un Skaņkalnes pagasta bibliotēka. Nozīmīgākais ieguvums ir štata vietu saglabāšana. Mazsalacas pilsētas bibliotēkai un Naukšēnu pagasta bibliotēkai turpmākai bibliotēkāro un kultūras pakalpojumu nodrošināšanai Skaņkalnes pagasta un Ķoņu pagasta iedzīvotājiem saskaņā ar bibliotēku funkcijām un uzdevumiem izveidota amata vieta “vecākais bibliotekārs” Mazsalacas pilsētas bibliotēkā, aizstājot līdzšinējo amata vietu “Skaņkalnes pagasta bibliotēkas vadītājs, klientu apkalpošanas punkta speciālists”, un amata vieta “vecākais bibliotekārs” Naukšēnu pagasta bibliotēkā, aizstājot līdzšinējo amata vietu “Ķoņu pagasta bibliotēkas vadītājs, klientu apkalpošanas punkta speciālists”. Valmieras bibliotēka organizēja šajā lēmumā minēto filiālbibliotēku krājuma, pamatlīdzekļu un inventāra nodošanu citām ieinteresētajām Valmieras novada bibliotēkām.

Tagad Valmieras novadā, izņemot Ķoņu un Skaņkalnes pagastus, katrā pilsētā un pagastā ir viena bibliotēka un četros teritoriāli lielākos pagastos (Kauguru, Rencēnu, Kocēnu, Plāņu) ir divas bibliotēkas.

Pēc administratīvi teritoriālās reformas visas filiālbibliotēkas pilda arī KAP funkcijas. Kopš 2024. gada uz to bāzes tiek veidots VPVKAC tīkls. Tie darbojas kā vienoti pakalpojumu sniegšanas kontaktpunkti tuvāk dzīvesvietai valsts un pašvaldības pakalpojumiem. 2024. gada 1. martā atvērti un darbu uzsākuši 12 VPVKAC filiālbibliotēkās: Bērzaines pagasta bibliotēkā, Brenguļu pagasta bibliotēkā, Burtnieku pagasta bibliotēkā, Dikļu pagasta bibliotēkā, Jeru pagasta bibliotēkā, Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkā, Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēkā, Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā, Sedas pilsētas bibliotēkā, Sēļu pagasta bibliotēkā, Vaidavas pagasta bibliotēkā un Zilākalna pagasta bibliotēkā. Līdz ar to ir mainījušies amata nosaukumi bibliotēku vadītājiem uz “Bibliotēkas vadītāja, klientu apkalpošanas speciāliste VPVKAC”, vienā gadījumā – uz “Vecākā bibliotekāre, klientu apkalpošanas speciāliste VPVKAC”.

Lai nodrošinātu līdzvērtīgu pakalpojumu pieejamību visos Valmieras novada pagastos, 2025. gadā plānota VPVKAC atvēršana vēl 7 filiālbibliotēkās: Ēveles pagasta bibliotēkā, Vecates pagasta bibliotēkā, Ipiķu pagasta bibliotēkā, Vīlpulkas pagasta bibliotēkā, Lodes pagasta bibliotēkā, Jērcēnu pagasta bibliotēkā, Ramatas pagasta bibliotēkā. Pārējās filiālbibliotēkas pilda KAP funkcijas.

Ar 2024. gada 1. septembri pārtraukta Strenču pamatskolas mācību programmas realizācija Sedas pilsētā, līdz ar to likvidēta arī izglītības iestādes bibliotēka Sedā. Tagad Valmieras bibliotēkas metodiskā zonā ir 23 izglītības iestāžu bibliotēkas.

• Bibliotēku akreditācija

Valmieras bibliotēkas atkārtota akreditācija notika 2024. gada 30. oktobrī, kā rezultātā ir piešķirts Reģiona galvenās bibliotēkas statuss. Pārskata periodā izstrādāta “Valmieras bibliotēkas attīstības stratēģija 2024.-2030. gadam”. Valmieras bibliotēkas darba grupa piedalījās Valmieras novada kultūras attīstības stratēģijas 2024. - 2030. gadam izstrādē.

2022. gadā notika visu Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēku atkārtota akreditācija, kuras rezultātā visām filiālbibliotēkām tika piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula “Bibliotēku izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)			
Valmieras bibliotēka	576 591	668 815	668 189
Filiālbibliotēkās	733 803	873 738	826 070
Darbinieku atalgojums (bruto)			
Valmieras bibliotēka	284 094	296 539	314 726
Filiālbibliotēkās	391 318	409 110	431 476
Krājuma komplektēšana			
Valmieras bibliotēka	31 086	31 417	27 477
Filiālbibliotēkās	83 700	84 469	77 414

2024. gadā Bibliotēkas kopējo izdevumu summa nedaudz samazinājusies, bet Filiālbibliotēku kopējo izdevumu summa sarukusi par gandrīz 5,5 %. Ņemot vērā preču un pakalpojumu cenu pieaugumu gan bibliotēku materiālu un norišu nodrošināšanai, gan infrastruktūras uzturēšanai un citām izdevumu pozīcijām, jāsecina, ka bibliotēkas 2024. gadā finansējuma dēļ nav spējušas turpināt uz attīstību vērstu krājuma, aktivitāšu un pakalpojumu pilnveidi. Ilgtermiņā tas saskatāms kā drauds bibliotēku tīklam un kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšanai. To apstiprina viens no bibliotēkas pamatfunkcijas – krājuma – komplektēšanas finansējums, kas 2024. gadā Bibliotēkā samazinājies par 12,5%, bet Filiālbibliotēkās – par 8,4%. 2024. gadā pieaudzis bibliotēku darbinieku atalgojums, tomēr tas aizvien nav pietiekams, lai būtu motivējošs faktors potenciālajiem darbiniekiem, mainoties bibliotēku personālam.

Strenču pilsētas bibliotēka: “Fakts, ka no gada uz gadu aizvien samazinās Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai gan grāmatu, gan periodikas iegādei, vērtējams kā negatīvi ietekmējošs faktors bibliotēkas iespējai nodrošināt kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu. Bibliotēkai pārskata

periods ir bijis labvēlīgs krājuma papildināšanai, pateicoties dāvinājumiem, kas nav prognozējami, plānojot nākamā gada krājuma papildināšanas iespējas. Ja finansējums bibliotēkām turpinās samazināties, tas ir vērtējams kā apdraudējums bibliotēkas sniegto pakalpojumu kvalitātei.”

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums Valmieras bibliotēkā

Izvērtējot Valmieras bibliotēkas stacionāro un portatīvo datoru stāvokli un veiktspēju, 2024. gadā norakstīt 17 stacionārie datori (iegādāti 2012. un 2013. gadā), kā arī nopirkti 5 jauni stacionārie datori, 5 portatīvie datori un 1 iPad planšete. Turpmākajos periodos plānota pakāpeniska datoru nomaiņa, jo 13 stacionārie datori un 30 portatīvie datori ir vecāki par 10 gadiem.

Valmieras bibliotēkas klientiem drukāšanas un kopēšanas pakalpojumi tiek nodrošināti Valmieras Integrētās bibliotēkas kopētavā ar Vidzemes augstskolas iekārtām, bet darbinieku vajadzībām tiek izmantotas 8 drukas iekārtas, starp tām, 2024. gadā iegādātais plakanvirsmas skeneris novadpētniecības materiālu digitalizēšanai. Detalizēta informācija par Valmieras bibliotēkas tehnoloģisko nodrošinājumu 1. pielikuma tabulā “Tehnoloģiskais nodrošinājums. Valmieras bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”.

2024. gadā veikta arī mēbeļu un mīkstā inventāra iegāde jauniešu telpas atjaunošanai Bērnu apkalpošanas nodaļā, kā arī pasākumu un lasītavas vajadzībām Pieaugušo apkalpošanas nodaļā.

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums filiālbibliotēkās

Filiālbibliotēku tehnoloģiskais nodrošinājums 2024. gadā uzlabojies līdz ar 12 VPVKAC izveidi un atvēršanu, kā arī daļēju novecojušās tehnikas nomaiņu par pašvaldības finansējumu. Bibliotēkās, kurās atvērti VPVKAC, 2023. gadā iegādāti un 2024. gadā sākti izmantot 20 aprīkoti stacionārie datori, 1 portatīvais dators, 12 multifunkcionālās iekārtas, 12 dokumentu kameras, galdi, krēsli, atvilktnu bloki.

Filiālbibliotēkās darbinieku un klientu vajadzībām tiek izmantoti 144 stacionārie datori un 27 portatīvie datori, tomēr 64 no tiem ir vecāki par 8 gadiem.

Filiālbibliotēkās tiek izmantotas dažādas drukas iekārtas, kopumā 80 iekārtas, kas tiek kombinētas, lai nodrošinātu visas nepieciešamās funkcijas, piemēram, krāsaina druka, A3 izmēra druka, kopēšana un citas. Tiek izmantotas arī 10 un vairāk gadus vecas iekārtas, kas pakāpeniski būtu jāaizstāj ar uzturēšanā ekonomiskākām un multifunkcionālākām iekārtām.

Visās filiālbibliotēkās ir viedtālruni, kā arī cits aprīkojums, piemēram, laminatori (24), projektori (6), fotoaparāti (4), elektroniskas video lupas (3), iesiešanas iekārtas (3). Filiālbibliotēku iekārtu un aprīkojuma uzskaitījums skatāms 2. pielikuma tabulā “Tehnoloģiskais nodrošinājums. Filiālbibliotēku iekārtas un aprīkojums”.

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Trikātas pagasta bibliotēka. Bērnu grāmatu krājuma zonā veikts kosmētiskais remonts un iegādāti grāmatu plaukti.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka. Veikts telpu kosmētiskais remonts. 2024. gadā turpinājās konsultācijas ar Valmieras arhitekti un viņas palīdži, kā arī mēbeļu dizaineri, kas aizsākusi darbu pie bibliotēkas telpu funkcionālā risinājuma un jaunu mēbeļu skici izstrādes. Projekta turpmāka īstenošana atkarīga no piešķirtā budžeta finansējuma.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka. Veikts kosmētiskais remonts bibliotēkas vestibālā un gaitenī.

Sēļu pagasta bibliotēka. 2024. gadā tika veikts neliels kosmētiskais remonts, lai novērstu mitruma tālāku izplatīšanos sienās.

Dikļu pagasta bibliotēka. Tika veikts bibliotēkas palīgtelpu remonts.

Strenču pilsētas bibliotēka. Tika veikta bibliotēkas ēkas pacelāja/lifta pārsertificēšana un remonts, atbilstoši normatīvu prasībām.

Nepieciešams remonts:

Ņemot vērā, ka *Valmieras Integrētās bibliotēkas* ēkai tuvojas 20 gadu jubileja, ar Pašvaldības Attīstības pārvaldes "Teritorijas un pilsētplānošanas nodaļas" speciālistiem uzsāktas sarunas par ēkas un telpu atjaunošanu.

Rūjienas pilsētas bibliotēka. Strauji pasliktinās bibliotēkas ēkas tehniskais stāvoklis. Ēkai nepieciešama renovācija, primāri siltumapgādes un ūdensapgādes sistēmām. Jau divus gadus notiek darbs pie tehniskās dokumentācijas sakārtošanas, bet projekta realizācijas termiņi nav vēl zināmi.

Burtnieku pagasta bibliotēka. Bibliotēkas telpām nepieciešams remonts. Remonta izdevumi budžeta plānā netika apstiprināti, jo plānota ēkas rekonstrukcija sakarā ar Burtnieku Ausekļa skolas pārcelšanu uz Burtnieku centru. Iespējama bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām. 2023. gada decembrī tika apsekots ēkas jumts un konstatēti jumta bojājumi. 2024. gadā veikts ēkas jumta remonts un neliels telpu kosmētiskais remonts.

Jērcēnu pagasta bibliotēka atrodas 1900. gadā celtā Jērcēnmuižas ēkā. Ēkai un telpām ir nepieciešams remonts, savukārt pirms tam ir nepieciešams veikt AMT izpēti, lai izvērtētu arhitektoniskās vērtības un tehnisko stāvokli. 2023. gadā ēku apsekoja Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, lai sagatavotu lēmumu par attiecīga statusa piešķiršanu kā kultūras piemineklim, šobrīd tiek gaidīts, kad apstiprinās lēmumu par Jērcēnmuižas kompleksam piešķirto vietējās nozīmes kultūras pieminekļa statusu. 2024. gadā tika atkārtoti lūgts profesionālai firmai sagatavot tāmi šo darbu veikšanai. Tikai pēc šī procesa ir iespēja plānot kvalitatīvu remontu ēkai un telpām.

Strenču pilsētas bibliotēka. Bibliotēkas ieejas mezgla projektēšanas uzdevums – procesā, aizsākts 2024. gadā, tiks turpināts atbilstoši 2025. gada budžeta iespējām.

Nepieciešamas plašākas telpas:

Sedas pilsētas bibliotēka. Nepieciešamas plašākas telpas bibliotēkas darbības ērtākai nodrošināšanai. Risinājums būtu plānot bibliotēkas pārvietošanu uz telpām, kuras atbrīvojušās sakarā ar skolas filiāles slēgšanu, pirms tam tās attiecīgi izremontējot.

Zilākalna pagasta bibliotēka. Uz 2025. gada sākumu Zilākalna bibliotēka joprojām atrodas pagaidu telpās. Atskaītes periodā bibliotēkai nebija plānota arī esošo telpu paplašināšana.

2019. gada beigās, speciāli Zilākalna bibliotēkas vajadzībām, tika iegādāta ēka Zilākalna pagastā (Kultūras ielā 17). Ēka ir novērtēta, uzrakstīts tehniskais projekts, bet visi turpmākie darbi apstādināti, jo ir neskaidrības ar finansējumu.

Ramatas pagasta bibliotēka. Tiek plānota bibliotēkas pārcelšana uz citām telpām.

Pārējās filiālbibliotēkās remontdarbi pārskata periodā nav veikti, ēku tehniskais stāvoklis ir labs.

Iekārtas, aprīkojums

Filiālbibliotēkās iekārtu un aprīkojuma iegāde notikusi saskaņā ar plānotiem nodrošinājuma uzlabojumiem un budžetā pieejamiem līdzekļiem.

2024. gada 1. martā 12 filiālbibliotēkās atklāti VPVKAC, kuru izveidošanai ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas dotāciju un pašvaldības finansējumu uzlabots aprīkojums un IT iekārtu nodrošinājums. Katrā bibliotēku VPVKAC izveidota un aprīkota jauna klienta darba vieta, veikti uzlabojumi darbinieka darba vietai. Mēbeļu, inventāra un IT tehnikas iegāde veikta 2023. gada beigās, ekspluatācija sāka 2024. gadā. Bibliotēku materiāltehniskais nodrošinājums atbilstoši katras bibliotēkas vajadzībām uzlabots ar ergonomiskiem krēsliem, elektroniski paceļamiem galdiem, atvilktnu blokiem, akustiskajiem paneļiem, bukletu statīviem, galda lampām, stacionārajiem un portatīvajiem datoriem, dokumentu kamerām, austiņām un multifunkcionālajām iekārtām.

Strenču pilsētas bibliotēkā izveidota un atbilstoši aprīkota bērnu apkalpošanas telpa, kur izvietots vecumposmam atbilstošs grāmatu un spēļu krājums, atpūtas zona. Iegādāts portatīvais dators un skanda pasākumu tehniskā nodrošinājuma vajadzībām.

Rūjienas pilsētas bibliotēkā vērtīgs ieguvums IKT nodrošinājumā ir viedtelevizors. Tas visbiežāk tiek izmantots nodarbībās/aktivitātēs, kas mērķētas bērniem un jauniešiem, ļaujot dažādot un pilnveidot nodarbību saturu, padarot to mūsdienīgāku un līdz ar to saistošāku tieši bērnu un jauniešu auditorijai.

Vecates pagasta bibliotēka 2024. gadā iegādāta magnētiskā tāfele un bluetooth tumbiņa ar mikrofonu, kas ir vērtīgi papildinājumi inventārā pasākumu kvalitatīvai norisei.

Ēveles pagasta bibliotēkas telpas ir labā stāvoklī, bet nepieciešami dažī funkcionālie uzlabojumi, kā arī būtu vēlams apsvērt jaunu grāmatu plauktu iegādi.

2024.g. vairākās filiālbibliotēkās tika pielāgots mēbeļu izkārtojums, uzstādītas jaunas žalūzijas, iegādāti sēžammaisi, aizkari, stāvlampas, paklājs bērnu zonai, kā arī norakstīta un utilizēta daļa no tehnikas un inventāra.

2024. gadā novadā tika veikta publiskajām bibliotēkām bezatlīdzības lietošanā piešķirtās Kultūras informāciju sistēmas centra projektu datortehnikas atgriešana, kura vairs netika izmantota bibliotēkas pakalpojumu sniegšanā.

Sadarbībā ar LNERB ieviešot audio grāmatu pakalpojumu, vairākas bibliotēkas aizdomājās par iekārtu iegādi, lai piedāvātu klientiem iespēju iemēģināt un noklausīties audio grāmatas, līdzīgi kā to dara Valmierā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

Tabula “Darbinieku skaits VB”

	Pavisam slodžu skaits	Darbinieku skaits pilnā slodzē	Darbinieku skaits nepilnā slodzē
Valmieras bibliotēka	Kopā 23 <i>t.sk. bibliotekārie darbinieki 21</i>	23	0
Filiālbibliotēkas	40	30	10

Tabula “Bibliotekārie darbinieki pa vecuma grupām”

	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69
Valmieras bibliotēka	2	4	3	6	6
Filiālbibliotēkas		5	5	22	8

Personāla izmaiņas 2024. gadā:

Pārskata perioda darbu Valmieras bibliotēkā uzsāka:

- Ričards Edijs Štibe Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja amatā;
- Kristīne Lubāniņa Pieaugušo apkalpošanas nodaļā vecākās bibliotekāres amatā;
- Komplektēšanas un apstrādes nodaļā darbu beidza Dace Lase, nostrādājot Valmieras bibliotēkā 48 gadus un Anita Stiere, nostrādājot Valmieras bibliotēkā 19 gadus, un darbu uzsākusi bibliotekāre ar darba pieredzi izglītības iestādes bibliotēkā Dace Alsīņa.
- Egita Šaicāne 2024. gadā mainīja amatu no Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītājas uz Valmieras bibliotēkas direktores vietnieci.

Filiālbibliotēkās:

- Pēc Skaņkalnes pagasta bibliotēkas un Ķonu pagasta bibliotēkas likvidācijas 2023. gada 31. decembrī Valmieras novada bibliotēku tīkla optimizācijas rezultātā (vairāk par to var lasīt Valmieras novada bibliotēku darba pārskatā par 2023. gadu) Skaņkalnes bibliotēkas vadītāja Ieva Bāliņa ar 2024. gadu strādā Mazsalacas pilsētas bibliotēkā kā vecākais bibliotekārs, nodrošinot pakalpojumus arī Skaņkalnes pagasta iedzīvotājiem. Ķonu pagasta bibliotēkas pakalpojumus iedzīvotāji tagad var saņemt Naukšēnu pagasta vai Rūjienas pilsētas bibliotēkā. Ar 2024. gadu Naukšēnu pagasta bibliotēkā, apkalpojot plašāku teritoriju, strādā divi darbinieki. Bibliotēku vada bijusī Ķonu pagasta bibliotēkas vadītāja Kadrija Mičule un vecākā bibliotekāra amatā darbu turpina bijusī Ēveles pagasta bibliotēkas vadītāja Ieva Ķīkule.
- Ēveles pagasta bibliotēkas vadītājas, klientu apkalpošanas punkta speciālistes amatā darbu uzsākusi Līga Vološina.
- Rūjienas pilsētas bibliotēkas vadītājas amatā darbu uzsākusi Ilze Krastiņa.
- Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēkas vadītājas, klientu apkalpošanas punkta speciālistes amatā darbu uzsākusi Egita Kalniņa.
- Valmieras pagasta bibliotēkas vadītājas, klientu apkalpošanas punkta speciālistes amatā darbu uzsākusi Ieva Ruka.

Līdz ar VPVKAC darbu uzsākšanu bibliotēkās 11 filiālbibliotēku vadītājam mainīts amata nosaukums uz “Bibliotēkas vadītāja, klientu apkalpošanas speciāliste VPVKAC”, vienai pilsētas bibliotēkas vecākajai bibliotekārei – uz “Vecākā bibliotekāre, klientu apkalpošanas speciāliste VPVKAC”.

Apbalvojumi un pateicības

Daiga Rokpelne saņēmusi titulu “20 personības 20 gados.” Vidzemnieku godināšanā 2024, kuru rīkoja Vidzemes plānošanas reģions sadarbībā ar Europe Direct Vidzeme centru.

Valmieras Integrētās bibliotēkas 17. dzimšanas dienā 2024. gada 28. novembrī pasniegti Valmieras novada pašvaldības Pateicības raksti Valmieras novada bibliotēku darbiniekiem:

- Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas “Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka” vadītājai Līgai Rābantei par 40 darba gadiem Plāņu pagasta Jaunklidža kultūrvides veidošanā.
- Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas “Triķātas pagasta bibliotēka” vadītājai Ingai Janītei par 30 darba gadiem Triķātas pagasta kultūrvides veidošanā.
- Valmieras bibliotēkas direktores vietniecei metodiskajā darbā Olgai Kronbergai par ilggadēju, godprātīgu un radošu ieguldījumu Valmieras Integrētās bibliotēkas pakalpojumu attīstībā (20 darba gadi).
- Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas “Rencēnu pagasta 1. bibliotēka” vadītājai Andrai Auniņai par 15 darba gadiem Rencēnu pagasta kultūrvides veidošanā.

Strenču pilsētas bibliotēkas vadītāja Inguna Dukure saņēmusi atzinības rakstu par mentora darbu ECF projektā Europe Challenge 2024.

Jērcēnu pagasta bibliotēkas vadītājai Ilvijai Ķimsei pateicība no ornitologa Ruslana Matroža par Jaunjērcēnu muižas pēdējā saimnieka atceres pasākumu rīkošanu, kuri veicināja pārskata sastādīšanu un publicēšanu. Matrozis, Ruslans. Adalberta fon Krīdeners (1857–1933) ieguldījums ornitoloģijas attīstībā Latvijā [NO ORNITOLOĢIJAS VĒSTURES]. Putni dabā 94 (2024/2), 34.-41.lpp.

Sēļu pagasta bibliotēkas vadītājai pateicība no Rūjienas vidusskolas vadības par Turku delegācijas latviskā vakara organizēšanu Sēļu muižā.

Burtnieku pagasta bibliotēkas vadītājai Guntai Daļeckai Valmieras novada pašvaldības pateicība par jauniešu iniciatīvu projekta “Burtnieku pagasta un Valmieras novada jauniešu komandu viktorīna “Labi zini?” īstenošanu.

Finansējums personāla attīstībai

Valmieras novada pašvaldība 2024. gadā budžeta piešķirto līdzekļu ietvaros atbalstīja bibliotekāru profesionālo pilnveidi, finansiāli nodrošinot piedalīšanos bibliotekārās izglītības veicinošos pasākumos, pieredzes apmaiņas braucienos. Novada bibliotēku darbinieki, izvērtējot ikdienas darbam nepieciešamās zināšanas un veicamos darba uzdevumus, regulāri paaugstināja profesionālo kvalifikāciju, piedaloties LNB, KM, Valmieras bibliotēkas un citu organizāciju rīkotajos semināros unursos, aktīvi izmantoja LNB Kompetenču attīstības centra piedāvājumu.

Bibliotēku VPVKAC jauno darbinieku apmācības īstenoja Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk VARAM), darbinieki piedalījušies 11 tiešsaistes apmācībās, kā arī izmantojuši PakalpojumuCentri.lv sistēmā izvietoto Zināšanu bāzi ar instrukcijām un apmācību ierakstiem.

Finansējums personāla attīstībai devis iespēju katram Valmieras novada bibliotēku darbiniekam 2024. gadā apmeklēt gan klātienē profesionālās pilnveides pasākumus, gan izmantot attālinātās mācību iespējas. Racionālai un mērķtiecīgai personāla attīstības finansējuma izlietošanai direktores vietniece metodiskajā darbā kopā ar katru darbinieku plānoja apmeklējamos pilnveides pasākumus atbilstoši darbinieku mācību vajadzībām, darba pieredzei, zināšanām un veicamajiem pienākumiem. Kā prioritāte izvirzīta Reģiona galvenās bibliotēkas speciālistu kompetenču stiprināšana, lai varētu nodrošināt apmācību organizēšanu novada kolēģiem. Pozitīvi vērtējams bezmaksas attālināto profesionālās pilnveides norišu piedāvājums kultūras un bibliotēku jomā, kuru darbinieki aktīvi izmantojuši.

Profesionālās pilnveides aktivitāšu tematika ir ļoti dažāda: profesionālās ar bibliotekāro pakalpojumu sniegšanu saistītas apmācības un pieredzes apmaiņas braucieni; kultūrizglītojošie; apmācības VPVKAC, KAP darba nodrošināšanai; pieredzes braucieni, kuros gūst profesionālo pieredzi; mācības darbinieku labbūtības veicināšanai. Pārskata gadā vairāk laika tika veltīts tādām tēmām kā kultūras jautājumi, lasīšanas veicināšana, novadpētniecība, darbs ar kopienu, medijpratība, mākslīgais intelekts, veselības pratība, e-resursi.

Īpaši var izcelt vairākas mūsu speciālistu apmeklētās ar sabiedrisko zinātnes tematiku saistītas apmācības, profesionālo pilnveidi, iesaistoties ERASMUS+ un NORDPLUS projektos, kā arī Valmieras bibliotēkas administrācijas un mazpilsētu bibliotēku vadītāju apgūto Latvijas Kultūras akadēmijas tālākizglītības programmu "Kultūras līderība". Daudz laika resursu veltīts apmācībām saistībā ar VPVKAC tīkla darbību.

Ēveles pagasta bibliotēka: Lai arī pārskata periodā finansējums profesionālai pilnveidei ir pietiekošs, būtiski ņemt vērā, ka turpmākajos periodos finansējums būtu jāpalielina, lai atbalstītu un veicinātu jaunā darbinieka kvalifikācijas paaugstināšanu, jaunu prasmju apgūšanu un zināšanu apmaiņu ar nozares profesionāļiem.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: Bibliotēkas darbības nodrošināšanai regulāri pilnveidotas budžeta plānošanas un izmantošanas iemaņas, rēķinu apstrādes un ievades funkcijas. Lai nodrošinātu pakalpojumus, informācijas apgūšanai ir jāvelta pietiekami daudz individuālā darba laika, informācija ir jāapgūst un jāsaprot, lai regulāri darbinieks pārslēgtos no vienas tēmas uz citu, nepieciešama ātra reaģēšana, prioritāšu izvirzīšana, lai neciestu bibliotēkas apmeklētājs. Bibliotekārā darbā arvien ir nepieciešams radošums, inovatīva pieeja un līderība, lai darbotos – apkalpošanā, novadpētniecībā, dokumentu sagatavošanā – atskaides, budžets, lietvedība, darbs ar krājumu u.c.

Lielāko daļu norišu novada darbiniekiem sagatavoja un nodrošināja Valmieras bibliotēkas speciālisti. Kopējais profesionālai pilnveidei veltītais stundu skaits: Valmieras bibliotēkas darbinieki 2120 stundas un filiālbibliotēku darbinieki 2802 stundas.

2024. gadā Valmieras bibliotēka turpināja stiprināt darbinieku labbūtību, nodrošinot grupu supervīziju. 2022. un 2023. gadā tika īstenota supervīzija Valmieras bibliotēkas vadības grupai, kā arī grupu supervīzija Valmieras bibliotēkas darbiniekiem, izņemot administrāciju. 2024. gadā uzsākta komandas supervīzija filiālbibliotēku darbinieku grupai kopā ar direktora vietnieci.

Komandas supervīzija ir piemērota vadības komandām, struktūrvienību un starpstruktūrvienību komandām, projektu komandām, lai pilnveidotu komandas darba efektivitāti, mācītos atpazīt savas un citu rīcības un attieksmes grupā, vienotos par kopēju izpratni, mērķiem un ikviena darbinieka produktīvu rīcību.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana

Bibliotekāriem ir jāspēj strādāt ar dažāda vecuma un interešu lietotājiem. Darbs ar bērniem un jauniešiem prasa no bibliotekāra atbilstošas zināšanas, iemaņas un prasmes. Tālākizglītība ir svarīga, lai darbs ritētu veiksmīgi. Valmieras bibliotēka regulāri rīko seminārus par aktualitātēm, aicina profesionāļus no LNB pastāstīt par jaunāko literatūru un metodisko darbu. Pārskata periodā vairāki novada bibliotekāri piedalījās 16 stundu mācību programmā “Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs”, vērtīga satura nodarbībās kopā mācījās gan skolu bibliotēku un publisko bibliotēku speciālisti, gan pirmsskolas izglītības iestāžu audzinātāji, kas vēl vairāk stiprināja sadarbības iespējas. Lietderīgs un vērtīgs 2024. gadā bija lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs", kuru apguva liela daļa bibliotekāru, saturs tika izmantots arī bibliotekārajā darbā ar bērniem un jauniešiem.

• Problēmas un to risinājumi personāla jomā:

Problēma: personāla mainība un problēmas atrast kvalificētus speciālistus ar zināšanām un darba pieredzi bibliotekārajā jomā. Tiek ieguldīti lieli resursi jaunu darbinieku apmācībās un pastāv risks, ka darbinieki nespēs tikt galā ar pienākumu izpildi vai arī pēc apmācību perioda, izvērtējot slodzi, pienākumu apjomu un atalgojuma līmeni, meklēs citas darba iespējas.

Problēma: aizvietošana filiālbibliotēkās ar vienu darbinieku, nodrošinot bibliotekāros pakalpojumus laikā, kad darbinieks atrodas ilgstošā prombūtnē, piedalās profesionālās pilnveides pasākumos vai vada organizētās norises.

Risinājums: lai nodrošinātu bibliotekāro pakalpojumu pieejamību darbinieku ilgstošas prombūtnes laikā viena darbinieka bibliotēkās, 2024. gadā Valmieras bibliotēka sāka veidot novada bibliotekāru aizvietošanas sistēmu. Pārskata laikā aizvietošana vismaz reizi nedēļā nodrošināta 4 filiālbibliotēkās, darbu veica ne tikai Valmieras bibliotēkas darbinieki, bet arī mazpilsētu bibliotēku darbinieki, vienā gadījumā pagasta bibliotēkas darbinieks. Veikta aizvietošana arī Valmieras pagasta bibliotēkā, darbiniekam reizi mēnesī vadot nodarbības Viestura vidusskolā, bet Valmieras bibliotēkas kapacitāte tādas aizvietošanas nodrošināšanai vairākās bibliotēkās ir nepietiekama.

Problēma: pienākumu daudzums un sadrumstalotība bibliotēkās ar vienu darbinieku.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: “Tā kā pagastā ir likvidēts kultūras darba organizatora darbs, tad manāmi pietrūkst cilvēkresursu pasākumos – nevar viens bibliotekārs vadīt, fotografēt, nest solus, apzvanīt iedzīvotājus, organizēt plašāka mēroga pasākumus un koncertus, pie kuriem ir pieraduši iedzīvotāji. Jērcēnu bibliotēkā vadītāja veic arī gida pienākumus un aktivitātes, pārstāvēt Jērcēnmuižu kā kultūrvēsturisku objektu novadā un Piļu un muižu asociācijā. Darbi ir dažādi, un reizēm sanāk tos darīt vienlaicīgi gan KAP darbus, gan bibliotēkas vai novadpētniecības darbu.”

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka: “Viena cilvēka bibliotēka šodien ir spiesta apkalpot apmeklētājus dažādās jomās. Bibliotekārs kļūst par universālo kareivi, kurš apkalpo ne tikai bibliotekārās apmeklētāja vajadzības, bet sniedz arī valsts un pašvaldības pakalpojumus, kas paši par sevi ir sadrumstaloti daudzās jomās, un no darbinieka pagēr daudzveidīgas zināšanas.”

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Valmieras bibliotēkas pamatrādītāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepř. gadu
Aktīvo unikālo lietotāju skaits Valmieras novadā	14 835	16 496	17010	+11%; +3%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	6 735	7 501	7600	+11%; +1%
t.sk. aktīvo lietotāju skaits Valmieras bibliotēkā	5276	5827	6141	+10%; +5%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1462	1882	1959	+29%; +4%
*Bibliotēkas apmeklējums kopā	-	517 318	1 012 378	+96%
Fizisko apmeklējumu kopskaits	65 766	70 285	74 981	+6%; +6%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	14 495	17 424	17 676	+20%; +1%
Virtuālais apmeklējums	160 515	447 033	937 397	+179%; +110%
<i>t. sk. bibliotēkas tīmekļa vietne</i>	67927/ 159132	178 000	188 570	+6%
<i>t.sk. tiešsaistes kataloga izmantošana</i>	-	259 103	465 536	+80%
<i>t.sk. citu digitālo pakalpojumu izmantošana</i>	nav datu	nav datu	283 291	
Izsniegums kopā	84 682	349 292	657 521	+313%; +88%
<i>t. sk. grāmatas</i>	67 366	72 271	71 836	+7%; -0,6%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	16 048	32 100	25 671	+100%; -20%
<i>t.sk. abonētās datubāzes</i>	-	242 824	558 356	+130%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	13 236	15 326	18 418	+16%; +20%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	21 %	24%	25%	+%3; +1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	29%	37%	39%	+8%; +2%
**Iedzīvotāju skaits	24 696	24 531	24 284	-0,7%; -1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	5 077	5 099	5 019	

*2022. un 2023.g.g. dātos nav atspoguļota statistika "citu digitālo pakalpojumu izmantošana", DB izmantošanas statistika tikai par abonētām datubāzēm.

**Izmantoti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati uz 01.07.2024

[Latvijas iedzīvotāju skaits pašvaldībās pagastu dalījumā](#)

[Bērnu vecuma un dzimuma struktūra pašvaldībās pagastu dalījumā](#)

Tabula “Filiālbibliotēku pamatrādītāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepř. gadu
Aktīvo unikālo lietotāju skaits Valmieras novada bibliotēkās	14 835	16 496	17010	+11%; +3%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	6 735	7 501	7600	+11%; 1%
Aktīvo lietotāju skaits filiālbibliotēkās	nav datu	nav datu	8459	
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	nav datu	nav datu	2775	
Filiālbibliotēku apmeklējums kopā	nav datu	118 092	271 503	+130%
<i>t. sk. fizisko apmeklējumu kopskaits</i>	71 412	101 468	103 700	+42%; +2%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	27 123	34 356	36 759	+27%; +11%
Izsniegums filiālbibliotēkās kopā	130 635	155 756	163 946	+19%; +5%
<i>t. sk. grāmatas</i>	75 819	87 764	87 050	+15%; –1%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	54 390	67 567	68 839	+24%; +2%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	12 518	16 838	18 074	+35%; +7%
Iedzīvotāju skaits novadā (neieskaitot Valmieru)	29 424	29 265	28 984	–0,5%; –1%
<i>t. sk. bērni līdz 18. g.</i>	5 309	5 393	5 318	+1,6%; –1,4%
Iedzīvotāju skaits novadā (ieskaitot Valmieru)	54 120	53 796	53 268	–0,6%; –1%
<i>t. sk. bērni līdz 18. g.</i>	10 386	10 492	10 337	+1%; –1,5%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita novadā	27%	31%	32%	

• **Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums**

Pārskata periodā Valmieras bibliotēkā turpinās esošo pakalpojumu attīstība:

- **Grāmatu, žurnālu un CD nodošanas kaste**

No 2021. gada 1. jūnija apmeklētājiem ir iespēja izmantot grāmatu, žurnālu un CD nodošanas kasti, kas uzstādīta pie bibliotēkas ēkas ieejas durvīm Cēsu ielā 4. Iekārta ir viegli lietojama un pieejama arī ārpus bibliotēkas darba laika ikvienam ērtā diennakts stundā. Tādējādi samazinās laikā nenodoto grāmatu skaits, ir mazāk kavētāju. 2024. gadā pakalpojums turpina pierādīt savu nepieciešamību, īpaši pēc vairākām brīvdienām redzams, cik cilvēkiem šī iespēja ir nozīmīga, jo grāmatu nodošanas kaste ir pārpildīta. Ziemassvētku un Jaungada garo brīvdienu laikā kasti nācās iztukšot arī svētku dienās.

- **E-grāmatas**
Public Library Collection, ko arvien regulāri izmanto mūsu lasītāji. Turpinām arī piedāvāt e-grāmatas latviešu valodā 3td e-GRĀMATU bibliotēkā (plašāk sadaļā e-GRĀMATU bibliotēka). Attīstot e-grāmatu popularizēšanu, bibliotēkas informatīvajā pastā biblioteka.info@vb.valmierasnovads.lv, atbildot uz iedzīvotāju jautājumiem, tiek atgādināts arī par šo iespēju.
- **Digitālais atbalsts**
Tiek turpināts digitālais atbalsts, sniedzot konsultācijas un padomus dažādu ar tehnoloģijām saistītu jautājumu risināšanā: kā rīkoties ar jaunu viedierīci – pirmā konsultācija, uzsākot viedtālruni, planšetdatora un datora lietošanu; atbalsts Microsoft Office izmantošanā (CV, iesniegumu u.c. dokumentu noformēšanai); interneta lietošana; E-pakalpojumi (e-pasts, e-rēķini, latvija.lv izmantošana, e-iesniegums, e-paraksts, preses abonēšana, e-veikali); elektroniskās deklarēšanās sistēma; e-grāmatas; aplikāciju izmantošana (Skype, WhatsApp u.c. pēc vajadzības). 2024. gadā šis pakalpojums netika plaši reklamēts un konsultācijas nodrošinātas tikai pēc īpaša pieprasījuma. Tas saistīts ar lielu darbinieku nomaiņu un kapacitātes trūkumu. Nākamajā pārskata periodā plānots pakalpojumu atsākt iepriekšējā līmenī.
- **Daiļliteratūras kolekciju izdalīšana**
Kopš 2020. gada Bibliotēkā tiek izdalītas daiļliteratūras tematiskās kolekcijas, kas iekārtotas atsevišķos plauktos un marķētas atšķirīgās krāsās, lai klientiem būtu ērtāk atrast sev interesējošo lasāmvielu. 2024. gadā, pārskatot esošo daiļliteratūras krājumu un iegādājoties jaunas grāmatas, kolekcijas tika papildinātas.
- **Attālināta bibliotēkāju profesionālā saziņa un profesionālā pilnveide**
Ņemot vērā iepriekšējos gados gūto pieredzi, pārskata periodā Bibliotēka profesionālo pilnveidi (sanāksmes, seminārus, mācību nodarbības) daļēji turpina organizēt digitālajā vidē.
- **Attālinātā reģistrācija**
Pārskata periodā Bibliotēka turpināja piedāvāt attālinātu reģistrāciju bibliotēkā. Lai to izdarītu, jāaizpilda veidlapa (lejupielādējams Word dokuments) un jānosūta tā uz biblioteka.info@vb.valmierasnovads.lv. Ja ir iespējams, dokumentu var parakstīt ar drošu elektronisko parakstu. Ja e-paraksts nav pieejams, tad sava identitāte jāapliecina Bibliotēkas pirmajā klātienē apmeklējuma reizē. Pēc aizpildītās anketas saņemšanas cilvēks tiek reģistrēts par bibliotēkas lietotāju un viņam tiek nosūtīti autorizācijas dati bibliotēkas e-katalogam un reģistrācijai 3td e-GRĀMATU bibliotēkā, kā arī instrukcija e-grāmatu piekļuvei. Turpmāk reģistrētais klients var izmantot visus Valmieras Integrētās bibliotēkas attālinātos pakalpojumus, tai skaitā jau laikus pasūtīt izvēlētas grāmatas, žurnālus, filmas utt.
- **Piekļuves dati datubāzēm**
Pārskata periodā Bibliotēka turpināja piedāvāt iespēju saņemt attālinātas piekļuves datus datubāzēm: Letonika.lv, Britannica Library, EBSCO eBook Public Library Collection.
- **Bibliotēkas informatīvais e-pasts biblioteka.info@vb.valmierasnovads.lv**
E-pasts ir viens no ērtākajiem saziņas veidiem ar bibliotēku. Atbildes uz jautājumiem Bibliotēkas e-pastā gada beigās tiek uzskaitītas. Vairākumā e-pastu ir lūgums pagarināt izsniegto dokumentu lietošanas termiņu. Lasītāji savos e-pastos bieži lūdz atgādināt vai izveidot autorizācijas datus, lai varētu izmantot gan Bibliotēkas attālinātos pakalpojumus, gan saņemt iespēju lasīt e-grāmatas 3td e-GRĀMATU bibliotēkā. Citas populārākās sarakstes tēmas: lūgumi datus nomainīt e-pasta adresi vai tālruna numuru, pieteikšanās informācijas saņemšanai par jaunieguvumiem un pasākumiem vai atteikšanās no tās, pieteikšanās individuālo vai grupu telpu rezervācijai, jautājumi, kā rīkoties nozaudētas grāmatas gadījumā, informācija par pasākumiem, lūgumi nosūtīt skenētu rakstu, grāmatu satura rādītājus, kartes u.c. Bibliotēkā pieejamos materiālus. Bijuši arī lūgumi atlasīt un rezervēt grāmatas par konkrētām tēmām. 2024. gadā ir bijušas 168 šādas sarakstes.

Izmantojot Bibliotēkas informatīvo e-pastu, lasītāji tiek informēti par izgatavotajām lasītāju kartēm, lasītājiem tiek pārsūtītas vēstules no LNB ar elektroniskajām rakstu kopijām. 2024. gadā tika saņemti 16 attālinātas reģistrācijas pieteikumi (4 no tiem no ārzemju latviešiem, lai varētu reģistrēties 3td e-GRĀMATU bibliotēkā). Bibliotēkas informatīvajā e-pastā tiek saņemtas arī dažādu iestāžu un organizāciju lietišķa satura vēstules, kas tiek pārsūtītas par attiecīgo jomu atbildīgajiem darbiniekiem. Pirmajās apmeklējuma reizēs klientam tiek piedāvāts neskaidrību un jautājumu gadījumā rakstīt uz bibliotēkas informatīvo pastu biblioteka.info@vb.valmierasnovads.lv.

- **Informācijas sūtīšana Bibliotēkas klientiem par jaunieguvumiem un pasākumiem.**

Pārskata periodā Bibliotēka turpina piedāvāt lasītājiem iespēju savā e-pastā saņemt informāciju par jaunieguvumiem, lai informētu lasītājus par Bibliotēkā iegādātajām jaunajām grāmatām, filmām un citiem dokumentiem. Informācija par jaunieguvumiem un pasākumiem tiek izsūtīta regulāri – vienu reizi mēnesī.

Jauninājumi Valmieras bibliotēkā:

- **Delfi.lv abonements**

Laika periodā no 2023. gada 17. aprīļa līdz 2024. gada 17. aprīlim visās Valmieras novada publiskajās bibliotēkās bija pieejama bezmaksas piekļuve saturam “Delfi abonements”. Pakalpojums bija pieejams pie bibliotēkas datoriem un Wi-Fi tīklā. Pakalpojumu nodrošināja “Delfi” pārstāvji. Jaunais pakalpojums bija lielisks veids, kā popularizēt bibliotēkas dažādību un informācijas pieejamību, nodrošinot kvalitatīvas žurnālistikas piekļuvi. Perioda beigās, noskaidrojot turpmākās abonēšanas cenas, tika nolemts beigt šī pakalpojuma nodrošinājumu, jo piedāvātās cenas bija pārāk augstas. Diemžēl publiskas bibliotēkas budžeta apjoms neļauj piedāvāt lasītājiem šādu pakalpojumu. Ļoti gribētu rosināt meklēt veidus nacionālā līmenī, kā publiskajās bibliotēkās piedāvāt kvalitatīvas žurnālistikas pieejamību.

- **Galda spēļu klāsts un pasākumi**

Bibliotēkā jau ilgu laiku ir pieejamas galda spēles, taču tās iepirkas Bērnu apkalpošanas nodaļā un iepriekš bija paredzētas mērķauditorijai ģimenes un bērni. Lai Bibliotēkai piesaistītu klientus vecumā no 30 līdz 50 gadiem, 2024. gadā iegādātas arī tādas gala spēles, kas paredzētas auditorijai vecumā 10+ vai 12+. Šīs ir stratēģiskās spēles, kuras pārsvarā izvēlas spēlēt tieši pieaugušie. Iegādātas spēles “Spārnotie”, “The Mind”, “Splendor”, “Akropolis” u.c. Lai popularizētu šo pakalpojumu, iesākta ikmēneša tradīcija – galda spēļu dienas. Tās notiek reizi mēnesī sestdienās un visas dienas garumā (Bibliotēkas darba laikā no plkst. 10:00 līdz 16:00) ir iespēja spēlēt galda spēles Bibliotēkas telpās, kā arī tās paņemt uz mājām. Pirmajā galda spēļu dienā tika uzaicināts arī SIA “Brain Games” pārstāvis, kurš pastāstīja par jaunām un aktuālām spēlēm. 2024. gadā tika rīkotas 4 galda spēļu dienas. Šo pasākumu apmeklētāji pārsvarā bija ģimenes ar dažāda vecuma bērniem, kā arī bērni un pieaugušie. Vidēji vienā galda spēļu pasākumā bija 30-50 apmeklētāju.

- **Valmieras grāmatu klubiņš**

2024. gadā Bibliotēkas kolektīvā aktīvi iesākta diskusija par grāmatu klubiņa izveidi. Augustā Facebook sociālajā medijā parādījās aktīvas iedzīvotājas, kas aicināja valmieriešus izveidot grāmatu klubiņu. Bibliotēka ātri noreāģēja un klubiņam piedāvāja telpas, kur organizēt tikšanās reizes. Pirmais grāmatu klubiņa vakars norisinājās augustā, Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas telpās. Telpas izvēlētas ar mērķi, lai vecāki varētu ņemt līdzi arī bērnus, kuri tikmēr pavadītu laiku bibliotēkā. Pirmā tikšanās reize bija ļoti veiksmīga, tajā piedalījās 16 dalībnieki. Grāmatu klubiņš kļuvis par ciešiem Bibliotēkas draugiem – tikšanās reizes notiek vienu reizi mēnesī un vienmēr Bibliotēkā. Tikšanās reizēs piedalās arī Bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja un citas bibliotekāres, kopā dalībnieku skaits ir no 6 līdz 15. Pārsvarā tās ir sievietes dažādos vecumos, bet piedalījušies arī 3 vīrieši un 1 puisis. Bijušas arī ļoti interesantas diskusijas par bērnu lasīšanas veicināšanu, par aktuāliem problēmjautājumiem grāmatu un lasīšanas tematos. Lielākais ieguvums

Bibliotēkai ir grāmatu klubiņa aktīvie dalībnieki, kuri sākuši apmeklēt arī Bibliotēkas rīkotos pasākumus un ieraudzījuši, cik Bibliotēkai ir daudzveidīgs piedāvājums. Klubiņam ir arī sava WhatsApp grupiņa (vairāk nekā 70 dalībnieku) un Facebook grupa. Dalībnieki aktīvi diskutē par dažādām grāmatām, pasākumiem, arī paši mēdz reklamēt Bibliotēkā notiekošos pasākumus. Gada nogalē Bibliotēkā arī ieviesta grāmatu klubiņa izstāde, kurā izlikta grāmatas, par kurām pēdējā tikšanās reizē stāstījuši dalībnieki.

Jauninājumi filiālbibliotēkās:

- Filiālbibliotēkās darbu uzsākuši VPVKAC, kuros iedzīvotāji var saņemt valsts un pašvaldības pakalpojumus, darbu turpina KAP.
- Filiālbibliotēkas paplašināja sadarbību ar LNERB, piedāvājot lasītājiem pielāgotās literatūras pakalpojumus – lieldrukas grāmatas un audio grāmatas. Lodes pagasta bibliotēka nodrošina pakalpojumu SAC “Lodes” klientiem.
- Mazsalacas pilsētas bibliotēkas apkalpojamai teritorijai 2024. gadā pievienots Skaņkalnes pagasts, bet Naukšēnu pagasta bibliotēka pārskata periodā izbraukumos sāka apkalpot arī Ķoņu pagasta iedzīvotājus, jo 2023. gada nogalē šajos pagastos bibliotēkas tika slēgtas.
- Mazsalacas pilsētas bibliotēka 2024. gadā pasākumus organizēja arī sestdienās, lai tos var apmeklēt cilvēki, kuriem to grūtāk izdarīt darba dienu vakaros.
- Naukšēnu pagasta bibliotēkā uzsākta programma “Grāmatu starts”, notiek regulāras aktivitātes 1x mēnesī Mazo Pūču skolā, tās ietvaros dalībniekam paredzot 8-10 reizes apmeklēt nodarbības. Iesaistīti 26 bērni un ģimenes.
- Ramatas pagasta bibliotēkā aktīvākajiem bibliotēkas lietotājiem bija iespēja apgūt prasmes fotogrāfiju digitalizēšanā.
- Lasītāju tikšanās un Grāmatu klubu izveide Mazsalacā, Strenčos, Rubenē.

Bibliomāts (grāmatu pakomāts)

Turpinot attīstīt klientiem nepieciešamus pakalpojumus arī ārpus bibliotēkas darba laika, pie Valmieras Integrētās bibliotēkas ieejas kopš 2022. gada septembra ir uzstādīts grāmatu pakomāts bibliotēkas grāmatu un citu iespieddarbu saņemšanai. Pasūtītos izdevumus var izņemt 24 stundas diennaktī. 2024. gadā izpildīti 718 pasūtījumi. Pakalpojums turpina būt aktuāls, tomēr mazliet samazinājusies izmantošanas statistika. Tas saistīts ar bibliomāta tehniskajām problēmām. Vienu mēnesi pakomāts nedarbojās, šādi traucēkļi samazinājuši pakalpojuma popularitāti. Pārskata periodā veikti nopietni tehniski uzlabojumi, kuri atrisinājuši lielākās problēmas, tomēr vēl aizvien regulāri rodas nelielas kļūmes bibliomāta darbībā. Problēmas tiek risinātas ar bibliomāta uzturētāju firmas starpniecību.

E-grāmatu bibliotēka

E-grāmatu bibliotēkas pakalpojums turpina būt viena no Bibliotēkas prioritātēm. Pārskata periodā turpināts darbs pie šī pakalpojuma popularizēšanas gan ikdienas darbā ar klientiem, gan sociālajos medijos un bibliotēkas telpās. Izvietota papildus reklāma informatīvajā monitorā Bibliotēkas apkalpošanā, kā arī vairāki plakāti izvietoti Bibliotēkas plauktos. Reģistrējot jaunus klientus, tiek izsniegtas informatīvās lapiņas par e-grāmatu pieejamību latviešu un angļu valodās. Pārskata periodā e-grāmatu bibliotēkas izsniegums mazliet pieaudzis. Nepieciešams mērķtiecīgāks darbs ar auditoriju, kas nav tiešie Bibliotēkas lasītāji.

Stiprināta sadarbība ar Latviešu valodas aģentūru – 2024. gada jūlijā Valmieras bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja piedalījās diasporas izglītotāju vasaras skolā Jelgavas novadā. Tajā bija iespēja pastāstīt par 3td e-GRĀMATU bibliotēkas iespējām, kā arī piefiksēt kontaktus, reģistrēt lasītājus. Ļoti veiksmīga sadarbība izveidojās ar Stokholmas latviešu skolu, ar kuru vēlāk tika realizēts arī sadarbības projekts (vairāk sadaļā Projekti).

2024. gada sākumā publicēta 3td e-GRĀMATU bibliotēkas [video instrukcija](#), kuru veidojusi Valmieras bibliotēka sadarbībā ar Tietoevry Latvia, izmaksas pilnībā sedza platformas izstrādātājs Tietoevry Latvia.

e-GRĀMATU bibliotēkas 5 gadu jubilejas svinības

2024. gadā e-GRĀMATU bibliotēka atzīmēja 5 gadu jubileju. Par godu dzimšanas dienai, 12. janvārī Bibliotēka sadarbībā ar KISC un apgādu “Zvaigzne ABC” organizēja svinības un diskusiju “Kā nēsāt pustūkstoti grāmatu kabatā” ar uzsvāru uz lasītprasmes veicināšanu. Diskusijā piedalījās Eiropas Parlamenta deputāte un kādreizējā kultūras ministre Dace Melbārde, Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne, apgāda “Zvaigzne ABC” valdes priekšsēdētāja Vija Kilbloka, rakstniece Zane Nuts un Kultūras informācijas sistēmu centra (KISC) projekta vadītājs Aldis Liepa. Sarunu moderēja Gustavs Māziņš. Pasākumu apmeklēja arī Valmieras novada pašvaldības pārstāvji, uzrunu teica Kultūras pārvaldes vadītājs Toms Upners. Īpašus sveicienus 3td e-GRĀMATU bibliotēkai jubilejā bija sarūpējuši arī Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas darbinieki, kuri ikdienā īsteno lasītprasmes veicināšanas aktivitātes. Vecākā bibliotekāre Līga Bujane kopā ar savu uzticamo četrkājaino draugu kanisterapijas sunīti Cunami klātesošajiem pastāstīja, kā viens otru papildina, tiekoties ar mazajiem lasītājiem un veicinot viņu vēlmi lasīt un darīt to ar prieku. Lielākiem bērniem un jauniešiem iedvesmu šajā ziņā var sniegt iespēja izmēģināt varēšanu Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā un Nacionālajās skaļās lasīšanas sacensībās. Ar fragmenta lasījumu no Henrika Ibsena “Pēra Ginta” uzstājās savulaik šādās reģionālajās sacensībās čempiona titulu ieguvušais Oskars Einbergs. Īpašie viesi pasākumā bija Bibliotēkas lasītāji, kuri piedalījušies 2023. gada veiktajā lasītāju aptaujā. Katrs, kurš vēlējas, varēja pēc aptaujas aizpildīšanas pieteikties uz pārsteigumu. Šis pārsteigums bija ielūgums uz e-grāmatu bibliotēkas jubilejas pasākumu.

VIB datoru un telpu izmantošana

Bibliotēkas apmeklētājiem pieejamas darba vietas gan atvērta plānojuma telpās, gan grupu un individuālās lasītavās. Individuālo telpu iepriekšēja rezervācija nav obligāta.

Tabula “Datoru un telpu izmantošana”

Datorlasītava – sesiju skaits	1007
Grupu telpas un individuālās telpas – rezervāciju skaits	851
Semināru telpas un sanāksmju telpa – rezervāciju skaits	120

Semināru telpu (C217 un C114) un sanāksmju telpas (C223) apmeklētāji ir gan Bibliotēkas klienti, gan citu organizāciju rīkoto pasākumu apmeklētāji. Sanāksmju telpā (C223) bieži Bibliotēkas darbinieki organizē sanāksmes arī bez rezervācijas, tāpēc skaitlis patiesībā ir ievērojami lielāks.

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste**

Lasītāju un apmeklētāju viedoklis ir viens no svarīgākajiem kritērijiem bibliotēkas darba nodrošināšanā un attīstībā, tāpēc viedokļu izzināšana un sarunas ar lasītājiem ir viens no bibliotekāru ikdienas pienākumiem. Šī informācija ir būtiska, veidojot krājumu, uzlabojot piedāvātos pakalpojumus, kā arī ieviešot jaunus pakalpojumus, lasīšanas veicināšanas aktivitātes un citus risinājumus. Skolēni mācību nodarbību laikā tiek aicināti izteikt viedokli un ieteikumus par nodarbību. Tās noslēgumā skolēniem ir iespēja atzīmēt vienu no trīs variantiem, kā viņiem ir patikusi nodarbība. Lielākā daļa atsauksmju ir pozitīvas, bet mūsdienās jaunieši ir atklāti un nebaidās arī izteikt kritiku. Skolotāji ir atzinīgi novērtējuši nodarbību saturu un ilgumu. Lielākoties skolēni un skolotāji ar iespaidiem dalās sarunu laikā, taču nereti kāda skola ievieto informāciju par nodarbības norisi arī sociālajos medijos.

2023. gadā tika veikta Valmieras novada publisko bibliotēku lietotāju aptauja. Par to vairāk rakstīts 2023. gada pārskatā. Anketas noslēgumā tika piedāvāta iespēja pieteikties uz pārsteigumu. 2024. gada sākumā, 12. janvārī, Valmierā notika 3td e-GRĀMATU bibliotēkas jubilejas pasākums, uz kuru tika aicināti šie respondenti. Kopā tika uzaicināti vairāk nekā 60 cilvēki, kuri bija pagodināti par uzaicinājumu. Liela daļa no viņiem arī ieradās, un tas deva papildu iespēju personīgai sarunai ar lasītājiem. Viņi tika uzrunāti arī iesaistīties tālāk pakalpojumu attīstībā, tika pierakstīta kontaktinformācija iespējamai dalībai fokusgrupu diskusijās.

- **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums**

Bibliotēka ir pieejama personām ar īpašām vajadzībām – pie Bibliotēkas ieejas ir uzbrauktuve, ir pieejams lifts, Bibliotēkas ārdurvis atveras automātiski. 2024. gadā tika atjaunots segums pie ēkas Cēsu ielā 4, jo bija nodilis un bojāts flīžu segums, tai skaitā arī uzbrauktuve. Novembrī uzbrauktuve nebija pieejama uz pāris dienām sakopšanas darbu laikā, tika veikti pagaidu remontdarbi, 2025. gadā plānots uzbrauktuves seguma papildus remonts.

Bibliotēkas telpas, plauktu izvietojums un lifts ir plānoti tā, lai viegli varētu pārvietoties cilvēki invalīdu ratiņos un vecāki ar bērnu ratiem. Bibliotēka piedāvā izmantot bibliomātu un grāmatu nodošanas kasti – abi pakalpojumi pieejami ārpus Bibliotēkas telpām jebkurā diennakts laikā. Personas ar īpašām vajadzībām var saņemt un nodot izdevumus, pat neapmeklējot iekštelpas. Bibliotēkas 1. stāvā pieejams specializēts datortehnikas komplekts cilvēkiem ar redzes traucējumiem – telelupa TOPAZ. Bibliotēka nodrošina bibliotekāra palīdzību tā izmantošanā. Pārskata periodā telelupa izmantota 153 reizes, tie bijuši 8 lasītāji.

- **Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā** (*Noteiktu darbu izmantošana tādu personu vajadzībām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām* (Autortiesību likums (22.1 pants) https://likumi.lv/ta/id/5138#p22_1

Tabula “Pielāgotā literatūra krājumā”

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	4 nosaukumi 52 eksemplāri (ieskaitot filiālbibliotēkas)
Grāmatas vieglajā valodā	5 nosaukumi 29 eksemplāri (ieskaitot filiālbibliotēkas)

Grāmatas palielinātā drukā 2024. gadā izsniegtas 473 reizes.

Grāmatas vieglajā valodā: kopā katalogā ir 14 nosaukumi vieglajā valodā, no tiem 5 pieejami publiskajās bibliotēkās, pārējie pieejami izglītības iestāžu bibliotēkās. 2024. gadā bijuši 23 izsniegumi.

Lieldrukas grāmatas un audiogrāmatas

Bibliotēka veiksmīgi turpina sadarbību ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku (LNerB), nodrošinot klientiem iespēju saņemt LNerB ieskaņotās klausāmgrāmatas zibatmiņas formātā un pielāgotas grāmatas palielinātajā drukā. Audio formātā ir iespēja klausīties latviešu oriģinālliteratūru un tulkotās grāmatas latviešu un krievu valodā. Pieejami dažādu žanru materiāli: detektīvi, romantika, vēstures romāni, biogrāfijas, piedzīvojumu grāmatas u.c. Pieprasījums pēc šī pakalpojuma ir audzis, pārskata periodā lasītājiem izsniegtas 56 grāmatas palielinātajā drukā, audio grāmatas 73 reizes (1 reize ir 1 zibatmiņa, kopā audio grāmatu skaits – 278). 2024. gadā Bibliotēkā viesojās LNerB vadība, lai stiprinātu sadarbību un vienotos par jauna līguma slēgšanu. No LNerB puses tika uzslavēta Valmieras bibliotēkas izvēlēta metode pielāgotās literatūras izsnieguma uzskaites

veikšanā un atzīmēšanā, tādējādi nodrošinot LNERB precīzu statistiku. Tikšanās reizē izrunāti daudzi jautājumi, nostiprināts kopīgs redzējums šo pakalpojumu piedāvāšanā. 2025. gadā viena no Bibliotēkas prioritātēm ir pielāgotās literatūras pakalpojuma popularizēšana, kas iepriekš nav veikta lielā apjomā, jo vienmēr bijušas neskaidrības par autortiesību jautājumiem. No 2025. gada arī aktīvi tiks uzsākta platformas BALSS popularizēšana un nedaudz pamainīta audio grāmatu pakalpojuma nodrošināšana.

Valmieras bibliotēka darbojas arī kā konsultatīvais atbalsts visām Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkām jautājumos par sadarbību ar LNERB.

Audio grāmatu atskaņošanas ierīces

Kopš 2022. gada Bibliotēka piedāvā bez maksas iznomāt 3 zibatmiņu klausāmierīces. Pieprasījums pēc atskaņotājiem ir neliels, tomēr ir konkrēti lasītāji, kuriem bez šīs ierīces audio grāmatas nebūtu pieejamas. Pārskata periodā atskaņotāji izsniegti 4 reizes.

• Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām

Valmieras bibliotēkas stratēģija paredz darbu ar dažādām mērķauditorijām. 2024. gadā lielākā daļa pasākumu notika klātienē, tomēr tiek turpināta iespēja piedalīties pasākumos arī tiešsaistē. Tiešsaistē netiek izdalītas atsevišķas lasītāju mērķgrupas, jo tiešsaistes pasākumus var apmeklēt jebkurš interesents, un, reģistrējoties pasākumam, šāds jautājums netiek jautāts. Protams, viens vai cits pasākums tiek organizēts vairāk literatūras mīļotājiem vai dabas draugiem, tomēr paziņojumos presei lietots universāls apzīmējums "interesentiem".

Bibliotēku nedēļa

Bibliotēku nedēļas ietvaros lasītājiem bija iespēja Bibliotēkas telpās piedalīties balsojumā "Pupiņu cīņas" un akcijā "Noslēpumainā grāmata", savukārt, Bērnu apkalpošanas nodaļa pārsteidza lasītājus ar interaktīvu izstādi "Ceļojums pagātnē", kur bija iespējams uzzināt par grāmatu un bibliotēku attīstību laika gaitā. Valmieras iedzīvotāji, kuru skaitā bija arī Valmieras novada mērs Jānis Baiks, piedalījās kopīgā dzejas lasījumā "Valmieras balsis", lasot Leona Brieža grāmatu "Bērna prātā". Video tika publicēts sociālajos medijos un izpelnījās 1,3 tūkstošus skatījumu Facebook un 350 skatījumu Valmieras bibliotēkas Instagram kontā. Sociālajos medijos lasītāji varēja sekot līdzi bibliotēku nedēļas speciālizdevumam "Grāmatu slepenā dzīvē", kur tika apskatītas grāmatas, kas ir izdotas vairākkārt, lielākās un mazākās bibliotēkas grāmatas, kā arī grāmatas, kurām ir bijušas garākās gaidītāju rindas.

Tabula "2024. gada pasākumi Valmieras bibliotēkā"

N.p. k.	Datums	Pasākuma nosaukums	Bērniem vai jauniešiem	Pieaugušajiem	Novadpētniecības tematika	Krājumu, DB popularizējošs	Apmeklējums
1.	12.01.	E-grāmatu bibliotēkas 5 gadu jubilejas svinības un diskusija "Kā nēsāt pustūkstoti grāmatu kabatā". Kopā ar KISC, Zvaigzne ABC.	x	x		x	70
2.	13.01.	Tikšanās ar grāmatu autoru Armandu Puči.		x		x	38
3.	23.01.	Riharda Beruga grāmatas "Vara un ticība. Ceļojums uz skaistākajām baznīcām un klosteriem Eiropas austrumos – no Jeruzalemes līdz Finmarkai" prezentācija.		x		x	51
4.	10.02.	Tikšanās ar rakstnieku, žurnālistu Andreju Panteļejevu.		x		x	25
5.	24.02.	Atbalsta norise Ukrainai un ziedojumu vākšanas akcija. Kopā ar Valmieras novada fondu.	x	x			30
6.	7.03.	Rozes diena – iedvesmas vakars ar Forumu Līdere un Valmieras Zonta klubu starptautiskajā sieviešu solidaritātes dienā.		x			35
7.	6.04	Galda spēļu diena kopā ar Brain Games.	x	x		x	40
8.	13.04.	Stāstu pasākums "Katrai vietai savs vārds".		x	x		10
9.	16.04.	Tikšanās ar grāmatu autori Ingu Grenčbergu.		x		x	21
10.	15.05.	PAMANĪT GRĀMATU. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā. Sēļi. Latvijas Nacionālās bibliotēkas notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Nordpus Adult projekta "Demokrātiskā bibliotēka" finansiālu atbalstu.		x	x		90
11.	18.05.	LBB Vidzemes nodaļas 24. saiets "Bibliotēka bez robežām"		x	x		60

12.	24.05.	Latvijas Nacionālā arhīva izstāde “Somu jēgeri Latvijā”, klātesot Latvijas Republikas Ministru prezidentei Evikai Siliņai, Somijas Republikas premjerministram Peteri Orpo (Petteri Orpo) un Somijas vēstniecei Latvijā V.E. Annei Salorantai (H.E. Mrs. Anne Saloranta), VIB		x			80
13.-23.	24.05.-25.05.	7. Vidzemes stāstnieku festivāls – "Stāsti krēslā" Festivāla ietvaros norisinās 2 stāstu darbnīcas, 6 stāstu pasākumi izglītības iestādēs, 3 publiskie pasākumi		x	x		250
24.	5.06.	Tikšanās ar grāmatas “Atmiņas no vecās Vidzemes: Elzes un Rūdolfas stāsts” tulkotāju Indru Čeksteri		x	x	x	32
25.	27.06.	VIB darbinieku vietvārdu pasākums		x	x		10
26.	18.09.	Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās. Ramata.		x	x	x	80
27.	19.09.	Dzejas autoru vakars. Agnese Rutkēviča, Tamāra Skrīna, Daina Sirmā, Inga Ērika Pētersone, Aivars Ustups, Inese Zandere un Žebers.		x	x	x	42
28.	27.09.	Eiropas Zinātnieku nakts – Kļūsti par amatierzinātnieku kopā ar Valmieras bibliotēku!	x	x	x	x	50
29.	28.09.	Tikšanās ar grāmatas “Dzejas detektīvi. Detektīvspēle prozā un dzejā” autoriem.		x		x	10
30.	3.10.	Sirreālisms igauņu dzejā: Guntars Godiņš un Jāns Malins tiekas Veidenbauma dzimšanas dienā.		x		x	12
31.-34.	24.09. 1.10. 8.10. 15.10.	“Radošā rakstīšana 2024”. Tēma: “Mani vārdi un mani burti”. Tiešsaiste. 4 nodarbības . Uz nodarbībām reģistrējušies 40 dalībnieki.		x			40
35.	12.10.	Galda spēļu diena, oktobris.	x	x		x	30

36.	2.11.	Tikšanās ar grāmatu autoru, teologu un ceļotāju Hariju Vagrantu. Sarunu vada Rūjienas improvizācijas teātra “Imprūven” vadītājs Andis Bošs.		x		x	35
37.	9.11.	Galda spēļu diena, novembris	x	x		x	34
38.	27.11.	Valmieras Integrētajai bibliotēkai – 17. Muzikāli literāra programma “Cauri gadiem ar dziesmām un grāmatām”. Rakstnieks Dzintars Tilaks un mūziķis Āris Ziemelis.		x		x	60
39.	5.12.	Tikšanās ar grāmatizdevēju Juri Visocki un īpašajiem viesiem: Ēriku Hānbergu, Gaidi Andreju Zeibotu, Andri Teikmani, Allu Štolceri.		x		x	23
40.	7.12.	Galda spēļu diena, decembris	x	x		x	40
41.	11.12.	Tikšanās ar spriedzes detektīvromānu rakstnieku Ričardu Ingremu.		x		x	25
42.	19.12.	Dokumentālā filmas “Esi uzticīgs līdz nāvei” Režisors Ivars Zviedris demonstrācija		x			30
43. – 45.	18.02, 10.05, 30.01	Kinoamatieru studijas KRISTINS filmu retrospekcija Jānparka kopienai (2x), invalīdu biedr. “Atspēriens”		x	x		30
			Kopā bērniem vai jauniešiem: 7 (neieskaitot BAN rīkotos pasākumus)	Kopā pieaugušajiem 45	Kopā novadpētniecības tematikā: 22	Kopā krājumu, DB popularizēj oši: 19	1383

Projektu ietvaros rīkoti pasākumi:

- Līdzsvarota dzīve & Citizen Science. Izbrauciens kopā ar profesoru Jāni Bikši un viņa grāmatu “Avoti”. Projekts “Eiropas amatierzinātne”. 27.04.
- “Atzīmēts kartē! Vietvārdi tavā apkārtnē” pasākums jauniešiem, projekts “Eiropas amatierzinātne”. 9.05.(13)
- Zaļā pēcpusdiena vidusskolēniem kopā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centru. Projekts “Eiropas amatierzinātne”. 28.05.
- “Atzīmēts kartē! Vietvārdi tavā apkārtnē” otrā nodarbība, projekts “Eiropas amatierzinātne”. 19.06.
- Seminārs “Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās”. Ramata. Projekts “Eiropas amatierzinātne” 18.09.
- Izstādes atklāšana “Spēle ar vietvārdiem – Parālēlā pilsēta”, projekts “Eiropas amatierzinātne”. 27.11.
- Stāstu pēcpusdiena “Pagalmu stāsti” Sedā, projekts Kaimiņš. Pagalms. Vēsture. 8.05.
- Bezmaksas ekskursija ģimenēm ar bērniem uz Kārķu pagastu (Seda), projekts Kaimiņš. Pagalms. Vēsture. 1.06.
- Sedas pamesteņu ekskursijas – pārgājieni Viktorijas Brjuņinas vadībā, projekts Kaimiņš. Pagalms. Vēsture. 9.06., 13.10
- Sedas stāstnieku kultūrizpētes brauciens uz Mazsalacu. Stāstnieku tikšanās Vērsī, projekts Kaimiņš. Pagalms. Vēsture. 14.08.
- Ekskursija “Sedas pagalmu atmiņas un noslēpumi” stāstniekiem kopā ar interesentiem, projekts Kaimiņš. Pagalms. Vēsture. 21.09
- Erasmus + “Uz priekšu kopā” – kultūrizpētes brauciens sabiedrības pārstāvjiem uz Rīgu. «Art deco» spožums Ziemassvētku gaidīšanas laikā”. Programma un transporta izdevumi 14.12
- 7. Vidzemes stāstnieku festivāls – "Stāsti krēslā" 24-25.05
 - stāstu pasākumi Valmieras Viestura v-sk, Valmieras 5. v-sk., Valmieras Pārgaujas sākumskolā, Burtnieku Ausekļa p-sk., Burtnieku PII Sienāzītis un Mazsalacas pamatskolā. 24.05
 - Kustību darbnīca “Telpa. Kustība. Stāsts” stāstniekiem VB Bērnu apkalpošanas nodaļā 24.05
 - Stāstu darbnīca Mucu muzejā 24.05
 - Publiskais pasākums Ed. Veidenbauma KALĀČOS “Vēl pasaulē prieka ir daudz” 24.05
 - Publiskais pasākums J. Endzelīna dzimtajās mājās MIČKĒNĀ “Rīta kafija kopā ar stāstniekiem” 25.05
 - Publiskais pasākums Valmiermuižas alusdarītavas dārzā “Vēl pasaulē stāstu ir daudz” 25.05

Kopumā 2024. gadā novada bibliotēkas sarīkojušas 748 tematiskus pasākumus un 655 dažādas izstādes.

Valmieras bibliotēkā īstenots **71 pasākums** (pasākumu apmeklējums 2466), **117 mācību nodarbības** (apmeklējums 2496) un 70 izstādes.

No 71 pasākuma 25 bērniem un jauniešiem, 62 pieaugušajiem, 24 ar novadpētniecības tematiku. Valmieras bibliotēkā bija apskatāmas 70 izstādes, no tām 30 bērniem, 40 pieaugušajiem, 7 ar novadpētniecības tematiku, 16 tapušas sadarbībā ar partneriem.

Filiālbibliotēkās 2024. gadā bija organizēti 677 pasākumi, kurus apmeklēja 14446 cilvēki, un 585 dažādas izstādes. No 677 pasākumiem 372 bērniem un jauniešiem, 487 pieaugušajiem, 137 ar novadpētniecības tematiku un 163 grupu apmācības vai konsultācijas (viens pasākums var atbilst vairākām kategorijām). No 585 filiālbibliotēku izstādēm 83 ar novadpētniecības tematiku un 109 veidotas sadarbībā ar partneriem.

Pasākumi filiālbibliotēkās

Daudzveidīgie pasākumi, rīkoti visās novada filiālbibliotēkās, ieņem ļoti svarīgu lomu kopienu dzīvēs. Atbilstoši apstākļiem, pieprasījumam un finansiālajām iespējām, pasākumu tematika un formāts tiek pielāgots plašai mērķauditorijai. Daudzveidīgais radošo darbnīcu, nodarbību, izstāžu, lekciju un tikšanās ar dažādu jomu speciālistiem u.c. piedāvājums tiek veidots atbilstoši kopienas interesēm, lokālajām un valstiskajām aktualitātēm, novītātēm kultūrvidē. Aktivizējās lasītāju klubi. Vairāk par realizētiem pasākumiem var lasīt arī novadpētniecības sadaļā.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka. Vairāki pasākumi un aktivitātes tiek organizēti uz sadarbības un brīvprātības pamata, kā arī dažādu projektu ietvaros. Pasākumu mērķauditorija pamatā ir aktīvā iedzīvotāju kopienas daļa, galvenokārt sievietes, t.sk. pašnodarbinātas personas, māsasimnieces, pašvaldības iestāžu darbinieki un seniori. Ļoti apmeklēts augustā bija laikmetīgās dejas mini festivāls “Ražas svētki”, kas notika ārpus bibliotēkas “Filozofu lapenē”. Pirmo reizi bibliotēkas apmeklētāji un mazsalacieši varēja baudīt laikmetīgās dejas unikālus priekšnesumus atraktīvā izpildījumā. Viens no interesantākajiem pasākumiem bija izstādes “Vārdene” slēgšanas pasākums februāra beigās, kad tikāmies ar tās autori, tekstilmākslinieci Gintu Kristjansoni un valodnieci Janīnu Kursīti. Māksliniece Ginta Kristjansone iepazīstināja sanākušos ar 16 kūdrā veidotiem tēliem, kuri simbolizē latviešu senvārdus. Ideja izstādei, kas bija apskatāma aptumšotā telpā, radusies, iedvesmojoties no Janīnas Kursītes grāmatām «Neakadēmiskā latviešu valodas vārdnīca» un «Tautlietu vārdene». Katrs no kūdras tēliem attēloja kādu senvārdu, kurš tika atklāts tikai izstādes beigās. Māksliniece vēlējās, lai apmeklētājiem izstādes laikā būtu iespēja piemeklēt senvārdus kūdras figūrām, ņemot vērā savas asociācijas un izjūtas, nevis ietekmēties no viņas redzējuma. Māksliniece arī pastāstīja, kas viņu rosinājis pievērsties senvārdu tēmai, kāda bija izstādes ideja un mērķis, kā arī iepazīstināja ar jēdzieniem “ekolingvistika”, “eko tekstils” un “vārdene”, kuru autore ir Janīna Kursīte. Turpinājumā par latviešu valodu un tās nozīmi, izmantojot vizuālus un kolorītus piemērus no folkloristikas un valodniecības ekspedīcijām, stāstīja un domāt rosināja Janīna Kursīte.

Bibliotēku pasākumi ir vērsti uz vietējās kopienas saliedēšanu. Tā Sēļu pagasta iedzīvotāji tika aicināti uz lupatu deķu aušanu, dubultcimdu adīšanu, veselību uzlabojošu vingrošanu, jaunieši brīvlaikos uz jauniešu pasākumiem.

Arī maza pierobežas bibliotēka spēj organizēt jau par tradīciju kļuvušo pasākumu starptautiskā sadarbībā:

Ipiķu pagasta bibliotēka. Ņemot vērā iedzīvotāju intereses tika organizēti pasākumi, kuros ir muzikāli priekšnesumi. 21. jūnija vakarā Ipiķu pagastā pie robežzīmes “Baltās nakts” jau 6. gadu pēc kārtas tika iedegts vasaras saulgriežu ugunskurs un atkal kopā sanāca Latvijas un Igaunijas pierobežas iedzīvotāji. Pasākumu organizēja Ipiķu pagasta bibliotēka sadarbībā ar Meizakilas bibliotēkas un Meizakilas kultūras nama administrāciju. Saulgriežu koncertprogrammu veidoja Rūjienas senioru vokālais ansamblis “Ievas” (vad. A. Gruzdiņa) un dziedātāji un dejojātāji no Meizakilas. Savukārt Ipiķu pagasta zemnieki bija sagādājuši iespēju visiem pasākuma apmeklētājiem cienāties ar tradicionāliem vasaras saulgriežu ēdieniem un dzērieniem.

- **Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši (situācijas apraksts, vērtējums)**

Visās novada bibliotēkās bibliotekāri sniedz uzziņas klientiem pēc pieprasījuma. Uzziņu darbā izmantots gan bibliotēku krājums, gan tiešsaistes datubāzes: Letonika, Nozare, Lursoft (News.lv Laikrakstu bibliotēka), EBSCO eBook Public Library Collection, Britannica Library, kā arī citi interneta resursi.

Valmieras bibliotēkā uzziņas sniegtas klātienē, pa telefonu un e-pastā. Daudz jautājumu par orientēšanos informācijas resursu klāstā un konkrētu darbību veikšanu: kā meklēt informāciju katalogā, kā lietot BIS ALISE "Mana bibliotēka" sadaļu, kā izmantot datubāzes un 3td e-GRĀMATU bibliotēku. Tiem, kas izvēlējas attālinātās uzziņas, sūtījām e-pastā iepriekš sagatavotas instrukcijas un videopamācības. Sadarbībā ar Ārlietu ministriju turpināta Valmieras ESIP (Eiropas Savienības informācijas punkts) darbība iedzīvotāju informēšanā par Latvijas dalību Eiropas Savienībā (ES), sniedzot iedzīvotājiem kā klātienē, tā attālināti informāciju par tiesībām, iespējām un aktualitātēm ES. Veidoti 193 ieraksti Valmieras ESIP lapā sociālajā medijā Facebook. Sniegtas uzziņas pēc pieprasījuma, pārsūtīta un mutiski izplatīta aktuāla informācija NVO par projektu iespējām, jauniešiem par jauniešu līdzdalības iespējām dažādās ES aktivitātēs. Bibliotekāriem kā informācijas multiplikatoriem tika sniegta informācija saistībā ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Sakarā ar EP vēlēšanām sniegtas 6 klātienē uzziņas par vēlēšanu iecirkņiem, to darba laikiem, iepriekšējās nobalsošanas iespējām. Pedagogiem un jauniešiem elektroniski pārsūtīti jauni mācību materiāli par Eiropas Savienību. Gatavojoties Eiropas dienai, sniegtas 5 uzziņas, kā arī izplatīti informatīvi materiāli, lai varētu sagatavoties Eiropas eksāmenam.

Filiālbibliotēku vadītāji īpaši atzīmē bibliotēku lomu vietējās kopienās, kur bibliotēkas ir kā starpnieks starp pašvaldību un iedzīvotājiem, nodrošinot ar vajadzīgo informāciju, palīdzot ar e-pakalpojumiem, organizējot informatīvus pasākumus. Apmeklētājiem sniegta dažāda rakstura informācija un uzziņas par pašvaldības un valsts iestāžu pakalpojumiem, par iesniegumu veidlapu aizpildīšanu, par iespējām pieteikties valodas prasmes pārbaudei Valsts izglītības satura centrā, par uzturēšanās atļauju pagarināšanu PMLP, par personas dokumentu kārtošanu, par reģistrēšanos un darbību dažādos portālos, (piem., Eds.vid.gov, Latvija.lv, Bill.me, TET, LMT, Bite, ZAAO, Internetbanka), biļešu iegādi internetā, aplikāciju ielādēšanu mobilajās ierīcēs, dažādu uzņēmumu un iestāžu kontaktinformāciju. Augstākminētie pakalpojumi galvenokārt sniegti vidējās un vecākās paaudzes apmeklētājiem, no kā var secināt par medijpratību dažādās vecuma grupās. Visbiežāk tiek sniegtas individuālas konsultācijas, taču, ja ir nepieciešama specifiskāka informācija, apmeklētāji tiek novirzīti pie attiecīgajiem speciālistiem vai tiek veikta tālruņa konsultācija ar atbilstošo jomas profesionāli.

Rūjienas pilsētas bibliotēka: Lielākās izmaiņas jūtas pieprasījumā pēc digitālās vides pakalpojumiem, jo aizvien vairāk jāsniiedz konsultācijas par autorizēšanās iespējām – eParaksts, eParaksts mobile, Smart-ID.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: 2024. gadā apmeklētājiem sniegtas vidēji vairāk nekā 500 uzziņas un konsultācijas, t.sk. konsultāciju skaits pa telefonu. Izmantotas datu bāzes: BIS ALISE elektroniskais katalogs (analītiskā datu bāze, novadpētniecības datubāze); LNB elektroniskais katalogs un analītiskā datu bāze; Letonika, LURSOFT u. c. elektroniskie resursi. Tiek izmantots uzziņu aparāts: dokumentu krājums, bibliogrāfiskie līdzekļi, katalogi un kartotēkas, tematiskās materiālu mapes, apkopotie novadpētniecības materiāli. Bibliotēkā informācijas stendā un sociālās vietnēs regulāri tiek ievietota informācija par bibliotēkā plānotajiem pasākumiem. Uzziņas un konsultācijas iedzīvotājiem tiek sniegtas par pašvaldības (sociālie pabalsti, nekustamais nodoklis, nomas maksas, komunālie un īres pakalpojumi) un valsts sniegtajiem pakalpojumiem.

Bērzaines pagasta bibliotēkas vadītāja norāda uz tendencēm savā pagastā: "Uzziņas tiek sniegtas gandrīz katram ienākošajam, jo parasti, ja kāds ienāk, pēc "labdien" ir jautājums "tu nezini...?". Uzziņas tiek sniegtas visvisādas. 2024. gada nogalē AS "Valmieras Stikla Šķiedra" (VSS) piedāvāja, vai bibliotēkā nevarētu izvietot materiālus par darba piedāvājumiem rūpnīcā. Ir palīdzēts arī Ukrainas

iedzīvotājam meklēt darbu, bet tas ir ļoti grūti, jo, pirmkārt, darba devējs pieprasa vismaz minimālas latviešu valodas zināšanas. Otrkārt, ir grūtības ar nokļūšanu darba vietā, jo darba devējs nevar piedāvāt darbu no 8-17. Treškārt, darba meklētājam nav pieredzes, jo iepriekš strādāts tikai par trauku mazgātāju un apkopēju. Decembrī viņa aizbrauca atpakaļ uz Ukrainu, nu ir atgriezies Latvijā, un sākam atkal meklēt.”

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka: Uzziņas par konkrētām tēmām vairāk skar jautājumus par Mūrmuižas un Kauguru pagasta vēsturi. Ir notikusi e-pasta sarakste ar Liepas pagasta novadpētniekiem un arī dažādu zinātņu pārstāvjiem, kuri ir interesējušies par Kauguru pagasta vēsturiskām personām. Bibliotēkā uzziņu informācijas darbs notiek katru dienu, apkalpojot lietotājus. Tā ir ikdienas darba forma, jo gandrīz katrs, kurš ienāk bibliotēkā, izmanto bibliotēkā pakalpojumus informācijas ieguvei reizēm pat elementāros jautājumos. Lauku bibliotēkā apmeklētāju jautājumi ir mazāk par bibliotēkām tēmām, vairāk skar informāciju tehnoloģijas.

Arī bibliotēkās, kuras nepilda VPVKAC funkcijas, bet atrodas ļoti tuvu vai pat vienā ēkā ar VPVKAC, pakalpojumi sakarā ar valsts un pašvaldību e-pārvaldi, mēdz būt ļoti pieprasīti.

Naukšēnu pagasta bibliotēka: notikušas 250 individuālas konsultācijas – 8 par pašvaldības pakalpojumiem, 72 par darbu ar Latvija.lv, VSAA, e-veselības, e-CSDD u.c. e-pakalpojumiem, datubāzēm, 150 palīdzība darbā ar datoru (e-pasts, dokumentu noformēšana, internetbanka, Google dokumenti, mapes u.c.), 20 palīdzība darbā ar viedierīcēm. Veikti arī 85 dokumentu kopēšanas un 8 skenēšanas pakalpojumi.

Nevaram nepadalīties ar vienreizējo *Vecates pagasta bibliotēkas* uzziņas darba raksturojumu un aptvēruma aprakstu: “Uzziņu un informācijas darbs Vecates pagasta bibliotēkā turpina iegūt aizvien plašāku amplitūdu. 2024. gadā bibliotēkas darbiniekam nācies papildus ierastiem jautājumiem saistībā ar dažādiem valsts un pašvaldību pakalpojumiem, dokumentiem un lietotnēm, mācīties arī par traktoru uzbūvi, cietušu putnu barošanu un doties dabā, lai palīdzētu Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūrai atrast upju iztekas. Patiess prieks, ka lieliskais novadpētniecības atradums – “Vecates pagasta hronika” – atrada piemirsto Lekšupītes vārdu, par ko varēju ziņot LĢIA, lai upe atkal būtu kartē. Konsultācijas un palīdzību spektrs: ar ko barot bezdelīgu ar salauztu spārnu, MTZ52 traktora puskača (pd10, palaidēs dzinēja) meklēšana, informācija par aktuālajām tūrisma vietām Burtnieku apkaimē vācietim, kurš atjaunina tūrisma ceļvedi, informācijas meklēšana Dzimtas kokam (Kolhozs “Austrumi”, Zolmaņi, Janiķi), elektrības rēķinu apmaksa, rēķina apmaksa, vēsturisko karšu un izvesto sarakstu meklēšana, e-pasta lietošana, DVS sistēma, fotoattēlu eksportēšana no viedtālruna, labākas cenas atrašana briketēm, informācijas meklēšana Dzimtas kokam (Rimeikas, izmēģinājumu stacija, brigadieris, 1954), kritēriji atlaidēm transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklim (csdd.lv un likumi.lv), dažādas mobilo telefonu problēmas, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra (LĢIA) – palīdzība Neķes upes iztekas meklēšanā, apaļas stikla galda virsmas meklēšana, prāmja biļešu iegāde, anketu aizpildīšana rehabilitācijas centram “Vaivari”, arhīva izziņas par darba stāžu, matemātikas un latviešu valodas uzdevumi pamatskolā, zemeņu stādu podos iegādes iespējām internetā, “Rīgas satiksme” iespējām un grafikiem, par viesnīcām lidostas tuvumā, dokumentu pārsūtīšana no WhatsApp, skenera uzstādījumi, kursa darba formatēšana Word, Google scholar iespējas, statistikas datu atrašana – noslēgto laulību skaits Liepājā un Dienvidkurzemes reģionā, palīdzība puisim ar īpašām vajadzībām – salūzuša velosipēda nogādāšana Mazsalacā, manacope.lv licences noformēšana, maršrutu izstrāde Google maps, elektroniskā mikroskopa pievienošana datoram un īsceļa izveide, telefona iegāde internetā, plakātu druka un izvietošana kultūras pasākumu organizatorei, voice control uzstādīšana telefonā, debetkartes aktivizēšana, kartes limitu maiņas, vecumsnavskerslis.lv, fonta izmēra un spilgtuma nomaiņa telefonā, wifi un mobilo datu uzstādījumi telefonā, bankas izdruku iegūšana, dokumenti, kas nepieciešami naturalizācijas procesam, iesniegums par pensijas pārrēķinu, kiberdrošības jautājumi, aizdot Vecates viesim telefona lādētāju uz nedēļas nogali, inbox.lv paroles atjaunošana un Attēli programmas atjaunināšana ZOOM lietošana, praktiska palīdzība adīšanas mašīnas AliExpress lietošanā, instrukcijas tulkošana, santehnika meklēšana, maksājumu veikšana ar VISA karti, iesnieguma iesniegšana un dokumentu sagatavošana

Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijai, ELEKTRUM portāla lietošana, e-pasta izveidošana, Latvijas pasta Pay aplikācijas lietošana.”

- **Izglītojošā darbība Valmieras bibliotēkā.**

Par izglītojošo darbību bērniem un jauniešiem vairāk attiecīgajā nodaļā.

Nodarbība skolotājiem par informācijas avotiem

Pēc Valmieras Valsts ģimnāzijas ķīmijas skolotājas un ķīmijas un bioloģijas metodiskās apvienības vadītājas Andas Deksnas ierosinājuma tika organizēta mācību nodarbība ķīmijas, bioloģijas, fizikas, ģeogrāfijas skolotājiem “Informācijas avoti skolēnu Projekta darba izstrādei un sadarbības veidi ar bibliotēku”. To apmeklēja 10 skolotāji no Valmieras novada. Saturā – datubāzes, brīvpieejas resursi, atsauču noformēšanas rīki skolēniem.

Licencētā neformālās izglītības programma pieaugušajiem “Radošā rakstīšana 2024”

24. septembrī un 1., 8., 15. oktobrī no plkst. 18.30 līdz 20.00 tiešsaistē bija iespējams piedalīties Valmieras bibliotēkas pieaugušo neformālās izglītības programmas 4 nodarbībās “Radošā rakstīšana 2024”. Tēma: “Mani vārdi un mani burti”. Nodarbības bez maksas. Nodarbību ieraksti pieejami Valmieras bibliotēkas YouTube kanālā.

Nodarbību programma:

- 1. nodarbība – ievadnodarbībā meklēsim atbildes uz lielajiem jautājumiem – kāpēc rakstīt un ko rakstīt? Kāda ir mana rakstāmbalss? Praktiski radošās rakstniecības uzdevumi.
- 2. nodarbība – stāsta skice – vieta, laiks un varoņi. Rakstīt par zināmo vai ļauties nezināmajam? Praktiski radošās rakstniecības uzdevumi.
- 3. nodarbība – baigi labs stāsts, ja vien... Baļķi un skabargas tekstos. Praktiski radošās rakstniecības uzdevumi.
- 4. nodarbība – dialogi. Dzīvības iepūšana tekstā. Praktiski radošās rakstniecības uzdevumi.

Nodarbības tiešsaistē vadīja rakstniece, 2021. gada ES Literatūras balvas laureāte Laura Vinogradova. Uz nodarbībām pieteicās 40 dalībnieki, bet regulāri nodarbības apmeklēja turpat 30, pārējie teicās skatoties ierakstus.

Izglītojošā darbība filiālbibliotēkās

Visas novada bibliotēkas veic neformālās izglītības funkcijas, gan konsultējot un apmācot klientus individuāli, gan pieaicinot dažādu jomu speciālistus, ekspertus un praktiķus – vairākās filiālbibliotēkās notikušas izglītojošas lekcijas un nodarbības finanšu prātībā, speciālistu vadībā izdiskutētas krāpniecības shēmas digitālajā vidē, aizvadītas grupu un individuālas konsultācijas medijprātībā u.c. jautājumos. Populāra bijusi palīdzība senioriem, apgūstot viedtālrunu darbību, tostarp WhatsApp lietošanu un foto uzņemšanu. Šī veida apmācības palīdz senioriem iekļauties digitālajā vidē, uzlabojot viņu spējas sazināties ar tuviniekiem, kolēģiem un izmantot mūsdienu tehnoloģijas. Bibliotekāri atzīmēja, ka nācās konsultēt arī mākslīgā intelekta jautājumos.

Vecates pagasta bibliotēka: veicinot izpratni par demokrātiju un pilsonisko līdzdalību notika izglītojošās aktivitātes, gatavojoties Eiroparlamenta vēlēšanām, tostarp LNB Bibliotēku attīstības centra rīkotā semināra "Eiropas Parlamenta vēlēšanas: vai katra balss ir no svara?" kopīga skatīšanās uz lielā ekrāna. Iedzīvotājiem bija arī iespēja tikties un iztaujāt Latvijas Televīzijas galveno redaktori Sigitu Roķi. Gan Digitālās nedēļas ietvaros, gan Dzejas dienu laikā notika konsultācijas un dažādas kopīgas spēles ar Mākslīgā intelekta rīkiem.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: 2024. gada februārī un martā bibliotēka organizēja digitālās stundas pieaugušajiem – senioriem, bezdarbniekiem, māsasimniecēm un citiem interesentiem. Šajās stundās zināšanas varēja saņemt ļoti vienkāršā, ikvienam saprotamā valodā.

Valmieras pagasta bibliotēka: Digitālās nedēļas 2024 ietvaros filiālbibliotēka rīkoja tematiski praktiskās nodarbības “E-grāmatu bibliotēka 3td.lv, valsts un pašvaldības e-pakalpojumi, e-paraksts”

un “Canva – 264 bezmaksas tiešsaistes grafiskās noformēšanas rīks”, ar mērķi popularizēt e-grāmatu pakalpojumu un pilnveidot lietotāju digitālo prasmi un informētību par Latvija.lv sniegtajām iespējām.

Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka: Bibliotēkā notikušas sarunas par medijpratības nozīmīgumu, īpaši laikā, kad ir aktuāli politiski vai ekonomiski notikumi. Sarunu un pārrunu laikā analizēti aktuālie ziņu raksti, lai izprastu to saturu, jo bieži vien plašajā informācijas plūsmā atsevišķi raksti veidoti diezgan sarežģītā valodā. Svarīgi ir tas, ka kopienas iedzīvotāji dalās savā pieredzē.

Naukšēnu pagasta bibliotēka: Pieaugušajiem bibliotēkas pasākumi orientēti kā mūžizglītība un prasmju pilnveide, tajā skaitā notikušas 5 grupu nodarbības, saistībā ar medijpratību un digitālajām prasmēm.

Lodes pagasta bibliotēka: Liela interese par konsultācijām, tās notika gan klātienē, gan attālināti (pa telefonu). Pārsvārā šo pakalpojumu izmantoja seniori un iedzīvotāji, kuriem nav iespēju nokļūt pilsētā. Perioda laikā daudzi e-pakalpojumi tika atjaunoti un uzlaboti, cilvēki atzina, ka viņi nespēja regulāri atjaunot zināšanas un prasmes e-pakalpojumu lietošanā, jo izmanto pakalpojumu reti. Bibliotēkas apmeklētāji izmantoja bibliotēkara sniegto palīdzību, lai straujajā tehnoloģiju attīstības laikā būtu pārliecināti, ka sagatavotie dokumenti sasniedz vēlamo rezultātu. Klienti atzina, ka, veicot e-pakalpojumus, drošāk viņi jūtas ar atbalsta palīdzību.

Jeru pagasta bibliotēka: Palīdzēju apgūt mācību kursu un iegūt motorzāģu vadīšanas apliecību attālinātosursos mācību centrā EVA93 – Motorzāģa un krūmgrieža operators. Apliecību ieguva 1 cilvēks.

Vēl viens *pagasta bibliotēkas* vadītājas komentārs: “Tagad arī pie mums jau populārs TikToks. Reizēm var tikai nobrīnīties, kur var ņemt tādu informāciju un tik ticami to pasniegt. Vairākas reizes arī pati esmu *iekritusi* uz tām labām ziņām, bet vismaz labi, ka sāku meklēt vispirms informāciju internetā, pirms dalos tajā ar kādu. Arī internetā ir daudz nepatiesas informācijas, īpaši par medikamentiem, kas tevi ātri var izārstēt un lētām precēm. Konsultējot klientus, norādu – ja pārkat zāles, tad tikai interneta aptiekās; ja pārkat kādu preci, tad jau atpazīstamos veikalos, vai nāciet uz bibliotēku un kopā meklēsim to labāko un pareizāko variantu. Visu laiku atgādinu, lai never vaļā nepazīstamus e-pastus, lai ievēro, kas ir e-pastiem aiz @ (sunīša) zīmes. Un vienmēr atgādinu, ka naudu neviens tāpat vien nedos. Cilvēki saka: “Jā, bet man raksta, ka es laimēju 1200 eiro, un nauda jau manā kontā, man tikai vēl kaut kas tur jāizdara.” Tad es bezkaunīgi pajautāju – tev kontā nauda ir? Ja ir apstiprinoša atbilde, tad vienkārši pasaku – apstiprini, un tad naudas vairs nebūs. To viņi saprot. Bet kāpēc inbox.lv nāk tie viltus laimesti – nevaru viņiem izskaidrot. Tāpat arī par telefona zvaniem – aicinu skatīties uz kādiem numuriem atbild, no kuras valsts zvana.”

Filiālbibliotēkās sarežģīti veikt precīzu uzskaiti sniegto konsultāciju un apmācību skaitam, bet aptuvenos datus var skatīt zemāk tabulā.

Tabula “Lietotāju apmācības un konsultācijas filiālbibliotēkās”

Gads	2023	2024
Mācības (skaits)	278	520
Dalībnieki (skaits)	374	1112

- **Medijpratība (mērķauditorija, pasākumi, izglītojošā darbība, analīze)**

Valmieras bibliotēkā realizētais:

Nodarbība “Vīrusi. Vai datori un telefoni slimo ar vīrusiem?” (5/123)

Nodarbība “Tu vari, ja proti” (5/98)

Nodarbība “Es sociālajos tīklos” (1/20)

Nodarbība “Viktorīna – tiešsaistes enciklopēdijas” (10/198)

Nodarbība “3 valmierieši” (1/84)

Nodarbība “Kā neapjukt informācijas okeānā” (2/49)

Nodarbība “Kā drošs kļūst nedrošs”(1/15)

Nodarbība par datubāzēm un atsauču veidošanu (1/20)

Viens no Bibliotēkas uzdevumiem ir veicināt iedzīvotāju medijpratību, sniegt zināšanas darbam ar informācijas avotiem: kā atrast informāciju, kā atšķirt objektīvu informāciju no tendenciozas vai pat klajiem meliem (klikšķu lapas, dezinformācija, attēlu atpazīšana), kā veidot savu viedokli, salīdzinot ziņu avotus. Bibliotēkas lietotāji konsultāciju laikā tiek iepazīstināti ar pieejamām datubāzēm un citiem e-resursiem, piemēram, Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka (LNDB) un meklētāju Primo.

Digitālā nedēļa

Digitālās nedēļas ietvaros tika popularizēti vairāki elektroniskie resursi – Valmieras novada bibliotēku e-katalogs, LNB digitālā bibliotēka. Šīs nedēļas ietvaros Bibliotēkas semināru telpā bija iespēja skatīties LNB organizēto tiešsaistes semināru, lai iepazītu Latvijas elektronisko resursu piedāvājumu.

Digitālais atbalsts – tiek turpinātas individuālas konsultācijas lasītājiem par dažādiem digitāliem jautājumiem. Vairāk par to sadaļā *Pakalpojumu attīstība, jauninājumi*.

Medijpratības nedēļa

- Medijpratības nedēļas ietvaros Valmieras bibliotēkas 1. stāvā tika izvietota izstāde ar bibliotēkas resursiem par medijpratības tēmu, tai skaitā dažādām spēlēm.
- Sociālajos medijos tika rīkots konkurss, izmantojot aplikāciju Gennialy, kurā bija iespēja laimēt bibliotēkārū veidotu t-kreklu. Krekls tika veidots sadarbībā ar koprades darbnīcu DARE, kura kopš 2024. gada atrodas vienā ēkā ar Bibliotēku. Konkursā piedalījās 43 dalībnieki.
- Sadarbībā ar Vidzemes Augstskolu tika publicēti divi video, kuros par medijpratību stāstīja Vidzemes Augstskolas rektore Agnese Dāvidsone un ViA Informācijas un komunikāciju zinātņu studija virziena direktore Māra Arāja.
- Tika popularizēta spēle “Digitālie prātnieki”. Tā ir Latvijas drošāka interneta centra dāvināta spēle, kas ar Bibliotēku attīstības centra starpniecību nonāca arī Valmieras bibliotēkā. Spēle izstrādāta projektā “Make it clear – jauniešu izglītošana pret dezinformāciju tiešsaistē”, sadarbojoties Nacionālajam pētniecības institūtam (Polija), Latvijas Interneta asociācijai un “Glābiet bērnus” Rumānijā.
- Tika organizēta nodarbība Valmieras Valsts ģimnāzijas 12. klasei par datubāzēm un atsauču veidošanu. Nodarbību apmeklēja 20 skolēni.

Vispasaules drošāka interneta diena

Valmieras bibliotēka katru gadu atzīmē Vispasaules drošāka interneta dienu. 2024. gadā tās ietvaros tika organizēta nodarbība “Kā drošs kļūst nedrošs”, tās ietvaros tika pārrunāts ar bērniem, kā sevi pasargāt internetā un kam jāpievērš uzmanība. Valmieras bibliotēkas kolektīvā 2024. gadā darbojās divi darbinieki, kas ir arī drossinternets.lv vēstneši un piedalījās nodarbību izstrādē un vadīšanā. Pēc pieprasījuma Valmieras Pārgaujas sākumskolas 4. klasei tika vadīta arī nodarbība “Es sociālajos tīklos” un pārrunāts, ka tas, ko mēs rakstām internetā, saglabājas uz ilgu laiku.

Vīrusi. Vai datori un telefoni slimo ar vīrusiem?

Lai veicinātu izpratni par medijpratības jautājumiem dažāda vecuma bibliotēkas apmeklētājiem, pārskata periodā pirmsskolas izglītības iestāžu audzinātājas varēja pieteikties uz nodarbību “Vīrusi. Vai datori un telefoni slimo ar vīrusiem?”, kuras laikā PII audzēkņi caur interaktīviem uzdevumiem un iztēli rosinošiem jautājumiem vecumam atbilstošā formā iepazīna datorvīrusus, kā arī apguva

digitālās higiēnas un etiķetes pamatprincipus. 2024. gadā tika organizētas 5 nodarbības, kopējais apmeklētāju skaits – 123.

Kā neapjukt informācijas okeānā / 3 valmierieši

2024. gadā tika izveidota jauna nodarbība “3 valmierieši”, kas veidota uz nodarbības “Kā neapjukt informācijas okeānā” pamata. Nodarbība ir ilggadējas 3 institūciju sadarbības rezultāts – Valmieras bibliotēka, LNA Valmieras zonālais valsts arhīvs un Valmieras muzejs. 2024. gadā mainījušies institūciju pārstāvji, kas organizē šīs nodarbības, kopīgi lemts par nepieciešamību mainīt nodarbības formātu un iekļautos elementus. Nodarbības mērķis ir mudināt skolēnus skolas darbu veikšanā izmantot ne tikai interneta resursus, bet ļaut palūkoties plašāk un izmantot drošticamu informāciju, kuru var iegūt, izmantojot Valmieras Integrētās bibliotēkas, Valmieras muzeja un LNA Valmieras zonālā valsts arhīva krājumus. Nodarbības laikā skolēniem ir iespēja uzzināt, kas ir informācija, kādi ir informācijas glabātāji un pieeja tiem un kāpēc katram informācijas sabiedrības dalībniekam to būtu nepieciešams zināt. Skolēni tiek informēti arī par Bibliotēkas, muzeja un arhīva piedāvātajiem pakalpojumiem, krājumu, e-resursiem un pieeju tiem.

2024. gadā tika ieguldīts darbs nodarbības veidošanā, pirmā nodarbība notika Valmieras Valsts ģimnāzijas telpās, kopā pulcinot trīs 10. klases, 84 skolēnus dalot grupās, nodarbības laikā apmeklējot gan skolas bibliotēku, gan skolas muzeju.

Viktorīna – tiešsaistes enciklopēdijas

2024. gadā kopā novadītas 9 nodarbības, ietverot 198 skolēnus. Viktorīnas nodarbībās skolēni tika iepazīstināti ar Bibliotēkas abonētajām datubāzēm – Britannica Library un Letonika, kā arī ar brīvpiekļuves resursu Nacionālā enciklopēdija. Skolēnu galvenais uzdevums bija atrast jautājumus uz bibliotēkāres uzdotajiem jautājumiem, izmantojot norādītās tiešsaistes enciklopēdijas. Skolēni sacentās komandās, un nodarbība tika izspēlēta viktorīnas veidā.

Tabula “Medijpratības nodarbības Valmieras bibliotēkā”

Gads	2023.g.	2024.g.
Nodarbības Valmieras bibliotēkā	23	26
Dalībnieku (skaits)	527	607

• Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Valmieras bibliotēka pārskata periodā turpinājusi Valmieras novada bibliotēku elektroniskā kopkataloga veidošanu un uzturēšanu. 2024. gadā ar BIS ALISE strādā visas Valmieras novada publiskās bibliotēkas, kā arī novada izglītības iestāžu bibliotēkas, izņemot Burtnieku Ausekļa pamatskolas un Strenču pamatskolas bibliotēkas. Minētajām skolu bibliotēkām darbu ar BIS ALISE plānots uzsākt ar 2025. gadu.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2024)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2024)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Valmieras bibliotēka	1	1	1	1	1	3054	

Valmieras izglītības iestāžu bibliotēkas	11	11	11	11	11	1235	5954**
Novadu publiskās bibliotēkas	31*	31	31	31	Valmieras bibliotēka apstrādā dokumentus visām pašvaldību publiskajām bibliotēkām		
Novadu izglītības iestāžu bibliotēkas	13***	11	11	11	11		
kopā	56	54	54	54	23	4289	5954

*filiālbibliotēku skaits salīdzinot ar 2023. gadu ir samazinājies par 2 vienībām

**Kopējais Web pasūtījumu skaits visām dalīb bibliotēkām.

***2025.gadā BIS ALISE plānots ieviest Strenču pamatskolā un Burtieku Ausekļa pamatskolā.

• Kopkataloga veidošanas dinamika

	2022	2023	2024	
Bibliogrāfisko ierakstu skaits	101 652	106 531	108 820	+2289
Eksemplāru skaits (monogrāfiskie izdevumi)	624 245	636 170	625 190	−10980
Autoritatīvie ieraksti	39 687	41 837	43 782	+1945

	2024.g.	kopā
Novadpētniecības datu bāze	+1488	56 412
VIA studentu darbi	+74	3 174
VIA docētāju publikācijas	+57	778

Tabula “Valmieras novada bibliotēku kopkataloga autorizētie lietotāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	14 835	16 496	17 010	+11%; +3%
Autorizētie lietotāji kopā	7 086	7 661	8 825	+8%; +15%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	2 731	3 011	4 037	+10%; +34%

- **Iekšzemes un starptautiskais SBA:**

Tabula “SBA rādītāji”

	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits (t.sk.Valmieras kopkataloga bibliotēkām)			
Kopā novadā	1939	3097	2360
t.sk. VB	98	157	267
<i>t.sk. no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits</i>	-	50 (lieldrukas grāmatas) 36 (zibatmiņas ar audiogrāmatām)	56 (lieldrukas grāmatas) 73 (zibatmiņas ar audiogrāmatām)
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits			
Kopā novadā	1871	2976	2349
t.sk. VB	628	764	849

Valmieras bibliotēkas viena no prioritātēm ir veicināt arvien aktīvāku sadarbību starp novada bibliotēkām ne tikai apvienībās, bet visā novadā un ar citām Latvijas bibliotēkām. Kā viens no ļoti labiem rādītājiem šīs sadarbības aktivizēšanai ir tas, ka stabili turpina augt rādītāji SBA pakalpojumam novadā. 2024. gadā palielinājies gan saņemto, gan nosūtīto dokumentu skaits. Bibliotēkas aktīvi izmanto iespēju veikt grāmatu apmaiņu starp saviem fondiem. Filiālbibliotēkas pārskata periodā labprāt izmantoja iespēju pieteikt tematiskās kopas Valmieras bibliotēkai, kā rezultātā saņēma grāmatas par attiecīgajām tēmām (biogrāfijas, rokdarbi, daiļliteratūra krievu valodā, detektīvi, romantika u.c.). Kopās tika iekļauti materiāli, kas ir pieejami Valmieras bibliotēkā, bet nav attiecīgajā filiālbibliotēkā. Filiālbibliotēkas visbiežāk pieprasītās grāmatas meklējušas tuvākajās bibliotēkās kaimiņu pagastos, pilsētās. Parasti noteicošais SBA bibliotēkas izvēlei ir loģistika, kā nokļūt pēc pasūtītajām grāmatām. Veiksmīgs ir Burtnieku apvienības risinājums, kur ar kurjera palīdzību notiek grāmatu piegāde. Svarīgi, ka SBA pakalpojums Valmieras novada publisko bibliotēku klientiem ir bezmaksas. SBA starp novada bibliotēkām lielo lomu spēle transporta loģistika. Aktīva grāmatu apmaiņa notiek apvienībās, kur piegādi veic apvienības kurjers.

Filiālbibliotēku darbinieki atzīmē, ka svarīgs pakalpojums novada teritorijā ir grāmatu un žurnālu piegāde uz mājām tiem klientiem, kas nevar atnākt uz bibliotēku. Bibliotēkas ne tikai sadarbojas ar sociālās palīdzības sniegšanas asistentiem (Valmieras pagasta bibliotēka), kas nogādā klientiem grāmatas uz mājām, bet arī paši dodas pie klientiem, pārsvarā ārpus bibliotēkas darba laika (Bērzaines, Brenguļu, Burtnieku, Jērcēnu, Lodes, Matīšu, Naukšēnu, Jaunklidža, Zilākalna pagastu bibliotēkas).

Secinājumi

Pateicoties darbam, kas orientēts uz klientu piesaisti, 2024. gadā, neskatoties uz iedzīvotāju skaita samazinājumu, vairākās filiālbibliotēkās turpina augt lietotāju, apmeklējumu un arī izsniegumu skaits.

Turpinot aktivizēt kopienu, būtisks sasniegums ir tas, ka kopienas līderi sāk paši uzņemties iniciatīvu un atbildību, aug iedzīvotāju iniciatīvu projektu skaits.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka: “Apkopojot datus par bibliotēkas pakalpojumu pieejamību un izmantošanu, jāsecina, ka tie ir cieši saistīti gan ar iedzīvotāju skaita izmaiņām apkalpojamā teritorijā, gan ar potenciālo mērķgrupu brīvā laika pavadīšanas ieradumu maiņu, vairāk izmantojot digitālo

saturu, bet mazāk drukāto, t.sk. grāmatas. Šī tendence visvairāk vērojama 5.-9.klašu vecumgrupā un jauniešu vidū, un, iespējams, tas skaidrojams ar to, ka latviešu valodā nav tulkotas grāmatas, kuru saturs piesaistītu šī vecumposma bērnu un jauniešu uzmanību. Jānorāda, ka laiku pa laikam no jauniešiem saņemam pieprasījumus pēc konkrēta autora darba angļu valodā, bet ne visos gadījumos spējam izpildīt šo pieprasījumu, jo ne vienmēr grāmata ir pieejama Latvijā vai saņemama, izmantojot SBA pakalpojumus. Arī citas brīvā laika pavadīšanas iespējas pilsētā, piemēram, keramikas vai mākslas nodarbības, kora vai dejošanas mēģinājumi, koncerti vai priekšnesumi vietējā kafejnīcā “Būda”, tie visi savā ziņā konkurē ar bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, t.sk. nepieciešamību un vēlmi lasīt. Mēs zinām, ka lasīšana prasa iedziļināšanos, pacietību, teksta izpratni, liek domāt u.tml., kā arī ir vairāk individuāls brīvā laika pavadīšanas veids nekā publisks, līdz ar to daļa cilvēku izvēlas sevi neapgrūtināt ar to, kas viņiem sagādā piepūli un grūtības, bet izvēlas saturiski vieglākas, prātu atslogojošas brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Skatoties no bibliotēkas pozīcijas, manuprāt, par to nebūtu ļoti jāuztraucas vai jācenšas ļoti kardināli mainīt bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumu, bet vairāk jākoncentrējas uz to unikālo, ko mēs piedāvājam bibliotēkā, lasītprasmes un lasītpatikas veicināšanu.”

• **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Lai uzlabotu pieejamību bibliotēkas pakalpojumiem, tika meklēti dažādi risinājumi vairākām problēmām.

Problēma – gaisa kvalitātes un kondicionēšanas problēmas VB vairāku gadu garumā.

Risinājums – turpinās remontdarbi ventilācijas un kondicionēšanas sistēmu darbības uzlabošanai.

Problēma – VB bibliotēkai regulāri novērojamas tehniskas problēmas, tiek saņemtas lietotāju sūdzības. Uz mēnesi nebija pieejams pakalpojums, samazinājusies akumulatora veiktspēja.

Risinājums – saziņa ar bibliotēkas uzturētāju pēc katras novērotās problēmas, atrisinātas vairākas nozīmīgas problēmas (veikta iekārtas līmeņošana, papildus speciālista piesaiste).

Problēma – kopš 2024. aprīļa pārtraukts Delfi.lv abonements.

Risinājums būtu iespējams nacionālā līmenī, valstiski vienojoties par kādu pieejamības līmeni publiskajām bibliotēkām.

Problēma – kapacitātes dēļ VB sarežģīti nodrošināt pieaugošo pieprasījumu pēc konsultācijām un apmācībām saistībā ar e-pakalpojumiem, viedierīcēm.

Risinājums – darbu uzsāks darbiniece, kas koncentrēsies uz konsultācijām un kursiem, kas veidoti senioru auditorijai.

Problēma – saistībā ar jaunu tīmekļa vietni, jauno e-kataloga versiju, kā arī 2025. gadā plānoto EBSCO interfeisa maiņu, daudzi no VB veidotajiem apmācību video materiāliem ir novecojuši un nederīgi.

Risinājums – nākamajā pārskata periodā plānots apjomīgs darbs video materiālu atjaunošanā, montāžā.

Problēma – novada bibliotēku tīkla kapacitāte, nodrošinot filiālbibliotēku atvērtību, pieaugošās darbinieku mainības dēļ un darbinieku prombūtnes laikā.

Risinājums – uzsākta darbinieku regulāra atvietošana pagastu bibliotēkās, tiek veidots konkrēts plāns, kā nodrošināt visā novadā bibliotēku atvērtību laikā, kad notiek bibliotēkas vadītāja maiņa vai darbinieks ilgstoši ir prombūtnē. Atsevišķās bibliotēkās ir ieviests modelis, ka darbinieku prombūtnes laikā bibliotēka ir atvērta konkrētās dienās.

Problēma – kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana filiālbibliotēkās, kas atrodas šaurās vai pagaidu telpās, vai telpās, kurām nepieciešams remonts (Zilākalnā, Jērcēnos, Rūjienā, Valmieras pagastā)

Problēma – SBA pakalpojuma pilnvērtīga un operatīva nodrošināšana, grāmatu paņemšana un nogādāšana bibliotēkās visā novada teritorijā. Tikai vienā apvienībā no septiņām ir kurjers, parējās

apvienībās SBA grāmatu kustība bibliotēkām jāplāno patstāvīgi. Visbiežāk sadarbība tiek veidota ar tām bibliotēkām, kas ir ikdienas maršrutā.

Problēma – LNB datu centra problēmas ietekme publisko bibliotēku darbā

Valmieras kopkatalogs parastajā darba režīmā nebija pieejams no 2024. gada 1. līdz 8. jūlijam. Šajā laikā klientu apkalpošana notika, fiksējot izsniegumu papīra formā vai EXCEL failos un pēc darbības atjaunošanas pārnesot to uz BIS ALISE. Tātad, 1. - 8. jūlijā ne bibliotēkas darbiniekiem, ne lietotājiem Valmieras novadā nebija piekļuves BIS ALISE sistēmai. Savukārt, dati, ko sistēmā vēl bija iespējams saglabāt jūlija pirmajās dienās, pēc BIS ALISE darbības atjaunošanas 8. jūlijā vairs nebija pieejami, jo pēc sistēmas darbības atjaunošanas tika atjaunoti dati, kas BIS ALISE ievadīti līdz 30.06.2024 (ieskaitot). Tādējādi no 1. līdz 7. jūlijam bija pilnīga sistēmas nepieejamība un par šo periodu datus pēc sistēmas darbības atjaunošanas bija jāievada manuāli no papīra vai EXCEL failos fiksētajām ziņām.

Kopkataloga administratore sazinājās ar katru bibliotēku, kura strādāja tajā laikā, izskaidrojot situāciju, palīdzot atjaunot datus vajadzības gadījumā un konsultējot par tālāko darbu. Pirmajās dienās informācija par notikušo un prognozēm par darbības atjaunošanos bija diezgan skopa, pēc tam uzlabojās.

Secinājumi pēc šī gadījuma:

1. Liela nozīme ir komunikācijai, lai tiktu operatīvi saņemta informācija par traucējumiem, t.sk., ja tādi tiek iepriekš plānoti un zināmi, kā arī par avārijas situācijām. Šajā situācijā bija saņemts ļoti operatīvs profesionāls atbalsts no BIS ALISE izstrādātājiem.
2. Šobrīd ir spēkā līgums “Par bibliotēku informācijas sistēmas “Alise” darbības nodrošināšanu”, kas 2018. gadā tika saskaņots un noslēgts starp Valmieras pašvaldību un KISC. Ir pagājis pietiekami ilgs laiks un ir radusies nepieciešamība pārslēgt līgumu atbilstoši esošajai situācijai, t.sk. līgumā iekļaujot LNB Datu centru, kurā izvietota KISC pārziņā esošā infrastruktūra BIS ALISE darbības nodrošināšanai, un aktualizēt kārtību, kādā tiek izziņots plānotu darbu un avārijas izraisīts darbības pārtraukums.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. Krājums

- **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:**

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2022	2023	2024
Valmieras bibliotēka			
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	31 086	31 417	27 477
<i>t. sk. grāmatām</i>	24 364	23 759	21 494
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	4 113	5 702	5 291
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pilsētā, reģionā	1,26	1,28	1,13
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	31 086	31 417	27 477
Filiālbibliotēkas			
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	83 700	84 469	77 414
<i>t. sk. grāmatām</i>	55 980	58 781	49 730
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	25 823	25 596	26 034
Finansējums krājuma komplektēšanai filiālbibliotēkās	83 700	84 469	77 414
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā novadā	114 786	115 886	104 891

- **Krājuma pārbaude (inventarizācija)**

Valmieras bibliotēkas krājuma inventarizācija veikta 2017. gadā, nākamā krājuma inventarizācija plānota 2027. gadā.

2024.gadā Valmieras bibliotēkas Komplektēšanas un automatizācijas nodaļas darbinieki veica 17 automatizētas inventarizācijas novada bibliotēkās. Četrās izglītības iestāžu bibliotēkās inventarizācija tika veikta sakarā ar darbinieku maiņu: Rubenes pamatskolā, Valmieras Tehnikumā, Matīšu pamatskolā, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolā. 13 inventarizācijas tika veiktas filiālbibliotēkās :

- četrās filiālbibliotēkās sakarā ar darbinieku maiņu (Valmieras pagasta bibliotēka, Ēveles pagasta bibliotēka, Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēka, Rūjienas pilsētas bibliotēka);
- piecās bibliotēkās plānveida inventarizācijas atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumu Nr. 317 "Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi" 30.1. punktu (Matīšu pagasta bibliotēka, Kocēnu pagasta bibliotēka, Rencēnu pagasta 1. bibliotēka, Brenguļu pagasta bibliotēka, Kauguru pagasta bibliotēka);
- četrās Strenču apvienības filiālbibliotēkās inventarizācijas tika veikta pēc datu fiziskas pārcelšanas no Valkas uz Valmieras kopkatalogu, kas notika 2023.gadā (Plāņu pagasta

bibliotēka, Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka, Jērcēnu pagasta bibliotēka, Sedas pilsētas bibliotēka).

Pēc inventarizācijām tiek veikta datu salīdzināšanas ar grāmatvedību, sagatavoti inventarizācijas dokumenti par faktisko krājuma stāvokli, sniegtas konsultācijas par tālāko darbu ar krājumu. Divos gadījumos pēc inventarizācijas tika veikta fondu apvienošana BIS ALISE, tādējādi atvieglot bibliotekāru un citu informācijas meklētāju darbu (Valmieras tehnikuma bibliotēka, Brenguļu pagasta bibliotēka).

- **Krājuma rādītāji:**

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Valmieras bibliotēka			
Jaunieguvumi kopā	4 543	4 222	3 998
<i>t. sk. grāmatas</i>	2 350	2 180	1 992
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	333	325	721
<i>t. sk. bērniem</i>	924	808	788
Izslēgtie dokumenti	4 153	5 902	4 631
Krājuma kopskaits	84 326	82 648	82 017
Grāmatu krājuma apgrozība	0,9	1	1
Periodisko izdevumu apgrozība	2,8	5,3	4,1
Filiālbibliotēkas			
Jaunieguvumi kopā	19 329	19 572	19885
<i>t. sk. grāmatas</i>	7 283	6 581	7 290
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	1 382	1 670	1587
<i>t. sk. bērniem</i>	1 775	1 689	1 860
Izslēgtie dokumenti	23 311	18 120	16 998
Krājuma kopskaits	213 597	214 568	208 508
Grāmatu krājuma apgrozība	0,41	0,48	0,49
Periodisko izdevumu apgrozība	1,94	2,3	2,43

Pārskata periodā, gatavojoties bibliotēkas akreditācijai, aktualizēta Valmieras bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika 2024.-2030. gadam.

Komplektēšana veikta regulāri, sekojot grāmatu jaunumiem, klientu pieprasījumam un krājuma stāvoklim, veidojot sarakstus par jauniznākušajiem iespieddarbiem un iesniedzot to vairāku grāmatnīcu pārstāvjiem un piegādātājiem. Laba sadarbība jau vairāku gadu garumā ir ar SIA “Virja LK”, Valmieras grāmatnīcām “Zvaigzne ABC”, “Globuss”, “Jānis Roze” u.c. grāmatu izplatītājiem. Bibliotēkas sadarbība ar Vidzemes Augstskolas bibliotēku lietotājiem nodrošina plašāku krājumu, nekā tas tiek atspoguļots statistikā. Bibliotēkai kā reģiona galvenajai bibliotēkai lietotāju sastāvs ir

daudzveidīgs, kas nosaka universāla krājuma attīstības principu. Tā nodrošina plašu latviešu oriģinālliteratūras un tulkotās daiļliteratūras klāstu, daudzveidīgu piedāvājumu bērniem un jauniešiem, piedāvā bagātīgu uzzīņu, mācību literatūru studentiem, uzņēmējiem un citiem interesentiem. Iespēju robežās tiek komplektēti visi pieejamie informācijas nesēji novadpētniecības krājumam. Izdevumi, kas saistīti ar Valmieru, kultūrvēsturisko novadu, personībām. Ar īpašu rūpību tiek atlasīti izdevumi, kas saistīti ar izglītību un kultūru.

Krājuma komplektēšanā tiek ievērots reģionālais un valodu aspekts. Atskatoties uz aizvadīto gadu, varam secināt, ka ir palielinājusies interese par grāmatām angļu valodā, tādēļ iegādājāmajies vairāk grāmatu angļu valodā. Gan jaunākās paaudzes, gan vidējās paaudzes lasītāji ir pamanījuši, ka bibliotēkas plauktos aizvien biežāk parādās jaunas, pieprasītas grāmatas angļu valodā, un labprāt izvēlas tās lasīšanai.

Turpinājies aktīvs darbs pie krājuma izvērtēšanas un atbrīvošanās no nolietotiem un pēc satura novecojušiem iespieddarbiem. Pārskatīts daiļliteratūras krājums, kā arī nozaru literatūras plaukti. Novecojušas, nolietotas grāmatas, kā arī liekās dubletes pēc izvērtēšanas tika pārceltas uz krātuves fondu vai norakstītas, atbrīvojot plauktus brīvpieejas fondā. Pārskata periodā lielāka uzmanība tika pievērsta krātuves fonda daiļliteratūras krājuma attīrīšanai no novecojušiem un nolietotiem eksemplāriem.

Regulāri notiek Krājuma komplektēšanas padomes sēdes, kurās visu VIB nodaļu pārstāvji kopā var izvērtēt dāvinājumus un apspriest aktuālos krājuma komplektēšanas jautājumus. Bibliotēkā joprojām turpinām izmantot koplietošanas dokumentu "Vajadzīga grāmata", kurā bibliotekāri var ierakstīt grāmatu nosaukumus, kurus nepieciešams piekomplektēt, ja šīs grāmatas vairs nav iespējams iegādāties, to nosaukumus ievietojam dokumentā "Lūdzam dāvināt", kas publicēts bibliotēkas tīmekļa vietnē. Kā liels atbalsts speciālistiem krājuma komplektēšanā ir LNB ikmēneša "Literatūras ceļvedis" un LNB Bibliogrāfijas institūta sastādīts kārtējās nacionālās bibliogrāfijas biļetens "Latvijas jaunākās grāmatas".

- **Programma "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām"**

2024. gadā, pateicoties Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstam projektā "Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām", Valmieras novada bibliotēkas saņēmušas 462 grāmatu eksemplārus 5394,07 EUR vērtībā. Bibliotēkas ieguva krājumā vērtīgas grāmatas ar kultūrvēsturisku nozīmi, kā arī grāmatas bērniem.

- **Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā.**

Jauniegvumu proporcionālitate, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)

Katra novada bibliotēka izvēlas savas metodes un virzienus, kā piesaistīt bērnu un jauniešus. Taču visam pamatā nenoliedzami ir kvalitatīvs bibliotēkas krājums, ko radoši izmantot ikdienas darbā, krājumu, ar ko reāli un aktīvi jāstrādā. Visās novadu bibliotēkās bērnu un jauniešu literatūras krājums tiek veidots pamatojoties uz mērķgrupas interesēm un vajadzībām, kā arī atbilstoši izglītības prasībām un proporcionāli lasītāju skaitam (vidēji 30%-40% no kopējā jauniegvumu skaita). 2024. gadā turpināja krietni aktivizēties SBA pakalpojums, to izmanto visas novada bibliotēkas gan individuālajiem lasītājiem, gan pieprasot ceļojošās grāmatu tematiskās kopas (tās izmanto gan izstādēm, gan aktivitātēm, gan ikdienas izsniegumam). Mazsalacas un Rūjienas bibliotēkas aktīvi izmantoja SBA pakalpojumus, lai paplašinātu krājumu ar grāmatām angļu valodā, tās pārskata periodā bija pieprasītas. Savukārt, Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa 2024. gadā daudz vairāk iepirka literatūru angļu valodā (gan nozares, gan daiļliteratūru). SBA pakalpojumus aktīvi izmanto visas novada bibliotēkas arī Apvienību robežās.

Arī 2024. gadā filiālbibliotēkas turpināja realizēt 2022. gada akreditācijas ieteikumus: labiekārtoja telpas, aktualizēja un papildināja krājumu, rūpējoties par pakalpojumu klāstu dažādiem vecumiem, gaumēm un interesēm. Finansējumu pamatā veido pašvaldības līdzekļi, dalība projektos un

dāvinājumi. Daļa Valmieras novada bibliotēku (Burtnieku, Naukšēnu, Kocēnu, Rubenes, Matīšu) krājumu bērniem un jauniešiem komplektē ciešā sadarbībā ar skolām, PII. Piemēram, Zilākalna bibliotēka katru gadu nostiprina ciešu sadarbību ar PII, tad atbilstoši tiek veidots bilžu grāmatu krājums, kā arī literatūra vecākiem, galda spēles. Savukārt, Kauguru l.bibliotēkā bērnu lietotāju skaitu vairāk veido J.Endzelīna pamatskolas skolēni, tādēļ arī īpaša uzmanība krājuma veidošanas procesā vērsta vairāk uz skolas audzēkņiem. Sadarbībā ar skolu bibliotēka piedāvā kvalitatīvu krājumu skolēniem gan mācībām, gan lasītpriekam.

Pateicoties pašvaldību atbalstam, sadarbībai ar Valmieras Integrēto bibliotēku, novadu pirmsskolas iestādēm, skolām, skolu bibliotēkām, ģimenēm novadu bibliotekāri attīsta un pilnveido pakalpojumu klāstu ģimenēm ar bērniem un skolu jaunatnei. Daudzos novada pagastos nav nevienas izglītības iestādes (Vecate, Līdzēni, Plāņi, Jērcēni, Ipiķi, Vilpuka, Sēļi, Lode, Jeri, Ēvele, 2023.gadā arī Brenguļi, Seda 2024.gadā likvidēja Strenču pamatskolas filiāli), taču bibliotekāri piesaista vietējās ģimenes ar bērniem, pagastos, kur ir tikai PII (Brenguļi, Kauguru pagasta Mūrmuiža, Bērzaine, Zilaiskalns, Vecate, Seda) bibliotekāri lielāku uzmanību pievērš tieši pirmsskolas vecuma bērniem, attiecīgi komplektē krājumu un organizē lasīšanas un citas aktivitātes. Matīšu pagastā un Kocēnu pagasta Rubenē publiskās bibliotēkas atrodas vienā ēkā ar vietējo skolu, kas ļauj piesaistīt vairāk skolēnu, atbilstoši tiek komplektēts krājums ciešā sadarbībā ar skolas bibliotēku. Bibliotēku krājumi tika pārskatīti un apvienoti atbilstoši vietējās kopienas vajadzībām, pilnveidots un paplašināts ne tikai krājums bērniem un jauniešiem, bet arī pakalpojumu klāsts dažādiem vecumiem, gaumēm un interesēm. Finansējumu pamatā veido pašvaldības līdzekļi, dalība projektos un dāvinājumi. Daļa Valmieras novadu bibliotēku (Burtnieku, Naukšēnu, Kocēnu, Rubenes, Matīšu) krājumu bērniem un jauniešiem komplektē ciešā sadarbībā ar skolām, PII. Piemēram, Zilākalna bibliotēka katru gadu nostiprina ciešu sadarbību ar PII, tad atbilstoši tiek veidots bilžu grāmatu krājums, kā arī literatūra vecākiem, galda spēles. Savukārt, Kauguru l.bibliotēkā, Matīšos, Rubenē, bērnu lietotāju skaitu vairāk veido pamatskolas skolēni, tādēļ arī īpaša uzmanība krājuma veidošanas procesā vērsta vairāk uz skolas audzēkņiem. Sadarbībā ar skolu bibliotēka piedāvā kvalitatīvu krājumu skolēniem gan mācībām, gan lasītpriekam. Ar daudzveidīgām un kvalitatīvām Latvijas izdevēju bērnu grāmatām novada bibliotēku krājumi tika papildināti pateicoties KM atbalstam projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”. 2024.gadā 36 novada bibliotēkas (t.sk. skolu) piedalījās Valsts nozīmes lasīšanas veicināšanas programmā Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, kas deva iespēju papildināt savu krājumu ar kvalitatīvu literatūru bērniem un jauniešiem, kā arī vecākiem. 2024.gadā novadu bibliotēkas īpašu uzmanību veltīja arī bērnu un jauniešu preses iegādei, kā arī alternatīvo lietu komplektēšanai, piemēram, galda spēlēm. To aktīvi izmanto kā uz vietas bibliotēkā, tā arī izsniedzot. Īpaši šo pakalpojumu ir iecienījuši ģimenes ar bērniem. Katra novada bibliotēka izvēlas savas metodes un virzienus, kā piesaistīt bērnu un jauniešus. Taču visam pamatā nenoliedzami ir kvalitatīvs bibliotēkas krājums, ko radoši izmanto ikdienas darbā, krājumu, ar ko reāli un aktīvi jāstrādā. Visās novadu bibliotēkās bērnu un jauniešu literatūras krājums tiek veidots pamatojoties uz mērķgrupas interesēm un vajadzībām, kā arī atbilstoši izglītības prasībām un proporcionāli lasītāju skaitam(vidēji 30%-40% no kopējā jauniešuvumu skaita). 2024.gadā turpināja krietni aktivizēties SBA pakalpojums, to izmanto visas novada bibliotēkas gan individuālajiem lasītājiem, gan pieprasot ceļojošās grāmatu tematiskās kopas (tās izmanto gan izstādēm, gan aktivitātēm, gan ikdienas izsniegumam). *Mazsalacas un Rūjienas bibliotēkas* aktīvi izmantoja SBA pakalpojumus, lai paplašinātu krājumu ar grāmatām angļu valodā, tās pārskata periodā bija pieprasītas. Savukārt, Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa 2024.gadā daudz vairāk iepirka literatūru angļu valodā (gan nozares, gan daiļliteratūru). SBA pakalpojumus aktīvi izmanto visas novada bibliotēkas arī Apvienību robežās. 2024.gadā *Sedas un Zilākalna bibliotēkās* turpinās pieprasījums pēc jaunām grāmatām krievu valodā.

- **Datubāzes**

Valmieras Integrētā bibliotēka saviem apmeklētājiem piedāvā 10 abonētās datubāzes. Programmas „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros visās Latvijas pašvaldību publiskajās

bibliotēkās VVBIS tīklā nodrošināta Letonika.lv un SIA Lursoft „Laikrakstu bibliotēkas” datubāzu bezmaksas pieeja. Bibliotēkas telpās pieejamas Valmieras bibliotēkas abonētās datubāzes LETA un Nozare.lv. Savukārt Valmieras bibliotēkas abonētās EBSCO eBook Public Library Collection, Britannica un Letonika bibliotēkas klientiem ir pieejamas gan bibliotēkas telpās, gan ārpus tām. Vidzemes Augstskolas bibliotēka visiem Valmieras Integrētās bibliotēkas klientiem nodrošina piekļuvi vēl 4 abonētām datubāzēm: Web of Science, Scopus, ScienceDirect un EBSCO HOST. Iespēju attālināti izmantot Valmieras bibliotēkas abonētās datubāzes piedāvājam arī visu Valmieras novada bibliotēku klientiem, apmācot filiālbibliotēku darbiniekus tās izmantot un popularizēt šo iespēju klientiem.

Tabula “Valmieras bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejupielāžu skaits	11 246	10 113	7 350
News			
lejupielāžu skaits	9 310	332	300
LETA			
lapu skatījumi	1 809	5 101*	735
Britannica			
Totals	122 938	226 740	547 509
EBSCO eBook Public Library Collection			
Total Item Investigations	211	226	110
Database Sessions	852	921	925
Nozare.lv			
lapu skatījumi	713	312*	309
3td.lv e-grāmatu bibliotēkas izsniegums Valmieras kopkatalogā	nebija uzskaitīts izsniegumā	nebija uzskaitīts izsniegumā	2 043
Kopā:	146 227	242 824	558 356

**2023.g. nav bijis iespējams izgūt korektus LETA arhīvs un Nozare.lv statistikas datus sakarā ar analītikas sistēmas maiņu. Šeit 1. pusgads – lapu skatījumi, 2. pusgads – notikumi.

Datubāzu statistikas dinamika

Valmieras bibliotēkā kopējais datubāzu lietojums ir palielinājies, pārsvarā to ietekmēja Britannica Library izmantošanas rādītāji, piekļuves sesiju skaits ir pieaudzis par 141%, jo tā ir viena no aktīvāk izmantotajām datubāzēm bibliotēkas nodarbību laikā, kas ir sekmējies ar lietošanas pieaugumu. Pirmo reizi tiek uzskaitīts *e-grāmatas bibliotēkas* izsniegums Valmieras kopkatalogā. Datubāzes LETA lietojums ir samazinājies par 86%, taču 2024. gada vidū tika mainīta analītikas sistēma, kas nosaka datubāzes izmantojumu, un šos rādītājus salīdzināt nav objektīvi.

Filiālbibliotēkās

Tabula “Pieejamo datubāzu izmantojums filiālbibliotēkās”

Datubāze	2024
Letonika	3 735
News	2 306

Datubāzu izmantošanas radītāji filiālbibliotēkās nav lieli. Bibliotekāri secina, ka šis pakalpojums apmeklētāju vidū nav populārs un skaidro to ar iespējamo saistību ar apmeklētāju vecuma grupu : “liela daļa ir seniori, datoru un interneta resursus izmanto nelabprāt un dod priekšroku grāmatu lasīšanai, vai vienkārši nav bijis aktuāli meklēt kādu konkrētu informāciju, rakstu. Biežāk datubāzes izmanto bibliotekāre novadpētniecības vai citas informācijas iegūšanai”. Jāatzīst, ka šo resursu popularizēšana jāturpina dažādos atraktīvos veidos, lai visu kategoriju lietotāju būtu informēti par vērtīgiem resursiem. To, ka resursam ir liels potenciāls, apliecina *Vecates pagasta bibliotēkas* vadītāja: 2024. gadā būtiski pieaudzis abonēto datubāzu izmantojums. Tas galvenokārt skaidrojams ar dažādām novadpētniecības aktivitātēm, mākslīgā intelekta iespēju apgūšanu. Lasītāji vēlas pārbaudīt dažādus faktus, uzzināt, kas par viņiem pašiem un pagastu ir atrodams tiešsaistē. Laiku pa laikam izskan aicinājumi organizēt prāta spēles, arī tas būtu vēl viens iemesls aktīvāk izmantot datubāzes.

Sedas pilsētas bibliotēka: Krājuma un datubāzes tiek popularizētas gan bibliotēku pasākumos, gan individuālās konsultācijās, uzsverot datubāzes kā vispusīgu un lietderīgu instrumentu mācībās, pētniecībā – formālās un neformālās izglītības programmās, kā arī individuālā izziņas procesā.

Krājuma popularizēšana

Bibliotēku krājums tiek popularizēts dažādās grāmatu tematiskajās izstādēs, grāmatu standos izliekot izdevumus par noteiktām tēmām, piemēram, sezonālām aktualitātēm, literatūras balvām, nacionāliem vai vietēja līmeņa sasniegumiem. Krājuma popularizēšana notiek arī Bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos medijos.

Valmieras bibliotēkā regulāri tiek gatavoti jaunieguvumu saraksti, kas arī papildus popularizēti dažādos veidos. Tā kā nozaru literatūra izvietota bibliotēkas 2. stāvā, kuru ne visi lasītāji apmeklē, tad atsevišķas grāmatu kopas periodiski tiek izvietotas 1. stāvā izvietotos standos. Tā tiek piesaistīta apmeklētāju uzmanība faktam, ka arī nozaru krājumā pieejamas gan mācībām vai darbam noderīgas grāmatas, gan aizraujoša lasāmviela par ceļojumiem, vēsturiskiem notikumiem, ievērojamu cilvēku biogrāfijas, brīnišķīgas receptes, padomi dažādām dzīves situācijām un hobijiem u.c. Valmieras bibliotēkas abonētās datubāzes tiek popularizētas bibliotēkas tīmekļa vietnē, sociālajos medijos, uzskates materiālos Bibliotēkas telpās, uz klientu apkalpošanas galdiem, kā arī mācību nodarbībās un ekskursijās. Bieži datubāzu popularizēšana notiek, tiekoties ar skolotājiem. Tiek organizētas lekcijas arī skolotājiem un skolu vadītājiem.

Tabula "2024. gada izstādes Valmieras bibliotēkā"

N.p.k.	Izstādes nosaukums	Bērniem vai jauniešiem	Pieaugušajiem	Novadpētnie cības tematika	Krājumu, DB popularizējoš as	Jaunieguv umu	Izstāde tapusi sadarbībā ar partneriem
1.	Visu gadu. Jaunieguvumu izstāde – daiļliteratūra.		x		x	x	
2.	Visu gadu. Jaunieguvumu izstāde – nozaru literatūra.		x		x	x	
3.	Visu gadu. Jaunieguvumu izstāde – daiļliteratūra angļu valodā.	x	x		x	x	
4.	Grāmatu klubiņa ieteikumu izstāde. Sākot no novembra.		x		x		x
5.	Janvāris, februāris. Iepazīsimies? Biogrāfijas, autobiogrāfijas.	x	x		x		
6.	Janvāris. Latvijas Republikas starptautiskās (de jure) atzīšanas dienai veltīta izstāde.		x		x		
7.	Februāris. Grāmatniecība Latvijā.		x	x	x		
8.	Februāris. Eiropas 112 dienai veltīta izstāde.		x		x		
9.	Piemiņas izstāde Ingunai Bauerei.		x		x		
10.	Marts. Dzejniekam Vilim Plūdonim – 150.		x		x		
11.	Marts. Tik trausla kā puķe, tik stipra kā klints. Ievērojamas novadnieces – sievietes.		x	x	x		
12.	Aprīlis. Spēļu izstāde – galda spēles un grāmatas	x	x		x	x	
13.	Aprīlis. LALIGABA nominanti / Zelta ābeles nominanti.		x		x	x	

14.	Maijs. Rakstnieka Reiņa Kaudzītes 185. jubilejai veltīta izstāde "Filozofs zemnieku svārkos".		x		x		
15.	Maijs. Valsts svētkiem veltīta izstāde. (Latvijas Republikas Satversmes sapulces sasaukšanas diena, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena, Eiropas diena, Latvija Eiropas Savienībā 20 gadus.)		x		x		
16.	Jūnijs. Ziedu mēneša jubilāri. Dzejniekam Jānim Peteram – 85, Andrejam Dripem – 95.		x		x		
17.	Jūnijs. Jāņiem veltīta grāmatu izstāde "Līgo saule, līgo bite".	x	x		x		
18.	Jūnijs. Eiropas Parlamenta vēlēšanām veltīta izstāde.		x		x		
19.	Piemiņas izstāde Albertam Belam.		x		x		
20.	Jūlijs. Pedagogam un komponistam Jānim Cimzem – 210.		x	x	x		
21.	Jūlijs, augusts. Katram mēnesim sava grāmata. (Vasaras nodarbinātības jaunietes.)	x	x		x		
22.	Jūlijs, augusts. 2024. gada Vasaras olimpiskās spēles.		x		x		
23.	Jūlijs, augusts. "Ar dejas liesmu sirdī". Veltījums Martai Alberingai, Jānim Ērglim, Uldim Žagatam, Harijam Sūnam.		x	x	x		
24.	Augusts. Rakstniekam Egonam Līvam – 100.		x		x		
25.	Augusts. Baltijas ceļam – 35.		x		x		
26.	Septembris. Dzejniekam un prozaikim Andrim Akmentiņam – 55.		x		x		
27.	Septembris. Dzejas dienām veltīta grāmatu izstāde.		x		x		
28.	Septembris. Eiropas Valodu dienai veltīta izstāde.		x		x		

29.	Oktobris. Rakstniecei Norai Ikstenai – 55.		x		x		
30.	Oktobris. Literatūras izstāde Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļas ietvaros.	x	x		x		
31.	Oktobris. Lasītāji iesaka! Detektīvromāni.		x		x		
32.	Oktobris, novembris. Lasītāji iesaka! Ceļojumu grāmatas.		x		x		
33.	Novembris. Rakstniekam Kārlim Skalbem – 145.		x		x		
34.	Novembris. Tev mūžam dzīvot, Latvija! Literatūras izstāde veltīta Lāčplēša dienai un Latvijas Republikas Proklamēšanas dienai.		x		x		
35.	Novembris, decembris. Spēle ar vietvārdiem – Parālēlā pilsēta. Novadpētniecības izstāde.		x	x	x		x
36.	Piemiņas izstāde Aigaram Fadejevam.		x	x	x		
37.	Decembris. Gaisma tumsā.		x		x		
38.	Janvāris. Mākslinieku oriģinālgrāmatu izstāde “ATVĒRUMS-2”.		x				x
39.	Aprīlis – septembris. Tartu 2024 digitālais stends.		x				x
40.	Maijs, jūnijs. Izstāde “Somu jēgeri Latvijā”		x				x
	Sadarbībā ar “Galerija LAIPA”						
41.	Dinas Dubiņas emaljas gleznu izstāde no 18. 12.2023. līdz 22. 02.2024						x
42.	Antras Ivdras gleznu izstāde “Ūdens raksts” no 23.02. līdz 25. 04.2024						x
43.	Kristīnes Kliginas darbu izstāde “Laika upe” no 16.05.- 28.06.2024.						x

44.	Kristīnes Guršpones gleznu izstāde “Pa gaisu” no 1.07. līdz 6.09. 2024.						x
45.	Sarmītes Caunes gleznu izstāde no 14.09. līdz 16.11. 2024.						x
46.	Ievas Liepiņas gleznu izstāde no 11.11.2024. līdz 17.01.2025.						x
		Kopā bērniem	Kopā pieaugušajiem	Kopā novadpētn. tematika	Kopā krājumu, DB popularizējošas	Kopā jaunieguvumu	Kopā tapušas sad. ar partneriem
		6	40	6	37	5	11

Filiālbibliotēkas meklē arvien jaunus veidus, kā popularizēt savus krājumus un attīstīt pakalpojumus lasītājiem. Jaunieguvumu apjoms nav tik liels, tāpēc izstādes, grāmatu piegāde mājās, ieteicamas literatūras saraksti palīdz labāk atklāt krājumu, pievēršot lasītāju uzmanību vērtīgiem izdevumiem.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka: Jau vairākus gadus pēc dažu lasītāju pieprasījuma, ņemot vērā tieši viņu intereses, sagatavojam viņiem ieteicamo grāmatu sarakstus. Gada sākumā sagatavojam lasītāju pieprasītāko grāmatu sarakstus un izvietojam tos abonementos gan Pieaugušo, gan Bērnu nodaļās. Lasītāji šos sarakstus vienmēr ir augsti novērtējuši.

Naukšēnu pagasta bibliotēka: Organizēti vairāk kā 100 dažāda veida un satura pasākumi un izstādes gan bibliotēkā, gan bibliotēkai dodoties ārpus savām telpām, līdztekus piedāvājot tematisku krājuma izstādi ar iespēju paņemt vēlamo izdevumu, rezultātā: lasītāju skaita, apmeklējumu un izsniegumu pieaugums.

• Darbs ar parādniekiem Valmieras bibliotēkā

Vienu reizi mēnesī uz e-pastu tiek sūtīti atgādinājumi visiem lasītājiem, kas kavējuši dokumentu nodošanas termiņus. Parasti atsaucība ir liela un tuvākajās dienās parādi tiek nokārtoti. Divas reizes gadā tiek izdrukāti parādnieku saraksti. Lasītājiem vispirms tiek mutiski izteikts atgādinājums nokārtot saistības. Atlasām tos, kuri neatbild uz telefona zvaniem vai BIS Alise nav norādīti telefona numuri. Mēnesi vēlāk tiek atkārtoti veikti telefona zvani tiem, ar kuriem nav izdevies sazināties. Lietotājiem, ar kuriem nav izdevies sazināties telefoniski, sūtam atgādinājuma vēstules pa pastu.

2024. gadā LNB datu centra problēmu dēļ uz laiku neveicām konsultatīvu darbu ar parādniekiem, lai neveidotu pārpratumus ar klientiem. Laikā, kad elektroniskais katalogs nebija pieejams, krājumā tika ievietotas daudzas grāmatas, kuras tehniski nebija pieņemtas atpakaļ. Līdz gada beigām šīs problēmas lēnām pašas atrisinājās, individuāli ar lasītājiem pārrunājot, kas ir nodots un kas nē. Lasītāji bija saprotoši un no konfliktsituācijām izdevās izvairīties.

2024. gadā parādniekiem nosūtītas 30 vēstules. Katru gadu sarūk nosūtīto vēstuļu skaits, to var izskaidrot ar to, ka mēs precīzāk strādājam, katru gadu vienreiz pārjautājam lasītāju datus, vai nav tajos kas mainījies. Ja pusotru gadu nav rezultātu, tad tiek veidots no lasītājiem neatgūstamo izdevumu saraksts norakstīšanai. 2024. gadā ir norakstīti 43 izdevumi par summu 288.02 EUR. Ar katru gadu sarūk neatgūstamo izdevumu skaits un summa. Lasītāji atzinīgi novērtējuši iespēju jebkurā diennakts laikā nododamos izdevumus ievietot kastē. Šo iespēju aktīvi izmanto arī cilvēki, kuri nevar iekļauties bibliotēkas darba laikā, tā mazinot parādnieku skaitu. Grāmatu kaste tiek iztukšota 2 reizes dienā.

• Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi

Finansējums krājuma papildināšanai ar jaunieguvumiem ir samazinājies, kas būtiski ietekmējis jauno grāmatu un periodisko izdevumu iegādes eksemplaritāti. Papildus tam ir pieaugušas grāmatu cenas, kā arī krājums tiek papildināts ar grāmatām angļu valodā, galda spēlēm. Neskatoties uz to, ka netiek iepirkta grāmatas krievu valodā un CD/DVD dokumenti, finansējuma apjoms nav pietiekams, lai nodrošinātu vajadzībām atbilstoša krājuma komplektēšanu. Esošā situācija arī ietekmē klientu apmierinātību, jo ir ilgāks gaidīšanas laiks uz grāmatām. Komplektēšanas procesā daudz vairāk jāpievērš uzmanība izdevumu kvalitātei un profilam, lai efektīvi izmantotu esošo finansējumu.

Sākoties Krievijas uzbrukumam Ukrainā, tika saņemts LNB aicinājums pārskatīt bibliotēkas krājumus un izņemt grāmatas ar Latvijas valstij un demokrātiskai sabiedrībai kopumā naidīgu saturu. Tas ir sarežģīts uzdevums, kas krājumu komplektēšanas darbā jāveic nepārtraukti, un tam ir **nepieciešams regulārs konsultatīvais atbalsts nozarē valsts līmenī**. Šāda darba īstenošanai būtu nepieciešamas kopējas vadlīnijas un konsultācijas no LNB, kas novērstu dažādu interpretāciju veidošanos un atvieglotu darbu krājuma izvērtēšanā. Tāpat sarežģīti katrā bibliotēkā ir izvērtēt preses satura atbilstību demokrātiskām vērtībām un darbu atvieglotu valstiska līmeņa vadlīnijas un LNB atbalsts.

Pēdējo divu gadu laikā Valmierā ir novērojams pieprasījuma samazinājums pēc grāmatām krievu valodā. Tas saistīts ar to, ka Valmieras bibliotēka pēc kara sākuma Ukrainā ir izvēlējusies neiegādāties Krievijā izdotas grāmatas. Valmieras bibliotēkas krievu valodā lasošais lasītājs parasti izvēlas lasīt daiļliteratūru, bet Latvijā vai Eiropā izdotās grāmatas krievu valodā visbiežāk nav daiļliteratūra. Līdz ar to mums nav jaunieguvumu, ko piedāvāt šiem lasītājiem. Lai nezaudētu lasītājus, bibliotekāri aicina izteikt vēlmi pēc kāda konkrēta autora darbiem un piedāvā grāmatas, kuras no mūsu kopkatalogā pieejamajām šī autora grāmatām lasītājs nav lasījis. Ja šīs grāmatas ir pieejamas filiālbibliotēkās, izmantojot SBA pakalpojumu, ar tām nodrošinām savus lasītājus. Bet visgrūtāk klājas Sedas pilsētas bibliotēkai un Zilākalna pagasta bibliotēkai, jo vietējās kopienās dzīvo daudz krieviski lasošo cilvēku, līdz ar to bibliotēkām, trīs gadus neiegādājoties jaunās grāmatas krievu valodā, ļoti sarežģīti nodrošināt lasītājiem visvairāk vajadzīgo.

Novadpētniecības krājuma vieta

Bibliotēkas novadpētniecības krājums pieaug un tam nepieciešama papildus vieta. Notiek diskusijas par citas vietas atrašanu novadpētniecības lasītavai Valmieras Integrētās bibliotēkas telpās, lai ne tikai palielinātu vietas apjomu krājumam, bet nodrošinātu arī norobežotu vietu intervijām, sarunām ar iedzīvotājiem. Šis nav vienkārši risināms jautājums, kā arī tas jārisina kopā ar turpmāko gadu plāniem saistībā ar interjera modernizēšanu.

Svešvalodu daiļliteratūras krājuma izvietojums

Pēdējos gados arvien populārāka kļūst daiļliteratūra angļu valodā, bet pieprasījums pēc daiļliteratūras krievu valodā Valmierā krities gan tāpēc, ka netiek iepirkta jaunas grāmatas, gan tāpēc, ka samazinās pieprasījums kopumā. Valmieras Integrētās bibliotēkas telpās daiļliteratūra angļu valodā atrodas tālu no ieejas, apkalpošanas un Bērnu apkalpošanas nodaļas (tieši jaunieši to lasa visvairāk), taču daiļliteratūra krievu valodā atrodas centrālā vietā pie cilvēku plūsmas uz Bērnu apkalpošanas nodaļu, kā arī blakus apkalpošanas letei un izstāžu vietai. Ir apzināta šī problēma un vajadzība pārkārtot krājumu atbilstoši pieprasījumam. Pārskata periodā ir veiktas izmaiņas jaunumu izvietojumā (arī angļu val. krājumam), bet ieplānots veikt lielāku krājuma pārkārtošanu nākamajā pārskata periodā ar mērķi vairāk izcelt daiļliteratūras krājumu angļu valodā.

Neskatoties uz regulāro krājuma pārskatīšanu, samazinot novecojušo un nolietoto iespaiddarbu skaitu, arī vairākām filiālbibliotēkām telpu lieluma dēļ krājuma izvietošana ir ierobežotas iespējas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Valmieras bibliotēka

Aktīvie lietotāji un apmeklējums

Sadarbība ar izglītības iestādēm, piedalīšanās valsts mēroga lasīšanas veicināšanas programmās un Bibliotēkā izstrādāto programmu īstenošana veicināja pozitīvu aktīvo lietotāju skaita pieaugumu vecumā līdz 18 gadiem (+2,14% salīdzinājumā ar 2023. g.). Lai arī apmeklējuma dinamikas izmaiņas nav tik lielas kā iepriekšējā pārskata periodā, tās turpina norādīt uz Bibliotēkas būtisko nozīmi bērniem un jauniešiem gan kā vietu nepieciešamās literatūras vai citu avotu iegūšanai, gan kā vietu brīvā laika pavadīšanai ar domubiedriem.

Aktīvo lietotāju skaita pieaugums un interese par Bibliotēkas pakalpojumiem skaidrojama ar vairākiem apstākļiem. Piedalīšanās vietēja un nacionāla mēroga lasīšanas veicināšanas programmās, plašs mācību programmu skaits, tostarp tematisko nodarbību, kā arī daudzveidīga pasākumu programma pirmsskolas audzēkņiem, sākumskolas skolēniem, pusaudžiem, jauniešiem un ģimenēm ir minami kā galvenie faktori, kas raisa interesi dažāda vecuma grupu apmeklētājiem doties uz Bibliotēku. Jāuzsver arī plašā publicitāte Bibliotēkas un pašvaldības komunikācijas kanālos, sadarbība ar izglītības iestādēm jaunu pasākumu veidošanā, ar vietējiem uzņēmējiem, kas atbalstīja Bibliotēkas organizētos pasākumus, tādējādi veicinot konkursu vai lasīšanas veicināšanas programmu dalībnieku motivāciju piedalīties arī citās Bibliotēkas organizētās aktivitātēs.

Izsniegumi

Pārskata periodā vērojama pozitīva tendence kopējā izdevumu skaitā bērniem un jauniešiem, kas ir sasniedzis 18'418 vienību. Salīdzinot ar 2023. g., pārskata periodā kopējais izdevumu skaits ir audzis par 17%. Bērni un jaunieši izmanto Bērnu apkalpošanas nodaļā pieejamo krājumu, kas ir īpaši pielāgots un nodrošina pieeju daiļliteratūrai, nozaru literatūrai un periodiskajiem izdevumiem atbilstoši vecumposmam. Krājumā ir arī galda spēles, DVD, CD un citi materiāli, kas tiek izsniegti apmeklētājiem. Atkarībā no apmeklētāju vēlmēm pēc attiecīgiem resursiem projektu darbiem skolās, intereses par novadpētniecības jautājumiem vai specifiskām tēmām Bērnu apkalpošanas darbinieki piedāvā izdevumus arī no Pieaugušo apkalpošanas nodaļas un Vidzemes Augstskolas bibliotēkas. Vērtējot izsnieguma skaita tendences pēc vecuma iedalījuma, joprojām novērojama augstāka interese pēc grāmatām pirmsskolas vecuma un jaunākā skolas vecuma bērniem, kas saistāms gan ar plaši apmeklētajām mācību nodarbībām Bibliotēkā un pirmsskolas izglītības iestādēs, kas veicināja bērnu interesi par vecumam atbilstošu literatūru, gan jauno grāmatu piedāvājumu, gan vairākām lasīšanas veicināšanas programmām (Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, Zvirbuļa vasaras lasīšanas programma, Lasīšanas stafete, Grāmatons), kuru aktīvākie dalībnieki ir pirmsskolas vecāko grupu un sākumskolas audzēkņi. Valmieras pilsētas skolas ieteicamās literatūras sarakstus vairumā gadījumu veido sākumskolas audzēkņiem, kas arī pozitīvi ietekmēja bērnu interesi par Bibliotēkas krājumu. Pārskata periodā tika palielināts piedāvājums grāmatām svešvalodā, jo īpaši koncentrējoties uz pusaudžiem un jauniešiem piemērotu literatūru angļu valodā. Šis lēmums pozitīvi ietekmējis kopējo izsniegumu skaitu izdevumiem angļu valodā (2023. g. – 712, 2024. g. – 1061). Krājums angļu valodā tiek mērķtiecīgi papildināts kopā ar Pieaugušo apkalpošanas nodaļas darbiniekiem, nodrošinot daudzveidīgu un dažādiem svešvalodu lasītprasmes līmeņiem atbilstošu krājumu. Izsniegums daiļliteratūrai krievu valodā minimāls, pilsētā dzīvojošās ukraiņu ģimenes izvēlējās literatūru gan ukraiņu, gan krievu valodā.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, pieaudzis arī SBA pieprasījums (2023. g. – 174 reizes, 2024. g. – 189 reizes), kas ļāva Valmieras novada bibliotēkām nodrošināt lasītāju individuālos pieprasījumus, kā arī papildināt tematiskās izstādes un organizēt lasīšanas veicināšanas aktivitātes.

Lasīšanas veicināšanas programmas

Nacionāla mēroga statistika un starptautiski novērtējumi turpina norādīt uz negatīvu tendenci bērnu lasītprasēm, salīdzinot ar citām Baltijas vai OECD valstīm. Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa visa gada garumā aktīvi piedalījās un veicināja atpazīstamību nacionāla mēroga

valsts un izdevniecību organizētām lasīšanas veicināšanas aktivitātēs, bez tam caur daudzveidīgu aktivitāšu piedāvājumu gan pirmsskolas, gan jaunākā un vidējā skolas vecuma Bibliotēkas lietotājiem, gan arī jauniešiem rosināja interesi par lasīšanu kā radošu, izzinošu un ikdienas rutinā ieviešamu aktivitāti.

Tabula “2024. gada Bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmas bērniem un jauniešiem”

N.p.k.	Laiks	Programmas nosaukums	Dalībnieku skaits
1.	aprīlis – marts	“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” (Novadā – 36 bibliotēkas, t.sk. 4 atbalsta bibliotēkas, 15 skolu bibliotēkas)	720
2.	janvāris – septembris	“Skaļās lasīšanas sacensības” (Novadā – 11 skolas)	500
3.	Novembris	Ziemeļvalstu literatūras nedēļas “Brīvība Ziemeļos” aktivitātes: 2 nodarbības Norvēģu klasei, koncerts “Brīvības svētki”	34+80
4.	janvāris – maijs	Grāmatu Bingo izaicinājums "Orientējies plauktos"	62
5.	marts – aprīlis	Radošo darbu konkurss “Mana grāmatu karaliene 2023”	178
6.	janvāris – maijs oktobris – decembris	Lasīšanas nodarbības ar suni “Ķepu dienas”, skolu programma “Ķepu ķepā, roku rokām lasām kopā”	424
7.	jūnijs – augusts	Vasaras lasīšanas grozs "Zvirbulis iepazīst emocijas"	27

Pārskata periodā turpinājās aktīva sadarbība ar pilsētas un novada izglītības iestādēm, tādējādi informējot audzinātājus un skolotājus par Bibliotēkas piedāvājumu, raisot interesi bērniem paskatīties uz Bibliotēku kā būtisku kultūras funkciju nodrošinātāju caur tematiskajām izstādēm, kuru autori bija paši skolēni. Ciešo sadarbību ar izglītības iestādēm un filiālbibliotēkām koordinēja BAN vecākā bibliotekāre Lolita Dreimane, kā rezultātā arī mazāk apdzīvotās vietās bērniem un jauniešiem bija iespēja piedalīties dažādās lasīšanas veicināšanas programmās.

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024. Programmā 2024. g. kopumā piedalījās 720 dalībnieki no 36 bibliotēkām, tostarp četrām atbalsta bibliotēkām. Jāuzsver aktīvais darbs ar skolu bibliotēkām, mudinot piedalīties programmā, koordinējot informatīvu materiālu (afišas, bukleti) un balvu nodošanu. 2024. g. programmā iesaistījās 15 skolu bibliotēkas. Pārskata periodā tika ieviests jauns lasīšanas ekspertu sumināšanas veids – līdz ar čaklāko lasītāju un ģimenes godināšanu sveikt arī aktīvākos programmas dalībniekus lasītprieka sumināšanas pasākumā (pārskata periodā sveikti 2023. g. programmas aktīvākie dalībnieki), bez tam pavasarī novada aktīvākie lasīšanas eksperti saņēma uzaicinājumu doties braucienā uz Lielajiem Lasīšanas svētkiem LNB. Lielākajai daļai svētku apmeklētāju – skolēnu – tā bija pirmā iespēja pabūt LNB un izzināt to gan ekskursijas laikā, gan dažādos interesi raisošos pasākumos Ziedoņa zālē. Vairāk par lasītprieka svinību norisi iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/lasitprieka-svinibas/>.

Skaļās lasīšanas sacensības. Pārskata periodā 11 skolas izrādīja interesi iesaistīties sacensībās, tādējādi pirmajā kārtā iesaistot 500 skolēnu. Organizējot sacensības jau vairākus gadus, novadā ir veiksmīgi izveidojusies sadarbība ar vairākām izglītības iestādēm, kuru pedagogi jau laikus sāk sagatavot skolēnus skaļai lasīšanai. Valmieras novada finālā klātienē piedalījās un savstarpēji sacentās 18 skolu čempioni. Novada fināla čempiones augstie sasniegumi pusfinālā Ogrē radīja papildu programmas publicitāti Bibliotēkas komunikācijas kanālos, kā arī veicināja atpazīstamību Valmieras Viestura vidusskolā, kur lasīšanas čempione mācījās. Jāuzsver, ka jau vairākus gadus izveidojusies veiksmīgā sadarbība ar tuvākiem un tālākiem mājražotājiem un uzņēmējiem, kas caur savu atbalstu veicina arī lasīšanas nozīmi balvas saņēmēju – lasīšanas čempionu – uztverē. Valmieras novada finālu 2024. gadā atbalstīja Zvaigzne ABC, Jāņa Rozes apgāds, Virja LK, Grāmatnīca

“Globuss” Valmierā, Valmieras Tūrisma informācijas centrs, Vidzemes Augstskola, Vidzemes papīrs, Valmiermuižas “Gardu muti”, Trikātas šokolādes gardumu ražotne “R Chocolate”, Mūsdienu virtulis un KEKSS. Vairāk par Valmieras novada finālu iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/gramatu-superspeks-un-lasisanas-cempions/>.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa “Brīvība ziemējos”. Pārskata periodā norises rīkoja 11 novada bibliotēkās, tostarp piecās izglītības iestāžu bibliotēkās. Bibliotēka turpināja ilggadējo tradīciju ar Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzijas Norvēģu klasi, kuras skolēni apmeklēja tematisko nodarbību, kuras laikā varēja vairāk uzzināt par Islandi, tās dabu, vēsturi un Ziemeļvalstu literatūras nedēļu. Bibliotēkā tika izveidota tematiskā izstāde “Brīvība ziemējos”, suminot islandiešu rakstniekus un viņu darbu tulkojumus angļu, latviešu valodā, kā arī pieejamos bilingvālos izdevumus. Kopā ar Valmieras Mūzikas skolas pedagogiem un audzēkņiem bibliotēkā tika īstenots koncerts “Brīvības svētki”, kopā ar Ziemeļvalstu literatūras nedēļu svinot arī Lāčplēša dienu un 18. novembra svētkus. Vairāk par koncertu iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/briviba-dazadas-izpauzmes-koncerta-brivibas-svetki/>

Grāmatu bingo “Orientējies plauktos”. Jau vairākus gadus Bibliotēkā dažāda vecuma lasītāji tiek mudināti jauno gadu sākt ar jaunu apņemšanos – piedalīties lasīšanas izaicinājumā, atrodot uzdevuma lapā – bingo kartītē – norādītajiem kritērijiem atbilstošu grāmatu (kopā jāizlasa 8 grāmatas izaicinājuma izpildīšanai). Ikviens dalībnieks, kurš pabeidza uzdevumu, saņēma simbolisku balvu. Kritēriji grāmatu izlasei tika izvēlēti, lai veicinātu lasītāju izpratni par literatūras un grāmatu saturisko un tematisko daudzveidību, mudinot lasīt gan latviešu un ārzemju literatūra, gan iepazīt plauktus, kur atrodas enciklopēdiski izdevumi, dzeja, jaunākās grāmatas bibliotēkā un žurnāli. Lai arī kritēriji bingo kartītes bija noteikti, tie ļāva dalībniekiem izvēlēties grāmatas vai žurnālus atkarībā no pašu interesēm, tādējādi veicinot lasītprīku un izzinot paša lasīšanas gaumi. Jāuzsver – grāmatu bingo kā materiāls ir viegli pielāgojams un īstenojams kā lielākās, tā mazākās bibliotēkās novadā, tāpēc arī 12 bibliotēkas novadā atsaucās piedalīties lasīšanas izaicinājumā. Valmierā 2024. gadā kopā lasīšanas izaicinājumā piedalījās un simbolisko balvu saņēma 62 dalībnieki, kuru vidū bija gan individuāli lasītāji, gan pirmsskolas grupas, gan izglītības iestādes grāmatu klubīšs, gan arī ģimenes. Pārrunājot lasīšanas izaicinājumu ar pašiem dalībniekiem, bibliotekāri vairākkārt guva pārliecību par šādu un līdzīgu aktivitāšu piemērotību mērķauditorijai un lasītpatikas veicināšanai – viens no dalībniekiem pat bija saskaitījis, ka lasīšanas izaicinājuma dēļ izlasīja 914 dažādu grāmatu vai žurnālu lappuses. Vairāk par grāmatu bingo norisi Valmieras pagasta bibliotēkā iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/valmieras-pagasta-biblioteka-nosledzies-lasisanas-veicinasanas-izaicinajums-gramatu-bingo-orienteties-pa-plauktiem/>.

“Mana grāmatu karaliene 2023”. Konkurss bērnu un jauniešu rakstītprasmes pilnveidošanai un vispārīgām daiļdarba analīzes pamatprincipu apgūšanai Bibliotēkā tiek rīkots vairāk nekā 30 gadus, tādējādi tas ir uzskatāms par tradīciju, kuras laikā izveidojušās veiksmīgas sadarbības ar vairākām izglītības iestādēm un pedagogiem, kuri mudina ne tikai skolēnus individuāli piedalīties konkursā un radošā veidā aprakstīt, uzzīmēt, uzgleznot vai citādi radīt darbu par savu pagājušā gadā mīļāko lasīto grāmatu, bet arī integrē konkursu mācību saturā kā papildu formu latviešu valodas un literatūras apgūšanai. 2024. gadā tika kronēta 33. grāmatu karaliene, kuru atklātā balsojumā izvēlējās Bibliotēkas apmeklētāji, balsojot par, viņuprāt, krāšņāko, vislabāk aprakstīto vai interesi raisošo darbu, kas bija apskatāmi Bērnu apkalpošanas nodaļā izstādes veidā. Pārskata periodā organizētajā konkursā piedalījās 178 dalībnieki, radot 107 darbus brīvi izvēlēta tehnikā (starp darbiem atrodami tādi izteiksmes līdzekļi kā kokgriezums, rokdarbs, kolāža, zīmējums, makets un citi). Turpinot tradīciju kronēt grāmatu karalieni publiskā pasākumā ar konkursa dalībnieku klātbūtni kādā no pilsētas izglītības iestādēm, 2024. gadā, klātesot 120 dalībniekiem, Valmieras sākumskolā tika organizēts noslēguma pasākums, kurā ar stāstu par rakstnieces ideju un grāmatas tapšanas procesu darbojās arī rakstniece Zane Nuts. Lai konkursa dalībnieki izjustu lielāku gandarījumu par piedalīšanos un aktīvo līdzdalību, tika piesaistīti vairāki atbalstītāji: Valmieras Tūrisma informācijas centrs, kinoteātris “Gaisma”, grāmatnīca “Globuss”, Vidzemes papīrs, ManAmi rotas, Zemes mālmīca, “Food Union”, bērnu izklaides centrs “Brīnumu mežs”, Čili Pizza, Lai Prieks, “Valrek”.

Vairāk par Grāmatu karalienes kronēšanas pasākumu iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/kroneta-2023-gada-gramatu-karaliene/>.

“Ķepu ķepā, roku rokā lasām kopa”. Pārskata periodā turpinājās ilggadējā sadarbība ar Ingūnu Tihomirovu, kura kopā ar Bērnu apkalpošanas nodaļas vecāko bibliotekāri un sertificētu kanisterapeiti Līgu Bujani izstrādāja programmu skolu klasēm pēc Lauras Melnes grāmatas “Sunāns breiveibā” motīviem. Uzsvērt latviešu valodas izcelsmi un dialektu daudzveidību, novada skolu audzēkņi varēja paplašināt savu uztveri par latviešu valodas skanējumu un pilnveidot zināšanas par latgaliešu valodu, pildot rakstnieces L. Melnes personīgi programmai sastādītus uzdevumus, kuros vajadzēja atminēt vārdus latgaliešu valodā. Šajās nodarbībās valoda tika izmantots kā tilts, kas vieno cilvēkus un dzīvniekus; par suņu valodu un ķermeniskajām izpausmēm, caur kurām novērojamas dažādas emocijas, stāstīja I. Tihomirova, ko labāk izprast palīdzēja praktisks uzdevums – nodarbības dalībniekiem bija jāatpazīst suņa satraukums, uzbrukums vai izmisuma sauciens pēc palīdzības pēc sešiem dažādiem ierakstītiem rējieniem. Starp klasēm tika arī rīkots konkurss, uzvarētājiem kā balvu piešķirot vēl vienu nodarbību kopā ar kanisterapijas suņiem; kopā programmā 2024. gadā piedalījās 424 dalībnieki. Lai veicinātu sabiedrības izpratni par lasīšanas ar suni specifiku, pārskata periodā tika izstrādāta un Valmieras novada Izglītības pārvaldē iesniegta un apstiprināta pieaugušo neformālās izglītības programma “Lasīšana kopā ar suni: ievads patstāvīgu kanisterapijas nodarbību sagatavošanā ar suni – terapeitu”, programmas īstenošana plānota 2025. gadā. Piedalīšanās šāda veida pasākumos ļāva Bērnu apkalpošanas nodaļas darbiniekiem gūt vērtīgu atgriezenisko saiti no pedagogiem par bibliotekāra darba nozīmi viņu ikdienā un par mācību programmu aktualitāti un saskanību ar izglītības standartu. Vairāk par pārskata periodā īstenotajām nodarbībām iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/lasisanas-veicinasanas-programma-skolam-kepu-kepa-roku-roka-lasam-kopa-2024-noslegusies/>

Vasaras lasīšanas programma “Zvirbulis iepazīst emocijas”. Izmantojot Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas talismanu – rakstnieka un dzejnieka Vika Sarežģīto zvirbuli –, 2024. gada vasarā tika rīkots Zvirbuļa vasaras lasīšanas grozs, kas, tematiski paredzēdams veicināt dalībnieku izpratni par emocijām, tika nosaukts “Zvirbulis iepazīst emocijas”, katra vecumposma grāmatu kolekcijai arī esot tematiski pielāgotai tēmai emocijas, to izprašana, atklāšana, regulēšana. Programmas dalībniekiem bija ne tikai jāizlasa noteikts skaits grāmatu, bet arī kā noslēguma darbs jāiesniedz zīmējums ar stāstu par tēmu “Mana emociju planēta”. Lai veicinātu programmu un lasīšanu kā procesu kā bērniem, tā jauniešiem un pieaugušajiem, vasaras noslēgumā tika rīkots ārvides pasākums “Zvirbulis lasa Jānparkā” (apmeklējums: 100 cilvēki), kur, piedaloties bibliotekāriem un vasaras nodarbinātības jauniešiem, ikviens apmeklētājs varēja uzzināt vairāk par Bibliotēkas piedāvātajām lasīšanas veicināšanas programmām un citām aktivitātēm, kā arī caur dažādām spēlēm iepazīt 2024. g. Zvirbuļa vasaras lasīšanas groza grāmatu kolekciju. 11. oktobrī norisinājās aktīvāko lasītāju sveikšanas pasākums, kas vienkopus pulcēja 27 programmas dalībniekus vecumā no 6 līdz 14 gadiem. Noslēguma pasākumu atbalstītāji vietējie mājražotāji un uzņēmēji: Mūsdienu virtulis, grāmatnīca “Globuss” Valmierā, Lai prieks, kinoteātris “Gaisma”. Vairāk par programmas noslēguma pasākumu iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/vasaras-lasisanas-veicinasanas-programmas-zvirbulis-iepazist-emocijas-nosleguma-pasakums/>.

Pasākumi, aktivitātes un izstādes bērniem un jauniešiem

Pārskata periodā tika organizēti pasākumi dažāda veida mērķauditorijām: pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem, skolēniem, jauniešiem, ģimenēm. Apzinoties mācību gada ritmu, Bibliotēkā tika rīkotas aktivitātes un radošās meistarklases arī skolēnu mācību brīvlaikos.

Tabula "2024. gada Bibliotēkas pasākumi un aktivitātes bērniem un jauniešiem"

N.p.k.	Laiks	Pasākuma vai aktivitātes nosaukums	Dalībnieku skaits
1.	06.01.	LEGO Robotikas nodarbība	50
2.	15.02	Čaklāko lasītāju un aktīvāko izglītības iestāžu sumināšanas pasākums	40
3.	14.03	Diskusija jauniešiem ar Masaki Nakagava	30
4.	16.03	Erudīcijas spēle "Sveiciens pavasarim!"	12
5.	23.03	Ģimeņu rīts: radošā darbnīca "Gatavosimies Lieldienām"	40
6.	02.05	Konkursa "Mana grāmatu karaliene 2023" noslēguma pasākums, tikšanās ar rakstnieci Zani Nuts	120
7.	08.05	Valmieras novada SkaLa fināls	50
8.	25.05	Artura Gruzdiņa akustiskās koncertsarunas "Drošības festivāls"	41
9.	05.06	Pasākums "Nakts bibliotēkā" ar Valmieras Mūzikas skolas nometnes dalībniekiem	30
10.	25.07	Ekskursija pilsētvidē "Meklē Daliņa pēdas Valmierā"	30
11.	08.08	Pasākums "Zvirbulis iepazīst emocijas" Jāņparkā	100
12.	19.09	Dzejas dienas. Literārā tikšanās ar I. Zanderi	50
13.	27.09	Eiropas Zinātnieku nakts pasākums	50
14.	23.10.	Radošā keramikas meistarklase "Radi savu spēka zīmi"	32
15.	24.-25.10	VIBJO šausmu pasākums	70
16.	13.11	Valmieras Mūzikas skolas koncerts "Brīvības svētki"	80
17.	30.11	Ģimeņu rīts "Mazliet drosmes"	80
18.	07.12	Ģimeņu rīts "Gatavosimies Ziemassvētkiem!"	100

Veicinot lasīšanas kā kopīgas laika pavadīšanas iespējas nozīmi un Bibliotēku kā brīvā laika pavadīšanas vietu, pārskata periodā tika organizēti četri ģimeņu rīti: radošā darbnīca dekoru izgatavošanā no dabas materiāliem Lieldienu noskaņās, A. Gruzdiņa akustiskās koncertsarunas, PII "Sprīdītis" audzēkņu izrādes "Mazliet drosmes" skatīšanās un radošā darbnīca, kur apmeklētāji varēja no dabas materiāliem izgatavot dekorus, ko iekārt Ziemassvētku eglītē vai izmantot kā mājas dekoru pirmssvētku laikā.

Brīvlaikos tika piedāvātas daudzveidīgas norises dažāda vecuma grupām. Bez jau pieminētajām dabas dekoru izgatavošanas darbnīcām ziemas brīvlaikā risinājās tehniskās jaunrades rīts – lego robotikas darbnīca –, savukārt rudens brīvlaikā skolēniem bija iespēja izgatavot savu keramikas latviešu spēka zīmi, tādējādi apgūstot vienu no senākiem latviešu kultūrā izmantotajiem materiāliem. Vairāk par rudens radošo darbnīcu iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/berni-iepoznast-mala-speku-radosaja-meistarklase-radi-savu-speka-zimi/>.

Darbā ar jauniešiem valdīja divas pieejas: jaunietis-jaunietim un jauniešiem aktuālu tēmu izmantošana intereses raisīšanai par Bibliotēkā piedāvātajiem pakalpojumiem. Pirmo pieeju – jaunietis-jaunietim – veiksmīgi turpināja īstenot Bibliotēkas aktīvā jauniešu grupa VIBJO "Sudraba ZIRG's", kuras dalībnieki rīkoja divus pasākumus skolēnu pavasara (erudīcijas spēle "Sveiciens pavasarim!") un rudens (šausmu pasākums, pasākuma atskats pieejams šeit:

[https://biblioteka.valmiera.lv/vibjo-sausmu-pasakums-nosledzies-ar-saldu-pecgarsu/.](https://biblioteka.valmiera.lv/vibjo-sausmu-pasakums-nosledzies-ar-saldu-pecgarsu/)) brīvlaikā. Darbs ar Bibliotēkas jauniešiem ļāva bibliotekāriem labāk izprast jauniešu vajadzības, interešu loku un tēmas, kā arī pilnveidot metodisko sadarbības pieeju, mācoties un gūstot pieredzi no praktiskām saskarsmes reizēm. Jauniešiem savukārt darbošanās Bibliotēkā sniedza praktiskas iemaņas un pieredzi, kas noderēs turpmākās dzīves gaitās (pasākumu organizēšana, laika plānošana, preses relīžu rakstīšana, komunikācija ar dažādām iesaistītajām pusēm), kā arī pilnveidoja izpratni par Bibliotēkā pieejamajiem daudzveidīgajiem pakalpojumiem un kopienas iesaistes iespējām. Bibliotēkas darbinieki organizēja jauniešiem diskusiju ar M. Nakagavu (vairāk iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/tiksanas-ar-japani-masaki-nakagawa/>), kā laikā interesenti varēja uzzināt vairāk par kultūras atšķirībām, salīdzinot Latviju ar Japānu; pasākums tika īstenots, vadoties pēc jauniešu intereses par Tālo Austrumu reģionu un kultūru. Izmēģinot jaunas sadarbības formas, Bibliotēka atsaucās uz Valmieras Mūzikas skolas aicinājumu rīkot nakts pasākumu Bibliotēkā jauniešiem, kas daudziem ļāva paskatīties uz bibliotēkas pakalpojumiem no jauna skatpunkta, kā arī gūt pārliedību par bibliotēku daudzveidīgo nozīmi. Sadarbība ar Valmieras Mūzikas skolu aktīvi turpinājās, novembrī rīkojot koncertu “Brīvība svētki”.

Lai veicinātu pusaudžu interesi izmantot Bibliotēku kā brīvā laika pavadīšanas vietu, tādējādi potenciāli ieinteresējot apmeklēt arī pasākumus vai izmantot citus Bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus, pārskata periodā Bērnu apkalpošanas nodaļas Klusā lasītava tika labiekārtota par pusaudžiem veltītu telpu, kur viņi var brīvi nākt un pavadīt laiku atbilstoši interesēm, ievērojot Bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumus. Darbs pie jauniešu telpas labiekārtošanas turpinās 2025. gadā.

Izmantojot pašvaldības vasaras nodarbinātības programmas iespējas, Bibliotēkā vasarā strādāja seši jaunieši, iepazīstot bibliotekāra darba specifiku, daudzveidību un ikdienā kā apmeklētājiem neredzamo pusi. Piedalīšanās šāda veida nodarbinātības programmā Bibliotēkas darbiniekiem ļauj izmēģināt jaunas sadarbības formas un jauniešu intereses, savukārt jauniešiem tā ir unikāla iespēja caur praktiskiem uzdevumiem iepazīt Bibliotēkas darba specifiku. Jau tradicionāli vasaras nodarbinātības jauniešiem bija arī radoši uzdevumi, kā sagatavošanās Valmieras pilsētas svētkiem, līdzdalība aktivitāšu izdomāšanā, noformēšanā un vadīšanā pasākumā “Zvirbulis lasa Jāņparkā”, kā arī mazāku aktivitāšu izstrādāšanā Bērnu apkalpošanas nodaļā.

2024. gadā Bibliotēkā noritēja vairāki pasākumi ārpus Bērnu apkalpošanas telpām, tādējādi vietējai sabiedrībai ļaujot iepazīt Bibliotēkas pakalpojumus un piedāvājumu no cita skatpunkta. Bez jau pieminētā pasākuma “Zvirbulis lasa Jāņparkā” jāpiemin arī aktīva iesaiste Valmieras pilsētas svētku īstenošanā, ģimenēm piedāvājot doties ekskursijā “Meklē Daliņa pēdas Valmierā”, kur caur mērķauditorijai pielāgotu stāstījumu un interaktīvām aktivitātēm ikviens ekskursants varēja uzzināt vairāk par vienu no zināmākajiem valmieriešiem – Jāni Daliņu – un Valmieras skolnieci, kura pirms vairākiem gadiem izveidoja komiksu par Jāņa Daliņa ceļu līdz panākumiem. Ekskursija savas neparastās formas un interaktīvo elementu dēļ sniedza iespēju izmēģināt jaunas metodes potenciālo apmeklētāju piesaistē un literatūras popularizēšanā.

Dzejas dienās Bērnu apkalpošanas nodaļā ar lielu atsaucību un interesi tika sagaidīta dzejniece Inese Zandere, kura sanākušos sākumskolēnus ieinteresēja ar dažādām putnu dziesmām un mīklām.

Pēc vairāku gadu pārtraukuma Bērnu apkalpošanas nodaļā tika organizētas Eiropas Zinātnieku nakts norises, kuru laikā apmeklētāji varēja izzināt Valmieras vietvārdus un to izskatu kādreiz un šobrīd, kā arī dalīties pārdomās, kuri literārie varoņi būtu amatierzinātnieki un kuri – profesionāli zinātnieki. Piedalīšanās Eiropas Zinātnieku nakts aktivitātēs iepriekšējos gados ir veicinājusi interesi apmeklēt Bibliotēku ne tikai valmieriešiem, bet arī iedzīvotājiem no attālākām vietām un citiem novadiem, līdzīgas tendences iezīmējās arī 2024. gadā. Vairāk par norisēm iespējams uzzināt šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/klusti-par-amatierzinatnieku-kopa-ar-valmieras-biblioteku-piedalies-vietvardu-talkas-radosaja-darbnica-zinatnieku-nakti/>.

Pārskata periodā Bibliotēkas apmeklētājiem tika piedāvāta daudzveidīga izstāžu programma. Aktualizējot vietējos novadniekus un rakstniekus ar ievērojamām jubilejām, tika izveidotas vairākas tematiskās literatūras izstādes, aktualizējot noteikto rakstnieku vai ilustratoru darbus. Tāpat tika veidotas tematiskās nodarbības par dažādām svētku dienām, droša interneta paradumiem un citām norisēm. 2024. gadā turpinājās aktīva sadarbība ar Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolu (VDMV), pateicoties kam Bērnu apkalpošanas nodaļā tika izvietotas četras izstādes ar audzēkņu veidotiem darbiem. VDMV izstādes ļauj bērniem sajūties drošākiem Bērnu apkalpošanas nodaļā, redzot vienaudžu izstādītos darbus, kā arī sniedz papildu gandarījumu, ieraugot savu vai pazīstama drauga darbu izstādītu Bibliotēkā; nereti arī audzēkņu vecāki un plašāka publika ierauga Bērnu apkalpošanas nodaļu intereses par VDMV izstādi dēļ.

Tabula “2024. gada izstādes Bibliotēkas bērnu apkalpošanas nodaļā”

N.p.k.	Laiks	Izstādes nosaukums
1.	Janvāris	VDMV audzēkņu darbu izstāde “Sprīdītis pasaulē”
2.	Februāris	Grāmatu izstāde “Mūžs kā pasaka. Margaritai Stārastei 110”
3.	Februāris	Grāmatu izstāde “Pūķa gads”
4.	Februāris	Grāmatu izstāde “Reālas grāmatas par virtuālām lietām”
5.	Sākot ar martu	VDMV audzēkņu darbu izstāde “Prieka frekvence”
6.	Marts	Grāmatu izstāde “Vilis Plūdons – 150”
7.	No 22.03	Grāmatu izstāde “Vikam – 85”
8.	Aprīlis	“Mana grāmatu karaliene” radošo darbu izstāde un balsošana
9.	No 15.04	Materiālu izstāde “Ceļojums pagātnē”
10.	Aprīlis	Grāmatu izstāde “Ievai Samauskai 55”
11.	Maijs	Grāmatu izstāde “Laurai Vinogradovai 40”
12.	No 02.07	LNB ceļojošā izstāde “Vai grāmatai ir knābis?”
13.	Jūlijs	Jāņa Baltvilka balvas grāmatu laureātu izstāde “Krūmu krāmu jēru jūra”
14.	Jūlijs	Grāmatu izstāde “Kārlim Vērdiņam 45”
15.	Septembris	Dzejas dienām veltīta izstāde ar I. Zanderes darbiem
16.	Septembris	Grāmatu izstāde “Ir sācies jaunais skolas gads!”
17.	Septembris	Grāmatu izstāde “Svinam tēvu dienu”
18.	Oktobris	Grāmatu izstāde “Rudens veltes”
19.	Oktobris	Radošo darbu izstāde “Mana emociju planēta”
20.	Oktobris	Grāmatu izstāde “Oktobris – veļu mēnesis”
21.	Novembris	Grāmatu izstāde “Mana Latvija”
22.	No 04.11	VDMV audzēkņu darbu izstāde “Kārlis Skalbe – pasaku ķēniņš”
23.	Novembris	Ziemeļvalstu literatūras nedēļai veltītā grāmatu izstāde “Brīvība ziemeļos”
24.	Decembris	VDMV audzēkņu darbu izstāde “Rūķi”

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā apmeklētāji tiek informēti par jaunākajiem pakalpojumiem, e-kataloga, 3td e-GRĀMATU bibliotēkas, datubāzu lietošanas pamatprincipiem un funkcionalitāti. Lasītāju iepazīstināšanai un individuālai resursu atrašanai e-katalogā nodaļā ir pieejams brīvpieejas dators.

Atbilstoši lasītāju vēlmēm un vajadzībām Bērnu apkalpošanas darbinieki sniedz konsultācijas dažādu nozaru literatūras meklēšanā, pēc līdzīga principa tiek sniegti literārie ieteikumi atkarībā no vecuma grupām, lasītprasmes līmeņiem un interesējošiem literatūras žanriem. 2024. gadā sniegtas 232 tematiskās uzziņas, kas ir par 19% vairāk nekā 2023. gadā. Galvenās tēmas: folklorā (tradīcijas, gadskārtas, ticējumi, mīklas, teikas, tautasdziesmas), sports, tematiskās grāmatas par rūķiem, pūķiem, vienradžiem, spokiem, pirātiem, dzīvniekiem, princesēm, tematiskās tautu un autoru pasakas, piedzīvojumu literatūra, detektīvi, tematiskā dzeja un proza dažādiem vecumiem, fantāziju literatūra, fantastika, komiksi, grāmatas ar lieliem burtiem (arī pa zīlēm), nozaru literatūra par Latviju, kosmosu, dzelzceļu, dabu, dinozauriem, teātri, mūziku (nošu grāmatas), arhitektūru, pasaules vēsturi, ģeogrāfiju, ģeoloģiju, psiholoģiju, ekoloģiju, anatomiju, mājturību, kulināriju, rokdarbiem, satiksmes drošību, zinātnei un eksperimentiem, spēlēm un rotaļām, lasāmgrāmatas un nozaru literatūras grāmatas angļu valodā.

Sadarbībā ar Pieaugušo apkalpošanas nodaļu turpinājās darbs ar Valmieras novada Izglītības pārvaldi, izglītības iestādēm un skolotājiem, uzzinot jaunākās izglītības tendences un aktualizējot mācību un tematisko programmu piedāvājumu atbilstoši kompetencēs balstītai pieejai mācību procesā un izglītības iestāžu mācību gada ciklam. Pārskata periodā Bērnu apkalpošanas nodaļas darbinieki piedalījās Valmieras novada pedagogu konferencē “Lasītprasmes, labbūtības un drošas vides nozīme un veicināšana” ar nodarbībām par bibliotēku darbu lasītprasmes veicināšanā dažādā vecuma grupām, kā arī Valmieras novada logopēdu seminārā, informējot speciālistus par aktuālo literatūru darbā ar bērniem un jauniešiem valodas zināšanu pilnveidei. Tikpat būtisks ir vairāku gadu garumā izveidojies un pārskata periodā noturētais ciešais sadarbības tīkls ar izglītības iestādēm un skolu bibliotekāriem, kas sniedz atbalstu skolēnu un skolotāju informēšanā par Bibliotēkā organizētajiem pasākumiem, nodarbībām un citiem pakalpojumiem.

2024. gada vasarā tika aktualizēts mācību programmu piedāvājums, dažādām vecuma grupām piedāvātas arī tematiskās mācību nodarbības. Mācību nodarbības ir sadalītas atbilstoši vecuma grupām: pirmsskola, 1.-3. klase, 4.-6. klase, 7.-9. klase un 10.-12. klase. Vecāko posmu skolēniem mācību nodarbības tiek veidotas sadarbībā ar Pieaugušo apkalpošanas nodaļu un citām iesaistītajām pusēm. Ar aktuālo Bibliotēkas mācību nodarbību piedāvājumu iespējams iepazīties šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/berniem-un-jauniesiem/pie-mums-notiek/macibu-nodarbibas/>.

Tabula “2024. gada mācību nodarbības bērniem un jauniešiem”

N.p.k.	Nodarbības nosaukums	Klašu grupa	Nodar- bību skaits	Dalībnieku skaits
1.	“Zvirbulēna ceļojošais koferis”	Pirmsskolas vecums	36	505
2.	Grāmatu tematiskie rīti “Mana digitālā ģimene”, “Vel vienam vietas pietiks”, “Ķepu rīts”	Pirmsskolas vecums	21	691
3.	“Vīrusi. Vai datori un telefoni slimo ar vīrusiem?”	Pirmsskolas vecums	5	123
4.	“Kas laicīgi grāmatai vēderā? Izzini grāmatas sastāvdaļas.”	Pirmsskolas vecums	1	21

5.	“Ceļojums starp grāmatu plauktiem”	1.-3. klase	2	53
6.	“Superspēja – pārvērst dienu”	Pirmsskolas sagatavošanas gr., 1- 3. klase	8	152
7.	“Lasītprīeksa stunda”	1.-6. klase	6	142
8.	“Mūžs kā pasaka” M.Stārastei – 110	1.-4.klase	6	147
9.	“Tu vari, ja proti!”	4.-6. klase	2	28
10.	“Pasaku Ķēniņš” K.Skalbe – 145	5.-6.klase	1	26
11.	“Ceļojums starp grāmatu plauktiem”	4.-6. klase	1	9
12.	“Skaļās lasīšanas nodarbība”	4.-6. klase	2	42
13.	"Kā drošs kļūst nedrošs?"	4.-6. klase	1	15
14.	“Es sociālajos tīklos”	4.-6. klase	1	20
15.	“Tu vari, ja proti!”	7.-9. klase	3	70
16.	“Meklē pēdas”	1.-9. klase	2	26
17.	“Ceļojums starp grāmatu plauktiem”	7.-9. klase	3	54
18.	“Trīs valmierieši”	10.-12. klase	1	84
19.	“Kā neapjukt informācijas okeānā”	10. klase	2	49
20.	Nodarbība par datubāzēm un atsauču veidošanu	10.-12. klase	1	20
21.	“Viktorīna – tiešsaistes enciklopēdijas”	10.-12. klase	10	198
22.	Nodarbība par informācijas resursiem	10.-12.klase	1	11
Kopā:			116	2486

Pārskata periodā kopumā 2486 audzēkņi apmeklēja 116 nodarbības, kopējais mācību nodarbību apmeklējušo skaits ir audzis par 32%, novadīto nodarbību skaits par 38%, salīdzinot ar 2023. g. Vislielākā atsauce vērējama pirmsskolas izglītības iestāžu vidū, kuru audzēkņi apmeklēja gan tematiskās, gan ar medijpratību saistītas, gan literārās, gan iepazīšanās mācību nodarbības. Pēc programmas “Vīrusi. Vai datori un telefoni slimo ar vīrusiem?” apgūšanas katra klase vai grupa ieguva apliecinājumu par medijpratības nodarbības apmeklēšanu, kas jaunākā skolas vecuma pirmsskolas izglītības bērniem sniedza papildu gandarījumu un piepildījumu. Jaunākā skolas vecuma un vidējā vecuma skolēniem bija iespēja iesaistīties tematiskajās literārajās nodarbībās “Vēl vienam vietas pietiks” (pēc I. un D. Šūbertu grāmatas ar tādu pašu nosaukumu motīviem), “Superspēja – pārvērst dienu” (pēc L. Jambuševas grāmatas “Diena, kuru es pārvērtu” motīviem) “Mūžs kā pasaka. Margaritai Stārastei – 110” (par mākslinieces un grāmatu autore M. Stārastes daiļradi) un “Pasaku ķēniņš. Kārlim Skalbem – 145” (par K. Skalbes daiļradi). 3td e-GRĀMATU bibliotēkas popularizēšanas nolūkos iespēja lasīt grāmatas digitāli tika integrēta lasīšanas veicināšanas programmā “Ķepu diena”, kurā kopā ar sertificētu kanisterapijas suni dalībnieki caur dažādām interaktīvām un izklaidējoši izglītojošām metodēm stiprināja pašpārliecību par savu lasītprasmi. 7.-9. un vidusskolas klašu skolēniem tika piedāvātas mācību programmas par drošīcamu informācijas resursu izmantošanu, vidusskolēniem pēc skolotāju iniciatīvas tika sagatavotas un pielāgotas nodarbības par atsauču izveidi, informācijas resursiem. Pārskata periodā mācību programma “Kā neapjukt informācijas okeānā” tika pārveidota par “Trīs valmierieši”, lai interaktīvā veidā informētu vidusskolēnus par Valmierā atrodamo atmiņas institūciju – bibliotēkas, arhīva un muzejs – funkcijām

un darbības veidiem viņu skolā, nevis bibliotēkā, kā tas tika darīts iepriekš; izmaiņas saistāmas ar izglītības iestāžu izteiktajām grūtībām pielāgot stundu sarakstu.

- **Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes**

Starp pārskata periodā īstenotajiem pasākumiem un lasīšanas veicināšanas aktivitātēm īstenotajām norisēm kā veiksmīgi un unikāli piemēri jāuzsver un jāmin tie, kas ļāva bibliotekāriem apgūt jaunas prasmes un pieejas darbā ar dažāda vecuma mērķauditorijām, kā arī apmeklētājiem iepazīt Bibliotēku no jauna skatpunkta.

Ārvides pasākumi ārpus bibliotēkas telpām ļāva piesaistīt jaunas interesentu grupas, kuras informēt par bibliotēkā īstenotajām norisēm un pieejamajiem pakalpojumiem. Pasākuma “Zvirbulis lasa Jānparkā” laikā dažāda vecuma interesenti varēja iepazīt bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmu un kvalitatīvi pavadīt dienu, pildot dažādus sagatavotos uzdevumus. Tādējādi apmeklētāji guva labāku izpratni par bērnu un jauniešu literatūras daudzveidību un bibliotēkā pielietotajām metodēm lasīšanas veicināšanai uz klientu vērsta veidā. Ekskursija Valmieras pilsētas svētku laika “Meklē Daliņa pēdas Valmierā” sniedza iespēju sasaistīt literārus tēlus ar vēsturiskiem notikumiem un personībām, tādējādi radot iekļaujošu sajūtu par literatūru klātbūtni un ietekme ikkatrā vietā.

Gan programmas mērķauditorija – skolēni –, gan paši skolotāji un organizatori augsti novērtēja pārskata periodā izstrādāto programmu “Ķepu ķepā, roku rokā lasām kopā” pēc L. Melnes grāmatas “Sunāns breiveibā” motīviem, jo vairumam bērnu tā bija pirmā sastapšanās ar Latvijā izplatītie dialekti un izloksnēm. Caur kanisterapijas suņu klātbūtni un iesaisti uzdevumu izpildē bērni jutās droši un ar interesi piedalījās diskusijās un iepazīna latgaliešu valodu. Jāuzsver, ka nodarbības teorētiskajā sagatavošanā tika iesaistīta arī grāmatas autore, kas iepriekš Bērnu apkalpošanas nodaļā nav bijusi plaši izplatīta prakse.

Sadarbība ar skolām jāmin kā pozitīvs veids dažādu mērķgrupu piesaistei un Bibliotēkas pievilcīguma veicināšanai gan bērnu, gan jauniešu vidū. VDMV audzēkņu darbu izstādes gan darbu autoriem, gan apmeklētājiem veicina iekļaujošu, drošu un uz sadarbību vērstu iespaidu par Bērnu apkalpošanas nodaļu, bez tam tas veicina radošu un estētiski tīkamu vidi. Sadarbībā ar Valmieras Mūzikas skolu organizētais koncerts “Brīvības svētki” pasākuma apmeklētājiem un jaunajiem izpildītājiem pilnveidoja izpratni par dažādajām Bibliotēkas funkcijām, praktiski redzot koncerta rīkošanas nianšes un izpildījumu, kā arī mobilo plauktu izvietojuma iespējas Bērnu apkalpošanas nodaļā.

Darbs ar bērniem un jauniešiem filiālbibliotēkās

Pārskata periodā 4 novada bibliotēkās darbu uzsāka jauni speciālisti (*Valmieras pagastā, Rubenē, Ēveles pagastā, Rūjienā*). 2024. gadā novada bibliotēkās viens no galvenajiem darba virzieniem bija novadpētniecība, kā arī darbs ar bērniem un jauniešiem kā prioritāte – ar tādu pārliecību turpināja strādāt visas novada bibliotēkas un pilnveidoja bibliotēkas ģimenes modeli. Neskatoties uz iedzīvotāju (īpaši bērnu un jauniešu) skaita samazinājumu dažos pagastos, publiskās bibliotēkas cenšas noturēt un attīstīt savu nozīmīgu vietu kultūras un izglītības jomā vietējās kopienas dzīvē. Pateicoties pašvaldības atbalstam, sadarbībai ar Valmieras Integrēto bibliotēku, novada pirmsskolas iestādēm, skolām, skolu bibliotēkām, ģimenēm, novada bibliotekāri attīsta un pilnveido pakalpojumu klāstu ģimenēm ar bērniem un skolu jaunatnei. Daudzos novada pagastos nav nevienas izglītības iestādes (*Vecate, Lizdēni (Rencēnu pagasta 2. bibliotēka), Plāņi, Jērcēni, Ipīki, Vilpulkā, Sēļi, Lode, Jeri, Ēvele, 2023. gadā arī Brenguļi, Seda 2024. gadā likvidēja Strenču pamatskolas filiāli*), taču bibliotekāri piesaista vietējās ģimenes ar bērniem. Pagastos, kur ir tikai PII (*Brenguļi, Kauguru pagasta Mūrmuiža, Bērzaine, Zilaiskalns, Vecate, Seda*), bibliotekāri lielāku uzmanību pievērš tieši pirmsskolas vecuma bērniem, attiecīgi komplektē krājumu un organizē lasīšanas un citas aktivitātes. *Matīšu pagastā un Kocēnu pagastā Rubenē* publiskās bibliotēkas atrodas vienā ēkā ar vietējo skolu, kas ļauj piesaistīt vairāk skolēnus, atbilstoši tiek komplektēts krājums ciešā sadarbībā ar skolas bibliotēku. Kopumā pārskata periodā novada publisko bibliotēku pamata rādītāji ir pietiekami stabili,

bet, protams, atšķirīgi, kas atkarīgs kā no iedzīvotāju skaita svārstībām, tā arī no bibliotēkas raksturojuma un bibliotekāra realizētām aktivitātēm. Vairākās bibliotēkās 2024. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu gandrīz visi pamata rādītāji darbā ar bērniem un jauniešiem ir auguši, īpaši izsniegums un apmeklējums. Piemēram, *Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēkā* bērnu un jauniešu lasītāju skaits ir palielinājies par 38%, bērnu un jauniešu apmeklējums ir palielinājies par 96%, savukārt bērnu un jauniešu izsniegto grāmatu skaits palielinājies par 33%. *Jērcēnu pagasta bibliotēkā* bērnu apmeklējums ir audzis par 55% un izsniegums bērniem līdz 18.g.v. audzis par 226%. *Vecates pagasta bibliotēkā*, kur bibliotekāre bija ļoti aktīva, iesaistot pagasta bērnus dažādās aktivitātēs un spējusi radīt bibliotēkā bērniem vienmēr patīkamu atmosfēru, bērnu lasītāju skaits ir palielinājies par 32%, bet apmeklējums palielinājies par 270%! Tas raksturo arī to, ka bibliotēkas vairāk izmanto gan piedaloties aktivitātēs un pasākumos, gan izmantojot krājumu (mācībām un izklaidei). Vairākās bibliotēkās bērnu un jauniešu procentuālais aptvērums 2024. gadā sastādīja vidēji 30%. Vairākas novada bibliotēkas (*Bērzainē, Kocēnos, Mazsalacā, Rūjienā, Burtniekos, Ēvelē, Jērcēnos, Sedā, Jeros*) 2024. gadā iesaistīja bērnus un jauniešus, kā arī ģimenes, novadpētniecības darbā un aktivitātēs.

Metodiskais un konsultatīvais darbs attiecībā uz bērnu un jauniešu mērķgrupu ir uzticēts Valmieras bibliotēkas darbiniekiem, īpaši Bērnu apkalpošanas nodaļas speciālistiem. Semināros Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāri regulāri uzstājas ar prezentācijām un ziņojumiem par bērnu un jauniešu literatūras jaunumiem, kā arī vajadzības gadījumā konsultē un sniedz rekomendācijas krājuma komplektēšanas un aktivitāšu organizēšanas jautājumos. Gada garumā novadu bibliotēkas saņēma nepieciešamās konsultācijas un rekomendācijas krājuma komplektēšanas jautājumos, kā arī lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšanā. Vairākās bibliotēkās bērni, īpaši jaunieši, izmanto bibliotēkas pakalpojumus attālināti. Arī sociālo tīklu apmeklējums, kur atrodama informācija par bibliotēku piedāvājumiem un citu informāciju, krietni pieaudzis (*Rūjienā, Bērzainē, Strenčos*).

Arī 2024. gadā novadu bibliotēkas turpināja realizēt 2022. gada akreditācijas ieteikumus: labiekārtoja telpas, aktualizēja un papildināja krājumu, rūpējoties par pakalpojumu klāstu dažādiem vecumiem, gaumēm un interesēm. Finansējumu pamatā veido pašvaldības līdzekļi, dalība projektos un dāvinājumi. Daļa Valmieras novada bibliotēku (*Burtnieku, Naukšēnu, Kocēnu, Rubenes, Matīšu*) krājumu bērniem un jauniešiem komplektē ciešā sadarbībā ar skolām, PII. Piemēram, Zilākalna bibliotēka katru gadu nostiprina ciešu sadarbību ar PII, tad atbilstoši tiek veidots bilžu grāmatu krājums, kā arī literatūra vecākiem, galda spēles. Savukārt, Kauguru 1. bibliotēkā bērnu lietotāju skaitu vairāk veido J. Endzelīna pamatskolas skolēni, tādēļ arī īpaša uzmanība krājuma veidošanas procesā vērsta vairāk uz skolas audzēkņiem. Sadarbībā ar skolu bibliotēka piedāvā kvalitatīvu krājumu skolēniem gan mācībām, gan lasīpriekam. Ar daudzveidīgām un kvalitatīvām Latvijas izdevēju bērnu grāmatām novada bibliotēku krājumi tika papildināti, pateicoties KM atbalstam projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”. 2024. gadā 36 novada bibliotēkas (t.sk. 15 skolu) piedalījās Valsts nozīmes lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, kas deva iespēju papildināt savu krājumu ar kvalitatīvu literatūru bērniem un jauniešiem, kā arī vecākiem. 2024. gadā novada bibliotēkas īpašu uzmanību veltīja arī bērnu un jauniešu preses iegādei, kā arī alternatīvo lietu komplektēšanai, piemēram, galda spēlēm. To aktīvi izmanto kā uz vietas bibliotēkā, tā arī izsniedzot. Īpaši šo pakalpojumu ir iecienījušas ģimenes ar bērniem. Karš Ukrainā joprojām ietekmē Valmieras novada bibliotēku krājumu veidošanu. Ja 2023. gadā krājums papildinājās ar vairāk nekā 30 nosaukumu grāmatām ukraiņu valodā mazajiem lasītājiem un žurnāla “Baltais Valis” speciālizdevumu ukraiņu valodā par Latviju, tad 2024. gadā *Sedas un Zilākalna* bibliotēkās turpinās pieprasījums pēc jaunām grāmatām krievu valodā, taču no 2022. gada marta novada bibliotēkas nekomplektē Krievijā izdotās grāmatas.

Katra novada bibliotēka izvēlas savas metodes un virzienus, kā piesaistīt bērnu un jauniešus. Taču visam pamatā nenoliedzami ir kvalitatīvs bibliotēkas krājums, ko radoši izmantot ikdienas darbā, krājums, ar ko reāli un aktīvi jāstrādā. Visās novada bibliotēkās bērnu un jauniešu literatūras krājums tiek veidots, pamatojoties uz mērķgrupas interesēm un vajadzībām, kā arī atbilstoši izglītības prasībām un proporcionāli lasītāju skaitam (vidēji 30%-40% no kopējā jaunieguvumu skaita). 2024.

gadā turpināja krietni aktivizēties SBA pakalpojums, to izmanto visas novada bibliotēkas gan individuālajiem lasītājiem, gan pieprasot ceļojošās grāmatu tematiskas kopas (tās izmanto gan izstādēm, gan aktivitātēm, gan ikdienas izsniegumam). *Mazsalacas un Rūjienas* bibliotēkas aktīvi izmantoja SBA pakalpojumus, lai paplašinātu krājumu ar grāmatām angļu valodā, tās pārskata periodā bija pieprasītas. Savukārt, Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa 2024. gadā daudz vairāk iepirka literatūru angļu valodā (gan nozares, gan daiļliteratūru). SBA pakalpojumus aktīvi izmanto visas novada bibliotēkas arī apvienību robežās.

- **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

Pārskata periodā identificētās problēmas jau iepriekš ir pieminētas, galvenokārt tās ir saistāmas ar skaļu uzvedību un Bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu. Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas telpās tika izvietoti pārstrādāti bibliotēkas noteikumi afišu vai vizuāli uzskatāmu materiālu veidā, bet rezultāti ir mainīgi; novērojama tendence vecākiem un skolotājiem ļaut bērniem vai mācību nodarbību apmeklētājiem – skolēniem vai pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem – skaļāk uzvesties, kas rada papildu problēmas Bērnu apkalpošanas darbiniekiem uzturēt kārtību.

Bērnu un jauniešu zemā lasītprasme un rakstītprasme sagādā problēmas visa vecuma grupu mācību nodarbību vadīšanā, nodarbību dalībniekiem neizprotot uzdoto uzdevumu vai ilgāk iedziļinoties teksta izprašanā nekā paredzēts. Lai risinātu šo problēmu, pārskata periodā tika piedāvātas vairākas norises lasītprasmes un rakstītprasmes pilnveidei, kā konkurss “Mana grāmatu karaliene 2023”, Zvirbuļa vasaras lasīšanas grozs un citas. Mācību programmas tiek regulāri pārskatītas un pielāgotas atbilstoši apmeklētāju spējām, situācijas kopējai uzlabošanai gan ir nepieciešami stratēģiski un uz ilgtermiņa ietekmi veidoti pasākumi nacionālā mērogā.

Pusaudžiem, vēloties rast telpu sev, radās problēmas ar Pasaku istabas izmantošanu starp mērķauditoriju (pirmsskolas vecuma un jaunākā skolas vecuma bērniem) un pusaudžiem, kuri, iekārtojušies telpā, neļāva citiem to izmantot. Bērnu apkalpošanas nodaļas darbiniekiem tas radīja papildu ar uzvedību saistītas problēmas, pusaudžiem skaļi uzvedoties un bojājot Bibliotēkas inventāru. Kā risinājums pusaudžiem paredzētas telpas neesībai tika saskatīta Klusās lasītavas pārveidošana par jauniešiem paredzētu telpu. Pārskata periodā Klusā lasītava tika pārveidota un labiekārtota, risinājuma rezultativitāte būs vērojama 2025. gadā.

Grūtības saskaņot mācību stundu plānus skolas vadībai un nevēlēšanās ar klasi apmeklēt mācību nodarbības Bibliotēkā rada problēmas jauniešu auditorijas piesaistei. Lai uzlabotu situāciju un veicinātu skolēnu un skolotāju informētību par Bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem, pārskata periodā tika pārstrādātas mācību programmas, pielāgojot īstenošanai izglītības iestādēs (māc. nod. “Trīs valmierieši”). Kaut gan šādas pieejas rezultāti uzskatāmi būs redzami vien 2025. gadā, tas neatrisina pamatproblēmu – Bibliotēkas neapmeklēšanu jauniešu vidū. Lai veicinātu jauniešu interesi par Bibliotēku, turpinās darbs ar Bibliotēkas jauniešiem, tiek meklētas jaunas formas jauniešu ieinteresēšanai caur Bibliotēkā rīkotajiem pasākumiem.

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

Informācijas pakalpojumi bibliotēkās ir ikdienas darbs, tiek sniegtas gan tās uzziņas, kas palīdz mācību procesā, gan uzziņas interešu izglītībai. Lai kvalitatīvi veiktu šo darbu un sniegtu pilnvērtīgus pakalpojumus, visās novada bibliotēkās ir nepieciešama tehnika un tehnoloģijas. Sadarbībā ar izglītības iestādēm bibliotekāri organizē darbu pie projektiem, kuru tēmas ir savlaicīgi zināmas, lai var sagatavot vajadzīgo informācijas un mācību materiālus. Visās novada bibliotēkās lietotāji ir informēti par bibliotēkā pieejamām datubāzēm (Letonika, Britannica Library, news.lv, europeana.eu, Lursoft). Bērni un jaunieši visbiežāk izmanto Letoniku kā palīgu mācībās, 2024. gadā turpināja izmanto 3td e-GRĀMATU piedāvājumu. Vairākās bibliotēkās (*Vaidava, Rūjiena, Matīši, Mazsalaca,*

Rubene, Kocēni) regulāri notiek Bibliotēkārās stundas, kur dažāda vecuma bērni tiek iepazīstināti ar bibliotēkas noteikumiem un pakalpojumiem, kuri katru gadu tiek pārskatīti un papildināti. Bērni iesaistās e-prasmju nedēļas aktivitātēs jau no pirmsskolas vecuma, piemēram, *Lodes bibliotēkā* TET skoliņas programmas ietvaros norisinājās medijpratības nodarbība “Rīcijs Rū un internets”. Vairākās novada bibliotēkās piedāvā izglītojošās spēles dažādu vecuma bērnu prasmju un iemaņu attīstīšanai. *Bērzaines un Rubenes bibliotēkās* izdevās izzinošs pasākums bērniem sadarbībā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centru – bērni ar interesi veica dažādus mērījumus zemē, kokos, sūnās. Pārskata periodā daudzi skolēni izvēlējās realizēt Ēnu dienas tieši novada bibliotēkās, lai vairāk iepazītu bibliotēkā profesiju, bibliotēkas darba pamatus. Novada bibliotēkās regulāri notiek arī Karjeras dienas, bērni un jaunieši izrāda interesi par profesijām, iespējām tās apgūt. Viens no aktuāliem darba virzieniem novada bibliotēkās ir novadpētniecība, kur iesaistās arī skolēni, mācās atrast vajadzīgo informāciju, izmantojot dažādus drošus avotus, pētīt, apkopot, sakārtot (*Burtnieki, Vilpulkas, Rūjiena, Mazsalaca, Ēvele, Kauguri, Bērzaine, Jērcēni, Naukšēni, Jeri, Lode*). *Ēveles bibliotēkā* ģimenes ar bērniem piedalījās radošā nodarbībā “Botāniskais bareljefs” ar mērķi izglīties un apgūt dažādu amatu prasmes. Pārskata periodā *Rūjienas pilsētas bibliotēkā* turpinājās erudīcijas norišu cikls “Satiec savu kaimiņu” (ar stāstiem un viktorīnām), aicinot jauniešus piedalīties, uzzinot vairāk par Rūjieni. *Brenguļu, Trikātas un Kauguru apvienības bibliotēkās* 2024. gadā norisinājās plaša aktivitāšu programma (iesākta jau 2023. gadā) bērniem un jauniešiem veltīta novadniekam Jānim Endzelīnam – stāstījumi, viktorīnas. *Kocēnu bibliotēkā* tradicionāli piedalījās vietējos Kokmuižas svētkos ar savām aktivitātēm, kur iesaistījās vairākas paaudzes – interaktīvā izstāde ar dažādiem izzinošiem konkursiem “Kartupeļa stāsts”. Praktiski visas novada bibliotēkas iesaistīja bērnus un jauniešus, kā arī citus interesentus novadpētniecības akcijā “Vietvārdu talka” projekta “Eiropas amatierzinātne” ietvaros. Projekta rezultātā tapa lieliska izstāde “Paralēlā pilsēta”, kuras tapšanā iesaistījās arī jaunieši no latviešu diasporām, piešķirot novadpētniecības projektam starptautisku skanējumu un nozīmi. Vairākos novadpētniecības pasākumos bibliotēkas piedāvāja izzināt arī latviešu folkloras interesantākos motīvus – gadskārtu tradīcijas Lieldienās, Ziemassvētkos, Līgo. *Rūjienā* sadarbībā ar Jauniešu centru jaunieši iesaistījās pasākumu īstenošanā, filmēšanā, videomateriālu veidošanā. *Burtnieku bibliotēkā* arī aktīvi sadarbojās ar Jauniešu centru, veidojot viktorīnas, konkursus, izglītojošas aktivitātes, novadpētniecības materiālus. Prieks par to, ka novada bibliotekāri 2024. gadā turpināja organizēt daudz un dažādus pasākumus bērniem, jauniešiem, ģimenēm savās bibliotēkās: tikšanās ar grāmatu autoriem, populārām personībām dažādās jomās, tematiskās aktivitātes (meistarklases un radošās darbnīcas, izstādes) sadarbībā ar kultūras iestādēm, skolām, uzņēmējiem, nevalstiskām organizācijām, kā arī iesaistījās dažādās aktivitātēs ar saviem lasītājiem – pilsētas un gadskārtas svētkos, pārgājienos, Dzejas dienās (*Rūjiena, Mazsalaca, Valmieras pagasts, Jērcēni, Plāņu pagasts, Seda, Strenči, Burtnieki, Kocēni, Brenguļi, Dikļi*).

• Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Novada bibliotekāri darbojas radoši, izprot bērnu un jauniešu intereses, popularizē grāmatas, veicina lasītprīku un attīsta lasītprasmi. Viena no populārākajām lasīšanas veicināšanas aktivitātēm jau vairākus gadus ir Valsts programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” (2024. gadā piedalījās 720 dalībnieki novada 36 bibliotēkās un skolās, t.sk. 4 atbalsta bibliotēkās), kā arī Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensības (ap 500 dalībniekiem 11 novada skolās). *Kauguru, Trikātas, Rencēnu, Mazsalacas un Rūjienas* Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas eksperti dodas ekskursijās, kā arī piedalās vairākās aktivitātēs. Tādas radošas aktivitātes, īpaši lauku bērniem, rosina un motivē aktīvāk iesaistīties lasīšanā – ieguvēji ir visi. Piemēram, *Rencēnu* aktīvākie lasītāji apmeklēja Mazsalacas muzeju, izstaigāja Skaņākalna dabas taku, *Valmieras pagasta* lasīšanas eksperti devās kultūrizglītojošā braucienā “Veidenbaums. Cēsis. Kosmos”. Lielie Lasīšanas svētki Rīgā LNB kļuva par īstiem svētkiem 20 aktīvākiem lasīšanas ekspertiem no 5 pagasta bibliotēkām. Kā ierasts, vairākas (11) novadu bibliotēkas piedalījās Ziemeļvalstu literatūras nedēļā “Brīvība Ziemeļos”, organizēja vairākus tematiskus pasākumus dažādiem vecumiem, rīkoja izstādes, lai popularizētu ziemeļvalstu autorus un grāmatas. “Grāmatu startā” 2024. gadā piedalījās tikai dažas bibliotēkas (*Burtniekos,*

Mazsalacā, Naukšēnos), taču katrā bibliotēkā tika domāts par pašiem mazākajiem lasītājiem un organizētas speciālās nodarbības, lai iepazīstinātu ar bibliotēku un grāmatu pasauli, kas veicina lasītpraksi. 2024. gadā novada bibliotēkas (*Rūjiena, Strenči, Mazsalaca, Kocēni, Trikāta, Kauguri, Valmieras pagasts*) un skolas piedalījās Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas aktivitātēs: konkursā “Mana grāmata karaliene”, Grāmatu Bingo un vasaras programmā “Zvirbuļa grāmatu grozs”. Pārskata periodā vairākās novada bibliotēkās (*Rencēnos, Jērcēnos, Strenčos, Lodē, Bērzainē, Zilaiskalnā, Ipiķos*) viesojās Valmieras bibliotekāre Līga Bujane ar savu bibliosuni Cunami, lai iesaistītu bērnus aizraujošajā grāmatu un lasīšanas pasaulē kopā ar suni. Novada bibliotekāres 2024. gadā realizēja daudzas savas idejas, lai piesaistītu bibliotēkai jaunus lasītājus, īpaši bērnus un jauniešus. *Valmieras pagasta* bibliotekāre, veiksmīgi sadarbojoties ar blakus esošo Viestura vidusskolu, organizēja vairākus kultūrizglītojošus pasākumus: sākumskolas vecuma bērniem “Dabas stunda bibliotēkā. Gada Putns 2024 – mazais zīriņš”, “Kā mēs varam palīdzēt bitēm”? un tikšanos ar pasaules apceļotāju Zani Eniņu, radošo meistarklasi “Bingo dalībniekiem” kopā ar žurnāla “Baltais valis” radošo komandu. Valmieras novada bērni un jaunieši vienmēr priecājas par organizētām bibliotēkās tikšanās reizēm ar grāmatu autoriem un ilustratoriem. *Burtniekos* – ar Zani Zustu (izd. Ucipuci vadītāju, bērnu grāmatu autori), *Dikļos* sadarbībā ar J. Neikena skolu – meistarklases ar rakstniecēm Eviju Gulbi, Zani Nuts, Lindu Nemieru, *Lodē, Rūjienā* – ar rakstnieci Lauru Vinogradovu, *Matīšos* – ar bērnu grāmatu mākslinieci un rakstnieci Rebeku Lukošus (sadarbībā ar vecvecākiem), *Rencēnos* un *Rūjienā* – ar rakstnieci Luīzi Pastori un mākslinieci, ilustratoru Agiju Staku. Novada bibliotekāri turpina pilnveidot un organizēt nodarbības mazajiem “Iepazīšanās ar bibliotēku”, tradicionāli un plaši (aicinot novadniekus) atzīmēt Dzejas dienas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

- **Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā**

1. Aktivitāte “Vietvārdu talka” VB un filiālbibliotēkās projekta “Eiropas amatierzinātne” ietvaros.
Visās Valmieras novada filiālbibliotēkās norisinājās vietvārdu vākšanas akcija. Aktivitāte notika projekta “Eiropas amatierzinātne” ietvaros. Sadarbībā ar savu kopienu, bibliotēkas apzinātos vietvārdus ievadīja datubāzē vietvardi.lv. Šādā veidā sabiedrība palīdz nodrošināt datus pētniecībai valodniekiem, ģeogrāfiem, vēsturniekiem un citu zinātņu pētniekiem. Īpašas aktivitātes un iesaiste notikusi arī sadarbībā ar Valmieras novada pilsētu jauniešiem. Talkas rezultātā iegūti un datu bāzē ierakstīti 2708 unikāli vietvārdi (dati uz 27.11.2024).
2. Novadpētniecības darbs ar kopienu 2 projektu ietvaros.
Realizēti divi projekti Sedā un Ramatā, kuru viens no mērķiem bija aktivizēt vietējās kopienas iedzīvotājus savas kultūrvēstures apzināšanā, pašapziņas un identitātes stiprināšanā, kā arī integrācijā Valmieras novadā (Seda). Sedā realizēts Britu padomes un Latvijas Muzeju biedrības atbalstīts projekts KAIMIŅŠ. PAGALMS. VĒSTURE, bet Ramatā – Valmieras novada kopienu projektu konkursā atbalstu ieguvušais projekts RAMATAS SPĒKU MEKLĒJOT.
3. Darbs ar Valmieras novada kultūrvides materiālu krājuma satura veidošanu LNDB ietvaros.

2024. gadā Valmieras bibliotēka uzsākusi sadarbību ar Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB) un kļuvusi par Digitālās bibliotēkas (www.digitalabiblioteka.lv) vietnes satura partneri. Latvijas Nacionālā bibliotēka apvieno digitālo saturu Digitālajā bibliotēkā un pārvalda Digitālā kultūras mantojuma platformu. Valmierieša fotogrāfa Mihaila Ignata foto arhīvs kļuvis par šīs kolekcijas aizsākumu.

4. Turpināta Valmieras novada pagastu izdevumu (70. – 90. gadi) apzināšana un digitalizācija.
Sadarbībā ar Vidzemes Augstskolu turpinās darbs pie novadpētniecības tīmekļa vietnes satura veidošanas [Novadpētniecība - Valmieras integrētā bibliotēka](#). Sagatavoti jauni šķirklī, lielākais darba apjoms veikts vietējo laikrakstu kolekcijas papildināšanā. <https://biblioteka.valmiera.lv/lv/novadpetnieciba/valmieras-novada-laikraksti/>
5. Kinoamatieru studijas KRISTINS radošā mantojuma popularizēšana.
Turpinās kinoamatieru studijas KRISTINS radošā mantojuma popularizēšana Valmierā. Notikuši 3 studijas filmu retrospekcijas vakari dažādās vietējās kopienās. 2022. gadā LNA Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvam tika nodoti digitalizēšanai studijas filmu materiāli. Gaidām, kad darbs būs pabeigts un varēsim iepazīstināt ar to interesentus.
6. Stāstīšanas prasmju stiprināšana, un tās pielietojums novadpētniecības darbā ar kopienu.
7. Vidzemes stāstnieku festivāls “Stāsti krēslā” un Mazsalacas, Sedas un Ramatas stāstnieku darbības veicināšana.
Kā sadarbības partneris Bibliotēka piedalījās 7. Vidzemes stāstnieku festivāla “Stāsti krēslā” “Cilvēks. Vieta. Vārds.” organizēšanā. Tāpat atbalstīta stāstnieku kopienu darbība novada bibliotēkās (Seda, Ramata, Mazsalaca). Novadpētniecības stāstu vākšana un kopienu iedzīvotāju stāstītprasmes veicināšana ir aktīvi izvēlēts darba virziens, strādājot pie kopienu iesaistes. Vienlaikus tā uzturama kā mūžizglītības forma.

• **Novadpētniecības krājums:**

Valmieras bibliotēkas novadpētniecības krājuma saturs aptver ziņas un izdevumus, kas attiecināmi uz Valmieras pilsētas teritoriju, bijušajiem Beverīnas, Burtnieku, Kocēnu, Mazsalacas, Naukšēnu, Rūjienas, Strenču novadiem. Uzlīme “Valmieras novads” lietota krājuma apzīmēšanai, vairāk gan norādot uz kultūrvēsturisko saikni ar Valmieras rajona (vēl agrāk – Valmieras apriņķa) teritoriju, tagad – arī Strenču apvienības pagastiem.

Krājuma lielāko daļu veido iespiestie izdevumi, bet šobrīd bibliotēkām aktīvi iesaistoties digitalizācijas procesā, pieaug digitālās novadpētniecības krājuma daļas īpatsvars.

• **Komplektēšana, ietvertu materiālu veidi**

Novadpētniecības krājumā komplektēti iespiestie izdevumi – nozaru, daiļliteratūru, kartogrāfiskos materiāli, attēlizdevumi, kuri attiecināmi uz/saistīti ar VALMIERAS NOVADA vēsturi, kultūrvēsturi, novada personībām, mākslu, uzņēmējdarbību, tradicionālo kultūru un nemateriālo kultūras mantojumu. Tāpat tiek apzināti rokraksti, foto liecības un atmiņas par minētajām tēmām. Katrs šāds materiāls tiek izvērtēts pēc vairākiem kritērijiem – tā satura, tapšanas laika, saistības ar teritoriju, autora saistības ar novadu. Lielāko krājuma pieauguma daļu veido jaunie izdevumi, bet ik gadu rodas iespēja iegūt arī vecākus izdevumus, reizēm nomainīt bojātos un nolietotos eksemplārus.

Filiālbibliotēku novadpētniecības krājumu veido dažādu laika periodu teksta un attēlizdevumi, fotogrāfiju albumi, foto un teksta dokumentu digitālās kolekcijas, rokraksti, vietējo periodisko izdevumu kolekcijas, bukleti, tūrisma ceļveži, kartogrāfiskie izdevumi, publikāciju apkopojumu mapes, novadnieku atmiņu pieraksti, video un audio ieraksti, kuros fiksēti notikumi kopienās, veikto interviju ieraksti un citi nozīmīgi materiāli.

- **Krājuma organizācija un glabāšana**

Novadpētniecības krājums izvietots vienā telpā ar nozaru literatūras krājumu. Novadpētniecības dokumenti tiek marķēti ar uzlīmi, kas darbiniekiem krājuma kārtšanas laikā ļauj nošķirt šo krājuma daļu no pārējā fonda. Lietotājam tā skaidri norāda, ka dokuments saturiski attiecināms uz novada teritoriju. Krājums atrodas brīvpieejā. Kad novadpētniecības speciālists nav uz vietas, jautājumus palīdz risināt klientu apkalpošanas darbinieks. Vidzemes Augstskolas krājumā esošie novadpētniecības resursi netiek atsevišķi izdalīti, tādēļ vairāki būtiski avoti par novadu izvietoti kopējā krājumā.

Ar novadu saistīto periodisko izdevumu arhīvs pieejams pēc pieprasījuma, glabājas krātuvē. Daļu krājuma veido raksti no periodikas un interneta resursiem, kas šobrīd vairs netiek papildināti, bet to izmantošana turpinās.

Novadpētniecības krājumā, salīdzinot ar pārējo bibliotēkas krājuma daļu, īpaši izjūt grāmatas zaudējumu, kuru reizēm nav iespējams aizstāt. Pēc satura novecojušie izdevumi tāpat saglabājami, kā savu laikmetu raksturojoši. Piem., padomju perioda grāmata ar mazu metienu būs tikpat grūti atrodamā kā poligrāfiski augstvērtīgs izdevums, kas sabojāts vai no lasītāja nav atgūstams.

Filiālbibliotēkās novadpētniecības krājumi glabājas brīvpieejā, vairumā gadījumu tam atvēlēts atsevišķs plaukts vai sektors lielākā telpā, retāk telpa. Atsevišķi vērtīgi materiāli var glabāties slēgtos plauktos un tiek izsniegti lietotājam pēc pieprasījuma. Vairākās bibliotēkās izmanto īpašu novadpētniecības uzlīmi, kas ļauj identificēt Novadpētniecības krājuma materiālus.

Jērcēnu pagasta bibliotēkā novada vēsturei veltīta informācija izvietota arī verandā, kas ved uz bibliotēku. Jeru, Matīšu, Jērcēnu un Burtnieku pagastu bibliotēkās iekārtotas pastāvīgas novadpētniecības ekspozīcijas, kas atrodas atsevišķā telpā un pilda arī vietējā muzeja/novadpētniecības istabas funkcijas. Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkas pārziņā ir Zentas Mauriņas memoriālā istaba, bet Ipiķu pagasta bibliotēka izveidojusi aktiera novadnieka Harija Liepiņa piemiņas istabu un “Seno lietu *poruzi*”, kurā savāktie priekšmeti kādreiz kalpojuši apkārtējās saimniecībās.

Publikācijas un dokumenti tiek kārtoti mapēs, grupēti gan tematiski, gan hronoloģiski. Digitālā krājuma daļa tiek glabāta darbinieka datorā, mākonī, citos nesējos. Īpaši sagatavotie raksti, fotogrāfijas, dokumenti veido kolekcijas Valmieras bibliotēkas novadpētniecības digitālajā platformā.

- **Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana, kopaina, īss situācijas apraksts, reģiona digitālo kolekciju uzskaitījums un neliels apraksts**

Unikāla krājuma daļa novada bibliotēkās ir digitalizēto fotogrāfiju, attēlizdevumu, dokumentu krājums, videomateriāli, rokraksti un atmiņas, kuri tiek iegūti komunikācijā un sadarbībā ar kopienas. Rīkojam intervijas, sarunas ar iedzīvotājiem un novadniekiem, iegūtās fotogrāfijas un dokumentus digitalizējam, saglabājam, un pamazām pievienojam Novadpētniecības tīmekļa vietnē.

Atskaides periodā tika pabeigta novadpētniecības satura pārvietošana no vecās uz jauno mājas lapu. 2024. gadā paveiktā darba apjoms: izveidoti 51 (no tiem 34 pagastu laikrakstu) šķirklī un pievienoti 1662 digitālie faili. Izveidotas 3 jaunas digitālās kolekcijas – 747 fotogrāfiju digitālās kopijas, skenēti 5 dokumenti 170 lpp. apjomā. Uz 2024. gada beigām Valmieras bibliotēkas krājumā ir 113 digitālas kolekcijas, kuras aptver 3209 fotogrāfiju, 7426 teksta dokumentu, 24058 lpp. apjomā, 76 skaņu ieraksti un 150 videoieraksti. Skaita ziņā lielākā kolekcija ir Ramatas pagasta fotogrāfiju un dokumentu kolekcija – 662 vienības. Daļa digitālo kolekciju šobrīd aplūkojamas tiešsaistē vai uz vietas bibliotēkā, jo visu materiālu apstrādei pietrūkst kapacitātes.

Turpinām sadarboties ar LU LFMI Latviešu folkloras krātuves autobiogrāfiju krājumu <https://autobiografijas.lv/>. Atskaides periodā sagatavots 1 sūtījums no 4 materiālu kopām.

Filiālbibliotēkās darbs pie digitalizācijas atkarīgs no bibliotēkāra personīgās intereses un iesaistes pagasta un kopienas dzīvē, kā arī saikni ar vietējiem iedzīvotājiem. 17 filiālbibliotēkās darbs ir veikts, lai arī uzrādītie rezultāti ir stipri atšķirīgi. Tomēr vairākas bibliotēkas, objektīvu iemeslu dēļ (t. sk. darbinieku maiņa, ilgstoša prombūtne), digitalizāciju nav veikušas.

Visaktīvāk šajā gadā digitalizācija notikusi Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkā (159 teksta dok., 1014 lpp, 287 fotogrāfijas), Mazsalacas pilsētas bibliotēkā (4 teksta dok., 91 lpp., 377 fotodokumenti, kopā uzrādītas 16 digitālās kolekcijas), Vecates pag. bibliotēkā (4 teksta dok., 194 lpp., 72 foto), Sedas pilsētas bibliotēka digitalizējusi 225 fotogrāfijas no sedēniešu albumiem, Brenguļu pag. bibliotēka – 120 fotogrāfijas, Jeru pag. bibliotēka (2 dok., 89 lpp., 84 fotogrāfijas), Burtnieku pag. bibliotēka (11 dok., 309 lpp., 38 fotogrāfijas).

Lielākais digitālo kolekciju skaits ir Mazsalacas pilsētas bibliotēkā (16), Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā (9), Vecates (8), Burtnieku (6) pagastu bibliotēkās.

2024. gada kopīgais veikums filiālbibliotēkās: 186 teksta dokumenti, 1745 lpp., 1390 fotogrāfijas, 2 kartes.

Kopā VB filiālbibliotēkas atskaites perioda beigās uzrāda šādu dokumentu apjomu:

- 61 digitālo kolekciju, tajās ietverot 2819 teksta dokumentu, 7020 lpp. apjomā;
- 7020 attēlizdevumus un fotogrāfijas;
- 2 nošu izdevumus, 14 lpp. apjomā;
- 21 kartogrāfiskais materiāls, 22 lpp. apjomā.

• **Valmieras bibliotēkas līdzdalība Digitālajā bibliotēkā**

2024. gadā Valmieras bibliotēka kļuva par Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Digitālās bibliotēkas (www.digitalabiblioteka.lv) vietnes satura partneri. LNB apvieno digitālo saturu Digitālajā bibliotēkā un pārvalda Digitālā kultūras mantojuma platformu. Digitālā bibliotēka ir pieeja Latvijas arhīvu, muzeju, bibliotēku, organizāciju, kopienu un privātpersonu uzkrātajiem attēliem, dokumentiem, periodiskajiem izdevumiem, grāmatām, kartēm, muzeju priekšmetiem, gleznām, notīm, kinofilmām, skaņas un video ierakstiem. Valmieras bibliotēka sākot ar 2024. gadu līdzdarbojas Digitālās bibliotēkas satura papildināšanā, veidojot savu kolekciju “Valmieras novada kultūrvides materiālu krājums”, kurai pakāpeniski tiek pievienoti arvien jauni digitālie objekti.

2024. gada sākumā divi Valmieras bibliotēkas darbinieki piedalījās apmācībās par datņu kvalitāti un metadatiem. Tālāk sekoja plānošana un materiālu izvēle. Tika pieņemts lēmums kolekciju sākt ar fotogrāfa Mihaila Ignata fotogrāfiju arhīvu. Šajā arhīvā ietilpst liecības par Valmieru un notikumiem, kas norisinājās pilsētā un tās apkārtnē laika periodā no 1980. līdz 1990. gadu vidum. To skaitā vairākus gadus pēc kārtas norisinājās fotoakcijas “Galvenā iela” Valmierā, kuras laikā tika fiksēta Rīgas iela visā tās garumā. Tāpat ir dokumentēti dažādi atmodas pasākumi – mītiņi, protesta gājieni, Ļeņina pieminekļa demontāža, arī citi vēsturiski brīži, piemēram, teātra ēkas nojaukšana, kā arī citas sociālpolitiskas un sadzīves norises pilsētā. Pēc saskaņošanas ar autoru un atļaujas iegūšanas, šīs fotogrāfijas tika pievienotas kolekcijai “**Valmieras novada kultūrvides materiālu krājums**” Digitālajā bibliotēkā. Līdz šim šādā apjomā vienuviet Mihaila Ignata fotogrāfijas nebija publiskotas.

Uz 2024. gada beigām kolekcijā “Valmieras novada kultūrvides materiālu krājums” ievietoti 63 digitālie objekti, kas katrs sastāv no 1 līdz apmēram 100 fotogrāfijām, kopumā 541 fotogrāfija.

Valmieras bibliotēkas līdzdalība Digitālās bibliotēkas veidošanā ar savu unikālo vietējo saturu dod iespēju ne tikai vietējiem lietotājiem meklēt informāciju vienkopus, bet tas kļūst pieejamāks un noderīgāks ārpus vietējās kopienas. Tādējādi vietējais saturs tiek veidots lokāli, bet izmantots globāli.

Vietējā saturā tiek apkopota informācija par Valmieras novada kultūrvēsturiskiem objektiem, notikumiem un personālijām, kā arī par nozīmīgām vietējām sociālpolitiskajām norisēm. Šādai informācijai var būt nozīmīga loma ne tikai vietējo iedzīvotāju informācijai, bet arī

plašākam lietotāju lokam, kas veic jebkāda veida izpēti vai uzzīņas, tas palielina viņu iespējas patstāvīgi sameklēt nepieciešamo.

- **Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums**

Valmieras bibliotēkas novadpētniecības krājums ir kvalitatīvs, apjomīgs resurss un palīgs pētniecības un izziņas procesā plašai interesentu auditorijai. Bibliotēkā turpina apzināt un piekomplektēt izdevumus par bijušo Strenču novadu, Ēveles un Trikātas pagastiem. Par īpašu vērtību uzskatāmi izdevumi, kas apkopo dzimtu vēsturi un tiek izdoti mazās tirāžās, tiek izplatīti ģimenes lokā.

Gadā vidēji novadpētniecības krājumu papildina 8 – 10 jauni izdevumi, aptuveni tikpat tiek pievienoti jau agrāk izdoti materiāli. 2024. gadā novadpētniecības krājumā ienākuši **28 izdevumi**, no tiem 7 jaunas grāmatas, un 21 izdevums, kas pārcelti no Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas un daiļliteratūras krājumiem.

Sadarbībā ar filiālbibliotēkām un kolēģiem Valmieras bibliotēkā, regulāri paplašinātas zināšanas par novada personībām, vēsturi, kultūras mantojumu. Īpaši aktuāli tas ir darbiniekiem, kuri strādā ar krājuma komplektēšanu, grāmatu un analītikas aprakstu veidošanu. Vienlaikus notiek iepazīšanās ar npublicētajiem resursiem bibliotēku krājumos un novadpētniecības ekspozīcijās.

Novadpētniecības krājuma papildinājumi filiālbibliotēkās notiek, aktīvi sadarbojoties ar vietējo kopienu. *Mazsalacā*, ar tuvinieku atļauju, digitalizēti novadnieka mākslinieka Jāņa Strauta darbi – akvareļu miniatūras, skiču un zīmēšanas albumi, viņa zīmētās apsveikumu kartiņas. *Rencēnu II* bibliotēka ieguvusi 20. gs sākuma Līdzēnu muižas parka plāna digitālos failus, bet oriģināls nodots Valmieras muzejā. Bibliotēka saņēmusi Valmieras muzeju veidoto prezentāciju ar Sauļu muižas vēstures dokumentiem un fotogrāfijām.

Kauguru pag. Mūrmuižas bibliotēka pārskata periodā ieguvusi fotogrāfijas par ikadēju notikumu Mūrmuižā – svētkiem “Auto Moto Velo”, saglabātas foto un video liecības par folkloras kopas “Stutes” aktivitātēm, s foto un video liecības par Mūrmuižas Tautas universitātes nodarbībām.

- **Izmantojums (var nebūt cipari, pietiek ar situācijas aprakstu, novērojumiem)**

Krājuma aprīte noturīga, arī to lietotāju skaits, kuri labprāt lasa par novadniekiem un ar novadu saistīto literatūru, samērā stabils. Lielākā daļa izdevumu viņiem jau zināma, tādēļ katra jauna grāmata tiek īpaši novērtēta un ir samērā reta parādība. Šo interesi uztur un veicina personīga saruna ar cilvēku, ieteikumi un piedāvājumi, kā arī novadpētniecības izstādes, pasākumi par novadpētniecības tēmām.

Valmieras muzeja pētnieki regulāri izmanto Bibliotēkas novadpētniecības krājuma resursus – gan digitālo, gan analogo krājumu. Šobrīd pētniecībai piedāvāti arī novadnieku atmiņu un dzimtu stāsti rokrakstos (kopijas) u.c. materiāli.

Mazinājamais novadpētniecības resursu pieprasījums Vidzemes Augstskolas Tūrisma virziena studentu vidū. Skolēnu aktivitāte sakrīt ar projektu nedēļu laiku un atsevišķu pedagogu uzdevumiem, kas integrēti mācību procesā. Tieši pedagogi lielā mērā ietekmē skolas vecuma bērnu un jauniešu pievēršanos novada vēstures izpētei. Tādēļ Bibliotēka katru šādu skolotāju iniciatīvu par interesējošām tēmām. Tiek aktīvi popularizēti un ieteikti Bibliotēkas veidotie digitālie resursi – pilnu tekstu publikācijas Novadpētniecības datubāzē, kā arī Bibliotēkas Novadpētniecības digitālās platformas saturs.

- **Novadpētniecības darba popularizēšana**

Tabula “Novadpētniecības darba, krājuma un datubāzu popularizēšanas pasākumi, izstādes”

Gads		2022	2023	2024
Izstādes (skaits)	VB	9	6	6
	filiālbibliotēkās			83
Pasākumi (skaits)	VB	16	16	7 (17)
	filiālbibliotēkās			137

Detalizēta informācija par Valmieras bibliotēkas rīkotiem novadpētniecības pasākumiem 2024. gadā atrodama tabulā “2024. gada pasākumi Valmieras bibliotēkā”.

Novadpētniecības darba un krājuma popularizēšanai tiek izmantotas dažādas formas, sākot ar izstāžu sagatavošanu vai deponēšanu, individuālajām konsultācijām klātienē un attālināti, beidzot ar lieliem pasākumiem, kuros tiek uzrunāta plaša auditorija. Atskaides periodā rīkoti 2 lieli semināri novadpētniekiem, interesentiem un bibliotēku darbiniekiem: pirmais norisinājās LNB iniciētā projektu cikla *Latviešu grāmatai 500* ietvaros un stāstīja par grāmatu mākslu un novadnieku Augustu Dauguli.

Tā kā bibliotēku telpās vieta nelielām tematiskām grāmatu izstādēm, tad aktīvi izmantotas tiek gaitenju, vestibulu plaknes, kā arī logi, kas vērsti uz ēkas fasādi (*Zilaiskalns, Mazsalaca, Jērcēni, Matīši, Mūrmuiža, Kauguri, Bērzaine*). Tāpat tiek izmantoti citu kultūras iestāžu skatlogi, piem., *Ramatas kultūrtelpas* vai *Sedas kultūras nama* logi. *Matīšu* bibliotēka, sadarbībā ar pagasta kultūras darbinieku, sagatavoja izstādi par *Matīšu Tautas nama* vēsturi, kas eksponēta Tautas nama telpās.

Sedas pilsētas, Jērcēnu, Sēļu pagasta, Jeru un Kauguru pagasta Mūrmuižas, Rencēnu I bibliotēku darbinieki vadījuši ekskursijas interesentiem un tūristiem. Sevišķi plaši ekskursijas tikušas organizētas Sedas bibliotēkā, iesaistot gan Sedas vecākos iedzīvotājus, gan Sedas stāstniekus, gan jaunās ģimenes ar bērniem un interesentus no novada.

Izglītojošas tikšanās ar novadniekiem un lekcijas par novadpētniecībai tuviem tematiem rīkotas *Mūrmuižā, Ramatā, Mazsalacā, Jeros, Jērcēnos, Rencēnos, Naukšēnos, Kocēnos, Rubenē, Burtniekos, Vecatē* u.c.

Aizritējušajā gadā novada bibliotēkas sagatavojušas vai citādi organizējušas 83 izstādes un 137 pasākumu novada vēstures popularizēšanas vai kopienas saliedēšanas kontekstā, popularizējuši novadpētniecības resursus. Atsevišķām bibliotēkām ir savi profili sociālajos tīklos, kuros tiek aktualizētas novadnieku jubilejas, sagatavota informācija par vēsturiskajiem objektiem pagastā. Tiek sagatavoti materiāli informatīvajiem stendiem un tematiskajām planšetēm, publicēti raksti laikrakstā “Liesma”, uzrunāti novadnieki u.c.

Sadarbībā ar Vidzemes TV sižeti par bibliotēku pasākumiem sasniedz arī plašāku auditoriju, ne tikai Vidzemi. Ievērojams resurss novada vēstures popularizēšanā ir bibliotēkas atrašanās vēsturiskajā apbūvē, jo nereti tieši ēkas veidols un vieta palīdz piesaistīt tūristus, pulcināt interesentus. Veiksmīga pieredze šajā virzienā ir Jērcēnu, Sēļu un Jeru pagastu bibliotēkām. Nopietnu atziņu pauž *Vecates pagasta bibliotēkas* vadītāja Inta Balode: “Vecates pagasta vēstures un personību stāstu aktualizēšana būtu nozīmīgi soļi kopienas pašapziņas celšanā un Vecates pagasta popularizēšanā Valmieras novadā un Latvijā.

Ramatas, Ipiķu pagasta un Mazsalacas pilsētas bibliotēkas arī šogad piedalījās projekta realizēšanā, kuru iniciēja radošā nama “Vērši” saimnieki, aicinot vietējās kopienas uz stāstu un atmiņu pasākumiem un rosinot kopienu iesaistīties apkāmes vēstures apzināšanā. *Kauguru pagasta*

bibliotēkām par tradīciju kļuvis uz valodnieka J. Endzelīna jubileju sagatavot viktorīnu pamatskolas audzēkņiem. Projekta *Latviešu grāmatai 500* aktivitātē ar grāmatu mākslai veltīto pasākumu Sēļu muižā, kuru ar LNB un VB atbalstu organizēja Mazsalacas pilsētas bibliotēka. Seminārā aplūkojām novadnieka Augusta Dauguļa devumu grāmatniecībā un izdevējdarbībā. Savukārt pārgājieni un kopīgas ekskursijas ar lasītājiem piesaista zinātgribošos aktīvā dzīvesveida atbalstītājus.

- **Novadpētniecības darba popularizēšana:**

- Projekta “Kaimiņš. Pagalms. Vēsture” Sedā ietvaros (koordinēja VB), veicināta kopienas iesaiste Sedas vēstures apzināšanā, stāstu un vietvārdu vākšanā, piešķirot katram stāstam vērtību (7 aktivitātes) – 1.05.2024-30.11.2024.
- Projekta “Ramatas spēku meklējot” Ramatā aktivitātes (12 aktivitātes + Facebook konts) (konsultēja VB) – 1.06.2024-30.11.2024
- Jaunie VB un novada bibliotēku darbinieki iepazīstināti ar novadpētniecības darba virzieniem un metodēm (tiešsaistē) – 20.03
- Valmieras novada muižu tīkla dalībniekiem par VB krājuma un tiešsaistes novadpētniecības resursiem, muižu vēstures izpētē – 26.06
- Prezentācija un pieredzes stāsts “Kopienu vienojošie stāsti un novadpētniecība” LSA rīkotās Stāstnieku skolas ietvaros – 26.07
- IX Latvijas stāstnieku konferences “Stāstniecība: teksts, performance, kopiena” ietvaros prezentēta Valmieras stāstu bibliotēkas pieredze un paveiktais 2024. gadā. (tiešsaistē) – 28.11
- Vadīta nodarbība kopienas vēstures pētniecībā caur stāstiem, priekšmetiem, dokumentiem biedrības “Aloksnīte” dalībniekiem Jēkabpils novada Variešu pagastā – 26.10
- Valmieras novada bibliotēkas seminārā VB (kopienu projekts Sedā un vietvārdi) – 28.10
- Projekta “Kaimiņš. Pagalms. Vēsture” prezentācija Rīgā Britu Padomes un Latvijas Muzeju biedrības rīkotajā seminārā – 25.10
- Kauguru pag. amatierateātris “Vīzija” režisora Oskara Hofmaņa vadībā sagatavoja 18.nov. veltītu performanci, kurā izmantotas autobiogrāfijas, dienasgrāmatas un atmiņas par 1918. gadu no VB novadpētniecības krājuma un vietnes autobiogrāfijas.lv
- ReTV sižets semināram “Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās” <https://www.facebook.com/watch/?v=1070440817775704>
- Sižets ReTV par 7. Vidzemes stāstnieku festivālu “Stāsti krēslā” <https://www.facebook.com/watch/?v=1437205887679946>
- Valmieras bibliotēkas novadpētnieces Agitas Lapsas stāsti par Valmieru Eiropas mobilitātes dienas ietvaros – 20.09
- “Ekskursija starp trim Valmieras tiltiem” kopā ar novadpētniecēm gidēm Agitu Lapsu un Inetu Amoliņu – 15.11.

- **Novadpētniecības istabas (to statuss, atbildības, dokumenti, kas nosaka bibliotēkas atbildību, vienību uzskaitē, izmantojamība, digitalizācija utt.)**

Vērtējot Valmieras novada bibliotēku darbību novada kultūrvides izpētē un popularizēšanā, īpaši atzīmējamās tās bibliotēkas, kuras līdztekus ikdienas darbam veido un uztur novadpētniecības ekspozīcijas. Tās ir gan pašu bibliotekāru veidotas, gan nonākušās bibliotēku atbildībā novada administratīvās reformas seku rezultātā.

2024. gadā Valmieras novadā tika izstrādāta novada kultūras attīstības stratēģija, kurā šādas ekspozīcijas atzīmētas kā nozīmīgs lokālās kultūrvēstures mantojuma saglabāšanas formāts un kopienas identitāti stiprinošs faktors, kas saglabājams. Valmieras bibliotēka 2023. gadā analizēja šī krājuma vērtības, dzīvotspēju, kā arī plānotos digitalizācijas apjomus. Tika izstrādāta anketa ar 23 jautājumiem, kurā bija jāsniedz ziņas par ekspozīcijas statusu, veidu, pieejamību, laika aptvērumu, uzskaiti, kopienas iesaisti un digitalizāciju. Saņemtas 10 anketas, tajā skaitā no Sedas un Vaidava pagasta vēstures ekspozīcijām, kuras nav bibliotēku pārziņā.

Jērcēnu un Jeru pagastu bibliotēku vadītājas ir savu pagastu vēstures ekspertes, un šādas ekspozīcijas veidotas pēc personīgas iniciatīvas. Ekspozīcijās eksponēti dokumenti, sadzīves un interjera priekšmeti. Tie ilustrē skolu vēsturi un kultūras dzīvi pagastā, stāsta par novadnieku likteņiem. *Matīšu pagasta bibliotēka* pārņēmusi apjomīgo pagasta muzeja dokumentu un priekšmetu kolekciju. *Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkas* vadītāja gan koordinē Mūrmuižas Tautas universitātes darbību, gan iejūtas gida lomā Zentas Mauriņas piemiņas istabā. *Ipiķu pagasta bibliotēkai* ir “Seno lietu poruzis” un piemiņas istaba novadniekam aktierim Harijam Liepiņam. Muzeju ekspozīciju un krājumu materiāli nav katalogizēti, un oficiāla muzeja statusa tiem nav. Mūrmuižas Tautas universitātes piemiņas istabas krājumam savulaik tikusi veikta uzskaitē. Lai arī Mūrmuižas, Matīšu un Jeru pagastu bibliotēkās fotogrāfijas un dokumenti izlases veidā tiek digitalizēti, darbs joprojām balstās uz bibliotēkara personīgo iniciatīvu, kā arī apziņu par tās nepieciešamību.

Atskaite periodā Burtnieku bibliotēkas “Burtnieku pagasta vēstures muzejs” ekspozīcijas rīcībā nodots Burtnieku skolu muzeja krājums, kas glabājās Burtnieku Ausekļa skolas vecajā ēkā. Muzeja telpas vairs netiek apkurinātas, pagaidām ekspozīcijas saturs glabājas kastēs, nepieciešama izvērtēšana un jauna muzeju kopīgās ekspozīcijas koncepcija.

Novadpētniecības ekspozīcija veidojas arī Ramatas pagastā un ir tiešā veidā saistīta ar bibliotēkas novadpētniecības darbu. Šobrīd vēl nav skaidra redzējuma par ekspozīcijas statusu, bet tās veidošanā darbojas kopienas entuziasti.

2025. gadā sadarbībā ar Valmieras novada kultūras pārvaldi plānots ekspozīciju jautājumu risināt.

• Jauninājumi novadpētniecības darbā

Valmieras bibliotēkā:

- Vietvārdu talkā tiek iesaistītas praktiski visas filiālbibliotēkas, aptverot visu Valmieras novada teritoriju. Kopīgi papildināta Latvijas vietvārdu datu bāze ar 2708 vietvārdiem, to aprakstiem, arī fotogrāfijām.
- Atskaite periodā tika sagatavoti un realizēti 3 projekti Vecates, Sedas un Ramatas iedzīvotāju kopienām, kas balstījās, t.sk., novadpētniecībā.
- Pirmo reizi rīkots seminārs “Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās”. Iecerēts arī turpmāk organizēt šāda veida lasījumus.
- Uzsākts darbs pie Valmieras novada kultūrvides materiālu krājuma veidošanas digitalbiblioteka.lv. Izveidota darba komanda 7 cilvēku sastāvā.
- VB sagatavotas un novadītas divas ekskursijas pilsētvidē, t.sk. ar sabiedrisko transportu, popularizējot bibliotēkas novadpētniecības darbu.

Jauninājumi filiālbibliotēkās:

- *Ramatas bibliotēka* kopā ar pagasta iedzīvotājiem uzsākusi aktīvu pagasta vēstures izpēti projektu, iesaistoties ekspedīciju rīkošanā, materiālu apzināšanā un to digitalizēšanā. Projekts tiks turpināts arī 2025. gadā.
- *Vecates bibliotēka* veikusi izpēti valsts atmiņas institūcijās: LU Akadēmiskajā bibliotēkā, iegūti Marijas Pēkšēnas rokrakstu digitālās kopijas, savukārt Latvijas Valsts Vēstures arhīvā iegūti vērtīgi materiāli par mājvietām.
- *Strenču pilsētas bibliotēka* iniciējusi un organizējusi sava novadnieka, Strenču J. Ziemeļnieka tautas teātra režisora Andra Liepiņa 70 gadu dzīves un 25 gadu darba jubilejas godināšanas svinības, kurā režisors saņēma Bibliotēkas sagatavoto Kultūras ministrijas Atzinības rakstu par ieguldījumu kultūrā.
- Triju bibliotēku stāstnieki (*Seda, Mazsalaca, Ramata*) kopīgi piedalās stāstu pasākumā, lai stāstītu, savstarpēji iepazītos un dalītos pieredzē.
- *Ramatas bibliotēka* kopā ar Valmieras novada Sporta pārvaldi veidojusi orientēšanās spēli pagasta teritorijā, aprakstīti 37 punkti.

- *Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka* veiksmīgi pildījusi starpnieka lomu radnieku un bijušo kaimiņu uzmeklēšanā. Šāda pieredze līdz šim nav bijusi. Jāteic, ka šogad, sakarā ar vietvārdu talku, vairākas bibliotēkas savā darbā saskārās ar zudušo mājvietu identificēšanas problēmām un grūtībām tās iezīmēt kartē, ko varēja atrisināt tikai sadarbojoties ar kopienu.
- Iepriecina, ka vietvārdu talkas ietvaros bibliotēkas neaprobežojas tikai ar savu pagasta teritoriju, bet sniedz nopietnu ieguldījumu arī kaimiņu pagastu un apdzīvotu vietu vietvārdu apzināšanā: piem., *Mazsalaca* pievieno 200 *Ipiķu pagasta* un *Ķirbēnu* mazciema vietvārdus, jo bibliotēkas vadītāja dzīves vieta ir Ipiķu pagasta Ķirbēnos.
- *Mazsalaca* organizējusi jauniešu fotoizstādi ar vietvārdiem Filozofu lapenē, ārtelpā.

• **Novadpētniecības darba problēmas**

Galvenā problēma tieši novadpētniecības virziena attīstībai filiālbibliotēkās ir kapacitātes trūkums, jo bibliotekāra pienākumos ir arī iedzīvotāju iesniegumu un maksājumu reģistrēšana, pakalpojumu sniegšana, kultūras darba organizēšana u.c., nereti bibliotekāra darbam atvēlēta nepilna slodze. Tādēļ jo īpaši uzteicama bibliotēku spēja sadarboties ar kopienu un piesaistīt brīvprātīgos novada vēstures izpētē.

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka norāda, ka novadpētniecības materiālu apzināšana un vākšana ir interesanta nodarbe, tomēr tai neatliek daudz laika bibliotekāra ikdienā.

Jārisina jautājums, kā saņemt atbalstu un veikt novadpētniecības ekspozīciju satura, vizuālā izskata atjaunošanu, kā arī paplašināšanu, kas šobrīd aktuāla praktiski visām ekspozīcijām.

Zilākalna bibliotēka norāda, ka bibliotēkas krājumā esošās fotogrāfijas pamazām zaudējušas savu kvalitāti. Jautājums, vai bibliotēkai būtu jāsaglabā šāds krājums, vai jāizvēlas veidot fotogrāfiju digitālos failus, jārisina.

Mūrmuižas Tautas universitātes darbību šobrīd nodrošināšana Kauguru pag. *Mūrmuižas bibliotēkas* vadītāja. Aktuāla šobrīd Zentas Mauriņas piemiņas istabas materiālu saglabāšana un sasaiste ar novadpētniecības krājumu, kā arī bibliotekāra kapacitāte gida pakalpojuma nodrošināšanai tūristiem, kas apmeklē Mūrmuižu.

Zilākalna bibliotēka atzīmē, ka dažkārt ir grūtības pašiem noteikt fotogrāfiju tapšanas laiku (ja tas nav norādīts), jo trūkst plašāku zināšanu par dažādiem laika periodiem.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts	Atbalstīts/ neatbalstīts
“KOPĀ TĀLĀK” (FORWARD TOGETHER) Projekta sākuma datums: 01/01/ 2023 Projekta beigu datums: 01/01/ 2025	Eiropas komisija ERASMUS+ KA210-ADU, 2022 Programma: Maza mēroga partnerības – pieaugušo izglītība	15 000 EUR (7500 Eur 1 gadam)	Valmieras bibliotēka. 2 gadu projekts Galvenās prioritātes : pieaugušo neformālajā izglītībā iesaistīto darbinieku kompetenču pilnveidošana un apmācības iespēju pieejamības uzlabošana pieaugušajiem. Starpkultūru, paaudžu un sociālās nevienlīdzības mazinošs dialogs. Jaunas pieredzes apkopošana un starpdisciplinārā sadarbība.	Atbalstīts
“Demokrātiskā bibliotēka” (Democratic Library) 2023-2024 projekta numurs NPAD-2023/10288. Projekta sākuma datums: 01/09/ 2023 Projekta beigu datums: 01/09/ 2024	NORDPLUS ADULT programma	5780 EUR	Valmieras bibliotēka, Mazsalacas pilsētas bibliotēka. 1 gada projekts. Projekta “Demokrātiskā bibliotēka” (2023-2024) pirmais mērķis bija apvienot cilvēkus, projekta laikā izveidot kopīgu sadarbības tīklu ar vienu mērķi, lai veicinātu demokrātiju un publiskajās bibliotēkās piedāvātu vienlīdzīgus pakalpojumus visiem. Otrais – bibliotēkas veidot kā multikulturālu tikšanās vietu, kur gūt iedvesmu jaunu ideju radīšanai. Trešais – bibliotēkām veidot sadarbību ar organizācijām, piedāvājot dažādas savstarpējas sadarbības formas ikvienam gan mūžizglītības jomā, gan dalībai vietējās sabiedrības aktivizēšanā. Gada garumā tās profesionāli bagātinošas un iedvesmojošas dienas kopā kolēģiem no Valmieras, Turku (Somija), Hījumā (Igaunija), Ikast Brande (Dānija).	Atbalstīts
“European Citizen Science” / “Eiropas amatierzinātne”	Public Libraries 2030	5000 EUR	Valmieras bibliotēka. 2023–2025	Atbalstīts

			Projekta mērķis ir iesaistīt bibliotēkas un bibliotekārus, lai popularizētu sabiedrisko zinātņu vietējiem iedzīvotājiem. Bibliotēkas darbojas kā savu kopienu centri un var izplatīt informāciju un rosināt sabiedrības locekļus piedalīties sabiedriskās zinātnes pētījumos. 2024. gadā īstenotas visas plānotās aktivitātes, Bibliotēkas darbinieki piedalījušies profesionālās pilnveidesursos, kā arī projekta vadītāja piedalījies klātienē tikšanās reizē projekta noslēgumā Ļubļanā, Slovēnijā. Galvenā projekta tēma un aktivitātes saistītas ar vietvārdu vākšanu. Īpašas aktivitātes veiktas jauniešiem.	
Kaimiņš. Pagalms. Vēsture.	Muzeju biedrība (LMB) un <i>British Council</i> pārstāvniecība Latvijā	2000 EUR	Valmieras bibliotēka, Sedas pilsētas bibliotēka. Norisinājās no 1.05.2024 līdz 30.11.2024. Projektā tika realizēti pasākumi, kuru uzdevums bija Sedas iedzīvotājus iesaistīt un mudināt uz kopīgām aktivitātēm, tuvināt paaudzes, mazināt vientulības un atstumtības sajūtu, radīt iespēju Sedas iedzīvotājiem iepazīt citas Valmieras novada kopienas, tādējādi atbalstot draudzīgu savstarpējo attiecību veidošanos un kopienu sakarus. Paplašināt Valmieras novada iedzīvotāju zināšanas par Sedas kultūrvēsturisko mantojumu.	Atbalstīts
7. Vidzemes stāstnieku festivāls “Stāsti krēslā” Cilvēks. Vieta. Vārds	Biedrību “Burtnieku kultūrvidē”, Valmieras bibliotēka, Vidzemes stāstnieku kopa	1000 EUR	Valmieras bibliotēka Norisinājās 24., 25. maijā Valmierā, Valmiera un Cēsu novados. Festivāla mērķi ir kopt stāstniecību kā nemateriālā kultūras mantojuma daļu, darbojoties kopienu tradīciju un mantojuma apzināšanā, veicināt stāstīšanas prasmju pārmantošanu. Stāstniecība kopienā ir viena no novadpētniecības darba formām. Festivāls. Iesaistot dažādu paaudžu stāstniekus no Latvijas un Igaunijas, tika aizvadīti 3 publiskie festivāla notikumi Valmiermuižā, valodnieka J. Endzelīna dzimtajās mājās “Mičkēni” un Ed. Veidenbauma muzejā “Kalāči”. Notika 2 stāstu	Atbalstīts

			darbnīcas bērniem un jauniešiem un 6 stāstu pasākumi Valmieras novada izglītības iestādēs.	
ERASMUS+ LIBCHANGE Green libraries 'Bibliotēkas maina pasauli' Slovēnija, Horvātija, Serbija, Latvija	Erasmus+ 2023-2-SI01-KA210-ADU-000185203, Project code: KA210-ADU-0057/2023	13.483,75 EUR	Strenču pilsētas bibliotēka, sadarbības partneris Jērcēnu pagasta bibliotēka. Projekts tiek realizēts 2024.-2025.gadā - vides izglītības pasākumi pieaugušajiem; - mobilitātes vizītes; - vides izglītības e-rokasgrāmata bibliotēkām	Atbalstīts
Izrāde – lekcija “Barišņikovi dejo”	VKKF “Vidzemes kultūras programma 2024”	1500 EUR	Vecates bibliotēka. Projekts īstenots no 2024. gada maija līdz decembrim Vecates pagasta bibliotēkai, sadarbojoties ar biedrību “LAUKKU”, horeogrāfēm Ingu Raudingu, Agati Bankavu, dejojātājām/dejas speciālistēm Annu Pierhuroviču, Lauru Jasmani, Maiju Tjurapinu (vairāk var lasīt zemāk aprakstā)	Atbalstīts
“Domā un dari, iesaisties un iesaisti”	Valmieras novada pašvaldības 2024. gada iedzīvotāju iniciatīvas projektu konkurss	330 EUR	Vecates bibliotēka un Vecates pagasta rokdarbu entuziastu kopa “Kamolītis” Projekta moto ” Domā un dari, iesaisties un iesaisti” (vairāk var lasīt zemāk aprakstā)	Atbalstīts
Aktivitātes “LG500” ietvaros “Pamanīt grāmatu. Grāmatu mākslas attīstība Latvijā”	KM, LNB	360 EUR	Mazsalacas pilsētas bibliotēka 15.05.2024. Programmā: Ievadvārdi “Latviešu grāmatai 500”; “Skaista grāmata. Ko tas nozīmē 20.gs. pieredzē. Desmit ievērojamākie mākslinieki laika kontekstā” – mākslas zinātniece I.Burāne; “Pirmais profesionālais latviešu grafiķis (arī grāmatu ilustrators), novadnieks Augusts Daugulis” – grafiķis, mākslas zinātnieks V.Villerušs; “Mūsdienu bērnu grāmatu ilustrēšanas tendences un kritēriji” – latviešu ilustratore A.Staka.	Atbalstīts
VIDEA II	Valmieras novada pašvaldība. Iedzīvotāju iniciatīvas projekts	500 EUR	Mazsalacas pilsētas bibliotēka 27.07.2024.	Atbalstīts

			Neirografikas nodarbība pieaugušajiem meistares Evitas Strāderes vadībā	
Dalība projektā “7, 8, 9 – areče nu – te viņi!”	Valmieras novada pašvaldība. Iedzīvotāju iniciatīvas projekts	Sadarbības partnerība	Mazsalacas pilsētas bibliotēka Augusts – novembris Projektu cikla “1, 2, 3 – tie citi būs drīz...” , “4, 5, 6 – tie mums ar' nav sveši...” turpinājums “7, 8, 9 – areče nu – te viņi!”, kas norisinājās Ramatā, Vērsī un Ipiķos. Šajā projekta daļā dalībnieki, t.sk. Mazsalacas stāstnieku kopa, pievērsās vēsturiskajām fotogrāfijām, bērnības un skolas laika stāstiem.	Atbalstīts
Dalība mini festivālā “Ražas svētki”	VKKF mērķprogramma “Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma” un Vidzemes plānošanas reģions.	Sadarbības partnerība	Mazsalacas pilsētas bibliotēka 16.08.2024. 2023.gadā aizsāktā mini festivāla “Ražas svētki” turpinājums, kuru organizēja biedrība “LAUKKU”. Programmā: dejas pirmizrāde “Barišņikovi dejo”, dejas izrāde “Nu un”, performance “Neveiklais strēlnieks”.	Atbalstīts
Dalība projektā “Grāmatīgi!”	Vidzemes plānošanas reģiona, VKKF “Vidzemes kultūras programma”	2000 EUR	Naukšēnu pagasta bibliotēka. Finansējumu piesaista biedrība “Ķoņu kalna dzīves skola”, aktivitātes notika tiešā sadarbībā ar bibliotēku, laikā no maija līdz decembrim Naukšēnu un Ķoņu pagastos. Notikušas 16 aktivitātes, rosinot izprast grāmatas ceļu pie lasītāja – sākot ar grāmatas tapšanas izpēti braucienu uz tipogrāfiju un papīrfabriku, pēc tam aicinot pašiem radošās darbnīcās veidot savu grāmatu, tās tapšanas posmu vai aksesuāru: dekoratīvu mini grāmatiņu, ādas grāmatzīmes; dzejas un <i>rūveniešu</i> dialekta tekstu rakstīšanas, dabas grafikas ilustrācijām, savas grāmatiņas šūšanas, Art Book darbnīcas, lasīšana kopā ar suni, noslēguma pasākums un izstāde. Kopā 529 apmeklētāji 5-82 g.v.	Atbalstīts

Viktorīna "Labi zini?"	Jauniešu iniciatīvu projekts. Valmieras novada pašvaldība	144.51 EUR	Jauniešu iniciatīvu projekts Burtnieku pagasta bibliotēkai sadarbībā ar Burtnieku Jauniešu centru. Idejas autore Katrīna Ļihačova. Īstenošanas laiks: 10.06.-24.07. Tika sasniegts projekta mērķis – iesaistīt jauniešus brīvprātīgo darbā, iepazīstināt dalībniekus ar Burtnieku vēsturi caur viktorīnu, iesaistīt jauniešus aktīvā un saturīgā brīvā laika pavadīšanā. Pasākumā iesaistījās 16 dalībnieki. Viktorīnas dalībnieki ierosināja šādus pasākumus rīkot biežāk un regulāri.	Atbalstīts
"Izzini pagātņi, domā par nākotni!"	Valmieras novada fonds un tā Ziedotāju klubs.	1000 EUR	Biedrības "Burtnieku kultūrvide" projekts sadarbībā ar Burtnieku pagasta bibliotēku. Projekta īstenošanas laiks – 1.01.2024.-10.02.2025. Digitalizētas novadpētnieka Anatolija Kindzuļa 80.-90. gadu videofilmas, veidoti apraksti un organizēti publiskie kinovakari.	Atbalstīts
Ramatas spēku meklējot	Valmieras novada pašvaldības iedzīvotāju iniciatīvas projekts	660 EUR	Ramatas pagasta bibliotēka. Aktīvie Ramatas pagasta iedzīvotāji, kuri vēlas apzināt sava pagasta mājvietas, izzināt un apkopot pagasta saimniekošanas vēsturi, kultūrvēsturisko mantojumu, stiprināt savu sakņu izjūtu un apliecināt savu identitāti.	Atbalstīts
Sadarbības partnerība projektā "Grāmata rosina sarunu par aktuālo".	Nacionālā bibliotēka (LNB), Latvijas Bibliotēku biedrība (LBB), Valsts Kultūrkapitāla fonds (VKKF)	Sadarbības partnerība	Jērcēnu pagasta bibliotēka. Tikšanās ar ceļotāju un grāmatu autori Zani Eniņu, grāmatizdevēju, redaktori, tulkotāju Renāti Punku. Sarunu vadīja kultūras žurnāliste Liega Piešiņa.	Atbalstīts
Iedzīvotāju iniciatīvas projekts "Inventārs fiziskām aktivitātēm bibliotēkā"	Valmieras novada pašvaldība	1500 EUR	Rencēnu pagasta 2.bibliotēka. Materiālās bāzes veidošanai fizisko aktivitāšu nodrošināšanai bibliotēkas lasītājiem.	Neatbalstīts

Kopā tālāk (Forward Together) (2023-2024)

Projekta nosaukums: FORWARD TOGETHER (KOPĀ TĀLĀK)

Programma: Maza mēroga partnerības – ERASMUS+ KA210-ADU, 2022, pieaugušo izglītība

Projekta sākuma datums: 01/01/2023

Projekta beigu datums: 01/01/2025

Vadošais partneris: Kārdlas pilsētas bibliotēka (Hijumā, Igaunija). Sadarbības partneri: biedrība Turku Sieviešu centrs (Turku, Somija), Ikast kultūras centrs un bibliotēka (Ikast-Brande, Dānija), Valmieras bibliotēka (Valmiera, Latvija). Ir veiksmīga sadarbības pieredze ar minētajiem partneriem kopīgajos projektos kopš 2014. gada (NORDPLUS ADULT).

Galvenās prioritātes: pieaugušo neformālajā izglītībā iesaistīto darbinieku kompetenču pilnveidošana un apmācības, iespēju pieejamības uzlabošana pieaugušajiem. Starpkultūru, paaudžu un sociālās nevienlīdzības mazinošs dialogs. Jaunas pieredzes apkopošana un starpdisciplinārā sadarbība.

Bibliotēkām savās nākotnes vīzijās ir jāņem vērā mainīgās pasaules izaicinājumi. Bibliotēka ir kopienas centrs, kur satiekas dažādu tautību un kultūru cilvēki. Jaunā realitāte izvirza jaunas prasības bibliotēkas darbiniekiem. Igaunijai un Latvijai nav lielas pieredzes ar kara bēgļiem vai imigrantiem. Tomēr Somijai un Dānijai ir ļoti dažāda pieredze. Svarīga ir bibliotēku sociālā misija: uzturēt saliedētību sabiedrībā, līdztiesības perspektīvu (tai skaitā imigrantiem), dot un radīt labas un ilgtspējīgas dzīves iespējas.

Projekta mērķis ir iegūt un pilnveidot zināšanas, prasmes un aktivitātes, kā strādāt ar kara bēgļiem, ko viņiem mācīt un kā to darīt. Šis darbs tiks veikts projekta ietvaros organizētajos semināros un darbnīcās.

Projekta uzdevums bija apmācīt vispārējo pakalpojumu sniedzējus (bibliotekārus, pašvaldības iestādēs strādājošos speciālistus, NVO pārstāvjus) – krīzes situāciju risināšanā iesaistītos speciālistus, brīvprātīgos. Iegūtās zināšanas varētu noderēt, lai dotu spēku un iedvesmu cilvēkiem, kuri strādā ar neaizsargātām personām. Tas īsti nerealizējās, jo neizveidojām īstu kontaktu ar pašvaldības iestādēs strādājošajiem speciālistiem.

Notika plānotās starptautiskās tikšanās – semināri bibliotekāru apmācībai un pieredzes apmaiņai, ik gadu 4 starptautiskās tikšanās dalībnieku valstīs, kā arī vietējās aktivitātes. Noslēguma seminārs tika rīkots 2024. gada oktobra beigās Valmierā, kur tikās ERASMUS+ projekta "Forward Together" dalībnieki no Latvijas, Somijas, Igaunijas un Dānijas, lai pārrunātu projekta rezultātus un dalītos pieredzē. Seminārā tika akcentēta dzejas terapija Ukrainā, veicinot jauniešu garīgo veselību, kā arī bibliotēku loma integrācijas un kultūras saglabāšanas procesā. Dalībnieki apmeklēja Valmieras bibliotēku, Veidenbauma muzeju Kalāčos, Rūjienas pilsētas bibliotēku un novada jaunās kultūras vietas, kā arī uzzināja par novada vēsturi, demokrātijas attīstību un kultūras projektiem, tostarp par Rūjienas pilsētas iegūto titulu "Baltijas jūras reģiona kultūras pērle 2024".

Starptautiskie pasākumi veicina sadarbību, kultūras apmaiņu un dialogu starp partneriem, apvienojot profesionālo izaugsmi ar bagātīgu kultūras pieredzi.

Demokrātiskā bibliotēka (Democratic Library) (2023-2024)

Vadošais partneris: Turku pilsētas bibliotēka (Somija), sadarbības partneri Turku (Somija) Sieviešu centrs, Valmieras bibliotēka un Valmieras Zonta klubs, Ikastes-Brandes publiskā bibliotēka un Struer bibliotēka no Dānijas, Kārdlas pilsētas bibliotēka (Hijumā, Igaunija) un Hijumā jauniešu nevalstiskā organizācija V.E.S.T.A.

Projekta galvenais mērķis bija rast veidus, kā attīstīt demokrātiskas/vienlīdzīgas pieejas ieviešanu bibliotēku apkalpošanā.

Projekta mērķu kopsavilkums:

1. Vairāk kompetenču un zināšanu projekta partneriem un dalībniekiem par demokrātisku/vienlīdzīgu pieeju bibliotēkās.

2. Labi funkcionējošs starpvalstu tīkls (bibliotēkas un sadarbības partneri), lai atbalstītu vietējo un valsts mēroga tīklu veidošanu.
3. Paplašināt un uzsvērt bibliotēku lomu demokrātijā.

Projekts tika īstenots, mācoties un darot (daloties ar projekta laikā veiktajiem pasākumiem un starptautisko semināru/sanāksmju rezultātiem).

Projekta laikā citu bibliotēku darbā redzētais lika padomāt par dažādām metodēm, ko varētu ieviest pieaugušo neformālajā izglītībā Valmierā.

Projekts radījis daudz raitāku komunikāciju starp dalībniekiem gan vietējā, gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā (vairāk kultūras apmaiņas, komunikācijas, mijiedarbības un sadarbības un mācīšanas metodes demokrātijas izglītībai. Latvijas devums projektā bija Fonda DOTS realizētā nodarbība "Dialoga apli).

Sadarbība bijusi iedvesmojoša arī iepriekšējos Nordplus sadarbības projektos, un tas ir veiksmīgs veids, kā izveidot labi funkcionējošu partneru tīklu valsts un starptautiskā mērogā.

"European citizen science" / "Eiropas amatierzināne"

Projektu koordinē Eiropas amatierzinātnes asociācija.

Projekta mērķis ir paplašināt un spēcīt Eiropas amatierzinātnes sabiedrību, organizējot kapacitātes paaugstināšanas un izpratnes veicināšanas aktivitātes.

Projekta vīzija – globāli vienota, iekļaujoša un spēcīga amatierzinātnes kopiena, kas veido pārmaiņas Eiropas sabiedrībā.

Projektā iesaistīti 12 partneri, 9 saistītās struktūras un 15 dažādas valstis.

Eiropas pilsētu bibliotēkas, kuras piedalās Eiropas amatierzinātnes projektā: Orhūsa (Dānija); Sibiu (Rumānija); Lisabona (Portugāle); Valmiera (Latvija); Veria (Grieķija); Helsinki (Somija); Kranj (Slovēnija); Ļubļana (Slovēnija); Vīne-Noidštate (Austrija); Kudova-Zdrojs (Polija).

Valmieras bibliotēkas dalība noris no 2023. gada līdz 2025. gadam.

Valmieras bibliotēkas uzdevumi projektā:

1. Kopīgi ar projekta veidotājiem un citām bibliotēkām veidot apmācību moduli par amatierzinātnei, kā arī piedalīties apmācībās.
2. Rīkot kopienas pasākumus mazāk pārstāvētām mērķa grupām (jauniešiem, senioriem, etniskām minoritātēm) par amatierzinātnes tematiem.

Projekta aktivitātes tika organizētas 2024. gadā.

1. 2024. gada novadpētniecības akcija "Vietvārdu talka". Visās Valmieras novada publiskajās bibliotēkās noris vietvārdu vākšanas akcija, kas turpināsies arī 2025. gadā. Apzinātos vietvārdus bibliotekāri ievada datubāzē vietvardi.lv. Vietvārdu apzināšana ir ikkatra iespēja palīdzēt nodrošināt datus pētniecībai valodniekiem, ģeogrāfiem, vēsturniekiem un citiem zinātniekiem. Īpašas aktivitātes un iesaiste notikusi arī sadarbībā ar Valmieras novada pilsētu jauniešiem.
2. 13. aprīlis. Stāstu pasākums "Katrai vietai savs vārds". Pasākumā piedalījās Valmieras vietējie seniori, apkopoja vietvārdus un uzzināja vairāk par amatierzinātnei un kā viņu stāsti var palīdzēt pētniecībai.
3. 27. aprīlis. Izglītojošs izbraukums kopā ar Jāni Bikši. Izbraukuma laikā uzzināts vairāk par tuvējiem avotiem (Pantene, Skaņaiskalns), amatierzinātnei un katra iespējām iesaistīties pētniecisko procesu attīstībā. Izbraukumā piedalījās un par avotu pētīšanu stāstīja ģeogrāfs, grāmatu autors, Vidzemes Augstskolas lektors Jānis Bikše. Auditorija – jaunieši un citi interesenti.
4. 9. maijs. Pasākums "Atzīmēts kartē! Vietvārdi tavā apkārtnē". Pasākumu rīkoja Valmieras bibliotēka sadarbībā ar Mazsalacas, Rūjienas, Sedas, Strenču bibliotēkām. Pasākuma mērķis bija veicināt jauniešu aktīvu iesaisti vietvārdu talkā. Pārrunājot draugu vai ģimenes lokā, kā tiek dēvēti apkārtnē esošie objekti, atzīmēt kartē jauniešiem svarīgās vietas.

5. 28. maijs. Zaļā pēcpusdiena kopā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centru. Jauniešiem bija iespēja iejusties zinātnieka ādā. Nodarbības laikā piedāvājam iziet dabā un iepazīt augu un dzīvnieku reālās dzīves vietas, barošanās paradumus, lai labāk saprastu dabā notiekošo, tā izprotot cilvēka un dabas savstarpējās attiecības.
6. 19. jūnijs. Jaunieši no Valmieras, Strenčiem un Mazsalacas pulcējās Valmieras Integrētajā bibliotēkā, lai turpinātu iesāktās aktivitātes “Atzīmēts kartē! Vietvārdi tavā apkārtnē” Eiropas amatierzinātnes projekta ietvaros.
7. 15. un 22. maijā Eiropas Amatierzinātnes projekta ietvaros Valmieras bibliotēkas darbiniecēm bija iespēja piedalīties 5 stundu starptautiskosursos par amatierzinātnes tēmu iekļaušanu bibliotēku darbā un pasākumu rīkošanu (Citizen Science at Your Public Library: An Online Intensive training). Kursus rīkoja SciStarter kopā ar Eiropas Amatierzinātnes Akadēmiju un Public Libraries 2030.
8. 27. septembrī Zinātnieku nakts norises sadarbībā ar ViA. Pasākumā izmantota amatierzinātnes projekta tēma par vietvārdiem. Vairāk sadaļā *Darbs ar bērniem un jauniešiem*.
9. Vietvārdu talkas ietvaros rīkotā sadarbība ar jauniešiem rezultējusies vietvārdu izstādē “Spēle ar vietvārdiem – Paralēlā pilsēta”. Tā tapusi gan fiziskā, gan virtuālā formā. Izstādes saturs apskatāms [šeit](#).

Valmieras bibliotēkas paveiktais projektā tika starptautiski atzīts un izmantots par piemēru dažādos avotos:

1. 2024. gada oktobris. Publicēta grāmata “The impact of citizen science: 12 stories from across Europe”. Grāmata brīvi pieejama elektroniskā formātā [šeit](#). Tajā var izlasīt 12 stāstus par sabiedriskās zinātnes aktivitātēm, ar kuru palīdzību var veicināt pārmaiņas sabiedrībā un veidot iekļaujošu un ilgtspējīgu nākotni. Viens no stāstiem – par Valmieras bibliotēkas īstenotajām aktivitātēm projekta ietvaros 2024. gadā. Vairāk par grāmatu lasi [šeit](#).
2. 2024. gada jūlijs. Raksts par Valmieras bibliotēkas veikto darbu projekta ietvaros publicēts EU-Citizen.Science tiešsaistes platformā. Tas pieejams [šeit](#).

17. un 18. oktobrī notika visu projektā iesaistīto bibliotēku pārstāvju tikšanās Ļubļanā, Slovēnijā, kurā piedalījās arī Valmieras bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja Alīna Pūce. Aizvadītas sarunas, diskusijas par amatierzinātni bibliotēkās un Slovēnijas plašo pieredzi jomā. Projekta ietvaros stiprinātas esošās sadarbības ar vietējām un nacionāla mēroga institūcijām un personībām, kā arī izveidotas veiksmīgas jaunas sadarbības gan nacionālā, gan internacionālā līmenī.

Kaimiņš. Pagalms. Vēsture.

Projektu finansiāli atbalstīja Latvijas Muzeju biedrība (LMB) un British Council pārstāvniecība Latvijā (Līgums Nr. 3/2024-F). Aktivitātes norisinājās no 2024. gada 1. maija līdz 30. novembrim Sedā un Valmieras un Valkas novados.

Projekts KAIMIŅŠ. PAGALMS. VĒSTURE vērsts uz kopienas saliedēšanu, paaudžu tikšanos, izmantojot vietvārdu vākšanas, lokālās vēstures apzināšanas, stāstniecības un vietējās vides izpētes aktivitātes.

Sadarbībā ar Sedas pilsētas bibliotēku un Sedas biedrību “Cerības pakāpiens” tika organizēti pasākumi dažādām iedzīvotāju grupām – jaunajām ģimenēm ar bērniem, jauniešiem un senioriem. Projekta mērķis bija radīt kopības sajūtu Sedas iedzīvotāju starpā, mudinot uz kopīgām aktivitātēm, tuvināt paaudzes.

Sedēniešiem tika organizēti divi izbraukumi: 1. jūnijā ģimenēm ar bērniem bija iespēja piedzīvot dienu dabā, bet 14. augustā – Sedas stāstniekiem devās ekskursijā uz Mazsalacu un Ramatu, iepazīst pilsētu, viesojās muzejā, apmeklēja Skaņākalna dabas parku, tikās ar Mazsalacas un Ramatas stāstnieku kopienām. Jūnijā un oktobrī notika divas jau par tradīciju kļuvušas Sedas pamesteņu ekskursijas interesentiem un pārgājēju mīļotājiem. Šo ekskursiju mērķis bija sniegt Valmieras novada un Latvijas iedzīvotājiem plašākas zināšanas par Sedas kultūrvēsturisko mantojumu.

Sedas pilsētas bibliotēkā maijā norisinājās “Pagalmu stāsti”. Tika sagatavots un izdots informatīvs buklets par Sedu, ar vietvārdu karti, kas tapa sadarbībā ar jauniešiem un Sedas senioriem.

Sedas pilsētas bibliotēkas vajadzībām tika iegādātas 6 planšetes un 2 molberti izstāžu iekārtojumam, augustā tika apkopoti materiāli par pilsētas vēsturi, iekļaujot cilvēku atmiņu stāstus, iedzīvotāju atnestās fotogrāfijas. 15. augustā Sedas pilsētas svētkos projekta ietvaros tika piedāvātas 2 izstādes: sedēniešu fotoportretus varēja aplūkot kultūras nama skatlogos, bet informatīvā izstāde bija iekārtota bibliotēkā. Septembrī kopīgi ar visiem projekta dalībniekiem un Sedas iedzīvotājiem tika sagatavota ekskursija “Sedas pagalmu stāsti” pilsētvidē.

7. Vidzemes stāstnieku festivāls “Stāsti krēslā”. Cilvēks. Vieta. Vārds.

Festivālu rīkoja Vidzemes stāstnieku kopa sadarbībā ar biedrību “Burtnieku kultūrvidē”. Projektu finansiāli atbalstīja VKKF mērķprogramma “Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma” un Vidzemes plānošanas reģions (VKP projekta līgums #125), Valmieras bibliotēka, Latvijas stāstnieku asociācija.

24. un 25. maijā festivāla stāstu pasākumi norisinājās Valmierā, Valmieras un Cēsu novadā. Šī gada festivāla tēma bija veltīta valodai, aplūkojot cilvēka, vietas un vārda saistību, iezīmējot lingvistiskos, vēsturiskos, etnogrāfiskos un mitoloģiskos aspektus. Festivāla norisēs un stāstnieku pilnveidošanās darbnīcās piedalījās stāstnieki no Latvijas vēsturiskajiem novadiem un Igaunijas, UNESCO LNK Stāstu bibliotēku tīkla un vietējo kopienu dalībnieki, kā arī bērnu un jauniešu konkursa “Teci, teci, valodiņa” dalībnieki. Festivāla goda viesis bija igauņu stāstnieks Jāks Kends (Jaak Känd) no Pērnavas.

24. maijā, no rīta, festivāla dalībnieki viesojās 6 Valmieras novada izglītības iestādēs. Pēc festivāla atklāšanas, bibliotēkā norisinājās stāstu darbnīcas gan jauniem, gan pieredzējušiem stāstniekiem. Pēcpusdienā dalībnieki apmeklēja mucinieka sētu Vaidavas pagastā, iepazinās ar mucu izgatavošanas procesu, arodam raksturīgo vārdu krājumu un meistara stāstiem. Stāstu darbnīcā notika praktiskā nodarbība, kurā skanēja teikas un pasakas par dažādiem amatiem. Tad dalībnieki devās uz dzejnieka E. Veidenbauma memoriālo muzeju “Kalāči”, iepazinās ar muzeja ekspozīciju. Vakara daļā visi interesenti tika aicināti uz publisko stāstu vakaru “Vēl pasaulē prieku ir daudz”. 25. maijā stāstnieki aicināja klausītājus uz valodnieka Jāņa Endzelīna dzimtajām mājām “Mičkēni” Valmieras novada Kauguru pagastā, bet plkst. 15.00 Valmiermuižas alus viesistabā notika festivāla Lielais stāstu vakars “Vēl pasaulē stāstu ir daudz”, kurā varēja sastapt stāstniekus no visiem Latvijas kultūrvēsturiskajiem novadiem, igauņu stāstnieku Jāku Kendu (Jaak Känd), konkursa “Teci, teci, valodiņa” Dižā stāstnieka titula ieguvējus, Vidzemes stāstnieku un Mazsalacas stāstnieku kopu dalībniekus. Muzicēja Valmieras Tautas muzikantu kopa.

Ramatas spēku meklējot

Ramatas pagastā notikušas būtiskas pārmaiņas, kas ietekmējušas pagasta kultūras dzīvi un veicinājušas pārdomas par mūsu iedzīvotāju kopienas identitāti un vērtībām, to pārmantošanu nākamajās paaudzēs. Pagasta vēsture ir samērā maz pētīta. Ramatas iedzīvotāji vienmēr paši aktīvi iesaistījušies vietējo kultūras un sporta norišu rīkošanā, un šis projekts tika iniciēts, lai stiprinātu savu piederības sajūtu, vāktu liecības un apkopotu vietējos stāstus, kas kopienā vēl dzīvi un ir tās identitātes daļa. Projektu Valmieras novada iedzīvotāju iniciatīvu konkursā pieteica Ramatas iedzīvotāju neformālā grupa “Ramatas stāstnieki” sadarbībā ar Ramatas pagasta bibliotēku, konsultēja VB novadpētniecības speciāliste. Projekts ieguva atbalstu 660 EUR apmērā, realizēts 01.06.2024.-30.11.2024 Ramatas pag. teritorijā.

Projekta “Ramatas spēku meklējot” uzdevumi bija, rīkojot ekspedīcijas, uzsākt darbu pie Ramatas pagasta zudušo mājvietu apzināšanas, iepazīt un pētīt to dzimtas, vākt un digitalizēt fotogrāfijas, dokumentus, kā arī pierakstīt stāstus, kas varētu kļūt par pagasta kultūrvēstures ekspozīcijas daļu. Kopienas mērķis bija izglītoties paši, veidot jaunus kontaktus un uzkrāt pieredzi pie līdzīgām iniciatīvām kaimiņos, par Ramatu gribējām stāstīt citiem gan pasākumos, gan virtuālajā vidē.

Kopumā sarīkotas 5 ekspedīcijas un vairāki individuāli izpētes pārgājieni. Tika veikta izpēte LNB datubāzēs *periodika.lv*, *zudusilatvija.lv*, *geni.com*, *vesture.dodies.lv*, apkopotas ziņas par maršruta teritoriju. Tika veiktas intervijas ar ramatiešiem un viņu pēctečiem pagastā, Mazsalacā, Rūjienā un Valmierā, cilvēki tika aicināti uz sarunām Ramatas pagasta bibliotēkā, intervēti pa telefonu. Tāpat tika skenētas fotogrāfijas no dzimtu albumiem, pierakstīti komentāri un precizētas vietas, personas un notikumi. Rezultātā tapa izstāde ar projekta nosaukumu “Ramatas spēku meklējot”, kuru atvēra Ramatas pagasta sporta svētkos 30. augustā (pasākumā piedalījās ap 200 cilvēku), vēlāk tika iekārtota Ramatas kultūras nama zālē.

Kopā ar Valmieras novada Burtnieku un Mazsalacas apvienību sporta organizatori *Līvu Līgu Zaķi*, tika sagatavota orientēšanās spēle Ramatas pagasta teritorijā ar 37 dabas, kultūrvēstures un saimniekošanas objektiem. Karte tiks papildināta arī turpmāk, tā iepazīstinās ar novada ģeogrāfiju un kultūrvēsturi.

https://www.google.com/maps/d/u/0/edit?mid=1K--25n_jcswZm_dGIlkQ0V4StGbcW_M&ll=57.988353157668385%2C25.07373358083143&z=11

Projekta rezultātus kopiena prezentēja seminārā “Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās” (aptuveni 80 apmeklētāju). Pasākumu rīkoja Valmieras bibliotēka, un tas bija veltīts dienasgrāmatu, atmiņu un dzīvesstāstu rakstīšanas tradīcijai, ar īpašu uzsvāru uz Mazsalacas un Ramatas piemēriem. 2008. gadā dienasgrāmatu izdeva grāmatā “Ādama stāsts” ar Sanitas Reinsones ievadu un komentāriem. Teksts kļuvis par LU LFMI Latviešu *folkloras krātuves* Autobiogrāfiju krājuma pirmo vienību.

Ramatas stāstnieki iepazīnās ar *Staiceles* lībiešu muzeja “Pivāliņd” un Pāles novadpētniecības muzeja pieredzi kultūrvēsturisko ekspozīciju iekārtošanā, materiālu apkopošanā. Grupa tikās ar folkloras kopas *Malībieš'* vadītāju un Vidzemes lībiskās kultūrtelpas producentu Reini Druvieti, kopā domāja par sadarbību, jo senais Salacas lībiešu apdzīvotības areāls ietver arī Ramatas pagasta teritoriju.

Stāstam Ramatas kultūrtelpā ir sava nozīmīga vieta, ramatieši piedalījās stāstu pasākumos Vērsī un Ipiķos, mākslinieces Daces Liepas projektā. Ramata ar saviem stāstiem bija arī 7. Vidzemes stāstnieku festivāla “Stāsti krēslā” daļa.

Projekta komanda uzsākusi veiksmīgu sadarbību ar Ramatas pirmskolas mācību iestādi. Kopā ar bērniem esam iedzīvinājuši tradicionālo Mārtiņa dzišanu maskās (parasti 9. novembris) un Ziemassvētkos kopīgi vilkuši bluķi.

Ramatas kopiena saņēmusi telpas kopienas aktivitāšu, izglītojošu pasākumu un darbnīcu rīkošanai. Novembrī tika izveidots konts sociālajā platformā FACEBOOK, kas izglīto un informē interesentus par Ramatas pagasta kultūrvēstures un dabas bagātībām <https://www.facebook.com/groups/1238792654048718>. Sagatavoti 58 ieraksti (uz 24.02.2025)

Projekta ieguvumi:

- izaugusi kā saliedēta un dzīvespriecīga komanda, kad darbojas savas kopienas labā; kopš projekta sākuma, grupā pievienojušies jauni dalībnieki;
- apzinājuši plašu tēmu un materiālu klāstu, digitalizētas liels daudzums fotogrāfiju un dokumentu;
- kopiena ar Ramatas bibliotēku piedalījies Valmieras bibliotēkas rīkotajā *Vietvārdu talkā*, reģistrējot 123 vietvārdus vietnē vietvardutalka.lu.lv;
- izveidota pirmā Ramatas kultūrvēsturei veltītā izstāde (8 planšetes), izgatavotas 8 fotopuzles jaunajai paaudzei, dalībnieki guvuši iemaņas izstāžu veidošanā;
- uzklauti sveši, un radīti savi stāsti, apgūta tos stāstīšana;
- prezentēts un popularizēts Ramatas pag. mantojums, pārstāvēta kopiena dažāda mēroga pasākumos;
- kopiena darbojas, lai saglabātu un nodotu jaunajai paaudzei latviešu gadskārtu tradīcijas, tika gatavotas maskas, mācījās puzuru gatavošanu;

- popularizēts Ramatas pagasta kultūrvēstures un dabas mantojums, izveidojot orientēšanās spēli tiešsaistē;
- Ramatas iedzīvotājiem ir savas kopienas telpas, kurās varam pulcēties, rīkot darbnīcas un tikšanās;
- izveidots Facebook profilu “Ramatas spēku meklējot”, kurā tiek popularizēta Ramatas pagasta kultūrvēsture, kā arī stāstām par darbošanos kopienā.

“Vieda II”

Mazsalacas pilsētas bibliotēka uzrunāja vietējo kopienu, mudinot arī šogad piedalīties Valmieras novada Iedzīvotāju iniciatīvas projektā ar projekta pieteikumu “VIEDA II”. Tas guva atbalstu, un 27. jūlijā Ramatas kultūrtelpā notika neirografikas nodarbība meistarē E. Strāderes vadībā. Projekta mērķis bija sniegt zināšanas un prasmes ikdienas stresa vadīšanā, izmantojot neirografikas metodi. Projekta vadītāja Laima Briede-Bērziņa raksta: “Nodarbības sākumā guvām nelielu teorētisko ieskatu, kā veidojas un darbojas mūsu neironu savienojumi un kā likt tiem mainīties, veidojot jaunus ieradumus. Praktiskās daļas ievadā darbojāmies ar metaforiski asociatīvajām kārtīm, lai ieklausītos sevī, savā iekšējā “es” un sadzirdētu, ko saka zemapziņa. Pēc tam atbilstoši nodarbību vadītājas norādījumiem tika zīmēts harmonijas un līdzsvara simbols – mandala “Neirolotoss”, kurā katra dalībiece ietvēra sev nozīmīgu jautājumu, apsverot to no dažādiem skatpunktiem. Nodarbības laikā tika gūtas gan zināšanas, gan pielietota praktiska metode, kā apdomāt interesējošo situāciju, ņemot vērā dažādās iespējas un piekļūstot tam, kas slēpjas aiz prāta un apziņas jeb savai patiesajai būtībai, kā arī tika iegūtas daudz jaunu un pārsteidzošu atziņu par sevi un savu dzīvi. Kā atzīmēja dalībnieces – darbs ar sevi prasa laiku, ko steidzīgajā ikdienā nemaz nav tik viegli izbrīvēt, taču harmoniskai dzīvei ir tik ļoti nepieciešams.”

Izrāde – lekcija “Barišņikovi dejo” VKKF “Vidzemes kultūras programma 2024”

Projekts īstenots no 2024. gada maija līdz decembrim, Vecates pagasta bibliotēkai sadarbojoties ar biedrību “LAUKKU”, horeogrāfēm Ingu Raudingu, Agati Bankavu, dejojāmajā/dejas speciālistēm Annu Pierhuroviču, Lauru Jasmani, Maiju Tjurapinu.

13.07.2024. – Lūznavas muižā (Mākslas piknika 2024 ietvaros)

16.08.2024. – Mazsalacas pilsētas bibliotēkas Filozofu lapenē (mini festivāla “Ražas svētki” ietvaros)

01.09.2024. – Vecatē (laukumā pie Vecates pagasta bibliotēkas)

02.09.2024. – Matīšu pirmskolas izglītības iestādē

19.09.2024. – Valmieras bibliotēkas organizēto Dzejas dienu ietvaros Vecatē – dejas uzvedums “Barišņikovi DEJO un DZEJO”

05.10.2024. – dzejas dienu izskaņas pasākumā Strenču pilsētas bibliotēkā “DZEJA DEJO, DEJA DZEJO

Dejas izrāde-lekcija “Barišņikovi dejo” atraktīvā veidā ļāva iepazīt Barišņikovu ģimeni, kurā aug pieci bērni (vecumā no 6 līdz 23 gadiem), Latvijas dejas vēsturē nozīmīgus faktus un dejas nosacīto dalījumu četros žanros. Konceptuāli izrāde sava vēstījuma pastiprināšanai izmantoja Latvijas dejas nozarē tik skaļo uzvārdu “Barišņikovs”, kas vienlaikus bija noderīgi nozares atpazīstamībai un Latvijas atpazīstamībai pasaulē. Tomēr Barišņikovam jau sen vairs nav nekāda sakara ar to, ko un kā dejo Latvijas cilvēki un ar ko nodarbojas dejas profesionāļi mūsdienās. Tā izrāde ar ironiski pompozu mārketinga saukli “Barišņikovi dejo” aicināja doties lokālpatriotiskā piedzīvojumā, kas gan dalībniekiem, gan skatītājiem vēstīja ne tikai par deju, bet par to, cik liels ir šīs mākslas formas sabiedrības saliedēšanas, empātijas veicināšanas un citu tikumu attīstīšanas potenciāls. Izrāde izrādīta 6 vietās un laikos. Lai iepazīstinātu ar savu veikumu, veidojot horeogrāfiju muzikālā teātra izrādei, horeogrāfe Inga Raudinga Barišņikovu ģimeni uzaicināja uz izrādes “Lieliskais Getsbijs” ģenerālmēģinājumu 3. decembrī Latvijas Nacionālajā teātrī.

Barišņikovu ģimene, tostarp pateicoties arī dalībai dejas izrādei “Barišņikovi dejo”, guva plašāku atpazīstamību Valmieras novadā un tika uzaicināta 2024. gada 9. decembrī piedalīties tradicionālajā

Valsts prezidenta rīkotajā Ziemassvētku pasākumā Rīgas pilī, kurā kopumā piedalījās 20 daudz bērnu ģimenes no dažādiem Latvijas novadiem un pilsētām.

“Domā un dari, iesaisties un iesaisti”

Vecates bibliotēkā darbojas Vecates pagasta rokdarbu entuziastu kopa “Kamolītis”. Ziemā, izšujot Tūteres ozolu no pogām, aizsākās sapnis par rokas adammašīnu. Pavasarī entuziastu kopa ar Vecates bibliotēkāres iedrošinājumu un atbalstu pieteicās Valmieras novada pašvaldības 2024. gada iedzīvotāju iniciatīvas projektu konkursam. Projekta moto “Domā un dari, iesaisties un iesaisti”. Projekts tika atbalstīts un pašvaldība piešķīra finansējumu projekta īstenošanai 330 EUR apmērā.

Augusta pēdējā sestdienā entuziastu kopa devās uz Cēsīm pēc pasūtītās adammašīnas, dzijām un piedzīvojuma. Lai arī lija lietūs, noskaņojums bija lielisks. Cēsis izvēlētas, lai apskatītos, kas jauns kaimiņpilsētā. Ar interesi entuziastu kopa apskatīja Dabas muzejā izstādīto, uzzinot daudz jauna. Mākslas muzejā apskatītas četras izstādes. Tālāk apskates objekts bija Cēsu koncertzāle, kur tika apmeklēts koncerts, lai pilnībā izbaudītu akustiku.

Vecates pagasta bibliotēkas vadītāja stāsta: “14. oktobrī bija pirmā iepazīšanās ar adammašīnu. Jaunas lietas vienmēr ir interesantas un nav zināms, ko no tām gaidīt. Ātrā ideja bija “griez tik rokturi un viss notiek”, tomēr tā gluži nebija. Rokturis jāgriež noteiktā ritmā, dzija jānostiepj ne par maz, ne par daudz, lai darbs izdotos un būtu vienmērīgs un skaists. Darbs ir iesākts un entuziastu kopa ar interesi gaida katru nākamo tikšanos.”

Filiālbibliotēku vadītāji secināja, ka projektu īstenošana vērtējama kā lietderīga un pozitīva. Projekti, īpaši uz pasākumiem vērsti, ievērojami papildina norišu un apmeklētāju skaitu, ļauj apmeklētājam paskatīties uz bibliotēku kā interesantu un saturīgu laika pavadīšanas vietu, bet prasa papildu resursus no bibliotēkas darbinieka.

Sedas pilsētas bibliotēka. Stāstu pēcpusdiena "Sedas pagalmu stāsti" rezultātā Sedas bibliotēka ieguva vērtīgus atmiņu stāstus, kuri tika izmantoti izstādes sagatavošanā un Pagalmu ekskursijas organizēšanā septembrī. Vienlaikus bibliotēka ieguvusi vairākus sirsnīgus draugus, kas nepieciešamības gadījumā atbalstīs to dažādās aktivitātēs. Tika veicināta kopības sajūta, apliecināta piederība Sedai. Veicināta labbūtība un mazināta vientulības izjūta, pieņemšana un atvērtība sarunām bez valodas barjerām. Nostiprināta bibliotēkas loma kopienas atmiņas saglabāšanā, kā arī kopienas pulcināšanā. Pieredzēts atkalredzēšanās prieks, tuvināti cilvēki, kuri ikdienā nesatiekas. “Sedas pamesteņu ekskursijas” laikā dalībniekiem mainījās priekšstati par Sedu kā apdzīvotu vietu, uzzinot vairākus vēsturiskus faktus un stāstus par agrākiem laikiem un dzīvi Sedā. Tika radīta interese par Sedu, interesenti guvuši priekšstatu par pilsētas arhitektūras ansambli, tās vēsturi un laikmetu, kad tā piedzīvojusi savu uzplaukumu, kā arī panīkumu. Ekskursijas dalībnieki tika iepazīstināti ar vietvārdiem, padomju perioda sadzīves ainām, daudznacionālās kopienas kultūras dzīvi. Tika popularizēta Seda kā tūrisma galamērķis, tādējādi ļaujot iekļaut šo teritoriju Latvijas tūrisma nozares aprītē.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Veismīga publicitāte palīdz informēt sabiedrību par Bibliotēku un tās piedāvātajiem pakalpojumiem, kā arī popularizēt vērtības un idejas, kas ir būtiskas gan vietējā, gan globālā mērogā. Publicitātes veidošanas rīki Bibliotēkai palīdz arī sazināties ar sabiedrību, lai uzzinātu aktuālās vajadzības un spētu operatīvi uz tām reaģēt, piedāvājot risinājumus. Veidojot publicitāti, nepieciešama skaidri noformulēta vīzija, kas mēs esam un ko ar savu darbību vēlamies sasniegt.

Valmieras Integrētā bibliotēka apvieno Valmieras bibliotēku un Vidzemes Augstskolas bibliotēku. Visu paaudžu valmieriešiem, studentiem un akadēmiskajam personālam tiek piedāvāts plašs pakalpojumu klāsts šodienas vajadzībām atbilstošās telpās ar labu informācijas tehnoloģiju nodrošinājumu. Bibliotēka ir zināšanu centrs un sabiedrības tikšanās vieta. Valmieras bibliotēkai ir 31 filiāle un liela daļa no ārējās komunikācijas ir vienota un centralizēta.

Nozīmīgu ieguldījumu Bibliotēkas popularizēšanā dod pozitīvā sadarbība ar Valmieras novada pašvaldības Zīmolvedības un sabiedrisko attiecību nodaļu, laikrakstu “Liesma” un Valmieras novada pašvaldības informatīvo izdevumu, Vidzemes televīziju “ReTV”, biedrību “Valmieras Attīstības aģentūra”, labdarības organizāciju “Valmieras novada fonds”, Valmieras muzeju, Valmieras zonālo valsts arhīvu un citām organizācijām.

2024. gadā Bibliotēka turpināja publicitātes darbu, aktīvi darbojoties gan pie Valmieras bibliotēkas tēla veidošanas un norišu popularizēšanas, gan filiālbibliotēku aktuālās publicitātes nodrošināšanas.

• Bibliotēkas informācija tīmeklī (situācijas apraksts, aktivitātes, secinājumi)

Bibliotēkas tīmekļa vietne

Kopš 2023. gada Bibliotēkai ir jauna tīmekļa vietne (biblioteka.valmiera.lv), kurā 2024. gadā veikti dažādi nelieli papildinājumi. Tīmekļa vietne noteikta kā primārais informācijas avots gan Valmieras bibliotēkai, gan filiālbibliotēkām. Valmieras Integrētās bibliotēkas aktualitātes, pakalpojumi un informācija ir svarīgākā tīmekļa vietnes daļa, taču katrai filiālbibliotēkai un izglītības iestāžu bibliotēkai ir pieejama sava lapa, kuru tā var pielāgot atbilstoši savām vajadzībām. Tīmekļa vietnē pieejamais norišu kalendārs atspoguļo gan Valmieras bibliotēkas, gan filiālbibliotēku plānotos pasākumus. Bibliotēkas iegūst augstāku virtuālā apmeklējumu skaitu, ja savu lapu regulāri atjauno un papildina ar aktualitātēm. Informācijas ievietošanu veic Valmieras bibliotēkas darbinieks. Bibliotēkas tīmekļa vietnē filiālbibliotēku lapām pārskata periodā bijuši vidēji 434 skatījumi.

Nozīmīga tīmekļa vietnes sadaļa ir novadpētniecības lapa jeb platforma, kurā tiek publicēti digitalizētie novadpētniecības materiāli.

Bibliotēkas tīmekļa vietne 2024. gadā skatīta 188 548 reizes. Skatījumu skaits ir palielinājies par 6%. Svarīgākā informācija, kas tiek meklēta tīmekļa vietnē ir e-katalogs, novada publisko bibliotēku lapas, pakalpojumu sadaļa, kontakti un darba laiki. Arī novadpētniecības lapa turpina būt viena no svarīgākajām sadaļām tīmekļa vietnē.

Visbiežāk apmeklētās lapas Bibliotēkas vietnē:

1. /pakalpojumi/e-resursi/e-katalogs/ (5932 skatījumi)
2. /novada-bibliotekas/pasvaldibas-pubiskas-bibliotekas/ (5380 skatījumi)
3. /pakalpojumi/ (4526 skatījumi)
4. /novada-bibliotekas/ (4372 skatījumi)
5. /pakalpojumi/e-resursi/ (4317 skatījumi)
6. /par-mums/kontakti/ (4189 skatījumi)
7. /par-mums/darba-laiki/ (4158 skatījumi)
8. /notikumi/ (3569 skatījumi)
9. /lv/novadpetnieciba/ (2492 skatījumi)
10. /berniem-un-jauniesiem/ (2269 skatījumi)

Visbiežāk apmeklētās lapas novadpētniecības sadaļā:

1. /lv/novadpetnieciba/valmieras-novada-laikraksti
2. /lv/novadpetnieciba/novadnieki/
3. /lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/burtnieku-novads/burtnieku-draudzes-vizitacijas-gramatu-noraksti/
4. /lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/
5. /lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/rujienas-novads/nozimigas-personibas-ipiku-pagasta-saimnieciskaja-attistiba-laika-perioda-no-1945-1991-gadam/

6. /lv/novadpetnieciba/dzimtu-petnieciba/
7. /lv/novadpetnieciba/novadnieki/literati/
8. /lv/novadpetnieciba/valmiera/
9. /lv/novadpetnieciba/novadnieki/makslinieki/

Lielākā daļa apmeklētāju tīmekļa vietni atrod, izmantojot interneta meklētājus (visvairāk Google.com) – 50 tūkstoši. Tas apstiprina vajadzību regulāri aktualizēt arī Google vizītkartes informāciju.

Visvairāk meklētā informācija tīmekļa vietnē ir par e-katalogu, e-grāmatām, e-resursiem, reģistrēšanos, informāciju par novadu, jaunākajām grāmatām. No aktualitātēm vispieprasītākās ziņas bijušas par izsludinātajām vakancēm Bibliotēkā, kā arī informācija par Bēnu apkalpošanas nodaļas lasīšanas veicināšanas aktivitātēm.

Google vizītkarte – Valmieras Integrētā bibliotēka

Google meklētājā, rezultātu sarakstā, ir iespēja redzēt nelielus iestāžu profilus. Šāds profils ir arī Valmieras Integrētajai bibliotēkai. 2024. gadā Bibliotēka uzņēmās aktīvāku iniciatīvu šīs mazās vizītkartes atjaunošanā. Regulāri tiek aktualizēta informācija par darba laikiem, pakalpojumiem. Aktīvāk tiek izcelta arī informācija par gaidāmajiem pasākumiem.

Valmieras Integrētās bibliotēkas sociālo mediju populārākais saturs:

- atskats uz Brīvības svētku koncertu 13. novembrī;
- atskats uz tikšanos ar Hariju Vagrantu 6. novembrī (populāri bijuši arī vairāki citu cilvēku ieraksti par šo pasākumu, piemēram Harija Vagranta, Anda Boša, valmieraszinas, Sandras Gredzenas ieraksti);
- atskats uz Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītājas Alīnas Pūces komandējumu Slovēnijā 4. novembrī;
- video fragments no Āra Ziemeļa un Dzintara Tilaka uzstāšanās novembrī;
- Medijpratības nedēļas ietvaros publicētais Māras Arājas video;
- skaļās lasīšanas fināla pasākums;
- galda spēļu dienu afišas;
- Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas profesionālās ievirzes izglītības programmu audzēkņu darbu izstāde "RŪĶI".

Populārākais saturs ir ieraksti, stori vai reels ar fotogrāfijām un video materiāliem.

Tabula “Valmieras Integrētā bibliotēka – Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	332*
Instagram	420
YouTube	8
X	0

*publicētie stāsti (stories) Instagram sociālajā medijā dublējas arī Facebook, tāpēc faktiski Facebook saturvienību skaits ir lielāks.

Facebook – Valmieras Integrētā bibliotēka

Valmieras Integrētās bibliotēkas Facebook lapa turpina attīstīties un kļūt par vienu no galvenajiem komunikācijas rīkiem gan ar bibliotēkas esošajiem klientiem, gan arī, lai uzrunātu tos, kas tādi vēl nav. Lapai ir 2082 sekotāju, kas ir par 252 vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā.

Informācija, kas iegūst visplašāko auditoriju:

- ieraksti, kas veltīti valsts nozīmes notikumiem (Valmieras Integrētās bibliotēkas apsveikums Latvijai 18. nov.),

- darba vakances – aicinājumi pievienoties Valmieras Integrētās bibliotēkas kolektīvam (publicēts 29. nov.),
- video fragmenti no pasākumiem, īpaši tad, ja tajos uzstājas ar muzikālu priekšnesumu (piemēram, tikšanās ar rakstnieku Dzintaru Tilaku un Āri Ziemeli, publicēts 28. nov.)
- pasākumu atspoguļojumi ar fotogalerijām, kurās dalībnieki var ieraudzīt sevi (piemēram, Valmieras Mūzikas skolas audzēkņu koncerts bibliotēkā, publicēts 14. nov. un stāstnieku konkurss “Teci, teci, valodiņa”, publicēts 22. nov.),
- dažādi informatīvi ieraksti par gaidāmajiem pasākumiem bibliotēkā (piemēram, decembrī gaidāmo pasākumu saraksts Valmieras novada bibliotēkās, publicēts 30. nov.).

Savukārt ieraksti, kas sasniedz nedaudz mazāku auditoriju, ir par metodiskajām dienām, par darba laika izmaiņām, par jaunākajām grāmatām.

Auditorija, kura visvairāk seko bibliotēkas informācijai Facebook, ir sievietes no 35 līdz 44 gadiem (32,1 % no visiem sekotājiem), tad sievietes no 45 līdz 54 gadiem (17,6 %) un no 25 līdz 34 gadiem (14,4 %). Tikai 11,9 % no visiem sekotājiem ir vīrieši un ļoti neliela ir jauniešu auditorija – 2,3 % sieviešu un 0,8 % vīriešu no 18 līdz 24 gadiem.

Instagram – Valmieras Integrētā bibliotēka

Valmieras bibliotēkas Instagram konts iepriekšējos gados bijis ļoti daudz izmantots tieši bērnu un jauniešu auditorijai, taču, secinot, ka šī konta sekotāju loks ir līdzīgs Facebook auditorijai, sociālā medija saturā aizvien vairāk tiek ievietota informācija un fotogalerijas arī pieaugušo auditorijai.

Visskatītākie ieraksti vietnē Instagram 2024. gadā bijuši par notikumiem, kuros minēti vai piedalījušies bērni (Skaļās lasīšanas čempionāts, Galda spēļu dienas), kā arī dažādi globāli pasākumi vietējā vidē (Globālās Medijpratības nedēļas aktivitātes un Zīdīšanas nedēļai veltīts pasākums). Savukārt mazāk populārs bijis saturs ar dažādiem informatīviem ierakstiem (metodisko dienu paziņojumi un darba laika izmaiņas).

Auditorija, kura visvairāk seko bibliotēkas informācijai Instagram, ir sievietes no 35 līdz 44 gadiem (33,3 %), tad sievietes no 25 līdz 34 gadiem (18,2 %) un no 45 līdz 54 gadiem (16,9 %). No visiem sekotājiem 15,3 % ir vīrieši, savukārt jauniešu auditorija – 3,4 % sieviešu un 1,7 % vīriešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

X (iepriekš – Twitter) – Valmieras Integrētā bibliotēka

Pārskata periodā Bibliotēka nav izmantojusi savu X kontu. Šo sociālo mediju Bibliotēka jau iepriekšējos gados arvien mazāk izmantojusi, šobrīd tajā netiek ievietota informācija.

Filiālbibliotēkām darbs ar bibliotēkas tēla veidošanu paredz lokālas aktivitātes, kuras galvenokārt paredz individuālu darbu, vēlmju un vajadzību uzklauššanu un to apmierināšanu iespēju robežās.

Ārējā publicitāte filiālbibliotēkām tiek realizēta caur šādiem informācijas kanāliem:

- Valmieras Integrētās bibliotēkas tīmekļa vietne www.biblioteka.valmiera.lv
- Filiālbibliotēkas sociālo mediju konts (ja tāds ir)
- Novada apvienības Facebook konts
- Ikmēneša Valmieras novada pašvaldības drukātais izdevums
- Laikraksts “Liesma”
- www.kulturaskarte.lv
- Drukātā veidā pilsētas vai pagasta centra vidē (informatīvie stendi, ziņojumu dēļi u.c.)

Vecates pagasta bibliotēkā 2024. gadā tika uzsākta jauna prakse – par būtiskākajiem notikumiem informēt arī nacionālos medijus. Rezultātā informācija par pasākumu “Eiropas Jāņi” izskanēja Latvijas radio 3 raidījumā “Rīta regtains”, savukārt vēstīt par izrādi “Bariņņikovi dejo” kopā ar Nadeždu Bariņņikovu un festivāla “Ražas svētki” kuratori Agati Bankavu bija iespēja Latvijas radio 1 raidījumā “Kultūras Rondo”.

Vērtīgs papildinājums *Vecates pagasta bibliotēkas* publicitātei bija 2023. gada projekta "Europe Challenge" ietvaros tapušais informatīvais reklāmplakāts (baneris), kuru varēja gan izvietot bibliotēkā, gan paņemt līdzi, dodoties viesizrādēs. Savukārt par pasākumu "Eiropas Jāņi" 30. aprīlī LR3 Klasika raidījumā "Rīta regtaims" notika tiešsaistes telefonintervija ar Vecates pagasta bibliotēkas vadītāju Intu Balodi.

Tā kā 2023. gadā notika Valmieras bibliotēkas organizēta visu bibliotēku klientu anketēšana, kur tika saņemtas bibliotēkas lietotāju atbildes, tad 2024. gadā šāda rakstura darbs netika veikts. Iedzīvotāju vēlmes, viedokļi, dažādi redzējumi par notikumiem, pasākumiem un pakalpojumiem 2024. gadā lielākoties uzzināti vienkāršās klātienē sarunās ar apmeklētājiem. *Rūjienas pilsētas bibliotēkā* pārskata periodā veikta apmeklētāju aptauja, kurā respondenti atzinīgi novērtējuši bibliotēkā rīkotos pasākumus, kā arī izrādījuši vēlmi būt kādā saziņas grupā, piemēram Whatsapp, kurā saņemtu informāciju gan par pasākumiem, gan jaunajām grāmatām.

- **Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi**

Sociālo tīklu komunikāciju palīdz izvērtēt šo rīku iebūvētā funkcija – sasniegtās auditorijas un mijiedarbības analīze. Tomēr problēma ir darbinieku prasmes izmantot šos datus. Jēgpilnai datu izmantošanai vajadzīgs papildu laiks, jo darbiniekam patstāvīgi jāapgūst katra skaitļa un jēdziena nozīme.

Pārskata periodā uzsākts daudz mērķtiecīgāks plānošanas darbs Valmieras bibliotēkas norišu un pakalpojumu publicitātei. Izveidots sociālo mediju publicitātes grafiks, kur tiek regulāri plānota satura publicēšana. Tas ļoti palīdz arī esošās situācijas izvērtēšanai. 2024. nopietnāk strādāt pie mērķu sasniegšanas patraucēja darbinieku mainība. Pārskata periodā mainījās darbinieki, kas atbildīgi par publicitātes nodrošināšanu. Tomēr gada beigās jaunā darbiniece veiksmīgi uzsākusi veikt šos pienākumus, un tiek turpināts darbs pie mērķtiecīgas plānošanas.

2024. gadā filiālbibliotēku virtuālā apmeklējuma statistiku ietekmēja tas, ka vairākām bibliotēkām nav sava konta sociālajos medijos. Dažām bibliotēkām ir apvienoti Facebook konti (piemēram, Bērzaines pagasta bibliotēkai ar Bērzaines Tautas namu un Sēļu pagasta bibliotēkai ar Sēļu muižu), tomēr bibliotēkas, kam nav neviena konta sociālajos medijos un kas publicēja informāciju par pasākumiem novada apvienību kontos, bieži nevarēja izgūt skatījumu un ierakstu dalīšanās statistiku. Visas filiālbibliotēkas, kam joprojām nav neviena sociālo mediju konta īpaši uzsvēra šādu kontu izveides nepieciešamību.

Problēma – Valmieras bibliotēkā pakalpojumu un īstenoto projektu publicitātes nolūkos regulāri nepieciešams veikt video montāžas darbus, kas prasa augstas veikspējas IT, kas Bibliotēkas nodrošinājumā nav pieejams.

Risinājums – sadarbībā ar ViA multimediju laboratoriju, kas atrodas vienā ēkā ar Bibliotēku, tiek izmantoti multimediju laboratorijā pieejamie Apple datori bez maksas.

Problēma – apgrūtināta publicitātes plānošana kadru mainības dēļ.

Risinājums – pievērsta pastiprināta uzmanība publicitātes plānošanai, izveidots sociālo mediju satura grafiks, nosprausti konkrēti mērķi un uzdevumi.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Lai atspoguļotu plašo sadarbības partneru loku, izveidotas divas tabulas – par Valmieras bibliotēkas sadarbības partneriem un filiālbibliotēku partnerībām.

Tabula “Valmieras bibliotēkas sadarbības tīkla raksturojums”

Partneri	Sadarbības veids, realizētas aktivitātes
Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	
Valmieras novada pašvaldība	sadarbība ar apvienību pārvaldēm, attīstības pārvaldi, audita un kvalitātes vadības nodaļu, dokumentu pārvaldības un klientu apkalpošanas centru, finanšu un ekonomikas nodaļu, grāmatvedības, nodaļu, iepirkumu nodaļu, IT centru, izglītības pārvaldi, juridisko nodaļu, kultūras pārvaldi, tūrisma pārvaldi, personāla nodaļu administratīvo jautājumu risināšanā un nodrošinot bibliotēku norises.
Ukrainas Mazo pilsētu asociācijas Latvijas birojs Valmierā	Organizētas tiešsaistes apmācības bibliotēku darbiniekiem no Ukrainas “Bibliotēku pakalpojumu ietekmes mērīšana, novērtēšana un demonstrēšana”.
Valmieras novada apvienību pārvaldes	Sadarbība filiālbibliotēku darba nodrošinājumā
Izglītības pārvalde	Semināri metodiķiem un izglītības iestāžu vadītājiem, mācību priekšmetu un jomu koordinatoriem.
Valmieras Tūrisma informācijas centrs	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām. Organizēta ekskursija starp trim Valmieras tiltiem – vada Ineta Amoliņa un bibliotēkas novadpētniecības speciāliste Agita Lapsa. Aktivitāte “Valmieras pilsētas maršrutu autobusus brauc kopā ar stāstniekiem” – piedalās vēsturniece Ingrīda Zīriņa, skolotāja un gide Ineta Amoliņa un Bibliotēkas novadpētniecības speciāliste Agita Lapsa.
Valmieras novada Sporta pārvalde (Burtnieku un Mazsalacas apvienība)	Kopīgi izveidots orientēšanās maršruts un spēle Ramatas pagasta teritorijā.
Sadarbība ar bibliotēkām	
Latvijas Nacionālā bibliotēka	Valmieras bibliotēka pievienojusies LNB ierosmei “Latviešu grāmatai 500”. Pasākums Sēļos “PAMANĪT GRĀMATU. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā”. Regulāra sadarbība ar LNB profesionālās pilnveides

	jomā. Valmieras bibliotēka kļūst par LNB Digitālās bibliotēkas (www.digitalabiblioteka.lv) vietnes satura partneri. Sadarbība ar LNB EU4D projekta Vasaras skola ietvaros
Sedas pilsētas bibliotēka	Kopīgs projekts – KAIMIŅŠ. PAGALMS. VĒSTURE Sedas kopienai
Ramatas pagasta bibliotēka	Kopīgi organizēts pasākums “Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās”.
LNERB	Regulārs grāmatu piedāvājums no LNERB – grāmatas palielinātā drukā, vieglajā valodā, kā arī audiogrāmatas zibatmiņās. Parakstīta jauna vienošanās starp LNERB un Bibliotēku.
Sadarbība ar izglītības iestādēm	
Valmieras pirmsskolas izglītības iestādes – “Ezītis”, “Ābelīte”, “Sprīdītis”, “Vālodzīte”, “Krācītes”, “Kārliena”, “Pienenīte”, “Buratino”, “Varavīksne”.	Sadarbība Ģimeņu rītos, īstenotas mācību nodarbības bibliotēkā, bērni iesaistījušies dažādās bibliotēkas organizētās aktivitātēs.
Valmieras novada izglītības iestādes – Valmieras Pārgaujas sākumskola, Valmieras sākumskola, Valmieras 2. vidusskola, Valmieras 5. vidusskola, Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzija, Valmieras Valsts ģimnāzija, Valmieras Mūzikas skola, Valmieras tehnikums, Valmieras Viestura vidusskola, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola, Valmieras Gaujas krasta vidusskola - attīstības centrs, Valmieras Zaļā skola, Universum mūzikas un mākslas vidusskola, Naukšēnu vidusskola, Mazsalacas vidusskola, Rūjienas vidusskola, Strenču pamatskola, Burtnieku Ausekļa pamatskola, Kocēnu pamatskola, Rencēnu pamatskola, Rubenes pamatskola, Trikātas pamatskola, Matīšu pamatskola, J. Endzelīna Kauguru pamatskola	Realizētas skolēnu mācību nodarbības bibliotēkā, bērni iesaistījušies nacionāla un lokāla mēroga lasīšanas veicināšanas programmās un bibliotēkas aktivitātēs (konkrēti piemēri sadaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem” – Sadarbība ar izglītības iestādēm). 7. Vidzemes stāstnieku festivāls “Stāsti krēslā” – stāstu pasākums Valmieras 5. vidusskolā, Valmieras Pārgaujas sākumskolā, Burtnieku Ausekļa pamatskolā, Burtnieku PII Sienāzītis, Mazsalacas pamatskolā. Koncertā “Brīvības svētki” uzstājas jaunie mākslinieki no Valmieras mūzikas skolas.
Vidzemes Augstskola	Ilggadēja sadarbība apvienotu bibliotēku modelī veidojot Valmieras Integrēto bibliotēku. Sadarbība laikrakstu digitalizācijas procesā, videoierakstu apstrādē, filmēšanas tehnikas nodrošināšanā. Medijpratības nedēļā tika publicēti divi video, kuros par medijpratību stāsta ViA rektore Agnese Dāvidsone un Informācijas un komunikāciju zinātņu studija virziena direktore Māra Arāja.

Kultūras centri, jauniešu centri	
Strenču kultūras centrs	Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 24. saiets “Bibliotēka bez robežām”
Sēļu pagasta Tautas nams	Telpu nodrošinājums pasākumā Sēļos “PAMANĪT GRĀMATU. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā”.
Ramatas pagasta Kultūras centrs	Telpu nodrošinājums pasākumā “Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās”.
Muzeji, arhīvi	
Valmieras muzejs	Sadarbība izstāžu organizēšanā. Valmieras Integrētās bibliotēkas telpās eksponētās Valmieras muzeja ceļojošās izstādes. Palīdzība muzeja izstāžu sagatavošanā. Sadarbībā ar Valmieras zonālo valsts arhīvu un Valmieras muzeju Bibliotēka piedāvā mācību nodarbību “Kā neapjukt informācijas okeānā”/”3 valmierieši”. Programma ir izstrādāta 10. klasēm, tā mudina skolēnus palūkoties plašāk un skolas darbu veikšanā izmantot drošicamu informāciju.
LNA Valmieras zonālais valsts arhīvs	Mācību nodarbības jauniešiem Sadarbība izstāžu organizēšanā
Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centrs	Rīkota nodarbība jauniešiem “Zaļā pēcpusdiena” Eiropas amatierzinātnes projekta ietvaros.
Amatierteātri, ansambļi, deju kopas, sporta centri	
Kauguru pagasta amatierteātris "Vīzija"	Tika sagatavots scenārijs no Latvijas Valsts dibināšanas laikabiedru atmiņu stāstu fragmentiem, kas iegūti, izmantojot Valmieras bibliotēkas krājumā esošus materiālus, novadpētniecības tīmekļa vietnē un garamantas.lv pievienotās novadnieku atmiņas un dienasgrāmatas. Svinīgais pasākums notika Kauguru pagasta k/n. 15.11
Koris “SolLaRe”	Koncertā “Brīvības svētki” uzstājas ar priekšnesumu.
Valmieras Kultūras centra mūsdienīgu deju grupa BALTĀ (vad. Linda Mīlā)	Uzstāšanās Dzejas dienā “Dzeja dejo” Valmieras bibliotēkā
Mediji, NVO, sociālās aprūpes iestādes	
Fonds atvērtai sabiedrībai DOTS	
British Council pārstāvniecību Latvijā.	Realizēts projekts “KAIMIŅŠ. PAGALMS. VĒSTURE Sedas kopienai”. Atbalstīts projektu

Latvijas Muzeju biedrība	konkursā “Mēs savai kopienai”, ko organizēja Latvijas Muzeju biedrība, Latvijas Bibliotekāru biedrība sadarbībā ar
Biedrība “Valmieras Zonta klubs”	Sadarbībā ar Valmieras bibliotēku ik gadu martā tiek rīkota “Rozes diena” – tradicionālais pasākums Starptautiskajā sieviešu dienā.
Biedrība “Kristīgais žēlsirdības centrs”	Uzturam regulārus kontaktus, ziedojam. Organizēts kinoamatieru studijas KRISTINS filmu vakars.
Biedrība “Oleru muiža”	Sadarbība dažādu projektu aktivitāšu veidošanā.
Invalīdu biedrība “Atspēriens”	Organizēts Valmieras kinoamatieru studijas KRISTINS filmu vakars
Vidzemes televīzija un ReTV	Televīzija ir svarīgs informatīvais medijs, kurā valmierieši, apkārtnes iedzīvotāji un būtībā visi, kuri seko līdzī Vidzemes televīzijas un ReTV sagatavotajiem sižetiem, uzzina par Bibliotēkas aktivitātēm un pasākumiem.
Laikraksts “Liesma”	Laikraksts ir stabils informatīvais partneris Bibliotēkas aktivitāšu un pakalpojumu popularizēšanā. Publicēšanai paredzēto informāciju sagatavo Bibliotēkas darbinieki vai arī raksts top sadarbībā ar laikraksta žurnālistu. Nodrošina laikraksta digitālo versiju bibliotēkas krājumam.
Latvijas stāstnieku asociācija	7. Vidzemes stāstnieku festivāla “Stāsti krēslā” rīkošana. Prezentācija un pieredzes stāsts “Kopienu vienojošie stāsti un novadpētniecība” LSA rīkotās Stāstnieku skolas ietvaros. IX Latvijas stāstnieku konferences “Stāstniecība: teksts, performance, kopiena” ietvaros prezentēta Valmieras stāstu bibliotēkas pieredze un paveiktais 2024. gadā.
Pansionāts	Sadarbība grāmatu izsniegšanā, tiek dots piedāvājums gan ar grāmatām no Valmieras bibliotēkas krājuma, gan LNERB krājuma.
“Valmiermuižas kultūras biedrība” Valmieras novada muižu tīkls	Kopīgas koncepcijas izstrādes sadarbībai starp muižām, kultūras namiem, uzņēmējiem, muzejiem un bibliotēkām. Jērcēnos prezentēti Valmieras bibliotēkas novadpētniecības resursi muižas tīkla dalībniekiem.

Biedrība “Cerības pakāpiens”	Viens no sadarbības partneriem projektā “KAIMIŅŠ. PAGALMS. VĒSTURE Sedas kopienai”. Kopīgi sagatavots buklets.
Latvijas interneta asociācijas koordinētais Latvijas drošāka interneta centrs	Sadarbība materiālu saņemšanā, bibliotēkā strādā Latvijas drošāka interneta centra vēstnese.
Uzņēmumi, uzņēmēji, brīvprātīgie	
SIA TietoEvy Latvia	sadarbība uzturot un attīstot BIS ALISE, darbinieku profesionālā pilnveide Kopīgi organizēts 3td e-GRĀMATU bibliotēkas 5 gadu jubilejas svinības un diskusija “Kā nēsāt pustūkstoti grāmatu kabatā”.
Edīte Širava	Tekstu pārrakstīšana novadpētniecības materiāliem.
Renāte Zīdere	Vietvārdu apzināšana Dikļu pagastā.
Valters Grīviņš	Konsultē par novadpētniecības saturu tīmekļa vietnē.
Ineta Amoliņa	Skolotāja, novadpētniece – sadarbība novadpētniecības materiālu izmantošanā un konsultācijas.
Inese Birzkope	Rencēnu pamatskolas muzeja vadītāja – novadpētniecības materiālu apzināšana.
Jēru klubs	Telpu, pusdienu, ekskursijas nodrošināšana projekta “Eiropas amatierzinātne” organizētajā izbraukumā par avotu pētīšanu.
Mākslas “Galerija Laipa”	Sadarbībā ar Valmieras Mākslas “Galeriju Laipa” VIB telpās apskatei ik gadus tiek izvietotas profesionālās mākslas izstādes. 2024. gadā iepazīstinājām interesentus ar māksliniecēm: Dina Dubiņa; Antra Ivdra; Kristīne Kligina; Kristīne Guršpone; Sarmīte Caune; Ieva Liepiņa.
“Apgāds Zvaigzne ABC”	Laba sadarbība ar Valmieras grāmatnīcu “Zvaigzne ABC”. Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām. Kopīgi organizēts 3td e-GRĀMATU bibliotēkas 5 gadu jubilejas svinības un diskusija “Kā nēsāt pustūkstoti grāmatu kabatā”
“Jāņa Rozes apgāds”	Regulāra grāmatu iegāde notiek arī Valmieras grāmatnīcā “Jānis Roze”. Grāmatnīcā tiek iegādātas grāmatas svešvalodās, “Jāņa Rozes apgādā” izdotās grāmatas, kā arī dažādas nozaru literatūras grāmatas.

	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
SIA "Globuss A"	Regulāra sadarbība notiek ar Valmieras grāmatnīcas "Globuss" darbiniecēm, kuras regulāri elektroniski nosūta jaunāko grāmatu apskatus, dažādu akciju piedāvājumus. Regulāri piedāvā jaunākās grāmatas angļu valodā. Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
SIA "VIRJA LK"	Visbiežāk novada bibliotēkas izvēlas grāmatas iegādāties pie izplatītāja SIA "Virja LK". Šim izplatītājam ir draudzīgas cenas un ļoti atsaucīgi, kompetenti darbinieki. Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
SIA "3D Cinema" – Kino Gaisma	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
Koprades darbnīca DARE	Medijpratības nedēļas ietvaros sadarbībā ar DARE tapa bibliotekāru veidota konkursa balva – apdrukāts t-krekls ar uzrakstu "lasīšana ir mans mīļākais sporta veids".
"R Chocolate" šokolādes gardumu ražotne Trikātā	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
"KEKSS"	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
"Mūsdienu virtulis"	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
Valmiermuižas alus darītava (produkcija "Gardu muti")	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām. Stāstnieku festivāla noslēguma pasākuma vietas nodrošināšana, pateicības balvas
ManAmi rotas	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
Zemes mālmīca	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
Bērnu izklaides centrs "Brīnumu mežs"	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
"Food Union" Valmieras piens	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
Čili Pizza Valmiera	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.

Lai prieks	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
Vaidavas keramika	7. Vidzemes stāstnieku festivāls “Stāsti krēslā” – pateicības dāvanu nodrošinājums.
Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	
Sadarbības projekti ar Somijas, Igaunijas, Dānijas bibliotēkām	2 projekti darbībā: Forward Together (Kopā uz priekšu) (2023–2024), Democratic Library (Demokrātiskā bibliotēka 2023–2024).
Ukrainas Mazo pilsētu asociācijas Latvijas birojs	
Public Libraries 2030	Projekts European Citizen Science.
Igaņu stāstnieks Jāks Kenda	7. Vidzemes stāstnieku festivāls “Stāsti krēslā” – pasākuma viesis.
BRITISH COUNCIL	Realizēts projekts “KAIMIŅŠ. PAGALMS. VĒSTURE Sedas kopienai”. Atbalstīts projektu konkursā “Mēs savai kopienai”, ko organizēja Latvijas Muzeju biedrība, Latvijas Bibliotekāru biedrība sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā.
Plungē District Municipal Public Library	Tikšanās Culture Next tikla ietvaros
Citi	
Kultūras informācijas sistēmu centrs	Kopīgi organizēts 3td e-GRĀMATU bibliotēkas 5 gadu jubilejas svinības un diskusija “Kā nēsāt pustūkstoti grāmatu kabatā”
Jāņparks apkaimes aktīvisti	Organizēti divi Valmieras kinoamatieru studijas KRISTINS filmu vakari.
Ramatas stāstnieki	Kopīgi rīkots pasākums “Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās” Sadarbība projekta KAIMIŅŠ. PAGALMS. VĒSTURE ietvaros
Mazsalacas stāstnieku kopa	Sadarbība projekta KAIMIŅŠ. PAGALMS. VĒSTURE ietvaros
Vidzemes stāstnieki	Sadarbība 7. Vidzemes stāstnieku festivāla “Stāsti krēslā” ietvaros

Rūjienas improvizācijas teātris “Imprūven”	23. oktobrī starptautiskā projekta vizītes laikā viesi uzņēmti jaunizveidotajā kultūras vietā Rūjienā, Brīvības ielā 8, kur par šo vietu un improvizācijas teātri stāstīja Andis Bošs un Anna Paula Gruzdiņa. 2. novembrī “Imprūven” vadītājs Andis Bošs vada sarunu ar Hariju Vagrantu.
Kinoloģe Ingūna Tihomirova	Ilggadēja sadarbība kanisterapijas nodarbību organizēšanā, konsultatīvs atbalsts bibliotekārei Līgai Bujanei.
Jauniešu organizācijas VIBJO “Sudraba ZIRG’s” dalībnieki – Madara Papova, Madara Senkāne, Madara Ozoliņa, Marta Kazaka, Līva Evelīna Videmane...	Iesaiste bibliotēkas organizēto pasākumu īstenošanā, līdzdalība pasākumu klāsta papildināšanā ar sevis organizētiem pasākumiem bērniem un jauniešiem.

Tabula “Filiālbibliotēku sadarbības tīkla raksturojums”

Partneri	Sadarbības veids, realizētas aktivitātes
Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	
Apvienību pārvaldes	Saimnieciskais atbalsts, tehniskais atbalsts, Burtnieku apvienībā - kurjers.
Valmieras novada pašvaldība	Konsultācijas, atbalsts, palīdzība finanšu, grāmatvedības, publicitātes, pašvaldības pakalpojumu, sociālu jautājumu, vides un interjera jautājumu, IT problēmu risināšanā. Sadarbība ar Tūrisma, Sporta un Kultūras pārvaldi pasākumu un norišu organizēšanā un īstenošanā.
Novada VPVKAC tīkls	Konsultācijas ar VPVKAC darbu saistītos jautājumos.
Sadarbība ar bibliotēkām	
LNB	Programmas “Latviešu grāmatai 500” aktivitāte “Pamanīt grāmatu. Grāmatu mākslas attīstība Latvijā”.
Valmieras novada bibliotēkas	SBA un tiešā grāmatu apmaiņa. Sadarbība pasākumu organizēšanā, bibliotekāro un pašvaldības pakalpojumu nodrošināšanā.
Citu novadu bibliotēkas	Valkas novada Vijciema bibliotēka (izstāde), Smiltenes bibliotēka (informācijas apmaiņa).
Sadarbība ar izglītības iestādēm	
Valmieras novada pirmsskolas	Pasākumi, lasījumi, nodarbības bibliotēkā, tematisku grāmatu

izglītības iestādes un skolas	kopu sagatavošana, izstādes, tikšanās ar autoriem, konkursi, radošās darbnīcas. Dalību izglītības iestāžu mācību procesa norisēs - skatuves runas konkursi, lasītveicināšanas aktivitātes, tematiskas norises, vietvārdu vākšana, projekti. Prakse bibliotēkā - Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā, skolēnu vasaras nodarbinātības programma.
Kultūras centri, jauniešu centri	
Valmieras novada kultūras centri, tautas nami, kultūrvietas	Izstāžu, pasākumu, koncertu, norišu organizēšana un īstenošana. Telpu un tehniskā nodrošinājuma izmantošana. Informatīva, emocionāla un tehniska savstarpēja palīdzība un padomi. Kopīga lokāla mēroga aktivitāšu īstenošanā, piemēram, Kokmuižas svētki, pilsētu un pagastu svētki. Informācijas izplatīšana.
Jauniešu centrs Mazsalacā, Burtniekos, Rūjienā	Projekta “Vietvārdu talka” aktivitātes, izstāžu sagatavošana, pasākumu organizēšana un īstenošana. Jauniešu iniciatīvu projekta “Burtnieku pagasta un Valmieras novada jauniešu komandu viktorīnas “Labi zini?” īstenošana. Brīvprātīgo aktivitātes.
Muzeji	
Valmieras muzejs	Ceļojošās izstādes, dalība novadpētniecības pasākumos, novada ēku vēstures izzināšana (Sēļu muiža, Sauļu skola, Burtnieku aptieka u.c.). Valmieras muzeja fonda materiāli ir nodoti Mūrmuižas Tautas universitātes istabas ekspozīcijā.
Mazsalacas muzejs	Tematiskais pasākuma “Stāsti par Mazsalacas vēsturi un mazsalaciešiem” īstenošana.
Rūjienas izstāžu zāle	Fotoizstāžu veidošana, novadpētniecības informācijas meklēšana, norišu īstenošana.
Valmieras novada izglītības iestāžu novadpētniecības muzeji	Izstāžu veidošana, materiālu izmantošana, ar novadpētniecības tematiku saistītu stāstu pēcpusdienu īstenošana,
Amatierteātri, ansambļi, deju kopas, sporta centri	
Burtnieku senioru amatierteātris, amatierteātris “Ramata”, Rūjienas amatierteātri “Vitrāža”, amatierteātris “Vīzija”.	Sadarbība ar vadītājiem izrāžu sagatavošanā, mēģinājumu telpu nodrošināšana. Pasākumu organizēšana un īstenošana.

Folkloras kopa „Mežābele”, folkloras kopa “Stutes”, Ķoņu pagasta folkloras kopa “Dzīne”, folkloras kopa “Sēlene”, tautas muzikantu kopa “Sēļu muižas muzikanti”	Pasākumi tautas tradīciju garā gadskārtu svētkos, dalība citos kultūras pasākumos, mēģinājumu telpu nodrošināšana.
Senioru kopa “Dzīga”, Rūjienas senioru ansamblis, kopienas muzikālā apvienība “Lodes četrīši”, Rūjienas senioru sieviešu vokālais ansamblis "Ievas", Dziesmu draugu grupa “DIDAM”, ansamblis “Sudaruška”, Vecates pagasta ansamblis “Dziedātprieks”.	Koncerti, muzikāli priekšnesumi, dalība stāstu vakaros, pasākumu organizēšanā un īstenošanā.
Mazsalacas un Ramatas pagasta stāstnieki	Realizēti vairāki projekti un pasākumi
Kocēnu sporta nams, Mazsalacas un Burtnieku apvienības sporta organizatori	Ekspozīcijas Florbola slavas zāle papildināšanā, iekārtošanā. Orientēšanās spēle Ramatas pagasta teritorijā.
Rūjienas, Mazsalacas pārvaldes pašdarbnieki	Sadarbība pasākumu organizēšanā.
Mediji, NVO, sociālās aprūpes iestādes	
Reģionālās televīzijas - Vidzemes TV, Zemgales TV	TV sižeti par norisēm bibliotēkās, sižets raidījumam “Vērtīgi zināt” par Endzeles muižu.
Laikraksts “Liesma”	Raksti par norisēm bibliotēkās
Piļu un muižu asociācija	publicitāte par Leģendu nakts un apceļošanas pasākumu organizēšanā.
Latvijas Meža īpašnieku biedrība, Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Pasākums “Kaņepju dižozols – Eiropas gada koks Latvijā”
Valmieras novada fonds	Aktivitāte senioriem “Medijpratības darbnīca”.
SAC “Lode”, Dienas centrs “Laiva”, Camphill ciemata “Rožkalni” darbinieki un iemītnieki, SAC “Rūja”, Rūjienas senioru māja, Senioru	Grāmatu un periodikas apmaiņa, pielāgotā literatūra. Individuālas apmācība digitālo resursu lietošanā. Tematiski pasākumi un nodarbības.

nams "Zilaiskalns".	
Biedrība "Attīstības un inovācijas mācību centrs", biedrība "Cerības pakāpiens", biedrība "Koņu kalna dzīves skola", iedzīvotāju grupa "Vērsis var", biedrība "Burtnieku kultūrvidē", biedrība "LAUKKU", biedrība "Esam Jērcēniem", biedrības "Glābiet bērnus" Strenču nodaļa, biedrība Makšķerņu klubs "Salackrasti", Daudzdzīvokļu māju "Parka iela 7" un "Parka iela 11" iedzīvotāju biedrība, pensionāru biedrība "Burtnieku seniori", biedrība Sieviešu apmācības un kultūras centrs "SONORE"	Sadarbība projektu īstenošanā, novadpētniecības aktivitātēs, pasākumu īstenošanā. Biedrības kopsapulču organizēšana bibliotēkas telpās. Praktiska un konsultatīva palīdzība aktivitāšu īstenošanā.
Neformālās kustības Latvijas kultūras vēstnieki tīkls	Radošu sadarbības norišu ģenerēšana
Uzņēmumi, uzņēmēji, brīvprātīgie	
Novada uzņēmēji, piemēram, ZS "Atmatas", SIA "Zaltes", SIA "Naukšēni", u.c.	Atbalsts pasākumu un izstāžu organizēšanā, cienasts pasākumiem.
Brīvprātīgie, tajā skaitā no ārvalstīm (Rūjienas Jauniešu centrā)	Atbalsts pasākumu un aktivitāšu organizēšanā un īstenošanā, kopienas iesaistes aktivitātes, palīdzība saimnieciskos darbos. Realizēto projektu ietvaros dažas aktivitātes realizē arī bibliotēkā. Konsultācijas telpu noformēšanā, telpu dekorēšana, apkārtnes labiekārtošana, apstādījumu veidošana
Ramatas brīvprātīgo ugunsdzēsēju komanda	Bibliotēkas telpas izmantoja Ramatas BUK pirmajā tikšanas reizē - dibināšanā, filmu vakaru organizēšanā, aptaujas anketas izplatīšanā
SIA "Jaunie rakursi", "Skaistie skati"	Nodrošina grupas un koordinē to apmeklējumu Jērcēnmuīžā.
Ornitologs Ruslans Matrozis, Ginta Gailīte, Jānis Trubačs, Regīna Vasiļjeva un Iveta	Novadpētniecības materiālu vākšana un izpēte, izstāžu sagatavošana.

Romanovska	
LAD speciāliste Neldas Bailīte-Irmeja, Swedbank pārstāvis Pēteris Maksimivs, fizioterapeite Sanda Ķimse	Konsultācijas, tikšanās un nodarbības bibliotēkās
Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	
Latvijas un Igaunijas pierobežas iedzīvotāji	Vasaras saulgriežu ugunsurs pie Baltajām naktīm
Tartu Universitāte	Studenti no Tartu Universitātes, pētīja Sedas arhitektūru. Katru gadu arvien citu studentu grupu uz Sedu atved pasniedzējs, ar kuru izveidojusies laba sadarbība - vācietis Fridrihs Kulmans.
Vācijas televīzijas kanāla NDR Ostseereport	Vācijas ziņu aģentūras dpa (www.dpa.com) interesēs no 15. līdz 23.10. Sedā ieradās filmēšanas grupa, lai uzņemtu dokumentālu filmu par Latvijas ziemeļaustrumiem un Sedu. Tika filmēta bibliotēkas darba ikdiena, pilsētas vide un tās apkārtnē, iedzīvotāji. Bibliotēkas vadītāja filmēšanas gaitā darbojās kā vidutāja starp sedēniešiem un filmēšanas grupu.
Valmieras teātra vasaras festivāls	Dramaturģe Elza Marta Ruža kopā ar portugāļu kolēģi Maksu Fernandesu veidoja jauniestudējumu pilsētvidē no intervijām ar vietējiem iedzīvotājiem, izzinot pilsētas dzīves kolorītu. Bibliotēka atbalstīja izrādes tapšanas procesu. Vispirms organizatori vērsās bibliotēkā, lai noskaidrotu Sedas aktīvāko iedzīvotāju loku, ar kuriem tikties un runāt par izrādi, bibliotēkas telpās risinājās dažādas intervijas, tika meklēta informācija, kas nepieciešama jauniestudējumam.

Lai pilnveidotu pakalpojumu klāstu un kvalitāti un efektīvāk izmantotu personāla un finanšu resursus, Valmieras bibliotēka un filiālbibliotēkas plāno un īsteno sadarbību ar citām Valmieras novada pašvaldības iestādēm, valsts institūcijām, NVO un privāto sektoru.

Ilglaicīgs un nozīmīgs Valmieras bibliotēkas sadarbības partneris ir Vidzemes Augstskola, ar kuru kopā tiek uzturēta un attīstīta Valmieras Integrētā bibliotēka kā pilsētas un augstskolas apvienotā bibliotēka, sadarbība balstīta uz kopīgām interesēm un vērtībām.

Iesaistoties kultūrvides un pilsoniskās sabiedrības stiprināšanā, vietējās kopienas attīstībā un starppaaudžu dialoga veidošanā, Valmieras bibliotēka sadarbojas ar valsts un pašvaldības iestādēm, NVO un citām institūcijām – LR Ārlietu ministriju, Eiropas Komisiju, LU LFMI Latviešu folkloras krātuvi, Latviešu valodas aģentūru, UNESCO LNK, Ziemeļu Ministru padomes biroju Latvijā, pašvaldību uzņēmumu SIA “ZAAO”, Valmieras Attīstības aģentūru, Valmieras Novada fondu, Valmieras Zonta klubu, Valmieras novada pašvaldības kultūras un izglītības iestādēm, Valmieras novada pašvaldības Izglītības pārvaldi, Valmieras muzeju, Valmieras zonālo valsts arhīvu, Ukrainas Mazo pilsētu asociācijas pārstāvniecību Latvijā.

Lai līdzdarbotos nozares kopējā attīstībā, uzturētu kvalitātes standartus un veicinātu spēcīgas un vienotas bibliotēku telpas veidošanu Latvijā un Eiropā, Valmieras bibliotēka sadarbojas ar LR

Kultūras ministriju, LNB, Latvijas Bibliotekāru biedrību, KISC, Eiropas Kultūras fondu, Eiropas starptautisko inovatīvo publisko bibliotēku organizāciju "Public Libraries 2030", un Ziemeļvalstu un Baltijas valstu reģiona bibliotēku un NVO partnerības tīklu.

Jaunrades veicināšanai Cēsu ielā 4 izveidots Inovāciju kvartāls, kurā sadarbojas Vidzemes Augstskola, Valmieras Integrētā bibliotēka, Valmieras tehnikums, Valmieras Attīstības aģentūra, LIAA Valmieras biznesa inkubators, Valmieras novada pašvaldība un Vidzemes Plānošanas reģions.

- **Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām**

Sadarbībā ar Valmieras novada pašvaldību tiek īstenotas vairākas darbības. Valmieras novada pašvaldības Zīmolvedības un sabiedrisko attiecību nodaļa katru mēnesi lūdz iestādēm apkopot informāciju par īstenotajām norisēm un tās iesūtīt nodaļai, lai tās tiktu atspoguļotas Valmieras novada pašvaldības ikmēneša informatīvajā izdevumā un pašvaldības tīmekļa vietnē.

Sadarbībā ar Valmieras novada tūrisma pārvaldi un Valmiermuižas kultūras biedrību Jērcēnmuižā tika organizēts Valmieras novada muižu tīklošanās pasākums. Sadarbībā ar Valmieras novada Kultūras pārvaldi regulāri strādājam dažādas darba grupas, diskutējot, izstrādājot dokumentus, attīstības stratēģijas. Kultūras pārvalde jau trešo gadu novada kultūras darbiniekiem organizē Kultūras forumu, kad vienuviet tiek aicināti visi novada kultūras darbinieki. 2024.gadā tikšanās notika Rūjienā.

- **Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība**

Valmieras bibliotēkas ilggadēji sadarbības partneri ir Kārdlas pilsētas bibliotēka (Hijumā, Igaunija), biedrība Turku Sieviešu centrs (Turku, Somija), Ikast kultūras centrs un bibliotēka (Ikast-Brande, Dānija). Ir veiksmīga sadarbības pieredze ar minētajiem partneriem kopīgajos projektos kopš 2014. gada, pārsvarā NORDPLUS ADULT projektos, bet 2024. gadā arī Erasmus+. Galvenie mērķi ir veicināt pieaugušo neformālo izglītību, uzlabojot profesionālās kompetences bibliotekāriem, paplašinot projekta dalībnieku redzesloku. Svarīgs aspekts ir veidot starpkultūru, paaudžu un sociālās nevienlīdzības mazinošu dialogu. Tāpat svarīga ir jaunas pieredzes apkopošana un starpdisciplinārā sadarbība.

Pārrobežu sadarbības partnerībā īstenoti projekti un pasākumi Mazsalacas pilsētas bibliotēkā, Strenču pilsētas bibliotēkā, Sedas pilsētas bibliotēkā, Vecates pagasta bibliotēkā, Ipiķu pagasta bibliotēkā.

- **Bibliotēku interešu aizstāvības darbs**

Bibliotēku interešu aizstāvība ir Valmieras bibliotēkas svarīgs darba virziens. Piedaloties dažāda līmeņa aktivitātēs Latvijā un ārzemēs, Bibliotēka veicina visu Latvijas bibliotēku atpazīstamību, kā arī stiprina savu tēlu un darbinieku kapacitāti.

Valmieras bibliotēka ir vienīgā Latvijas bibliotēka, kas uzaicināta un darbojas Eiropas starptautiskās inovatīvo publisko bibliotēku organizācijas programmas "Public Libraries 2030" tīklā un ir iniciatīvas "Lighthouse Libraries" dalībniece, un jau deviņus gadus aktīvi līdzdarbojas dažādās aktivitātēs. Sanāksmēs un tikšanās reizēs apspriesto mēs vienmēr cenšamies nest tālāk visai Latvijas bibliotekārajai sabiedrībai un mūsu sadarbības partneriem, kā arī plānot savu darbu sasaistē ar Eiropas mērogā plānotiem darba virzieniem un aktualitātēm.

Turpinot veiksmīgo sadarbību ar PL2030, 2023. gadā Valmieras bibliotēka iesaistījās projektā European Citizen Science (amatierzinātne). Projekta īstenošanas laikā Bibliotēkas darbinieces Alīna Pūce un Svetlana Jodo vairākkārt piedalījušās apmācībās un tiešsaistes tikšanās reizēs kopā ar citu valstu bibliotekāriem un PL2030, apspriežot dažādus bibliotēku attīstības jautājumus un saistību ar amatierzinātni. Alīna Pūce 2024. gada oktobrī arī piedalījies projekta noslēguma pasākumā Ļubļanā, Slovēnijā, kur kopā ar PL2030, Eiropas bibliotēku pārstāvjiem un European Citizen Science Association pārstāvjiem piedalījies starptautiskā konferencē un vairākās diskusijās par publisko bibliotēku nākotni.

Bibliotēkas direktores vietniece metodiskajā darbā Olga Kronberga 2023. gada novembrī saņēma Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) trenera statusu par tēmu “Bibliotēku pakalpojumu ietekmes mērīšana, novērtēšana un demonstrēšana”. Sadarbībā ar Latvijas Bibliotekāru biedrību, kas nodrošināja ZOOM platformu tiešsaistes apmācībām, pēc IFLA izstrādātas programmas organizēti divi trīs dienu starptautiskie tiešsaistes semināri, kuru mērķis ir iepazīstināt dalībniekus ar rīkiem, kas palīdz bibliotēkām novērtēt savu darbu un bibliotēku ietekmi uz cilvēku dzīvi un sabiedrību kopumā. Atsaucoties Republikas Moldovas Nacionālās bibliotēkas aicinājumam, tiešsaistē tika organizētas apmācības Moldovas bibliotekāriem. Tajās piedalījās 43 bibliotēku nozares profesionāļi no Moldovas Nacionālās bibliotēkas, akadēmiskajām un publiskajām bibliotēkām. Turpinot Valmieras bibliotēkas sadarbību ar Ukrainas Mazo pilsētu asociāciju, apmācības par šo bibliotēku nozarei aktuālo tēmu tika piedāvātas arī Ukrainas bibliotekāriem. Lai informētu par semināra saturu un plānotajiem apmācību rezultātiem, pirms apmācību sākuma tika organizēta informatīva tikšanās, kurā piedalījās vairāk nekā 100 bibliotēku darbinieki no Ukrainas. Pēc iepazīšanās ar kursa saturu, struktūru un prasībām, ņemot vērā apmācību formātu un plānotās darba metodes, tika nokomplektēta 30 dalībnieku grupa. Neskatoties uz sarežģījumiem, strādājot kara apstākļos, ar elektrības padeves pārtraukumiem, kas saistīti ar Ukrainas elektrotīkla apšaudēm un citiem kara laika faktoriem, trīs dienu apmācību kursu pilnā apjomā pabeidza darbinieki no 25 Ukrainas bibliotēkām. Mācības īstenotas 3 dienu garumā katrai grupai (kopējais garums vienai grupai 21 stunda) viena pasniedzēja vadībā. Valmieras novada bibliotekāriem uzsākts klātienēs nodarbību cikls.

Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 24. saiets “Bibliotēka bez robežām”.

18. maijā Strenču kultūras centrā Valmieras bibliotēka sadarbībā ar Strenču pilsētas bibliotēku rīkoja Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) Vidzemes nodaļas 24. saietu “Bibliotēka bez robežām”. Strenči par saieta norises vietu bija izraudzīti, lai Vidzemes bibliotekāro sabiedrību iepazīstinātu ar jaunu Valmieras novada teritoriju, jo pēc 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas bijušā Strenču novada teritorija kļuvusi par Valmieras novada daļu. Tāpat šī tikšanās vieta un reize bija izvēlētas, lai bibliotekāri iepazītu arī vērtīgāko un interesantāko, ko piedāvā 27. Gaujas plostnieku svētki. Dalībnieki tika iepazīstināti ar projektu “Valmiera – Dinamiskā pilsēta”. Valmieras un Strenču pilsētas bibliotēkas prezentēja tēmu “Iespēju parole – bibliotēka”, akcentējot mazo bibliotēku iesaisti starptautiskajos projektos. Filozofa Raivja Bičevska izvēlēta tēmā “Kā orientēties jaunajā nepārskatāmībā? No vēsturiski un globāli ilglaicīgiem procesiem līdz nacionālām valstīm un pašvaldību kopienām” izskanēja doma par stāstu nozīmi, kas parāda dzīves nepārtrauktību. Mg. hist., Mg. art., Rīgas Stradiņa universitātes lektore un vizuālās kultūras pētniece Baiba Tetere uzstājās ar priekšlasījumu “Sadarbība kā metode: Strenču fotodarbnīcas vēsture un mantojums” un Dr. art., tradicionālās kultūras dokumentētāja un aizrautīga pētniece Ieva Vītola atklāja, kāds ir “Plostnieku stāsts”, runāja par to, kā dokumentētas viņu darba liecības. Pasākumam tika piešķirts Latvijas Bibliotekāru biedrības finansiālais atbalsts.

Filiālbibliotēku vadītāji arī saprot, ka viņi ir tie, kas savā pagastā un apvienībā pārstāv savas bibliotēkas intereses.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka. Kaut lielu daļu Valmieras bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka “nes uz saviem pleciem”, darbiniecei jābūt situāciju redzošai, vērtējošai un ietekmējošai.

Bērzaines pagasta bibliotēka. Svarīgi ir aizstāvēt tiesības uz finansējumu, lai tās varētu turpināt sniegt kvalitatīvus pakalpojumus un atjaunotus resursus. Bibliotēkai jābūt redzamai un tai būtu jāiegūst nozīme sabiedrības dzīvē. Bibliotēkai jāklūst vēl vairāk izglītojošākai – jaunas interesantas grāmatas, vērtīgi žurnāli; jāveido izstādes, jārīko pasākumi. Jāsadarbojas ar kopienām, pielāgojot pakalpojumus kopienas vajadzībām. Veiksmīgai interešu aizstāvēbai svarīgi iesaistīt sabiedrību un izmantot daudzveidīgus komunikācijas kanālus.

Jērcēnu pagasta bibliotēka. Bibliotēka un bibliotēkas pakalpojumi nav grāmatvedības EXCEL tabulas... nevar visu tikai mērīt ciparos, ja tomēr vēlamies izmērīt ciparos, tad kādēļ tiek aizmirsts, ka katrs ieguldītais cents kultūrā, kas ir arī bibliotēkas, ir jāreizina ar koeficientu 2,5 (ekonomiskā ieguvuma analīze) un tas reālais ieguvums, ko saņēmis apmeklētājs – pakalpojuma ņēmējs. Varbūt

paskatoties objektīvi, piešķirtie līdzekļi ir nevis veltīgi iztērēti, bet devuši sabiedrībai pozitīvu pienesumu, jo bibliotēka veicina starpnozaru sadarbību. Kultūra kā cilvēka ārstēšanas veids. Cilvēks vērtību ienesējs esamībā! Tas ir ļoti svarīgi, ja runājam par ilgtspējību reāli dzīvē, ne tikai uz papīra.

- **Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā**

Bibliotēkas, veicot novadpētniecības aktivitātes, ir pateicīgas par sadarbību ilggadējiem partneriem: Valmieras muzejam, LNB, LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtam, LU Latviešu valodas institūtam, UNESCO LNK Stāstu bibliotēku tīklam, Valmieras zonālajam valsts arhīvam, laikraksta “Liesma” redakcijai, ka arī vairākām privātpersonām par brīvprātīgā darba ieguldījumu.

Par sadarbības tīklu bērnu un jauniešu apkalpošanā var lasīt sadaļā “Darbs ar bērniem”

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Valmieras bibliotēka kā Reģiona galvenā bibliotēka veic metodiskā centra funkcijas 31 filiālbibliotēkai (4 pilsētu bibliotēkām, 27 pagastu bibliotēkām) un 23 Valmieras novada izglītības iestāžu bibliotēkām, pildot sekojošos darba uzdevumus: darba kvalitātes uzturēšana un attīstība novada bibliotēkās, konsultatīvais darbs, profesionālās pilnveides nodrošināšana, profesionālās informācijas aprites nodrošināšana, komunikācija ar novada pašvaldību un apvienību pārvaldēm.

Metodiskās darbības teritorija ir Valmieras novads, ietverot Brenguļu, Kauguru un Trikātas apvienību, Burtnieku apvienību, Kocēnu apvienību, Mazsalacas apvienību, Naukšēnu apvienību, Rūjienas apvienību un Strenču apvienību.

Metodiskā darba prioritātes pārskata periodā:

- profesionālās un aktuālās informācijas, metodiska atbalsta nodrošināšana novada bibliotēkām, organizējot bibliotēku darbu, ievērojot aktuālos likumdošanas aktus un Kultūras ministrijas vadlīnijas bibliotēku darbībai;
- profesionālā atbalsta sistēmas pilnveide, sabalansējot bibliotēkārās apmācības ar VPVKAC apmācībām;
- metodiskais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām;
- izmaiņas personālsastāvā, jaunu darbinieku atlase un apmācība;
- konsultatīvs atbalsts filiālbibliotēkām darbībai “Vietvārdu talkā”;
- atbalsta nodrošināšana 54 bibliotēkām Latvijas Kultūras datu portāla administratīvās vides autentifikācijas sistēmai pārejot uz vienoto pieslēgšanos izmantojot Latvija.lv

Tiek izstrādāti darbam nepieciešamie iekšējie dokumenti, rekomendācijas, metodiskie norādījumi. Filiālbibliotēkas tiek sagatavotas akreditācijām. Nodrošināta filiālbibliotēku darba rādītāju apkopošana un analīze. Katra gada sākumā novada publisko un izglītības iestāžu bibliotekāriem tiek sniegtas konsultācijas darbam ar Latvijas Kultūras datu portālu.

Valmieras bibliotēkas administrācija, metodiskie un Valmieras bibliotēkas vadošie speciālisti veic regulāras bibliotēku vizitācijas ar mērķi novērtēt bibliotēkas darbību, to atbilstību noteiktajiem standartiem un prasībām, nodrošināt vienotu bibliotēku tīkla darbību, sniegt praktisko atbalstu, lai visas bibliotēkas strādā saskaņotā veidā un piedāvā līdzvērtīgus pakalpojumus. 2024. gadā Valmieras bibliotēkas speciālisti 85 reizes apmeklēja struktūrvienības un novada izglītības iestāžu bibliotēkas,

lai pārraudzītu, konsultētu vai praktiski palīdzētu bibliotekāro darba procesu veikšanā. Regulāri, gan pēc plāna, gan pēc pieprasījuma vai vajadzības, visiem novada bibliotēku darbiniekiem tiek sniegts konsultatīvais atbalsts visās profesionālajās jomās, konsultējot arī pa tālruni vai ar e-pasta starpniecību.

Janvārī un februārī tiek veikta novadu publisko un izglītības iestāžu bibliotēku statistisko datu ievades koordinācija un pārbaude. Sakarā ar Kultūras informācijas sistēmu centra veikto Latvijas Kultūras datu portāla administratīvās vides autentifikācijas sistēmas pāreju uz vienoto pieslēgšanos izmantojot Latvija.lv, liels darba apjoms ieguldīts, nodrošinot konsultatīvo atbalstu 54 novada bibliotēkām.

Tiek koordinēta darba pārskatu rakstīšana filiālbibliotēkās, organizētas grupu un individuālās konsultācijas. Bibliotēku gada pārskati tiek saņemti un apkopoti, veidots novada bibliotēku darba teksta pārskats par iepriekšējā gada darbu, tas tiek iesniegts LNB. Gatavojot pārskatus, tiek rīkota "Apaļā galda" diskusijas. Pēdējos 3 gadus tās notiek tiešsaistē, visas filiālbibliotēkas prezentē savu darbu, analizē un apspriež aizvadītā gada rādītājus ar novada kolēģiem, atbild uz jautājumiem par darba organizāciju, dalās un pārņem labāko pieredzi, kopā plāno jauno darba gadu.

Valmieras bibliotēkas krājuma speciālisti un metodiķis veic pārraudzību filiālbibliotēku krājumu attīstībā. Katru gadu janvārī tiek veikta novada publisko un izglītības iestāžu bibliotēku krājumu uzskaites dokumentu ikgadējā salīdzināšana, pēc plāna tiek veiktas bibliotēku krājuma inventarizācijas. Tiek sniegta gan metodiskā un konsultatīvā, gan praktiskā palīdzība uz vietas bibliotēkās. Filiālbibliotēkas tiek atbalstītas, pilnveidojot komplektēšanas procesu novada apvienību ietvaros.

Tiek apzināta un kontrolēta situācija ar profesionālās pilnveides situāciju filiālbibliotēkās. Veicināta bibliotekāru akadēmiskās un profesionālās izglītības apgūšana, dalība nozares neformālās izglītības programmās.

Katru mēnesī filiālbibliotēku darbiniekiem tiek organizētas metodiskās dienas – kopīgām apmācībām, tīklošanai, attīstības plānošanai. Vienu dienu mēnesī metodiskā diena tiek organizēta

Valmieras Integrētās bibliotēkas personālam. 2024.g. oktobrī metodiskās dienas bija apvienotas kopīgai dalībai Valmieras novada Kultūras forumā, un novembrī arī tika rīkota apvienotā metodiskā diena, tradicionāli svinot Valmieras Integrētās bibliotēkas dzimšanas dienu, atzīmējot gada lielākos profesionālus sasniegumus un sveicot darba jubilārus, un īpaši godinot kolēģus, kuri šajā gadā izcēlušies ar iniciatīvu un profesionalitāti bibliotekārajā darbā.

Regulāri tiek organizētas dažāda formāta lekcijas, semināri, konferences, praktiskās apmācības, diskusijas, darba grupas. Organizēti profesionālās pieredzes apmaiņas, kultūrizglītojošie braucieni filiālbibliotēku darbiniekiem un izglītības iestāžu bibliotekāriem uz novada, Latvijas un ārvalstu bibliotēkām un kultūrvietām.

Aprīlī bija organizēts profesionālas pieredzes apmaiņas brauciens Valmieras novada izglītības iestāžu bibliotekāriem ar Ogres ģimnāzijas, Ogres Centrālās bibliotēkas un Anšlava Eglīša ekspozīcija Inciema tornī apmeklējumu, notikušās darba diskusijas ar Ogres kolēģiem. Brauciena piedalījās 21 bibliotekārs, t.sk. 15 skolu bibliotekāri.

2024. gada augustā Valmieras bibliotēka novada bibliotekāriem organizēja kultūrizglītojošo pieredzes apmaiņas braucienu uz Tartu. Tartu 2024. gadā kopā ar 19 Dienvidigaunijas pašvaldībām kļuva par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Visa gada garumā šajā reģionā tika realizēti gandrīz 1000 dažādu pasākumu. Tie visi tika organizēti saskaņā ar māksliniecisko konceptu "Izdzīvošanas māksla" un visos pasākumos tika ievērotas ilgtspējīgu pasākumu organizēšanas vadlīnijas. Tāpēc devāmies uz Tartu to piedzīvot, programmā iekļaujot Igaunijas Tautas muzeja apmeklējumu (iepazīšanās ar izstādi "Sirreālismam 100" un pārējo muzeja ekspozīciju), Lauksaimniecības muzeja Ilenurmes (Ülenurme) muižā apmeklējumu (izstāde "Veļas mašīna no bietēm", kas bija daļa no "Tartu 2024" Eiropas kultūras galvaspilsētas pamatprogrammas), Tartu pilsētas publiskās bibliotēkas apmeklējumu un

Tartu Mākslas muzeja apmeklējumu (izstāžu cikla Sirreālismam 100 2.daļa). Braucienā piedalījās 36 dalībnieki, no tiem 21 bibliotekārs (t.sk. 5 skolu bibliotekāri).

Sekmēta bibliotekāru dalība nozares organizācijās un norisēs.

Tiek pilnveidota programma, kas ļauj jauniešiem bibliotekāriem uzsākt darbu un apgūt pamatiemaņas bibliotekārā darba procesos. Organizētas “Jauno darbinieku dienas”, kurās nesen darbu uzsākušie kolēģi tiekas Valmieras Integrētajā bibliotēkā un iepazīstas ar reģiona galvenās bibliotēkas un Vidzemes Augstskolas bibliotēkas speciālistiem, darba organizāciju un darba procesiem, kā arī krājumu.

Aktīvi veiktās apmācības un konsultācijas tiešsaistes nodarbībās. Izveidoti 4 Classroom kursi, kas tiek izmantoti apmācībās: “PRIMO”, “Novadpētniecības datubāze BIS Alisē”, “Veselības pratība un informācijas resursi”, “Darbs ar Google disku”.

Veselības pratība un informācijas resursi

Pārskata periodā novada bibliotekāriem tika vadītas tiešsaistes apmācības “Veselības pratība un informācijas resursi”, izmantojot Google Classroom platformu. Kursa saturu izstrādājusi Bibliotēkas darbiniece Alīna Pūce 2021. gadā un tas balstīts uz apgūtiem LNB Kompetenču attīstības centra 24h kursiem “Medicīnas informācijas pratība”. Saturu 2024. gadā atjaunojusi Krista Abatniece-Barbina. Kursa saturs tapis laikā, kad Covid-19 pandēmija un nopietni veselības jautājumi bija neatņemama ikdienas sastāvdaļa. Taču to aktualitāte nav mazinājusies. Dažādu iemeslu dēļ kursu nebija iespējams piedāvāt bibliotekāriem uzreiz pēc tā izveidošanas, taču 2024. gadā tas tika realizēts.

Kursā apgūtie temati – kas ir veselības pratība, kā analizēt un uztvert ar veselību saistīto informāciju tīmeklī, kādi kvalitatīvi veselības informācijas ceļveži ir pieejami Latvijas bibliotēku tīmekļa vietnēs. Veselības pratība nozīmē spēju formulēt vajadzību, atrast vajadzīgo informāciju, to izgūt un izmantot. Papildus tam, svarīgi saprast arī profesionāļu sniegtās instrukcijas, tai skaitā arī zināt atbilstošos terminus. Ja cilvēkiem trūkst šo prasmju, viņi ir pakļauti lielākiem riskiem veselības jomā, viņi neizprot paši savu veselību un to, kā un kur uzzināt vajadzīgo informāciju. Bibliotekārs var veicināt iedzīvotāju veselības pratību. Šeit svarīgi nodalīt veselības pratības principus no medicīniska rakstura konsultācijām. Tās ir divas ļoti atšķirīgas lietas. Tāpat kā informācijpratības veicināšana nenozīmē dot cilvēkam konkrētus faktus, bet gan parādīt veidus, kā atrast vajadzīgo, tāpat arī veselības pratība nenozīmē dot medicīniskus padomus, bet gan parādīt cilvēkiem, kā atrast un pielietot ar veselību saistītu informāciju. Šī kursa mērķis ir izglītēt bibliotekārus par informācijas avotiem, kas mums ir pieejami un kurus varam parādīt saviem klientiem. Tāpat ar šī kursa palīdzību tika atgādināts par informācijas izvērtēšanas principiem un avotu drošīcamību.

Apmācības tika dalītas divos posmos. Pirmajā piedalījās Valmieras Integrētās bibliotēkas kolektīvs un Valmieras novada pilsētu bibliotēku darbinieki, savukārt, otrajā posmā Valmieras novada pagastu bibliotēku darbinieki. Pirms apmācībām tika vadīta ievada tiešsaistes konsultācija par Google Classroom izmantošanu un uzdevumu veikšanu. Pirmais apmācību posms noritēja divas nedēļas, savukārt, otrais posms sešas nedēļas, ņemot vērā darbinieku atvaļinājumu grafiku. Apmācību laikā Valmieras bibliotēkas darbiniece Krista Abatniece-Barbina uzraudzīja apmācību procesu, konsultēja darbiniekus un atbildēja uz jautājumiem.

Rūpējoties par atbalstu izglītības iestāžu bibliotekāriem un saiknes stiprināšanu starp publiskajām bibliotēkām un skolām, notiek sadarbība ar novada Izglītības pārvaldi. 2024. gadā, uzsākot darba gadu, tikāmies, lai vienotos par gada prioritārām tēmām un darba plānu. Ņemot vērā kopīgās gada tēmas “lasīšanas veicināšana, rakstītpratība”, Bērnu apkalpošanas nodaļas darbinieki piedalījās Valmieras novada pedagogu konferencē “Lasītprasmes, labbūtības un drošas vides nozīme un veicināšana” ar darbnīcām pedagogiem par metodikām lasītprasmes veicināšanā dažāda vecuma grupām, kā arī Valmieras novada logopēdu seminārā, informējot speciālistus par aktuālo literatūru darbā ar bērniem un jauniešiem valodas zināšanu pilnveidei. Katru mēnesi informācija par novada publisko bibliotēku norisēm skolēniem, pedagogiem un skolu bibliotekāriem tiek iekļauti izglītības

iestāžu cikloprogrammā. Atsaucoties Izglītības pārvaldes darbinieku ierosinājumam, dalījāties pieredzē par sadarbību ar pārvaldi un novada izglītības iestādēm ar Kuldīgas novada izglītības pārvaldes speciālistiem, prezentējām Valmieras bibliotēkas mācību programmas.

Reģiona un valsts mēroga pasākumu norišu koordinēšana bibliotēku jomā, projektu koordinācija, citu atbalsta pasākumu nodrošināšana bibliotēkās.

Sadarbībā ar filiālbibliotēku vadītājiem un sadarbības partneriem tiek organizētas un pārraudzītas vērīgā mēroga norises bibliotēkās visā novadā. Tiek koordinēta iesaiste Bibliotēku nedēļas aktivitātēs, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas norisēs, dažādos projektos, sniegti citi atbalsta pasākumi. Koordinētas VKKF mērķprogrammas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības”, VKKF projekts “Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās” u.c. valsts mēroga lasīšanas veicināšanas programmās. Koordinēta filiālbibliotēku iesaiste norišu ciklā “Latviešu grāmatai 500” aktivitātēs, darbs ar ANO IAM, 3TD e-grāmatu bibliotēkas popularizēšanas aktivitātes. Tiek koordinēta filiālbibliotēku iesaiste nacionālos un reģionālos novadpētniecības projektos. Veicināta filiālbibliotēku projektizstrāde, iesaiste starptautiskajos projektos un iniciatīvas. Organizēta un veicināta novada bibliotēku iesaiste Valmieras bibliotēkas piedāvātajās lasīšanas veicināšanas programmās.

Pildām saistības kā AKKA/LAA licences ņēmējs, iesniedzot atskaiti par visiem Valmieras bibliotēkas un filiālbibliotēku rīkotajiem pasākumiem, kuru programmās ietverti autoru darbi.

Tabula “Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits (no tiem skolu bibliotekāri)	Stundu skaits
1.	6.-10.01.	tiešsaistē un klātienē/ pēc grafika	Krājumu uzskaites dokumentu ikgadēja salīdzināšana 31 filiālbibliotēkai	31	31
2.	15.-26.01	tiešsaistē un klātienē/ pēc grafika	Individuālas pārrunas ar novada bibliotēku darbiniekiem, izvērtējot 2023. gada darbu	59	30
3.	17.01.	tiešsaistē	Tiešsaistes seminārs filiālbibliotēku darbiniekiem. Tēma: statistikas datu ievade. Latvijas digitālajā kultūras kartē, pārskatu sagatavošana.	30	2
4.	20.-24.01	tiešsaistē un klātienē/pēc grafika	Krājumu uzskaites dokumentu ikgadēja salīdzināšana 23 izglītības iestāžu bibliotēkām	21 skolu bibliotekārs	23
5.	25.01	VIB	VIB metodiskā diena.	27	4
6.	janvāris-februāris	tiešsaistē	Individuālas konsultācijas izglītības iestāžu bibliotekāriem par statistikas sagatavošanu un ievadi LDKK	20	5

7.	janvāris- februāris	tiešsaistē	Individuālās tiešsaistes konsultācijas filiālbibliotēku vadītājiem par statistikas datu ievadi Latvijas digitālajā kultūras kartē un teksta pārskatu sagatavošanu	31	15
8.	6.- 7. 02	tiešsaistē	“Apaļā galda” diskusijas visu filiālbibliotēku vadītājiem un VB speciālistiem, izvērtējot iepriekšējā gada darbu.	50	13
9.	21.02.	Valmieras novada apvienības	Filiālbibliotēku metodiskā diena. Tikšanās apvienībās	38	4
10.	13.03	Sigulda	Organizēta novada bibliotekāru dalība Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru lasītpatikas forumā Siguldā	14	7
11.	15.03	tiešsaistē	Sadarbībā ar Valmieras novada pašvaldību organizēts tiešsaistes informatīvais seminārs par pašvaldības pakalpojumu sniegšanu bibliotēkās.	13	1
12.	20.03	tiešsaistē/ VIB	Seminārs filiālbibliotēku un izglītības iestāžu bibliotekāriem. “Jauno darbinieku diena”(13)	35	6
13.	21.03	VIB	VIB metodiskā diena	23	4
14.	27.03	tiešsaistē	Valmieras bibliotēkas tiešsaistes informatīvā stunda novada bibliotekāriem. VIB tīmekļa vietne	41	1
15.	10.04	Valmiera-Ogre-Inciems-Valmiera	Profesionālās pieredzes apmaiņas brauciens Valmieras novada izglītības iestāžu bibliotekāriem (Ogres ģimnāzija, Ogres Centrālā bibliotēka, Anšlava Eglīša ekspozīcija Inciema tornī)	21 (15)	
16.	17.04	VIB	Seminārs - apmācības filiālbibliotēku darbiniekiem “Bibliotēkas pakalpojumu ietekmes mērīšana, novērtēšana un demonstrēšana”	30	4
17.	23.04	Rīga	Organizēta novada bibliotekāru dalība Latvijas bibliotekāru kongresā Rīgā	18	7
18.	14.05.24 , 16.05.24	tiešsaistē	Tiešsaistes konsultatīvā stunda izglītības iestāžu bibliotekāriem BIS ALISE - Mācību gada beigās veicamie darbi, lasītāju reģistrēšana un citi jautājumi	20	2
19.	25.04	VIB	VIB metodiskā diena	25	3

20.	15.05	Vecate, Sēļi, Mazsalaca	Filiālbibliotēku metodiskā diena. Izbraukuma seminārs. Vecates un Mazsalacas bibliotēku apmeklējums. Pasākums "Pamanīt grāmatu. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā" LG500 cikla ietvaros	80	6
21.	18.05	Strenči	Organizēta novadu bibliotekāru dalība LBB Vidzemes nodaļas vasaras saietā-konferencē "Bibliotēka bez robežām"	60	
22.	30.05	VIB	VIB metodiskā diena. Praktiskais treniņš apkalpošanas darbiniekiem.	14	2
23.	21.08.	Igaunija, Tartu	Profesionālās pilnveides kultūrizglītojošs brauciens uz Eiropas kultūras galvaspilsētu Tartu	36 dalībnieki, no tiem 21 bibliotekārs, t.sk. 5 skolu	8
24.	23.08.	Valmieras Kultūras centrs, Valmieras 5.vidusskola	Sadarbība ar Valmieras novada Izglītības pārvaldi dalība skolotāju konferencē, 2 darbnīcu satura izstrādāšana un vadīšana pedagogiem.	konferenc es dalībnieki	3
25.	16.09	tiešsaistē	Konsultācijas stunda izglītības iestāžu bibliotekāriem. Aktualitātes darbā ar BIS Alise, VIB jaunās un aktualizētas mācību programmas skolēniem.	24 skolu bibliotekāri	2
26.	18.09.	Ramata	Filiālbibliotēku metodiskā diena. Izbraukuma seminārs. Ramatas bibliotēkas apmeklējums. Seminārs Ramatas Kultūrtelpā novadpētniekiem un bibliotekāriem "Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās".	50 bibliotekāri+ 35 citi interesenti	
27.	16.10.	Rūjiena	Organizēta novada bibliotekāru dalība novada Kultūras forumā Rūjienā.	62	6
28.	17.10	tiešsaistē	Sadarbībā ar Valmieras novada pašvaldību organizēts tiešsaistes informatīvs seminārs par pašvaldības pakalpojumu sniegšanu bibliotēkās.	16	1,5
29.	6.11.		Organizēta Vidzemes bibliotēku katalogizācijas speciālistu dalība LNB mācībās "Padziļināts UDK praktikums"	16	4
30.	13.11	VIB	Kuldīgas izglītības pārvaldes darba vizīte. Mācību programmu prezentācija.	10	1

31.	21.11.	Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola	Seminārs Valmieras novada izglītības iestāžu bibliotekāriem. 2024. un 2025. gadu pārskats, darba plānošana, aktualitātes, ieplānotie notikumi. Darbs ar BIS Alise. Aktualitātes darbā ar bērniem un jauniešiem. Darba organizācija Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolā un bibliotēkā. Radošā meistarklase.	19	3
32.	28.11	VIB	VIB un filiālbibliotēku darbinieku apvienotā metodiskā diena. Gada temats novadpētniecībā - vietvārdi. Izstādes "Spēle ar vietvārdiem - Paralēlā pilsēta" atklāšana.	60	4
33.	13.12.	tiešsaistē	Seminārs Valmieras novada izglītības iestāžu bibliotekāriem	19 skolu bibliotekāri	2
34.	2024.g.	Google Classroom	Praktiskās apmācības novada bibliotekāriem par darbu ar bibliotēku resursiem. VB Classroom kursu apguve	40	
35.	2024.g.	VIB, filiālbibliotēkas, tiešsaistē	Jauno darbinieku apmācība uzsākot darbu (VB 5, filiālbibliotēkās 5), vai stājoties jaunajā amatā (VB 1, filiālbibliotēkās 2)	13	!
36.	2024.g. pēc grafika	tiešsaistē un klātie	Konsultācijas filiālbibliotēku un izglītības iestāžu bibliotēku darbiniekiem krājuma uzskaites jautājumos	20	10
37.	2024.g.		Vizitācijas Valmieras filiālbibliotēkās un izglītības iestāžu bibliotēkas	85	~140

Vislabāk nodrošināto metodisko atbalstu var novērtēt filiālbibliotēku kolēģes:

Strenču pilsētas bibliotēka: Stiprināta un attīstīta uz sadarbību rosinoša un inovatīva Valmieras pilsētas bibliotēkas vadības pārvaldes un sadarbības stratēģija.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Valmieras bibliotēkas vadības metodisko un konsultatīvo darbu raksturo ieinteresētība, atbildība, izcila darbaspējas un mērķtiecība.

Ēveles pagasta bibliotēka: No metodiskā darba veicējiem jūtama liela atbildība pret veicamajiem darba pienākumiem. Aktuālās problēmas un jautājumi tiek risināti operatīvi, meklējot labāko risinājumu.

Brenguļu pagasta bibliotēka: VB nodrošina kvalitatīvu un motivējošu pārraudzību pār galvenajiem darba virzieniem, sekojot līdzi darbinieku tālākizglītībai un rosinot pilnveidoties.

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka: Laikā, kad bibliotēkas transformējas un parādās jauni darbības virzieni, pateicoties Valmieras bibliotēkas ilgstošai metodiskai vadībai, visas Valmieras novada bibliotēkas ir radošas un varošas mūsdienu mainīgajā pasaulē. Par Valmieras bibliotēkas metodiskā darba veikumu varam runāt ne tikai tagad, kad pēc administratīvi teritoriālās reformas esam Valmieras bibliotēkas struktūrvienības, bet jau sen, kad Valmieras bibliotēka uzsākusi metodisko vadību pār apkārtnes novadu bibliotēkām. Šajā gadā priekšplānā izvirzījušies izaicinājumi,

ko nes Vienoto Klientu Apkalpošanas Centru izveide, bet līdzšinējie bibliotēku attīstības jautājumi nav nekur pazuduši. Paralēli izglītības, savstarpējās pieredzes apmaiņas un tiešu profesionālu jautājumu risinājumam Valmieras bibliotēka veicina bibliotekāru savstarpējo komunikāciju un kopības izjūtu.

Valmieras pagasta bibliotēka: Reģiona galvenās bibliotēkas metodiskā un konsultatīvā darba vērtējums filiālbibliotēkas vadītāja skatījumā ir vērtējams kā pozitīvs, notiek regulārs speciālista profesionālās kvalifikācijas celšanas monitorings. Kvalitatīvs atbalsts dažādu problēmsituāciju un problēmjaudājumu risināšanā sniegts savlaicīgi. Sniegtas visas nepieciešamās uzziņas, informatīvs un praktisks atbalsts no administrācijas, nodaļu vadītājiem. Regulāri ikmēneša metodisko dienu semināri, lekcijas un izglītojošie pasākumi ir pārdomāti, daudzpusīgi, darba kvalitāti paaugstinoši.

Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēka: Metodiskais un konsultatīvais darbs ir bijis ļoti veiksmīgs. Valmieras bibliotēkas kolēģes ir ļoti erudītas, profesionālas un laipnas, kas palīdz uzlabot Rubenes bibliotēkāres darba kvalitāti. Vienmēr par visiem jautājumiem tika saņemta profesionāla palīdzība un daudzi neskaidrie jautājumi konstruktīvi risināti. Visi semināri un apmācības tika laikus izziņotas, apmācības vienmēr bija ļoti kvalitatīvi un pārdomāti noorganizētas. Ļoti patika, ka tika aptvertas dažādas aktuālas tēmas un ka norises notika dažādās vietās, kas ļāva iepazīt jaunas kultūras vietas Valmieras novadā.

Bērzaines pagasta bibliotēka: Metodiskais darbs Valmieras novadā ir vienmēr bijis uz augstākās līnijas, nu manā skatījumā jānovērtē uz augstāko. Semināri pilnvērtīgi ne tikai darbam, bet arī sirdij, nekad neliekas, ka ir veltīgi pavadīta diena. Metodiskās dienas ir labi sagatavotas, par interesējošām tēmām, par aktuāliem darba jautājumiem, vienmēr zinām, kas notiek LNB. Vienmēr profesionālajai pilnveidei tiek piedāvāti tiešsaistes un klātienē semināri, kā arī sūtīti nozares piedāvājumi mācību kursiem. Tā kā katram ir iespēja pilnveidoties sev pieņemamā tematā un interesēs.

Sedas pilsētas bibliotēka: Reģiona galvenās bibliotēkas metodiskais un konsultatīvais darbs vērtējams kā teicams. Regulāri tiek organizētas metodiskās dienas, uz kurām tiek aicināti gan bibliotēkas speciālisti, gan speciālisti no dažādām pašvaldības iestādēm, kuri iepazīstina ar aktualitātēm un sniedz praktiskās apmācības. Valmieras novada galvenās bibliotēkas darbinieki ir vienmēr pieejami un atsaucīgi aktuālo jautājumu risināšanā. Ļoti iedvesmojoši un vērtīgi bijuši vairāki pieredzes apmaiņas izbraukuma semināri.

Kocēnu pagasta bibliotēka: Apaļā galda diskusijas, kad katra novada bibliotēka prezentē aizvadītā gada darbu, ir lieliska iespēja ne tikai uzzināt par kolēģu veikumu, bet arī iespēja iedvesmoties, dalīties ar idejām un pieredzi, plānojot jau nākamo darba periodu.

Naukšēnu pagasta bibliotēka: Valmieras bibliotēkas speciālisti veic regulāru metodisko darbu, rīko apmācības gan klātienē, gan tiešsaistē, kas paplašina un vērs dziļumā darbinieku esošās zināšanas bibliotekārā darba jomā, darbā ar datu bāzēm, bibliotēkas sistēmu u.c., vērs uzmanību uz aktualitātēm un izmaiņām sadarbībā ar pašvaldību un tās nodaļām. Tiek veicināta sadarbība starp filiālbibliotēkām, metodiskās dienas periodiski organizējot kādā no tām, ļaujot iepazīt vienu otru darba vietu, darba stilu un rast savstarpējās sadarbības punktus. Apmācību un atbalsta iespējas stiprina katra iesaistītā darbinieka kapacitāti un bibliotēku tīklu kopumā, veidojot pozitīvu bibliotēku tēlu novadā.

Zilākalna pagasta bibliotēka: Reģiona galvenās bibliotēkas metodisko un konsultatīvo darbu vērtēju kā izcilu. Visi īstenotie profesionālās pilnveides pasākumi bijuši interesanti un nepieciešami, jo mēs ne tikai papildinām zināšanas, pilnveidojam prasmes, uzlabojam kompetences, bet arī gūstam iedvesmu darboties aktīvāk. Liels atbalsts dažādās situācijās – individuāla metodiskā palīdzība, koordinēšana dažādu bibliotēkas procesu veikšanā, konsultācijas un informatīvais atbalsts attiecīgi interesējošiem jautājumiem. Kas ir ļoti svarīgi – notiek bibliotēku interešu aizstāvēšana pie budžeta apspriešanas un piešķiršanas.

Vecates pagasta bibliotēka: Valmieras bibliotēkas metodiskais un konsultatīvais atbalsts Vecates pagasta bibliotēkai ir ārkārtīgi būtisks. Ikvienā jautājumā ir pie kā vērsties, un ātri tiek saņemta

atbilde. Laikā, kad nestrādāja “Alise”, Ilonas Budules ziņojumi par statusu un risinājumiem bija operatīvāki nekā armijā. Ja sanāk apmaldīties HOP vai citos lietvedības vai grāmatvedības līkločos, Diāna Rozenblate vienmēr palīdz ar padomu un mieru. Arī tad, ja Vecates bibliotēka neuzmanības dēļ ir pasūtījusi absurdi dārgus ekoloģiskos atkritumus maisus, Diāna atradīs risinājumu. Līga Vītola vienmēr palīdzēs ar padomu par kādu konkrētu izdevumu vai sarūpēt aizraujošu SBA grāmatu kopu no Valmieras bibliotēkas. Anita Apine vienmēr aizraus ar vērtīgiem pasākumiem un iesaistīsies kopīgās avantūrās, realizējot bibliotēku kultūras dzīvi. Atbalsts no direktores Daigas Rokpeldes un vietniecēm Olgas Kronbergas un Egitas Šaicānes jūtams ik uz soļa. Pārskatu tabulas par pasākumiem, profesionālo pilnveidi, konsultācijām un citi piedāvātie darba instrumenti lieliski palīdz organizēt darbu, kas īpaši labi redzams, gatavojot gada pārskatus. Vienmēr ir laicīga un precīza komunikācija par gaidāmajiem semināriem, veicamajiem darbiem un jaunumiem bibliotēku darbā. Pāri visam vienmēr cilvēcisks siltums un inteligence, kas mūsdienās ir vērtīgāks par visu.

Valmieras bibliotēkai, nodrošinot metodisko atbalstu, svarīgi gūt atgriezenisko saiti. Tā šogad no vienas filiālbibliotēkas vadītājas bija saņemts metodiska darba vērtējums “apmierinoši”, un tas mums ir signāls, ka jābūt sarunai, lai saprastu, vai iespējams darbu vēl uzlabot.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības**

Kā viena no metodiskā darba problēmām – vadošo darbinieku kapacitāte un sistēmiskums, nodrošinot apmācību un atbalstu liela jauno darbinieku skaitam bez profesionālās izglītības un specifiskām zināšanām un kompetencēm. Lai to risinātu, ir būtiska strukturēta apmācību programma, un iespēja to pielāgojot darbinieku attīstības vajadzībām, un pie tādas programmas izveides mēs strādājam. Jaunie darbinieki viena darbinieka bibliotēkās atzīst, ka izjūt nepieciešamību pēc vēl lielāka pieredzējušu darbinieku atbalsta klātienē, uz vietas bibliotēkā, bet vienlaikus norāda, ka “lai būtu iespējams apvienot darba pienākumu izpildi ar profesionālās pilnveides procesa norisi, svarīgi saglabāt elastību apmācību procesā, lai nepārslogotu darbiniekus ar pārmērīgu informāciju, kas, ņemot vērā bibliotēkas jomas daudzveidību, var būt grūti uztverama”.

Domājot par metodiskā darba speciālistu profesionālās pilnveides vajadzībām, varam atzīmēt:

- būtiski sistematizēt un sniegt norādījumus RGB darbam ar izglītības iestāžu bibliotēkām;
- aktuāls jautājums par bibliotēku darbinieku profesionālo kompetenču novērtējuma metodēm metodiķu darbam;
- nepieciešams lielāks nozares vadošo speciālistu atbalsts, konsultējot krājuma jautājumos par esošajā politiskajā situācijā diskutabliem izdevumiem.

Pielikumi

Pielikums Nr.1. "Tehnoloģiskais nodrošinājums. Valmieras bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Kopā	Vērtējums (kurā gadā iegādāta)
Stacionārie datori	24	29	53	2012. - 1 2013. - 6 2014. - 5 2015. - 1 2016. - 18 2017. - 1 2018. - 3 2019. - 3 2023. - 10 2024. - 5
Portatīvie datori	26	28	54	2013. - 2 2014. - 2 2015. - 26 2017. - 4 2018. - 3 2019. - 1 2020. - 7 2021. - 3 2023. - 1 2024. - 5
Planšetes	1	14	15	2015. - 9 2016. - 5 2019. - 1
iPad planšetdatori	6		6	2019. - 3 2021. - 2 2024. - 1
Multifunkcionālās iekārtas	2	Klienti izmanto Valmieras Integrētās bibliotēkas kopētavu (inventārs atrodas ViA uzskaitē)		2009. - 2
Skeneris novadpētniecības materiāliem	1			2024. - 1
Printeri	2	Klienti izmanto Valmieras Integrētās bibliotēkas kopētavu (inventārs atrodas ViA uzskaitē)		2013. - 1 2014. - 1
Kopētājs	3	Klienti izmanto Valmieras Integrētās bibliotēkas kopētavu (inventārs atrodas ViA uzskaitē)		2005. - 1 2018. - 1 2023. - 1
Palielināšanas iekārta		1	1	2009.
Telelupa		1	1	2009.
Xbox		1	1	2015.

Digitālā fotokamera	2		2	2013. 2018.
Balss pastiprināšanas iekārta	1		1	2017.
Oculus Rift brilles		2	2	2015.
Viedtālrunis	5		5	2018. - 1 2020. - 1 2021. - 2 2023. - 1
Projektors	4	4	2013. - 1 2014. - 1 2017. - 1 2018. - 1	
Projektoru ekrāni	4	4	2014. - 1 2015. - 1 2017. - 1 2018. - 1	
Dokumentu smalcinātājs	1		2019. - 1	
Grāmatu nodošanas iekārta	1	1	2021. - 1	
Grāmatu pakomāts	1	1	2022. - 1	
Serveris	1	1	2020. - 1	

Pielikums Nr. 2. "Tehnoloģiskais nodrošinājums. Filiālbibliotēku iekārtas un aprīkojums".

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Kopā	Vērtējums (kurā gadā iegādāta)
Stacionārie datori	42	102	144	2006. - 1 2008. - 3 2012. - 1 2013. - 1 2014. - 2 2015. - 27 2016. - 12 2017. - 15 2018. - 3 2019. - 6 2020. - 16 2021. - 7 2022. - 5 2023. - 27 2024. - 13 Nav informācijas - 5
Portatīvie datori	27	-	27	2012. - 1 2013. - 1 2018. - 1 2020. - 2 2021. - 7 2022. - 5 2023. - 6 2024. - 3 Nav informācijas - 1
Planšetes	2	2	4	2015. - 1 2017. - 1 2023. - 2
Multifunkcionālās iekārtas	24	33	57	2006. - 2 2013. - 2 2014. - 4 2015. - 4 2016. - 3 2017. - 7 2018. - 5 2019. - 2 2020. - 2 2021. - 6 2022. - 3 2023. - 14 2024. - 1 Nav informācijas - 2
Skeneri	3	1	4	2012. - 1 2022. - 1 2024. - 1 Nav informācijas - 1
Printeri	9	5	14	2009. - 1 2010. - 1 2011. - 1 2013. - 1 2015. - 1 2016. - 1 2018. - 1 2021. - 4 2022. - 1 2023. - 1 2024. - 1
Kopētāji	2	3	5	2004. - 1

				2013. - 1 2015. - 2 Nav informācijas - 1
Projektori	5	1	6	2007. - 1 2008. - 1 2016. - 1 2021. - 1 2023. - 1 Nav informācijas - 1
Viedtālruni	32	-	32	2016. - 1 2019. - 1 2021. - 19 2022. - 7 2023. - 2 Nav informācijas - 2
Laminatori	18	6	24	2012. - 1 2016. - 1 2018. - 1 2019. - 1 2020. - 1 2021. - 5 2022. - 2 2023. - 4 2024. - 4 Nav informācijas - 4
Iesiešanas iekārtas ar plastmasas spirālēm	2	1	3	2006. - 1 2023. - 1 Nav informācijas - 1
Fotoaparāti	4	-	4	2011. - 1 2013. - 1 2020. - 1 2021. - 1
Elektroniska video lupas	1	2	3	2022. - 2 2024. - 1
Televizori	1	1	2	2013. - 1 2024. - 1
Dokumentu kameras	-	12	12	2023. - 12
E-grāmatu lasītāji	-	1	1	2023. - 1

Laikraksts Liesma

1.Dreimane, Lolita. Lasi, vērtē un laimē! : [par "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2023" vērtēšanas noslēdzošo posmu Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā] / Lolita Dreimane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.4 (2024, 10.janv.), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025.] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/01/10/lasi-verte-un-laime>

2.Bulmeistare, Zane. Lasītpriekam pievērš uzmanību : [par diskusiju par lasīšanas veicināšanu un tiešsaistes lasīšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Zane Bulmeistare // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.4 (2024, 10.janv.), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/01/10/lasitpriekam-pievers-uzmanibu>

3.Dukure, Ilona. Ar 500 grāmatām kabatā jeb e-grāmatas piecu gadu jubileja : [par e-grāmatas vēsturi, jubilejas svinībām un dalībniekiem Valmieras bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; fotogr. Monta Badūne ; tekstā stāsta direktore Daiga Rokpelne // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.6 (2024, 16.janv.), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/01/16/ar-500-gramatam-kabata-jeb-e-gramatas-piecu-gadu-jubileja>

4.Dukure, Ilona. Ar 500 grāmatām kabatā jeb e-grāmatas piecu gadu jubileja : [par e-grāmatas jubilejas sarīkojumu Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; fotogr. Monta Badūne ; tekstā stāsta pasākuma viesņa, Eiropas Parlamenta deputāte Dace Melbārde, izdevniecības "Zvaigzne ABC" valdes priekšsēdētāja Vija Kilbloka, Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne un e-grāmatu vēstnese, metodiķe Olga Kronberga - Kļūda iespiestā gada numerācijā - 2023. // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.8 ([2024], 19.janv.), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/01/19/ar-500-gramatam-kabata-jeb-e-gramatas-piecu-gadu-jubileja>

5.Dukure, Ilona. Ceļojums laikā, telpā un cilvēkos : [par norvēģa Riharda Beruga grāmatas "Vara un ticība. Ceļojums uz skaistākajām baznīcām un klosteriem Eiropas austrumos" prezentāciju Valmieras Integrētajā bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; fotogr. Anita Apine ; tekstā stāsta grāmatas autors, viens no Vidzemes Augstskolas dibinātājiem R. Berugs - Kļūda iespiestā gada numerācijā - 2023. // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.11 ([2024], 26.janv.), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/01/26/cejojums-laika-telpa-un-cilvekos>

6.Pūce, Alīna. Ko Valmieras novada iedzīvotājiem nozīmē bibliotēka? : [par Valmieras bibliotēkas lietotāju aptaujas par bibliotēkas darbību un pakalpojumiem rezultātiem] / Alīna Pūce // Liesma. - (Piel. "Valmierietis"). - ISSN 1691-0397. - Nr.13 (2024, 31.janv.), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/01/31/ko-valmieras-novada-iedzivotajiem-nozime-biblioteka>

7.Cukurs, Jūlijs. Katra balss būs svarīga : [par tikšanos ar Eiropas parlamenta deputātu kandidātiem Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Jūlijs Cukurs ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta Nacionālās apvienības pārstāvis Jānis Grasbergs, Kustības PAR pārstāve Inese Voika, Zaļo un Zemnieku savienības pārstāvis Harijs Rokpelnis, Jaunās konservatīvās partijas pārstāvis Tālis Linkaits un Latvijas attīstībai pārstāvis Artis Pabriks // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.17 (2024, 9.febr.), [1.],12.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/02/09/katra-balss-bus-svariga>

8.Lāce, Antra. Zelta gaudi, alfa un omega : [par novadpētniecības darbu bibliotēkās, digitālā satura veidošanu un stāstnieku kustību] / Antra Lāce ; fotogrāfe Alīna Pūce ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas vecākā bibliotekāre, novadpētniecības darba eksperte Agita Lapsa // Liesma. - (Piel.

"Valmierietis"). - ISSN 1691-0397. - Nr.25 (2024, 28.febr.), 14.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/02/28/zelta-graudi-alfa-un-omega>

9.**Lāce, Antra.** Iedvesmas brīži : [par Valmieras "Zonta" kluba balvas - svečtura - rozes pasniegšanu Valmieras tehnikuma direktorei Vinetai Melngāršai par nozīmīgu ieguldījumu vietējās sabiedrības attīstībā] / Antra Lāce ; fotografēja Zane Bulmeistare un Regīna Šalte ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne un balvas saņēmēja V. Melngārša // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.30 (2024, 12.marts), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - <https://news.lv/Liesma/2024/03/12/iedvesmas-brizi>

10.**Močs, Dzintars.** Valmierā tiekas remigranti uzņēmēji : [par topošo un esošo uzņēmēju tikšanos Valmieras integrētajā bibliotēkā un grantu konkursu uzņēmējdarbības atbalstam remigrantiem] / Dzintars Močs ; tekstā stāsta uzņēmēja, vitrāžu māksliniece Ilze Apine, reģiona remigrācijas koordinatore Inga Madžule, u.c. // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.41 (2024, 10.aprīlis), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/10/valmiera-tiekas-remigranti-uznemeji>

11.**Bulmeistare, Zane.** Valmierā apskatāma "Eiropas kultūras galvaspilsētas Tartu 2024" mākslas mini galerija : [par Valmieras integrētās bibliotēkas un Vidzemes Augstskolas vestibilā apskatāmo izstādi] / Zane Bulmeistare // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.45 (2024, 19.aprīlis), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/19/valmiera-apskatama-eiropas-kulturas-galvaspilsetas-tartu-2024-makslas-mini-galerija>

12.**Lāce, Antra.** Vietvārdu burvība : [par Valmieras Integrētās bibliotēkas dalību Eiropas līmeņa projektā "Eiropas amatierzinātne" un projekta aktivitāti - vietvārdu vākšanu novadā] / Antra Lāce ; fotogrāfs Mihails Ignats ; tekstā stāsta bibliotēkas novadpētniecības darba eksperte Agita Lapsa // Liesma. - (Piel. "Valmierietis"). - ISSN 1691-0397. - Nr.49 (2024, 30.aprīlis), 14.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/30/vietvardu-burviba>

13.**Gredzena, Sandra.** Pieredzes apmaiņas brauciens uz Ogres bibliotēkām : [par Valmieras novada skolu bibliotēkām un Valmieras integrētās bibliotēkās bibliotēkām kopīgo ekskursiju un redzēto] / Sandra Gredzena // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.50 (2024, 3.maijs), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/03/pieredzes-apmainas-brauciens-uz-ogres-bibliotekam>

14.**SIF Vienas pieturas aģentūra iebrāucējiem paplašina darbību Vidzemes reģionā** / materiāla sagatavotājs [aut. nez.] ; tekstā par Valmieras bibliotēkas direktores Daigas Rokpelnas dalību diskusijā "Kas mums jādara, lai iebrāucēji nebūtu bieds mūsu līdzšinējam dzīvesveidam?" // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.50 (2024, 3. maijs), 12. lpp. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/03/sif-vienas-pieturas-agentura-iebraucejiem-paplasina-darbibu-vidzemes-regiona>

15.**Auniņa, Anita.** "Sekretiki", klope ar stencēniešiem un citi Sedas pagalmu stāsti : [par Valmieras bibliotēkas novadpētnieces Agitas Lapsas vadīto stāstnieku pulcēšanos Valmieras novada Sedas bibliotēkā] / Anita Auniņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.55 (2024, 17.maijs), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/17/sekretiki-klope-ar-strenceniesiem-un-citi-sedas-pagalmu-stasti>

16.**Lapsa, Agita.** Aicina 7. Vidzemes stāstnieku festivāls "Stāsti krēslā" / Agita Lapsa, festivāla koordinatore // Liesma.- ISSN1691-0397. - Nr.56 (2024, 21. maijs), 7. lpp. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/21/aicina-7-vidzemes-stastnieku-festivals-stasti-kresla>

- 17.**Dukure, Ilona.** Vērs skatus uz ģimeņu labbūtību kā valstiskas nozīmes prioritāti : [par diskusiju Valmieras integrētajā bibliotēkā, dalībniekiem un saturu] / Ilona Fērmane ; fotografēja Ārija Romanovska ; tekstā stāsta Vidzemes Lielo ģimeņu biedrības līdzdibinātājs Andis Apsītis, Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Valmieras novada mērs Jānis Baiks, Madonas novada mērs Agris Lungevičs un Latvijas Daudzbērnu ģimeņu apvienības vadītāja Elīna Treija // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.57(2024, 22.maijs), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/22/vers-skatus-uz-gimenu-labbutibu-ka-valstiskas-nozimes-prioritati>
- 18.**Dreimane, Lolita.** Grāmatu superspēks un Lasīšanas Čempions! : [par Nacionālās Skalās lasīšanas sacensībām Valmieras novada skolās un bibliotēkās, finālu un uzvarētājiem] / Lolita Dreimane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.57 (2024, 22.maijs), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/22/gramatu-superspeks-un-lasisanas-cempions>
- 19.**Jēkabsone, Elva.** Pamanīt grāmatu : [par pasākumu Sēļu muižā "Pamanīt grāmatu. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā" Valmieras novada publisko bibliotēku darbiniekiem un interesentiem] / Elva Jēkabsone ; fotografēja Ārija Romanovska ; tekstā stāsta mākslas zinātniece Ingrīda Burāne, grāmatu ilustratore Agija Staka un mākslinieks Valdis Villerušs // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.57 (2024, 22.maijs), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/22/pamanit-gramatu>
- 20.**Dukure, Ilona.** Ar Somiju kopīga pagātne un šodiena : [par somu jēgeriem veltītas izstādes atklāšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; fotografēja Ārija Romanovska ; tekstā stāsta Latvijas Nacionālā arhīva ekspertes Meldra Usenko un Antra Mazūra, Somijas premjerministrs Peters Orpo un un Ministru prezidente Evika Siliņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.60 (2024, 29.maijs), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/29/ar-somiju-kopiga-pagatne-un-sodiena>
- 21.**Jēkabsone, Elva.** Stāstu festivāls : [par septīto Vidzemes stāstnieku festivālu Valmierā un Vaidavas, Kauguru un Valmieras pagasta kultūrvietās] / Elva Jēkabsone ; autores fotogrāfija ; tekstā stāsta festivāla koordinatore, Valmieras bibliotēkas vecākā bibliotekāre Agita Lapsa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.60 (2024, 29.maijs), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 09 01 2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/29/stastu-festivals>
- 22.**Birzkope, Ilva.** Latvijas Bibliotēkāju biedrības Vidzemes nodaļas 24. saiets aizritējis ar iedvesmojošu programmu : [par saietu "Bibliotēka bez robežām" Valmieras novada Strenčos, programmu un dalībniekiem] / Ilva Birzkope ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne, vietniece metodiskajā darbā Olga Kronberga, Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja Alīna Pūce un Strenču pilsētas bibliotēkas vadītāja Inguna Dukure ; fotografēja Laura Zaula // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.61 (2024, 31.maijs), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/31/latvijas-bibliotekaru-biedribas-vidzemes-nodalas-24-saiets-aizritejis-ar-iedvesmojosu-programmu>
- 23.Īstenotas apmācības bibliotēku darbiniekiem no Moldovas un Ukrainas : [par īstenotajām tiešsaistes apmācībām 43 bibliotēku nozares profesionāļiem] / Valmieras novada bibliotēka ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne, dalībnieces Lesja Ciba, Galina Davidic un Mariana Goncear // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.89 (2024, 7.aug.), 3.lpp. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/08/07/istenotas-apmacibas-biblioteku-darbiniekiem-no-moldovas-un-ukrainas>

24.Par viņiem vislabāk runā viņu darbi : [par Vidzemes plānošanas reģiona un Europe Direct Vidzeme rīkoto pasākumu "20 personības 20 gados"] / materiālu sagatavoja Māra Rone ; fotografēja Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.94 (2024, 20.aug.), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/08/20/par-viniem-vislabak-runu-vinu-darbi>

25.**Treimanis, Toms.** Varam lepoties ar bagātīgu mantojumu : [par kultūrvēsturisko mantojumu, populārākajiem dabas un tūrisma objektiem : saruna ar Valmieras novada pašvaldības Tūrisma pārvaldes vadītāju] / Toms Treimanis ; pierakstīja Valentīna Brūniņa ; Tekstā par Agitas Lapsas un Ramatas puses ļaužu paveikto kultūrvēsturisko objektu izpētē // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.103 (2024, 10.sept.), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese:

<https://news.lv/Liesma/2024/09/10/varam-lepoties-ar-bagatigu-mantojumu>

26.Rakstīts mūžībai jeb sākušās Dzejas dienas : [par plānotajiem Dzejas dienu pasākumiem Valmieras un novadu bibliotēkās un citās kultūras iestādēs] / materiāla sagatavotājs [aut. nez.] ; tekstā stāsta dzejnieces Daina Sirmā un Inga Ērika Pētersone // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.105 (2024, 13.sept.), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/13/rakstits-muzibai-jeb-sakusas-dzejas-dienas>

27.**Dukure, Ilona.** Deviņas pasaules : [par Dzejas dienu pasākumu Valmieras bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; fotogrāfe Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.109 (2024, 24.sept.), [1.] lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/24/devinas-pasaules>

28.**Dukure, Ilona.** Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās : [par Valmieras novada bibliotekāru un novadpētniecības interesentu tikšanos Ramatā (Valmieras novads)] / Ilona Fērmane ; fotogrāfe Kristīne Lubāniņa ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas novadpētniecības speciāliste Agita Lapsa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.111 (2024, 27.sept.), 4.-5.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/27/adama-lasijumi-jeb-dzives-pierakstitaji-dienasgramatas-un-atminas>

29.**Cukurs, Jūlijs.** Kāpēc vajadzīga zinātne : [par Eiropas Zinātnieku naktij veltītajiem pasākumiem Vidzemes Augstskolā un Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Jūlijs Cukurs ; fotografēja Ārija Romanovska ; tekstā stāsta rektore Agnese Dāvidsone, pasākuma rīkotājs Oskars Java un Valmieras bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja Alīna Pūce // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.112 (2024, 1.oktobris), 1.;3.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/10/01/kapec-vajadziga-zinatne>

30.**Papova, Madara.** Laužot stereotipus, sekot sirds aicinājumam : [par pievienošanos jaunsardzei, patriotismu un sievišķību : saruna ar Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzijas 12. klases skolnieci, Valmieras integrētās bibliotēkas jauniešu organizācijas "Sudraba ZIRGs" dalībnieci] / Madara Papova ; pierakstīja Iona Fērmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.121 (2024, 22.oktobris), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/10/22/lauzot-stereotipus-sekot-sirds-aicinajumam>

31.**Lāce, Antra.** Valmierietes dzeja Latvijā un Somijā : [par dzejnieces Tamāras Skrīnas jaunākajām publikācijām un dalību dzejas lasījumos Valmieras bibliotēkā] / Antra Lāce ; autores foto // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.130 (2024, 12.nov.), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/11/12/valmierietes-dzeja-latvija-un-somija>

32.Valmieras novada pašvaldība un Vīlandes pašvaldība apliecina sadarbību : [par 1992. gadā uzsāktās sadarbības turpināšanu un Vīlandes (Igaunija) kolēģu iepazīšanos ar Valmieras uzņēmumiem un iestādēm] / materiāla sagatavotājs [aut. nez.] ; tekstā stāsta Valmieras novada pašvaldības pārstāve Liene Pinne ; tekstā arī par Vīlandes pašvaldības darbinieku viesošanos Valmieras Integrētajā bibliotēkā // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.131 (2024, 13.nov.), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/11/13/valmieras-novada-pasvaldiba-un-vilandes-pasvaldiba-apliecina-sadarbibu>

33.**Dukure, Ilona.** Valmieras novada mazie laikraksti : [par iespēju iepazīties ar mazajiem periodiskajiem izdevumiem bijušajā Valmieras rajonā no 20. gs. 70. gadiem līdz novadu reformai 2009. gadā] / Ilona Fērmane ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas novadpētniecības speciāliste, eksperte Agita Lapsa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.134 (2024, 22.nov.), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/11/22/valmieras-novada-mazie-laikraksti>

34.**Pūce, Vineta.** Īsteno pieredzes apmaiņu starp Hanzas pilsētām Latvijā un Vācijā : [par Hanzas pilsētu savienības aktivitāti "Hansa Trainee"- pieredzes apmaiņas apgūšanu Valmierā un citās Hanzas Eiropas pilsētās] / Vineta Pūce ; tekstā stāsta prakticante Malon Brandes no Lībekas (Vācija) ; tekstā par Valmieras bibliotēkas direktores vietnieces metodiskajā darbā Olgas Kronbergas došanos uz Vācijas pilsētas Štādes bibliotēku pieredzes apmaiņā // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.145 (2024, 18.dec.), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/12/18/isteno-pieredzes-apmainu-starp-hanzas-pilsetam-latvija-un-vacija>

35.**Jēkabsone, Elva.** Kad grāmata atnāk, tā ir jāuzraksta : [par tikšanos ar rakstnieku Ričardu Ingremu Valmieras Integrētajā bibliotēkā] / Elva Jēkabsone ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta Ričards Ingremš // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.147 (2024, 27.dec.), 16.lpp. : fotogr. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/12/27/kad-gramata-atnak-ta-ir-jauzraksta>

Valmieras novada pašvaldības informatīvais izdevums

36.**Lapsa, Agita.** Aicina Vidzemes stāstnieku festivāls : [par 7. stāstnieku festivālu "Stāsti krēslā" un plānotajiem pasākumiem Valmierā, Valmieras un Cēsu novados] / Agita Lapsa // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.4 (34), 92024, aprīlis), 24.lpp. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2024/04/22/aicina-vidzemes-stastnieku-festivals>

37.**Gailīte, Ginta.** Svinīgajā pasākumā "20 personības 20 gados Vidzemnieku godināšana 2024" godināti Valmieras novadnieki : [par Vidzemes plānošanas reģiona rīkoto pasākumu Cesvaines pilī] / Ginta Gailīte ; tekstā arī par Valmieras bibliotēkas direktores Daigas Rokpelnas godināšanu // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.8(38), (2024, 19. augusts), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2024/08/19/svinigaja-pasakuma-20-personibas-20-gados-vidzemnieku-godinasana-2024-godinati-valmieras-novadnieki>

38.**Štībe, Ričards Edijs.** Mācību nodarbības skolēniem Valmieras Integrētajā bibliotēkā : [par bibliotēkas piedāvāto daudzveidīgo mācību nodarbību programmu bērniem un jauniešiem] / Ričards Edijs Štībe // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.9(39), (2024, septembris), 16.lpp. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese:

<https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2024/09/23/macibu-nodarbibas-skoleniem-valmieras-integretaja-biblioteka>

Laikraksts Auseklis

39.Valmieras bibliotēka rīko apmācību kolēģiem no Moldovas un Ukrainas / materiāla sagatavotājs [aut.nez.] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr.91 (2024,13.aug.), 4.lpp. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Auseklis/2024/08/13/valmieras-biblioteka-riko-apmacibu-kolegiem-no-moldovas-un-ukrainas>

Laikraksts Brīvā Daugava

40.**Bičevska, Ilze.** Variešu pagasta biedrība “Aloksnīte” aizvadījusi radošām nodarbēm pilnu gadu / Ilze Bičevska ; tekstā par nodarbību “Vārdu un uzvārdu stāsti” kopā ar novadpētnieci un stāstnieci Agitu Lapsu // Brīvā Daugava. - 2024, 12. dec. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: https://news.lv/Briva_Daugava/2024/12/20/variesu-pagasta-biedriba-aloksnite-aizvadijusi-radosam-nodarbem-pilnu-gadu

Laikraksts Cesvaines Ziņas

41.**Spalva, Laima.** Vidzemnieku godināšana vieno novadus un cildina izcilību : [par Vidzemes plānošanas reģiona rīkoto pasākumu Cesvaines pilī] / Spalva Laima ; tekstā arī par Valmieras bibliotēkas direktora Daigas Rokpeldes godināšanu // Cesvaines Ziņas. - Nr.8 (2024, 16.aug.), 1.lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Cesvaines-Zinas/2024/08/16/vidzemnieku-godinasana-vieno-novadus-un-cildina-izcilibu>

Laikraksts Druva

42.**Feldmane, Sarmīte.** Stāsti no dažādiem laikiem, par dažādiem cilvēkiem : [Par 7. Vidzemes stāstnieku festivālu “Stāsti krēslā. Cilvēks. Vieta. Vārds.”] / Sarmīte Feldmane ; tekstā stāsta festivāla koordinatore Agita Lapsa // Druva. - ISSN 1691-0400. - Nr.44 (2024, 31. aug.), 8. lpp. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Druva/2024/05/28/stasti-no-dazadiem-laikiem-par-dazadiem-cilvekiem>

Valmieras Ziņas, reģionālais portāls

43.**Gredzena, Sandra.** Valmieras Integrētajā bibliotēkā pozitīvā gaisotnē aizvadītā tikšanās ar japāni Masaki Nakagavu. *Valmieras ziņas, reģionālais portāls* [tiešsaiste]. 2024, 15. marts : fotogr. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-integretaja-biblioteka-pozitiva-gaisotne-aizvadita-tikšanas-ar-japani-masaki-nakagavu/>

44.Valmierā atklāta izstāde “Somu jēgeri Latvijā” : [par somu jēgeriem veltītas izstādes atklāšanu Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *Valmieras ziņas, reģionālais portāls* [tiešsaiste]. 2024, 26. maijs. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmiera-atklata-izstade-somu-jegeri-latvija/>

45.**Gredzena, Sandra.** Harijs Vagrants - rakstīšana kā terapija : [Par tikšanos ar Hariju Vagrantu Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *Valmieras Ziņas, reģionālais portāls* [tiešsaiste]. 2024, 4. nov. : fotogr. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/harijs-vagrants-rakstisana-ir-ka-terapija/>

46. Stāstnieku konkursa “Teci, teci, valodiņa” Valmieras novada pusfināls : [Konkursa norises vieta: Valmieras Integrētās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa]. *Valmieras Ziņas, reģionālais portāls* [tiešsaiste]. 2024, 21. nov. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/stastnieku-konkursa-teci-teci-valodina-vmieras-novada-pusfinals/>

47. **Gredzena, Sandra.** Valmieras Integrētā bibliotēka svin savu 17. dzimšanas dienu : [Stāsts par tikšanos ar rakstnieku Dzintaru Tilaku un mūziķi Āri Ziemeli svētku gaisotnē]. *Valmieras Ziņas, reģionālais portāls* [tiešsaiste]. 2024, 29. nov. : fotogr. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-integreta-biblioteka-svin-savu-17-dzimsanas-dienu/>

Valmieras novads (tiešsaistes elektroniskais resurss)

48. **Kronberga, Olga.** Valmieras bibliotēkā īstenotas apmācības bibliotēku darbiniekiem no Moldovas un Ukrainas. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2024, 5. aug. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/istenotas-apmacibas-biblioteku-darbiniekiem-no-moldovas-un-ukrainas/>

EPALE - Eiropas pieaugušo mācīšanās elektroniskā platforma

49. **Kronberga, Olga.** Valmieras bibliotēkā īstenotas apmācības bibliotēku darbiniekiem no Moldovas un Ukrainas. *EPALE - Eiropas pieaugušo mācīšanās elektroniskā platforma* [tiešsaiste]. 2024, 14. aug. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://epale.ec.europa.eu/lv/blog/valmieras-biblioteka-istenotas-apmacibas-biblioteku-darbiniekiem-no-moldovas-un-ukrainas>

Latvijas bibliotēku portāls

50. LBB Vidzemes nodaļas 24. saiets “Bibliotēka bez robežām” : [Par plānoto ikgadējo Vidzemes bibliotekāru saietu 2024. gada 18. maijā Strenčos]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2024, 29. apr. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://bibliotekari.lv/?p=11775>

51. **Kronberga, Olga.** Valmieras bibliotēkā īstenotas apmācības bibliotēku darbiniekiem no Moldovas un Ukrainas. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2024, 13. aug. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/valmieras-biblioteka-istenotas-apmacibas-biblioteku-darbiniekiem-no-moldovas-un-ukrainas/>

52. **Štībe, Ričards Edijs, Pūce, Alīna.** Valmierā bibliotēku apmeklē visi - kā lieli, tā mazi! : [Ceļojoši koferi, lasīšana ar suni, VIBJO “Sudraba zirgs”, lasīšanas konkursi, grāmatu klubiņš u.c. aktivitātes Valmieras bibliotēkā]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2024, 26. nov. - [skatīts 27.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/kodarabibliotekars-vmiera-biblioteku-apsekle-visi-ka-lieli-ta-mazi/>

Latvijas bibliotekāru biedrība

53. Latvijas bibliotekāru 15. kongress. *Latvijas bibliotekāru biedrība* [Video], (2024, 19. maijs) - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=5IJxOMzXPJc>

ReTV

54. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E89) : [Par tikšanos Valmieras bibliotēkā ar ceļotāju un rakstnieku Rihardu Berugu]. *ReTV* [video], (2024, 2. febr.), 12,33-15,53 min. - [skatīts 27.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/video/tikšanas-vieta-vmieras-novads-s1-e84/> ;

<https://www.youtube.com/watch?v=nQA329Uztpk>

55. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E94) : [Par VPVKAC atvēršanu, reportāža no klientu apkalpošanas centra atvēršanas Sedas pilsētas bibliotēkā]. *ReTV* [video], (2024, 8. marts), 4,00-9,13 min. - [skatīts 27.01.2025] - Piekļuves adrese:

<https://www.valmierasnovads.lv/video/tikšanas-vieta-valmieras-novads-s1-e87/>;

<https://www.youtube.com/watch?v=wWm0-WLowA8>

56. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S2 E12) : [Par Valmieras bibliotēkas organizēto novadpētniecības pasākumu "Ādama lasījumi" Ramatā un Valmieras bibliotēkas "Vietvārdu talku" projekta "Eiropas amatierzinātne" ietvaros]. *ReTV* [video], (2024, 27. sept.), 11,50-17,20 min. - [skatīts 27.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/video/tikšanas-vieta-valmieras-novads-s2-e12/>

<https://www.youtube.com/watch?v=BSAz-43pW8k&t=1049s>

57. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E129) : [Par Valmieras bibliotēkas grāmatu klubu]. *ReTV* [video], (2024, 22. nov.), 9,39-13,22 min. - [skatīts 27.01.2025] - Piekļuves adrese:

<https://www.valmierasnovads.lv/video/tikšanas-vieta-valmieras-novads-s2-e20/>

<https://www.youtube.com/watch?v=AjsXvf7ZUF0>

eu-citizen science, blog

58. **Pūce, Alīna, Chalant, Juliette.** Citizen science and the libraries: the stories of the Valmiera Library : [Par Valmieras bibliotēkas dalību projektā "Eiropas amatierzinātne"]. *eu-citizen science, blog* [tiešsaiste]. 2024, 10. jūl. : fotogr. - [skatīts 27.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://eu-citizen.science/blog/2024/07/10/citizen-science-and-the-libraries-the-stories-of-the-valmiera-library-latvia/>

59. **Chalant, Juliette.** Public libraries: a Unique place to do citizen science : [Tekstā par Valmieras bibliotēkas dalību projekta "Eiropas amatierzinātne" dalībnieku tikšanās reizē Slovēnijā]. *eu-citizen science, blog* [tiešsaiste]. 2024, 29. okt. : fotogr. - [skatīts 27.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://eu-citizen.science/blog/2024/10/29/public-libraries-a-unique-place-to-do-citizen-science/>

biblioteka.valmiera.lv

60. Bridging generations: seniors and teens unite to explore Latvia's place names. **No : Schuerz, Stefanie, Schaefer, Teresa, Kieslinger, Barbara.** *The impact of citizen science: 12 stories from across Europe* [tiešsaiste]. european citizen science, [b.g.], 27.-30. lpp. [skatīts 31.01.2025]. Piekļuves adrese: https://biblioteka.valmiera.lv/content/uploads/2024/10/ECS_Impact-Stories-from-across-Europe_final.pdf

Brenguļu, Kauguru un Trikātas apvienība

Brenguļu pagasta bibliotēka

Kalniņa, Ilze. Zeme ziedos un spēka musturos : [par dažādām iespējām nest pasaulē un popularizēt Latvijas vārdu un senču darba tikumu (Valmieras novads) / Ilze Kalniņa ; fotogrāfes Ārija Romanovska un Aiga Blumberga ; tekstā stāsta Nīderlandes sīpolpuķu selekcijas, ražošanas un tirdzniecības uzņēmuma JUB sadarbības partnera Latvijā SIA "Onava" vadītājs Vilnis Onkelis, Brenguļu bibliotēkas vadītāja Aiga Blumberga un Valmieras 2. vidusskolas skolniece Frančeska Brjuņina // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.132 (2024, 15.nov.), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/11/15/zeme-ziedos-un-speka-musturos>

Kondrāts, Ģirts. Svētku diena tomātiem : [par 8. Brenguļu tomātu svētkiem (Valmieras novads) / Ģirts Kondrāts ; tekstā par Brenguļu bibliotēkāres Aigas Blumbergas iniciatīvu tomātu svētku iedibināšanā // Dārza Pasaule. - ISSN 1407-5172. - Nr.10 (2024, oktobris), 60.-64. lpp. - [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: https://kopkatalogs.lv/F/TUF6LMBJ3RFYF4NR17P79SNB1XGAT35771EHDBNHIDQEKL2MH7-01123?func=full-set-set&set_number=003396&set_entry=000001&format=999

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka

Kalniņa, Ilze. Satiekas Baltijas ceļa dalībnieki : [par atceres brīdi pie Sapas dzirnavām (Valmieras novads)] / Ilze Kalniņa ; tekstā stāsta Baltijas ceļa dalībniece Gundega Lapiņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.97 (2024, 27.aug.), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/08/27/satiekas-baltijas-cela-dalibnieki>

“Baltica 2025” folkloras kopu un etnogrāfisko ansambļu skatē Kocēnu KN : [Mūrmuižas bibliotēkas vadītāja Gundega Lapiņa stāsta stāstus vietējā, Kauguru, dialektā]. [Video]. 2024, 26. okt., 3,14-6,15 min. - [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=Lrmg4AQgWgY>

Burtnieku apvienība

Ēveles pagasta bibliotēka

Ķīkule, Ieva. Ieva no Ķoņu ielas jeb izvēle dzīvot laukos : [par sevi, darbu bibliotēkā un izvēli dzīvot laukos : saruna ar Valmieras novada Ēveles pagasta bibliotekāri] / Ieva Ķīkule ; pierakstīja Ilona Fērmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.52 (2024, 10.maijs), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/10/ieva-no-konu-ielas-jeb-izvele-dzivot-laukos>

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka

Birzkope, Inese. Vakars Rencēnu pamatskolas muzejā : [par starptautisko Muzeju nakti Valmieras novada Rencēnu pamatskolā] / Inese Birzkope ; tekstā par Rencēnu pagasta 1. bibliotēkas bibliotekāres Andras Auniņas iesaisti pasākumā // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.60 (2024, 29.maijs), 15.lpp. : fotogr. - [skatīts 23.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/29/vakars-rencenu-pamatskolas-muzeja>

Saruna par Zlatu ar Tilaku : [par plānoto tikšanos ar rakstnieku Dzintaru Tilaku un mūziķi Āri Ziemeli Valmieras novada Rencēnu kultūras namā] / [aut. nez.] ; pasākumu organizē Rencēnu pagasta 1. bibliotēka // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.120 (2024, 18.oktobris), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 22.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/10/18/saruna-par-zlatu-ar-tilaku>

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka

Gredzena, Sandra. Biedrībai "Valmieras atspulgs" vienlaikus divas foto izstādes : [par Bērzaines Tautas namā un Līdzēnu bibliotēkā apskatāmajām izstādēm (Valmieras novads)] / Sandra Gredzena ; autores fotogrāfija // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.106 (2024, 17.sept.), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/17/biedribai-valmieras-atspulgs-vienlaikus-divas-foto-izstades>

Valmieras pagasta bibliotēka

Kalniņa, Ilze. Soli pa solim līdz uzvarai : [par Valmieras pagasta bibliotēkas aktivitātēm Ukrainas karavīru atbalstam] / Ilze Kalniņa ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Inga Grīnbauma un vietējās rokdarbnieces Janīna Grāvere, Irēna Jekševica u.c. // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.43 (2024, 16.aprīlis), [1.], 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/16/soli-pa-solim-lidz-uzvarai>

Grīnbauma, Inga. Dzīves upe ir pārsteidzoša : [par kultūru, latviskuma saglabāšanu, Latgali un darbu bibliotēkā : saruna ar Valmieras pagasta bibliotēkas vadītāju (Valmieras novads)] / Inga Grīnbauma ; pierakstīja Ilze Kalniņa ; fotogrāfēja Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.70 (2024, 21.jūn.), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/06/21/dzives-upe-ir-parsteidzosa>

Kalniņa, Ilze. Īpaši apsveic Valmieras pagastu : [par pagasta vēsturi, bibliotēku un iedzīvotāju aktivitātēm] / Ilze Kalniņa ; autores fotogrāfijas ; tekstā stāsta vietējā iedzīvotāja Lonija Zimze un Valmieras pagasta bibliotēkas vadītāja Inga Grīnbauma // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.102 (2024, 6.sept.), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/06/ipasi-apsveic-valmieras-pagastu>

Vecates pagasta bibliotēka

Jēkabsone, Elva. Tūteres ozols 2024 : [par Vecates bibliotēkā (Valmieras novads) apskatāmo pogu gleznu un rokdarbnieču darbu izstādi] / Elva Jēkabsone ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Inta Balode // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.41 (2024, 10.aprīlis), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/10/tuteres-ozols-2024>

Balode, Inta. 30.aprīlī Vecatē svin Eiropas Jāņus : [par pasākumu Valmieras novada Vecates pagasta bibliotēkā] / Inta Balode // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.49 (2024, 30.aprīlis), 3.lpp. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/30/30-aprili-vecate-svin-eiropas-janus>

Balode, Inta. Vecate skan pa visu Latviju! : [par Vecates bibliotēkas (Valmieras novads) ikdienu un interesantākajiem pasākumiem : saruna ar bibliotēkas vadītāju] / Inta Balode ; intervētājs un fotogrāfs

Guntis Vīksna // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.69 (2024, 19.jūn.), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/06/19/vecate-skan-pa-visu-latviju>
<https://www.eliesma.lv/vecate-skan-pa-visu-latviju>

Balode, Inta. Zudušās un topošās Vecates pagasta vietas : [par plānoto izstādi bibliotēkā (Valmieras novads)] / Inta Balode // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.6 (36), (2024, jūnijs), 25.lpp. - [skatīts 14.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2024/06/17/zudusas-un-toposas-vecates-pagasta-vietas>

Kultūras ziņas : [Par nacionālo dejas balvu stāsta dejas balvas rīkotāja, Vecates pagasta bibliotekāre Inta Balode]. *LTV 1* [video], (2024, 4.jūn.), 2.33-3.26 min. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://replay.lsm.lv/lv/skaties/ieraksts/lv/329258/izveidota-nacionala-balva-vizualaja-maksa>

Strautmane, Ingvilda, Lauga, Santa. Mazsalacā un Braslavā norisināsies mini festivāls “Ražas svētki” : [par biedrības “LAUKKU” aktivitātēm un gaidāmajiem laikmetīgās dejas svētkiem stāsta horeogrāfe Agate Bankava, dejas kritiķe, Vecates bibliotēkas vadītāja Inta Balode un Naģežda Barišņikova]. *Latvijas Sabiedriskais medijs, LR1 Kultūras rondo* [tiešsaiste, audioieraksts]. 2024, 12. aug. : fotogr. - [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/kulturas-rondo/mazsalaca-un-braslava-norisinases-mini-festivals-razas-svetki.a195388/>

Strautmane, Ingvilda. Bibliotēkas lapenē dejos Barišņikovi. Mazsalacā un Braslavā notiks mini festivāls “Ražas svētki” ; [Latvijas Radio raidījumā “Kultūras rondo” stāsta horeogrāfe Agate Bankava, dejas kritiķe, Vecates bibliotēkas vadītāja Inta Balode un Nadežda Barišņikova]. *Latvijas Sabiedriskais medijs, LR1 Kultūras rondo* [tiešsaiste, audioieraksts]. 2024, 14. aug. - [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/kulturtelpa/14.08.2024-bibliotekas-lapene-dejos-barisnikovi-mazsalaca-un-braslava-notiks-mini-festivals-razas-svetki.a564893/>

“Barišņikovi dejo” Vecatē : [par biedrības “LAUKKU” un Vecates bibliotēkas organizēto laikmetīgās dejas izrādi]. *Latvijas Dejas informācijas centrs* [tiešsaiste]. 2024, 30. aug. : fotogr. - [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://dance.lv/barisnikovi-dejo-vecate/>

Rīta regtaims : [par Eiropas Jāņu jeb Valpurģu nakts atzīmēšanu Vecates pagastā un Sanda Laimes stāstījumu par Ziemeļvidzemes raganām un spīganām saruna ar Vecates pagasta bibliotēkas vadītāju Intu Balodi]. *LR3, Rīta regtaims* [audioieraksts]. 2024, 30. apr., 34,17-43,43 min. [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://klasika.lsm.lv/lv/lr/arhivs?adv=1&d=30&m=4&y=2024&d2=&m2=&y2=&channel=3&key word=>

Kocēnu apvienība

Bērzaines pagasta bibliotēka

Gredzena, Sandra. Biedrībai "Valmieras atspulgs" vienlaikus divas foto izstādes : [par Bērzaines Tautas namā un Līdzēnu bibliotēkā apskatāmajām izstādēm (Valmieras novads)] / Sandra Gredzena ; autores fotogrāfija // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.106 (2024, 17.sept.), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/17/biedribai-valmieras-atspulgs-vienlaikus-divas-foto-izstades>

Kocēnu pagasta bibliotēka

Kalniņa, Ilze. Izšūtais skaistums : [par valmierietes Gunas Bieles izšūto ziedu gleznu izstādi Valmieras novada Kocēnu bibliotēkā] / Ilze Kalniņa ; tekstā stāsta rokdarbniece, Kocēnu pamatskolas skolotāja Guna Biele - Kļūda iespiestā gada numerācijā - 2023. // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.5 ([2024], 12.janv.), 10.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/01/12/izsutais-skaistums>

Zirne, Aiva. Gleznu izstāde Kocēnu pagasta bibliotēkā : [par Evijas Žores gleznu izstādi "Ceļš uz Lieldienu ved caur Golgātu" (Valmieras novads)] / Aiva Zirne // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.57 (2024, 22.maijs), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/22/gleznu-izstade-kocenu-pagasta-biblioteka>

Zirne, Aiva. Muzeju nakts pārgājiens : [par tradicionālo pārgājienu un iespēju iepazīties ar Kocēnu pagasta (Valmieras novads) vēsturiskajām vietām] / Aiva Zirne // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.62 (2024, 4.jūn.), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/06/04/muzeju-nakts-pargajiens>

Jēkabsone, Elva. Par un ap pasakām : [par grāmatas "Lielatu pasakas" prezentāciju Kocēnu bibliotēkā (Valmieras novads)] / Elva Jēkabsone ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta grāmatas sastādītāja un tulkotāja Regīna Valtenberga un māksliniece Iveta Kreišmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.66 (2024, 12.jūn.), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/06/12/par-un-ap-pasakam>

Dukure, Ilona. Valmieras novada mazie laikraksti : [par kādreiz iznākušajiem vietējiem laikrakstiem Kocēnu un Sēļu pagastos (Valmieras novads)] / Ilona Fērmane ; tekstā stāsta Aiva Zirne // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.140 (2024, 6.dec.), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/12/06/valmieras-novada-mazie-laikraksti>

Mazsalacas apvienība

Mazsalacas pilsētas bibliotēka

Apsīte, Liene. Dalīties ar saviem stāstiem : [par Mazsalacas stāstnieku kopas darbību, stāstu tēmām un dalībniekiem : saruna ar Valmieras novada Mazsalacas pilsētas bibliotekāri, stāstnieku kopas vadītāju] / Liene Apsīte ; pierakst. Elva Jēkabsone ; fotogr. Zane Jeske // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.3 (2024, 9.janv.), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/01/09/dalities-ar-saviem-stastiem>

Jeske, Zane. Kūdrā veidoti tēli, kas simbolizē latviešu senvārdus : [par tikšanos ar izstādes "Vārdene" autori, tekstilmākslinieci Gintu Kristjānsoni un valodnieci Janīnu Kursīti Valmieras novada Mazsalacas bibliotēkā] / Zane Jeske // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.27 (2024, 5.marts), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/03/05/kudra-veidoti-teli-kas-simbolize-latviesu-senvardus>

Jēkabsone, Elva. Bibliotēkā - arī kultūras dzīve : [par Mazsalacas bibliotēkas ikdienu, aktualitātēm un plānotajiem pasākumiem (Valmieras novads)] / Elva Jēkabsone ; fotogrāfe Ārija Romanovska ;

tekstā stāsta vecākās bibliotekāres Ieva Bāliņa, Aija Kārklīņa un Liene Apsīte // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.40 (2024, 9.aprīlis), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/09/biblioteka-ari-kulturas-dzive>

Apsīte, Liene. Stāstu pēcpusdiena "Interesantas sarakstes" Mazsalacas pilsētas bibliotēkā : [par Mazsalacas stāstnieku kopas pulcēšanos Valmieras novada Mazsalacā] / Liene Apsīte // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.54 (2024, 15.maijs), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/15/stastu-pecpusdiena-interesantas-sarakstes-mazsalacas-pilsetas-biblioteka>

Jēkabsons, Elva. Pamanīt grāmatu : [par pasākumu Sēļu muižā "Pamanīt grāmatu. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā" Valmieras novada publisko bibliotēku darbiniekiem un interesentiem] / Elva Jēkabsons ; fotogrāfēja Ārija Romanovska ; tekstā stāsta mākslas zinātniece Ingrīda Burāne, grāmatu ilustratore Agija Staka un mākslinieks Valdis Villerušs // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.57 (2024, 22.maijs), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/22/pamanit-gramatu>

Upīte, Elīna. Izsludināts 2024. gada līdzdalības budžets : [par iedzīvotāju iespēju piedalīties pašvaldības budžeta īstenošanā - iesniegt savu projektu un balsot par tā īstenošanu (Valmieras novads)] / Elīna Upīte ; tekstā stāsta Filozofu lapenes Mazsalacā projekta idejas autore vadītāja Zane Jeske un Endzeles projekta virzītāja Iveta Auniņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.104 (2024, 11.sept.), 3.lpp. - [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/11/izsludinats-2024-gada-lidzdalibas-budzets>

Bāliņa, Ieva. Atceroties valodnieci Martu Rudzīti : [par novadnieces un valodnieces 100. dzimšanas dienai veltīto pasākumu Mazsalacas pilsētas bibliotēkā (Valmieras novads)] / Ieva Bāliņa ; fotogrāfe Liene Apsīte // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.135 (2024, 26.nov.), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/11/26/atceroties-valodnieci-martu-rudziti>

Briede-Bērziņa, Laima. Noslēdzies iedzīvotāju iniciatīvu projekts "Vieda II". *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2024, 6. aug. : fotogr. - [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/nosledzies-iedzivotaju-iniciativu-projekts-vieda-ii/>

Atskats: Pasākums "Pamanīt grāmatu. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā" Sēļu muižā : Latvijas bibliotēku portāls [tiešsaiste] 2024, 24. maijs - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/atskats-pamanit-gramatu-selu-muiza/>

Strautmane, Ingvilda. Bibliotēkas lapenē dejos Barišņikovi. Mazsalacā un Braslavā notiks mini festivāls "Ražas svētki" ; [Latvijas Radio raidījumā "Kultūras rondo" stāsta horeogrāfe Agate Bankava, dejas kritiķe, Vecates bibliotēkas vadītāja Inta Balode un Nadežda Barišņikova. Par biedrības "LAUKKU" rīkotajiem pasākumiem Mazsalacas pilsētas bibliotēkas Filozofu lapenē]. *Latvijas Sabiedriskais medijs, LRI Kultūras rondo* [tiešsaiste, audioieraksts]. 2024, 14. aug. - [skatīts 16.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/kulturtelpa/14.08.2024->

Ramatas pagasta bibliotēka

Dukure, Ilona. Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās : [par Valmieras novada bibliotēkārū un novadpētniecības interesentu tikšanos Ramatā (Valmieras novads)] / Ilona Fērmane ; fotogrāfe Kristīne Lubāniņa ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas novadpētniecības speciāliste Agita Lapsa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.111 (2024, 27.sept.), 4.-5.lpp. : fotogr. - skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/27/adama-lasijumi-jeb-dzives-pierakstitaji-dienasgramatas-un-atminas>

Sēļu pagasta bibliotēka

Jēkabsone, Elva. Iespēja apskatīt izstādes : [par Sēļu muižā (Valmieras novads) apskatāmajām izstādēm] / Elva Jēkabsone ; fotogrāfe Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.19 (2024, 14.febr.), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/02/14/iespeja-apskatit-izstades>

Jēkabsone, Elva. Pamanīt grāmatu : [par pasākumu Sēļu muižā "Pamanīt grāmatu. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā" Valmieras novada publisko bibliotēku darbiniekiem un interesentiem] / Elva Jēkabsone ; fotogrāfēja Ārija Romanovska ; tekstā stāsta mākslas zinātniece Ingrīda Burāne, grāmatu ilustratore Agija Staka un mākslinieks Valdis Villerušs // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.57 (2024, 22.maijs), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/22/pamanit-gramatu>

Atskats: Pasākums "Pamanīt grāmatu. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā" Sēļu muižā : *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste] 2024, 24. maijs - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/atskats-pamanit-gramatu-selu-muiza/>

Naukšēnu apvienība

Naukšēnu pagasta bibliotēka

Mičule, Kadrija. Vietā, kur gaidīt pavasari : [par kultūras dzīvi Ķoņu pagastā un plānotajām norisēm Naukšēnu bibliotēkā (Valmieras novads)] / Kadrija Mičule ; autora fotogrāfijas // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.18 (2024, 13.febr.), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/02/13/vieta-kur-gaidit-pavasari>

Mičule, Kadrija. Ar tiem jokiem joki mazi : [par Naukšēnu bibliotēku - nopietni un pa jokam (Valmieras novads)] / Kadrija Mičule // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.41 (2024, 10.aprīlis), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/10/ar-tiem-jokiem-joki-mazi>

Mičule, Kadrija. Naukšēnu bibliotēka - roku rokā ar dabu : [par Dabas izziņas dienu, Digitālo nedēļu, Dīķeru Zaļās mājas modināšanu un biedrības "Ķoņu kalna dzīves skola" atbalstīto projektu "GRĀMATĪGI"] / Kadrija Mičule // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.53 (2024, 14.maijs), 6.lpp. :

fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/14/nauksenu-biblioteka-roku-roka-ar-dabu>

Mičule, Kadrija. Piedzīvojumu vasara bibliotēkā? Jā! : [par vasaras aktivitātēm Valmieras novada Naukšēnu bibliotēkā] / Kadrija Mičule // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.74 (2024, 3.jūlijs), 5.-6.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/07/03/piedzivojumu-vasara-biblioteka-ja>

Gruzdiņa, Agita. Piecas bezrūpīgas, laimīgas un piepildītas dienas : [par aizvadīto bērnu vasaras nometni Ķonu pagasta Dīķeru muižā (Valmieras novads)] / Agita Gruzdiņa, Kadrija Mičule // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.85 (2024, 30.jūlijs), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/07/30/piecas-bezrupigas-laimigas-un-piepilditas-dienas>

Mičule, Kadrija. Latvijas kultūras vēstnieku vasaras nometne - jauni iespaidi un iespējas : [par vasaras nometni Latgalē un Polijā, tajā piedzīvoto un iegūto - autores, kultūras vēstnieces pārdomas] / Kadrija Mičule // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.106 (2024, 17.sept.), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/17/latvijas-kulturas-vestnieku-vasaras-nometne-jauni-iespaidi-un-iespejas>

Dukure, Ilona. Naukšēnos tapušas trīs animācijas filmas : [par Naukšēnu bērnu vasaras radošajās animācijas darbnīcās veidotajām īsfilmām par vietējās apkaimes teikām un nostāstiem (Valmieras novads)] / Ilona Fērmane ; tekstā stāsta animatore Dace Liepa, arī par Vidzemes stāstnieču Agitas Lapsas, Kadrijas Mičules un Lienes Apsītes dalību animācijas filmu tapšanā // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.117 (2024, 11.oktobris), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/10/11/nauksenos-tapusas-tris-animacijas-filmas>

Rūjienas apvienība

Ipiķu pagasta bibliotēka

Liepiņa, Digna. Vasaras saulgrieži Ipiķos : [par Valmieras novada Ipiķu pagasta bibliotēkas un Meizakilas (Igaunija) kultūras nama kopīgi rīkoto pasākumu "Baltās nakts" pie valstu robežzīmes] / Digna Liepiņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.73 (2024, 2.jūl.), 3.lpp. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/07/02/vasaras-saulgriezi-ipikos>

Dukure, Ilona. Neparstā pēcpusdiena Ipiķos : [par Valmieras novada pašvaldības iedzīvotāju iniciatīvu projektu "1, 2, 3 - tie citi būs drīz..." un tā turpinājumu vairākās kārtā novada pagastos] / Ilona Fērmane ; tekstā stāsta un fotografē māksliniece, animatore, režisore, Latvijas Kinematogrāfistu savienības biedre, kustības "Latvijas kultūras vēstnieki" dalībniece Dace Liepa. Tekstā arī par vietējo bibliotēkāju un novadpētnieci un stāstnieci Agitu Lapsu iesasti projektā // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.110 (2024, 25.sept.), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/25/neparasta-pecpusdiena-ipikos>

Jeru pagasta bibliotēka

Gruzdiņa, Anna Paula. Piesakies trešajai rūveniešu viktorīnai “Satiec savu kaimiņu!” / Anna Paula Gruzdiņa ; tekstā par Jeru bibliotēkas iesaisti viktorīnā // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.86 (2024, 31. jūl.), 3. lpp. : fotogr. - [skatīts 15.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/07/31/piesakies-tresajai-ruveniesu-viktorinai-satiec-savu-kaiminu>

Vērtīgi zināt (S7 E9) : [Jeru pagasta bibliotēkāre Dzintra Vende stāsta par Endzeles muižas vēsturi]. *ReTV, Vērtīgi zināt* [video]. 2024, 16.marts, 14.30-23.25 min. - [skatīts 29.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=49BvrbFjJYI>

Rūjienas pilsētas bibliotēka

Dukure, Ilona. Eiropas eksāmens jubilejas gadā : [par Eiropas Komisijas pārstāvniecības rīkoto ikgadējo tiešsaistes eksāmenu skolēniem un ikvienam dalībniekam Valmieras novada Rūjienas un Strenču bibliotēkās] / Ilona Fērmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.51 (2024, 8.maijs), 3.lpp. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/08/eiropas-eksamens-jubilejas-gada>

Dzejas dienām veltīta norise "Mūzika.Dzeja.Improvizācija" : [par Rūjienas bibliotēkas (Valmieras novads) plānoto pasākumu Dzejas dienām] / materiāla sagatavotājs [aut. nez.] // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.104 (2024, 11.sept.), 3.lpp. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/09/11/dzejas-dienam-veltita-norise-muzikadzejaimprovizacija>

Dukure, Ilona. Kultūras forums Rūjienā : [par Valmieras novada Kultūras foruma dalībniekiem un programmu] / Ilona Fērmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.120 (2024, 18.okt.), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/10/18/kulturas-forums-rujiena>

Strenču apvienība

Jērcēnu pagasta bibliotēka

Ķimse, Ilvija. Jērcēnu pagasta bibliotēkai - 95 : [par bibliotēkas dibināšanu, vēsturi un pārmaiņām laiku lokos] / Ilvija Ķimse // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.44 (2024, 17.aprīlis), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/04/17/cauri-laikiem-jercenu-pagasta-bibliotekai-95>

Ķimse, Ilvija. Jērcēnu pagastam - 130 gadu : [par Valmieras novada Jērcēnu pagasta vēsturi un šodienu : saruna ar pagasta bibliotēkas vadītāju un novadpētnieci] / Ilvija Ķimse ; pierakstīja un fotografēja Guntis Vīksna // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.77 (2024, 10.jūlijs), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/07/10/jercenu-pagastam-130-gadu>

Matrozis, Ruslans. Adalberta fon Krīdenera (1857-1933) ieguldījums ornitoloģijas attīstībā Latvijā : [Tekstā par Adalberta fon Krīdenera atceres pasākumiem Jaunjērcēnu muižas “Freileņu namā” un Jērcēnu pagasta bibliotēkas vadītājas Ilvijas Ķimses iniciatīvu šo pasākumu organizēšanā]. *Putni dabā* [tiešsaiste]. Nr.94 (2024/2), 34. lpp.. Pieejams arī tekstizdevumā “Putni dabā”. [skatīts 15.01.2025] - Piekļuves adrese: http://www.putni.lv/pdf/Matrozis_2024b.pdf

Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka

1:1 Aktuāla intervija. Arhitekts Jānis Dripe : [tekstā par Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēkas ēku]. *REplay.lv, Latvijas Sabiedriskais medijs* [video]. 2024, 30.janv., 3,20-4,45 min. [skatīts 29.01.2025]
- Piekļuves adrese: <https://replay.lsm.lv/lv/skaties/ieraksts/ltv/317769/11-arhitekts-janis-dripe>

Sedas pilsētas bibliotēka

Vides aisaradzības un reģionālās attīstības ministre Inga Bērziņa viesojas Valmieras novadā : [par ministres vizītes gaitu un piedalīšanos Valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centra atklāšanā Sedas bibliotēkā] / [aut. nez.] // *Liesma*. - ISSN 1691-0397. - Nr.28 (2024, 6.marts), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/03/06/vides-aizsardzibas-un-regionalas-attistibas-ministre-inga-berzina-viesojas-valmieras-novada>

Auniņa, Anita. Jau darītas, bet tagad oficiāli reģistrētas lietas : [par Valsts un pašvaldības vienotā klientu apkalpošanas centra Valmieras novada Sedas pilsētas bibliotēkā ikdienu : saruna ar bibliotēkas vadītāju Viktoriju Briuninu un vecāko bibliotekāri Anitu Auniņu] / Anita Auniņa ; pierakstīja un fotografēja Guntis Vīksna // *Liesma*. - ISSN 1691-0397. - Nr.33 (2024, 19.marts), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/03/19/jau-daritas-bet-tagad-oficiali-registretas-lietas>

Auniņa, Anita. "Sekretiki", klope ar stencēniešiem un citi Sedas pagalmu stāsti : [par Valmieras bibliotēkas novadpētnieces Agitas Lapsas vadīto stāstnieku pulcēšanos Valmieras novada Sedas bibliotēkā] / Anita Auniņa // *Liesma*. - ISSN 1691-0397. - Nr.55 (2024, 17.maijs), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/17/sekretiki-klope-ar-strenceniesiem-un-citi-sedas-pagalumu-stasti>

Bērnu svētki Sedā : [par biedrības "Cerības pakāpiens" organizēto ģimeņu kopā būšanas pasākumu "Bērnu svētki: Droši iesoļo vasarā" Sedā (Valmieras novads)] / materiālu sagatavoja Guntis Vīksna ; fotogrāfs Aleksandrs Žukovs ; tekstā stāsta biedrības valdes priekšsēdētāja Viktorija Briunina un valdes locekle Laura Liepa // *Liesma*. - ISSN 1691-0397. - Nr.66 (2024, 12.jūn.), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/06/12/bernu-svetki-seda>

Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E94) : [Par VPVKAC atvēršanu, reportāža no klientu apkalpošanas centra atvēršanas Sedas pilsētas bibliotēkā]. *ReTV* [video], (2024,8.marts), 4,00-9,13 min. - [skatīts 27.01.2025] - Piekļuves adrese:
<https://www.valmierasnovads.lv/video/tiksanas-vieta-valmieras-novads-s1-e87/>
<https://www.youtube.com/watch?v=wWm0-WLowA8>

Ostseereport: Torfgeschichten aus dem lettischen Seda : [dokumentāla filma] : [Stāsts par Sedu un tās iedzīvotājiem. Stāsta centrā Sedas pilsētas bibliotēkas vadītāja Viktoriia Briunina un viņas ģimene]. *ARD1, ARD Mediathek, Vācija* [video], 2024, 1.dec. (Video verfügbar:bis 01.12.2026 · 19:00 Uhr) - [skatīts 29.01.2025] - Piekļuves adrese:
<https://www.ardmediathek.de/video/ostseereport/torfgeschichten-aus-dem-lettischen-seda/ndr/Y3JpZDovL25kci5kZS9wcm9wbGFuXzE5NjM1NTg1Ml9nYW56ZVNiMlR1bmc>

Strenču pilsētas bibliotēka

Dukure, Ilona. Eiropas eksāmens jubilejas gadā : [par Eiropas Komisijas pārstāvniecības rīkoto ikgadējo tiešsaistes eksāmenu skolēniem un ikvienam dalībniekam Valmieras novada Rūjienas un Strenču bibliotēkās] / Ilona Fērmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.51 (2024, 8.maijs), 3.lpp. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/08/eiropas-eksamens-jubilejas-gada>

Birzkope, Ilva. Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 24. saiets aizritējis ar iedvesmojošu programmu : [par saietu "Bibliotēka bez robežām" Valmieras novada Strenčos, programmu un dalībniekiem] / Ilva Birzkope ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne, vietniece metodiskajā darbā Olga Kronberga, Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja Alīna Pūce un Strenču pilsētas bibliotēkas vadītāja Inguna Dukure ; fotografēja Laura Zaula // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.61 (2024, 31.maijs), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/05/31/latvijas-bibliotekaru-biedribas-vidzemes-nodalas-24-saiets-aizritejis-ar-iedvesmojosu-programmu>

Vasaras lasītava Strenčos : [par Strenču bibliotēkas iekārtoto vasaras lasītavu (Valmieras novads)] / materiālu sagatavoja un fotogrāfēja Guntis Vīksna : tekstā stāsta bibliotēkas darbinieces Antra Else un Vivita Polīte un vadītāja Inguna Dukure // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.66 (2024, 12.jūn.), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/06/12/vasaras-lasitava-strencos>

Siliņa, Gundega. Pirmā "Naktslampiņa" Valmierā ir iedegta! : [par aizvadīto pirmo sarunu vakaru Valmiermuižas parkā (Valmieras novads)] / Gundega Siliņa ; tekstā stāsta dalībnieki - sarunu festivāla "Lampa" direktore Ieva Morica, Strenču pilsētas bibliotēkas vadītāja Inguna Dukure, Valmieras novada fonda vadītāja Patrīcija Siliņa, uzņēmuma "Lielvārds" kompetences centra vadītāja Dana Narvaiša, radio raidījumu vadītājs Valdis Melderis, kino režisore Ilze Kunga-Melgaile, Eiropas Parlamenta deputāte Dace Melbārde un Valmieras Drāmas teātra direktore Evita Ašeradena // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.88 (2024, 6.augusts), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/08/06/pirma-naktslampina-valmiera-ir-iedegta>

Dukure, Inguna. Dzīve kā košums : [par Strenču Tautas teātra un Bērzaines amatierteātra režisora Andra Liepiņa 70 gadu jubilejas svinībām Strenču pilsētas bibliotēkā (Valmieras novads)] / Inguna Dukure ; tekstā stāsta Valmieras kultūras centra speciāliste Gita Krūkle // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.94 (2024, 20.aug.), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 10.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2024/08/20/dzive-ka-kosums>
<https://www.eliesma.lv/dzive-ka-kosums-0>

Birzkope, Ilva. Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 24. saiets aizritējis ar iedvesmojošu programmu : [par saietu "Bibliotēka bez robežām" Valmieras novada Strenčos, programmu un dalībniekiem]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2024, 14.jūn. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://bibliotekari.lv/?p=11880>

Štekerhofa, Solvita. Bibliotēkas pārņem Eiropas Parlamentu : [Par pasākumu "Building Bridges: Libraries for a Sustainable Future" ("Tiltu būvēšana: Bibliotēkas ilgtspējīgai nākotnei"). Lighthouse Library šajā pasākumā pārstāvēja Strenču bibliotēkas vadītāja Inguna Dukure]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2024, 8.nov. : fotogr. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: https://bibliotekari.lv/?page_id=2848&paged=2

Rozenberga, Māra. “Čau, Niklāv Strunke!” Izstādē Valmierā mākslinieka darbus papildina vietējo grāmatas ar viņa zīmējumiem : [Tekstā par kādreizējās Vaidavas pagasta bibliotekāres Ingūnas Dukures ieguldījumu Niklāva Strunkes popularizēšanā]. *Latvijas Sabiedriskais medijs* [tiešsaiste]. 2024, 10.okt. : fotogr. - [skatīts 13.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/maksla/10.10.2024-cau-niklav-strunke-izstade-valmiera-makslinieka-darbus-papildina-vietejo-gramatas-ar-vina-zimejumiem.a572043/>

Pielikums Nr.5. Fotografijas, Valmieras bibliotēka.

Zinātnieku nakts Valmieras bibliotēkā, 27.09.

Vietvārdu talkas publicitātes foto.

Zvirbulis iepazīst emocijas – noslēguma pasākums, 11.10.

VIB dzimšanas diena 28.11

Mana grāmatu karaliene.

Sedas pagalmu atmiņas un noslēpumi, 21.09.

Izbraukums ar Jāni Bikši “Eiropas amatierzinātne” projekta ietvaros. 27.04

Somu jēgeru izstādes atklāšana, maijs.

Tikšanās ar japāņi Masaki Nakagawa

Tikšanās ar Ingu Grenčberu. Attēlā Zane Nuts un Inga Grenčberga.

VIBJO pasākums Šausmas atgriežas

Nakts bibliotēkā, 07.06

Valmieras grāmatu klubiņš

Forward Together darba grupas tikšanās Valmierā, attēlā izbraukums uz “Kalāčiem”

Galda spēļu dienas

Daiga Rokpelne saņem apbalvojumu 20 personības 20 gados

Dzejas dienu autoru vakars

3td e-GRĀMATU 5 gadu jubilejas svinības Valmieras bibliotēkā, 12.01

Pielikums Nr.6. Fotografijas, Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa Rūjienas pilsētas bibliotēkā, 14.11

VPVKAC atvēršana Sedā, 01.03

Mini grāmatiņu veidošanas nodarbība Naukšēnu pagsata bibliotēkā. Grāmatīgi. 06.06.

Skaļās lasīšanas sacensības Strenčos 25.04.2024.

Kultūrizglītojošs brauciens uz E.Veidenbauma Kalāčiem un Ruckas muižu Burtnieki 02.10.2024.

Stāstnieku pasākums Mana dziesmu klade Endzeles muižā 18.10.2024.

Sveču darbnīca Zilākalna pagasta bibliotēkā 07.12.2024.

Tilaks un Ziemelis Strenču bibliotēkā 07.11.2024.

Tartu Universitātes studenti Sedā 15.10.2024.

LBB Vidzemes nodaļas saiets Strenčos 18.05.2024.

Jērcēnu pagasta bibliotēkai - 95. 30.04.2024.

“PAMANĪT GRĀMATU. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā” Seļos 15.05.2024.

Ādama lasījumi Ramatā 18.09.2024.

Biblionometne Strenčos 19.07.2024.

Dzejas dienas Vecatē 19.09.2024.

Barišņikovi dejo Vecatē